

Supplerende undersøgelse af Energistyrelsens VVM-praksis for godkendelse af anlæg i Nord- søen og Østersøen

---

Indholdsfortegnelse

1.	INDLEDNING	7
1.1	Baggrund og rammer for undersøgelsen	7
1.2	Rapportens opbygning	9
2.	SAMMENFATNING AF UNDERSØGELSENS RESULTATER OG KONKLUSIONER	9
3.	SUPPLERENDE OM IMPLEMENTERINGEN AF VVM-DIREKTIVET I DANSK RET	15
3.1	Implementering af VVM-direktivet i rørledningsloven	16
3.2	Implementering af VVM-direktivet i kontinentalsokkelloven	17
3.2.1	Bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter	21
3.2.2	Bekendtgørelse om miljømæssig vurdering (VVM) af projekter til indvinding af kulbrinter og til etablering af rørledninger på dansk søterritorium og kontinentalsokkelområde m.v.	21
4.	FELTERNE VALDEMAR, ROAR, SVEND OG TYRA SYDØST	22
4.1	Indledning	22
4.2	Miljøvurderinger af felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst	23
4.2.1	Vurdering af virkning på miljøet ved boring af yderligere brønde, juni 1999	23
4.2.2	Vurdering af virkning på miljøet fra yderligere brønde, juli 2005	24
4.2.3	Vurdering af virkning på miljøet fra yderligere olie og gas aktiviteter i Nordsøen, juli 2011	25
4.2.4	Redegørelse for miljømæssige og sociale virkninger – ESIS-TYRA, september 2017	26
4.3	Afgørelser – Valdemar feltet	27
4.3.1	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens §§ 10 og/eller 17	27
4.3.2	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28	32
4.4	Afgørelser – Roar feltet	33
4.4.1	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens §§ 10 og/eller 17	33
4.4.2	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28	34
4.5	Afgørelser – Svend feltet	34
4.5.1	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens §§ 10 og/eller 17	34
4.5.2	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28	35
4.6	Afgørelser – Tyra Sydøst feltet	35
4.6.1	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens §§ 10 og/eller 17	35
5.	FELTERNE SIRI, NINI OG CECILIE	39
5.1	VVM-redegørelse for Siri feltet fra 1997	40
5.1.1	Baggrund for VVM-behandlingen	40
5.1.2	Projektbeskrivelsen	40

5.1.3	Miljøbeskrivelsen og -vurderingen	41
5.2	VVM-redegørelse for Siri, Cecilie og Nini feltet fra februar 2002	42
5.2.1	Projektbeskrivelsen	43
5.2.2	Miljøbeskrivelsen og -vurderingen	48
5.3	Afgørelser – Siri feltet	52
5.3.1	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 10 og/eller § 17	52
5.3.2	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28	59
5.4	Afgørelser – Nini feltet	64
5.4.1	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 10 og/eller § 17	64
5.4.2	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28	70
5.5	Afgørelser – Cecilie feltet	75
5.5.1	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 10 og/eller § 17	75
5.5.2	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28	78
6.	SYD ARNE FELTET	80
6.1	VVM-redegørelse for Syd Arne feltet fra februar 1997	80
6.1.1	Projektbeskrivelsen	80
6.1.2	Miljøbeskrivelsen og -vurderingen	81
6.1.3	Tillæg 1 fra april 1997 til Syd Arne VVM 1997	83
6.1.4	Tillæg 2 fra august 2000 til Syd Arne VVM 1997	83
6.1.5	Tillæg 3 fra august 2001 til Syd Arne VVM 1997	84
6.2	VVM-redegørelse for Syd Arne feltet fra oktober 2006	85
6.2.1	Projektbeskrivelsen	86
6.2.2	Miljøbeskrivelsen og -vurderingen	86
6.3	Afgørelser – Syd Arne feltet	88
6.3.1	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 10 og/eller § 17	88
6.3.2	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28	94
7.	HEJRE FELTET	106
7.1	VVM-redegørelse for Hejre feltet fra april 2011	107
7.1.1	Projektbeskrivelsen	107
7.1.2	Miljøbeskrivelsen og -vurderingen	109
7.2	Supplerende VVM-redegørelse for Hejre feltet fra november 2011	111
7.3	VVM-redegørelse for Hejre feltet fra maj 2012	111
7.4	Afgørelser – Hejre feltet	112
7.4.1	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 10 og/eller § 17	112
7.4.2	Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28	113
8.	OLIERØRLEDNINGEN FRA GORM E TIL FREDERICIA	116
8.1	Olierørledningen	116
8.1.1	Generelt om olierørledningen	116

8.1.2	Afgørelser	116
9.	OPSTRØMSRØRLEDNINGER	120
9.1	Tyra-Nybro gasrørledning	120
9.1.1	Generelt om Tyra-Nybro gasrørledning	120
9.1.2	Afgørelser	121
9.2	Syd Arne-Nybro gasrørledning	122
9.2.1	Generelt om Syd Arne-Nybro gasrørledning	122
9.2.2	VVM-redegørelse for Nye gasledninger fra Nordsøen Syd Arne – Harald – Vestkysten, 1997	123
9.2.3	Afgørelser	125
9.3	Tyra-NOGAT gasrørledning	127
9.3.1	Generelt om Tyra-NOGAT gasrørledning	127
9.3.2	”Assessment of the environmental impact” for rørledning mellem Tyra og Norpipe, maj 2002	127
9.3.3	VVM-screening for ny 8” og ny 26” rørledning mellem Tyra Øst og Tyra Vest	128
9.3.4	Afgørelser	130
10.	TRANSITRØRLEDNINGER	131
10.1	Baltic Pipe	131
10.1.1	Generelt om Baltic Pipe	131
10.1.2	Baltic Pipe Offshorerørledning Tilladelse og Design – Miljøkonsekvensrapport fra februar 2019	132
10.1.3	Espoo-proces	142
10.1.4	Afgørelser	142
10.2	Europipe I	146
10.2.1	Generelt om Europipe I	146
10.2.2	Afgørelser	146
10.3	Europipe II	147
10.3.1	Generelt om Europipe II	147
10.3.2	Konsekvensutredning om Europipe II fra juni 1996	147
10.3.3	Ansøgning om tilladelse til placering af Europipe II på dansk sokkelområde og VVM-redegørelse for Europipe II over dansk sokkel	148
10.3.4	Afgørelser	151
10.4	Franpipe	154
10.4.1	Generelt om Franpipe	154
10.4.2	Miljømæssige undersøgelser	154
10.4.3	Afgørelser	155
10.5	Lolland-Falster	156
10.5.1	Generelt om Lolland-Falster gasrørledning	156

10.5.2	Miljøkonsekvensrapport Grøn Gas Lolland-Falster fra januar 2022	156
10.5.3	Afgørelser	159
10.6	Nord Stream 1	161
10.6.1	Generelt om Nord Stream 1	161
10.6.2	VVM-redegørelse for offshore rørledninger gennem Østersøen – Dansk sektion, februar 2009	162
10.6.3	Espoo-proces	165
10.6.4	Afgørelser	166
10.7	Nord Stream 2	168
10.7.1	Generelt om Nord Stream 2	168
10.7.2	VVM-redegørelse for Nord Stream 2 Sydøstlig rute fra april 2019	168
10.7.3	Espoo-proces	171
10.7.4	Afgørelser	172
10.8	Norpipe	176
10.8.1	Generelt om Norpipe	176
10.8.2	Afgørelser	176
10.9	Zeepipe	177
10.9.1	Generelt om Zeepipe	177
10.9.2	Afgørelser	178
11.	VURDERING	178
11.1	Indledning	178
11.2	Felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst	180
11.2.1	Anvendelsen af ”ramme-VVM’er”	180
11.2.2	Habitatvurderinger	187
11.2.3	Særligt om screeningsafgørelser	188
11.2.4	Særligt om § 28-godkendelser	189
11.2.5	Særligt om anvendelse af tidligere miljøvurderinger	190
11.3	Felterne Siri, Nini, Cecilie, Syd Arne og Hejre	191
11.3.1	Anvendelsen af ”ramme-VVM’er” / konceptbeskrivelser	191
11.3.2	Habitatvurderinger	196
11.3.3	Særligt om screeningsafgørelser	198
11.3.4	Særligt om § 28-godkendelser	200
11.3.5	Særligt om anvendelse af tidligere miljøvurderinger	201
11.4	Olierørledningen	202
11.5	Opstrømsrørledninger i Nordsøen	203
11.5.1	Tyra-Nybro gasrørledning	203
11.5.2	Syd Arne-Nybro gasrørledning	203
11.5.3	Tyra-Nogat gasrørledning	204

11.6	Transitrørledninger i Nordsøen og Østersøen	206
11.6.1	Baltic Pipe	206
11.6.2	Europipe I	208
11.6.3	Europipe II	209
11.6.4	Franpipe	211
11.6.5	Lolland-Falster	213
11.6.6	Nord Stream 1	214
11.6.7	Nord Stream 2	215
11.6.8	Norpipe	216
11.6.9	Zeepipe	216
12.	SAMMENFATTENDE OM DE KONSTATEREDE MANGLER	217
12.1	Felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst	217
12.2	Felterne Siri, Nini, Cecilie, Syd Arne og Hejre	218
12.3	Olierørledningen og opstrømsrørledninger i Nordsøen	219
12.4	Transitrørledninger i Nordsøen og Østersøen	219

1. INDLEDNING

1.1 Baggrund og rammer for undersøgelsen

I foråret 2022 bad Energistyrelsen Kammeradvokaten om at undersøge styrelsens VVM-praksis i forhold til godkendelser og tilladelser (herefter "godkendelser") meddelt efter undergrundslovens §§ 10, 17 og 28 til anlæg under eneretsbevillingen i Nordsøen. Undersøgelsen blev igangsat, da der var usikkerhed om, hvorvidt godkendelserne var meddelt i overensstemmelse med VVM-reglerne.

Undersøgelsens resultater og konklusioner fremgår af rapporten "*Undersøgelse af Energistyrelsens VVM-praksis vedr. godkendelser efter undergrundsloven mv. til anlæg under eneretsbevillingen i Nordsøen*", der blev afleveret til Energistyrelsen den 19. januar 2023.

Undersøgelsen omfatter feltkomplekserne Dan¹, Gorm², Halfdan³, Harald⁴ og Tyra⁵. Undersøgelsen viser, at for sen og mangelfuld implementering samt fejlfortolkninger af VVM-direktivet har medført, at der er meddelt godkendelser til anlæg, rørledninger og brønde på de omfattede feltkomplekser⁶ uden overholdelse af VVM-reglerne, og at habitatdirektivet ikke har været iagttaget i tilstrækkeligt omfang.

På denne baggrund har Energistyrelsen bedt Kammeradvokaten gennemføre en supplerende undersøgelse af Energistyrelsens VVM-praksis for godkendelse af anlæg i Nordsøen og Østersøen, som ikke er omfattet af rapporten af 19. januar 2023. De godkendelser, som er omfattet af nærværende undersøgelse, er beskrevet nedenfor i afsnit 4-10.

Nærværende supplerende undersøgelse tager – ligesom undersøgelsen afrapporteret den 19. januar 2023 – primært sigte på Energistyrelsens VVM-praksis i forhold til de nævnte godkendelser, og om disse er meddelt under iagttagelse af kravene efter VVM-direktivet. Heri indgår bl.a., om der i den forbindelse er

---

¹ Dan feltkomplekset omfatter felterne og anlæggene Dan (Dan F, Dan E, Dan B), Kraka og Regnar.

² Gorm feltkomplekset omfatter felterne og anlæggene Gorm, Rolf, Dagmar og Skjold.

³ Halfdan feltkomplekset omfatter anlæggene Halfdan A, Halfdan B og Halfdan C.

⁴ Harald er en del af Tyra feltkomplekset, men da der er udarbejdet en selvstændig VVM-redegørelse for Harald i 2016 blev feltet behandlet særskilt i rapporten.

⁵ Tyra feltkomplekset omfatter anlæggene Tyra East, Tyra West, Tyra South East, Roar, Valdemar og Svend. Undersøgelsen var dog afgrænset til at angå, om VVM-redegørelsen fra 2017 og den efterfølgende afgørelse af 24. oktober 2017 om godkendelse af plan for fuld genopbygning af anlæg på Tyra-feltet (Øst og Vest) truffet i henhold til undergrundslovens §§ 10 og 17 er behæftet med mangler.

⁶ For så vidt angår Tyra-feltet, viser undersøgelsen, at der ikke er åbenbare retlige mangler ved VVM- og habitatundersøgelserne, der ligger til grund for godkendelsen af genopbygningen fra 2017.

gennemført de nødvendige vurderinger efter habitatdirektivet, herunder direktivets artikel 6, stk. 3 (habitatscreening og om nødvendigt habitatkonsekvensvurdering) vedr. de ansøgte projekter. Undersøgelsen er afgrænset på samme måde som undersøgelsen afrapporteret den 19. januar 2023, og omfatter således ikke herudover andre spørgsmål, herunder forholdet til havstrategireglerne⁷, Espoo-processen og SMV-reglerne⁸.

Det bemærkes, at Energistyrelsen også for de omhandlede felter har meddelt en lang række godkendelser om iværksættelse af arbejder, herunder boringer, nedsenkning af skakter og indsættelse af stoller, i medfør af undergrundslovens § 28. Vi har til brug for nærværende undersøgelse ikke modtaget samtlige af de meddelte godkendelser efter undergrundslovens § 28, som derfor kun i begrænset omfang er indgået i nærværende undersøgelse. Vi anser uanset dette vores undersøgelse for retvisende, og at en udvidelse af undersøgelsen af de omfattede felter med det omfattende antal yderligere godkendelser efter § 28 ikke vil ændre konklusionerne heri nævneværdigt.

Det er mellem Energistyrelsen og Kammeradvokaten aftalt, at denne supplerende undersøgelse skal resultere i nærværende rapport, som navnlig redegør for, om der er mangler i forhold til de gennemførte VVM-processer, og hvilke konkrete meddelte godkendelser som i givet fald måtte være ramt af disse mangler.

Undersøgelsen skal bl.a. tage hensyn til udviklingen i retsgrundlaget, herunder at det oprindelige VVM-direktiv blev meddelt medlemsstaterne den 3. juli 1985 med en treårig implementeringsfrist, og direktivet er ændret flere gange siden. Undersøgelsen skal således tage højde for, at styrelsens VVM-praksis skal have fulgt det til enhver tid gældende VVM-direktiv og EU-Domstolens praksis vedr. direktivet samt den danske implementering.

Det har ikke været formålet med denne supplerende undersøgelse, at den skal afdække enhver mulig fejl eller mangel ved de udarbejdede VVM-rapporter og meddelte godkendelser. Undersøgelsen er derimod udtryk for en juridisk vurdering af Energistyrelsens VVM-praksis, herunder om der er meddelt godkendelser i strid med VVM-reglerne og habitatreglerne. Undersøgelsens hovedsigte har således været at konstatere, om der er strukturelle og gentagne fejl og mangler i styrelsens praksis fremfor at være koncentreret om enkeltstående (sagsbehandlings)fejl.

---

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1161 af 25. november 2019 om havstrategi, som gennemfører dele af EP/Rdir 2008/56 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategirammedirektivet).

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet (2001/42).

Det bemærkes, at Energistyrelsen i løbet af 2022 og 2023 har udarbejdet og implementeret nye procedurer for sagsbehandling af de miljømæssige dele af ansøgninger efter undergrundsloven, kontinentalsokkelloven og rørledningsloven. Disse nye procedurer er udarbejdet på baggrund af konklusioner i den tidligere gennemførte undersøgelse. Energistyrelsen har i forbindelse hermed søgt rådgivning hos Kammeradvokaten. Afgørelser truffet efter Energistyrelsens implementering af nye procedurer indgår ikke i nærværende undersøgelse.⁹

1.2 Rapportens opbygning

Nærværende rapport indeholder i afsnit 2 en sammenfatning af undersøgelsens resultater og konklusioner. Afsnit 3 indeholder en supplerende redegørelse for implementeringen af VVM-direktivet i kontinentalsokkelloven og rørledningsloven.

I afsnit 4-10 gennemgås de meddelte godkendelser, som er gennemgået i forbindelse med nærværende undersøgelse, og som har dannet grundlag for undersøgelsens resultater og konklusioner.

Afsnit 11 indeholder vores vurdering af Energistyrelsens VVM-praksis for de omfattede godkendelser, og afsnit 12 indeholder en sammenfattende gennemgang af de konstaterede mangler.

For så vidt angår det retlige grundlag for nærværende supplerende undersøgelse, henvises til afsnit 3 i rapporten af 19. januar 2023 samt til den delrapport med kortlægning af det retlige grundlag, der var vedlagt undersøgelsen af 19. januar 2023 som bilag. Desuden indeholder afsnit 3 nedenfor – som nævnt – en supplerende redegørelse for implementeringen af VVM-direktivet i kontinentalsokkelloven og rørledningsloven. Det er vores opfattelse, at der ikke i perioden frem mod afgivelsen af nærværende supplerende undersøgelse er vedtaget nye regler eller fremkommet ny national eller EU-retlig praksis, der i væsentlig grad ændrer den retsstilling, som der redegøres for i delrapporten.

2. SAMMENFATNING AF UNDERSØGELSENS RESULTATER OG KONKLUSIONER

Vi har på baggrund af vores supplerende gennemgang af Energistyrelsens VVM-praksis til anlæg i Nord-søen og Østersøen konstateret en række mangler ved de meddelte godkendelser.

Vores undersøgelse kan sammenfattes således:

---

⁹ Det drejer sig om følgende afgørelser: Afgørelse af 21. september 2022 om godkendelse af udbygningsplan for Solsort feltet, herunder en vurdering af VVM-redegørelse for Solsort feltet fra januar 2022; afgørelse af 6. december 2022 om godkendelse af ændret anvendelse af vandinjektionsbrønden NA-05; og afgørelse af 6. december 2022 om godkendelse af brøndarbejde i NA-05 i forbindelse med pilotprojekt for CO2 injektion. Afgørelser truffet i 2023 er heller ikke omfattet af denne undersøgelse.

Felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst samt Siri, Nini, Cecilie, Syd Arne og Hejre

De gennemførte VVM-processer for felterne

I juni 1999 blev der første gang udarbejdet en VVM-redegørelse for Tyra feltkomplekset, herunder for felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst. Efterfølgende blev der i hhv. juli 2005 og juli 2011 udarbejdet nye VVM-redegørelser for felterne.¹⁰

I 1997 blev der første gang udarbejdet en VVM-redegørelse for Siri feltet, og i februar 2002 blev der udarbejdet en VVM-redegørelse for Siri, Cecilie og Nini felterne.

I februar 1997 blev der første gang udarbejdet en VVM-redegørelse for Syd Arne feltet. Efterfølgende blev der i april 1997, august 2000 og august 2001 udarbejdet tre tillæg til VVM-redegørelsen fra 1997. Efterfølgende blev der i oktober 2006 udarbejdet en ny VVM-redegørelse for Syd Arne feltet.

I april 2011 blev der første gang udarbejdet en VVM-redegørelse for Hejre feltet, og der blev udarbejdet en supplerende VVM-redegørelse for Hejre feltet i november 2011.

Vi kan – som i undersøgelsen af 19. januar 2023 – konstatere, at Energistyrelsens praksis på daværende tidspunkter var, at VVM-redegørelserne ikke skulle indeholde en udtrykkelig beskrivelse og vurdering af nærmere angivne projekter, men at VVM-redegørelserne i stedet er udtryk for såkaldte ramme-VVM'er (eller *konceptbeskrivelser*¹¹). Det betyder, at det ved en gennemgang af vurderingerne kan konstateres, at disse ikke i tilstrækkelig grad indeholder en beskrivelse og vurdering af de konkrete projekter, som senere blev gennemført under henvisning til den respektive ramme-VVM.¹² Der er dog i enkelte tilfælde¹³ i forbindelse med de konkrete arbejder i stedet foretaget en VVM-screening.

Denne fremgangsmåde er i strid med VVM-direktivets artikel 4 og 5 samt bilag III og IV.

---

¹⁰ VVM-redegørelsen for Tyra feltet fra 2017 er behandlet og vurderet i vores undersøgelse af 19. januar 2023.

¹¹ VVM-redegørelserne for Siri, Nini, Cecilie, Syd Arne og Hejre bruger udtrykket "koncepter" til at beskrive rammerne for de omhandlede projekter.

¹² Det drejer sig bl.a. om VVM-redegørelser fra 1999, 2005 og 2011 for Tyra feltkomplekset, herunder for felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst, samt VVM-redegørelse fra 1997 for Siri, VVM-redegørelse fra 1997 for Syd Arne, og VVM-redegørelse fra 2002 for Siri, Nini og Cecilie.

¹³ Afgørelse af 6. september 2013 om godkendelse af erstatningsrørledning mellem Valdemar BA via Roar til Tyra Øst E og afgørelse af 24. juni 2014 om godkendelse af gasløft til Valdemar og Roar fra Tyra feltet.

Sådan mangler ved VVM-redegørelserne er væsentlige og medfører, at de meddelte godkendelser efter undergrundslovens §§ 10 og 17 til projekterne på de nævnte felter ikke opfylder VVM-direktivets krav til en konkret vurdering af det ansøgte projekt. Det skyldes, at formålet med direktivet er, at projekter skal beskrives og vurderes med henblik på, at offentligheden og beslutningstagerne kan danne sig et indtryk af projektet, og at sidstnævnte kan meddele godkendelse til projektet på et oplyst grundlag.

Det er derfor på baggrund af en samlet gennemgang af godkendelserne meddelt med henvisning til ramme-VVM'erne vores vurdering, at disse, hvor de er VVM-relevante, er meddelt i strid med VVM-reglerne.

Vurderinger efter habitatdirektivets artikel 6 og artikel 12 af projekterne på felterne

Efter habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, skal alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et Natura 2000-områdes forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke en sådan lokalitet væsentligt, vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne.

I relation til råstofindvinding på søterritoriet i henhold til undergrundsloven har bestemmelsen ikke indtil 2010 været udtrykkeligt gennemført, men er søgt varetaget gennem de generelle regler om miljøvurdering. I 2010 blev habitatdirektivets bestemmelser udtrykkeligt gennemført¹⁴. Det er dog almindeligt antaget, at reglerne om habitatvurdering af projekter og planer efter habitatdirektivets art. 6, stk. 3, gælder i dansk ret, uanset om reglen er gennemført i dansk lovgivning på det pågældende retsområde.

For de habitatområder, som er udlagt som Natura 2000-områder efter habitatdirektivet, er habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, gældende. Det er oplyst af Energistyrelsen, at det nærmeste Natura 2000-område for alle felter bortset fra Nini feltet er det tyske område Dogger Banke (DE 1003-301). Dette område er udpeget med virkning fra november 2007. For Nini feltet er det oplyst af Energistyrelsen, at det nærmeste Natura 2000-område er område nr. 248, Jyske Rev, Lillefiskerbanke (DK00VA257), som er udpeget med virkning fra januar 2011.

Det kan konstateres ud fra vores gennemgang, at der i §§ 10, 17 og 28-afgørelser meddelt efter november 2007 (for Nini feltet: januar 2011) ikke er gennemført en vurdering af påvirkningen af de nærmeste Natura 2000-områder, hvilket efter vores vurdering ikke er i overensstemmelse med habitatdirektivet og VVM-direktivet.

---

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 359 af 25. marts 2010 om VVM, konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om kulbrinteindvinding, rørledninger m.v. på søterritoriet og kontinentalsoklen.

Efter habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, er medlemsstaterne forpligtede til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i direktivets bilag IV, litra a, med forbud mod bl.a. forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer og beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder.

Der er ikke i den udarbejdede VVM-redegørelse for Tyra fra 1999¹⁵, den udarbejdede VVM-redegørelse for Siri fra 1997 eller VVM-redegørelsen for Siri, Nini og Cecilie fra 2002 gennemført en vurdering af, om de forudsatte arbejder og projekter kunne forventes at påvirke bilag IV-arter omkring olie- og gasfelterne.

Det er ikke muligt ud fra undersøgelsen at konkludere, om der er taget hensyn til arterne ved tilrettelæggelsen af arbejderne, men den manglende vurdering heraf er i hvert fald ikke i overensstemmelse med VVM-direktivets krav til vurderinger.

Godkendelser efter undergrundslovens § 28

Energistyrelsen har oplyst, at der ikke som udgangspunkt er foretaget en konkret miljøvurdering i forbindelse med de godkendelser, som styrelsen i perioden siden 1999 har meddelt efter undergrundslovens § 28, stk. 3. Det skyldes, at styrelsen har anset de tidligere gennemførte VVM-rapporter for dækkende (som såkaldte ramme-VVM'er), herunder også for arbejder omfattet af undergrundslovens § 28.

Det er vores vurdering, at Energistyrelsens godkendelser af arbejder efter undergrundslovens § 28 til udførelse af (dybde)boringer, når disse ikke er beskrevet og vurderet i en aktuel VVM-redegørelse, skulle have været underkastet som minimum en VVM-screening efter undergrundslovens § 28 a. Energistyrelsen skulle også have gennemført en vurdering efter habitatreglerne af godkendelser af arbejder efter § 28, stk. 3. Det ville være relevant i det omfang sådanne arbejder kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt (f.eks. Dogger Banke), eller hvor arbejderne kunne medføre en forsætlig forstyrrelse af bilag IV-arter eller have betydning for disses raste- og yngleområder.

Energistyrelsens praksis, hvorefter der ikke blev gennemført en konkret vurdering, er således efter vores vurdering ikke i overensstemmelse med reglerne i VVM- og habitatdirektivet.

Anvendelse af tidligere miljøvurderinger

Som nævnt ovenfor har Energistyrelsen i sin praksis taget udgangspunkt i, at foretagne miljøkonsekvensvurderinger (de såkaldte "ramme-VVM'er) kan anvendes, når projekterne konkret skal tillades. Udover

---

¹⁵ VVM-redegørelsen for Tyra fra 1999 omfatter feltkomplekset Tyra, dvs. Tyra-feltet med satellitfelter.

at dette kræver, at projekterne er beskrevet og vurderet, jf. ovenfor, stilles der endvidere det krav, at VVM-redegørelserne skal være aktuelle og korrekte, når godkendelsen eller tilladelsen meddeles. Der må herved bl.a. henses til nye oplysninger og ny viden om forholdene og påvirkninger, f.eks. materiale tilvejebragt i forbindelse med havstrategierne (basisanalyse mv.)¹⁶.

Det kan konstateres, at der er meddelt enkelte godkendelser efter §§ 10 og 17 på baggrund af miljøkonsekvensvurderinger, der er både tre og fem år gamle eller mere. Der synes ikke at være gjort overvejelser om, hvorvidt miljøvurderingerne fortsat er opdaterede og tidssvarende. Vi er ikke bekendt med, om Energistyrelsen i forbindelse med afgørelserne konkret har gjort sig sådanne overvejelser.

Olierørledningen fra Gorm E til Fredericia

Godkendelser til etablering og/eller ibrugtagning af olierørledningen fra Gorm E til Fredericia er meddelt før den 3. juli 1988, hvor reglerne i VVM-direktivet (og habitatdirektivet) endnu ikke fandt anvendelse i dansk ret.

Vi har derfor ikke et grundlag for at konkludere, at godkendelserne til olierørledningen er meddelt i strid med VVM-direktivet eller habitatdirektivet.

Vi bemærker dog, at der den 21. december 2011 blev meddelt tilladelse til ændring af operationelle forhold for anvendelsen af olierørledningen mellem Gorm E og land som følge af tilslutning af Hejre feltet til olierørledningen. Efterfølgende meddelte Energistyrelsen den 1. august 2014 tilladelse til at foretage ændringer på Gorm E i forbindelse med tilslutning af 12" rørledningen fra Hejre. Energistyrelsen har i forbindelse med nærværende undersøgelse oplyst, at ændringen af de operationelle forhold for anvendelsen af olierørledningen, som blev godkendt ved afgørelsen af 21. december 2011, ikke er gennemført, og at flere af de ændringer på Gorm E platformen, som blev godkendt ved afgørelsen af 1. august 2014, heller ikke er gennemført, da Hejre feltet (alligevel) ikke blev tilsluttet olierørledningen. Vi har derfor ikke inddraget en nærmere vurdering af afgørelsernes lovlighed i nærværende undersøgelse.

Opstrømsrørledningerne Tyra-Nybro, Syd Arne-Nybro og Tyra-NOGAT

For så vidt angår *Tyra-Nybro* kan vi konstatere, at tilladelsen til etablering af rørledningen samt efterfølgende tilladelser er meddelt før den 3. juli 1988, hvor reglerne i VVM-direktivet (og habitatdirektivet) endnu ikke fandt anvendelse i dansk ret.

---

¹⁶ Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategidirektivet).

Ved en gennemgang af VVM-redegørelsen for *Syd Arne-Nybro* samt den efterfølgende tilladelse til etablering af rørledningen, har vi ikke konstateret åbenbare mangler ved oplysningsgrundlaget eller tilladelsen i relation til VVM-reglerne. VVM-redegørelsen indeholder en projektbeskrivelse med beskrivelser af rørledningens længde, størrelse og linjeføring samt detaljer i forhold til anlægsfasen samt beskrivelser af de miljømæssige forhold i relation til aktiviteterne forbundet med etablering og drift af rørledningen til havs. VVM-redegørelsen indeholder således efter vores opfattelse en tilstrækkelig beskrivelse og vurdering af det konkrete projekt om etablering af rørledningen til havs.

For så vidt angår *Tyra-NOGAT* er denne rørledning etableret på baggrund af en screening, hvor det blev vurderet, at projektet ikke kunne have væsentlige indvirkninger på miljøet, og derved ikke var VVM-pligtigt. Vi er enige med Energistyrelsen i, at rørledningen med de angivne mål ikke var obligatorisk VVM-pligtig, og vi har ikke et miljøfagligt grundlag for at konkludere, at der skulle have været gennemført en (fuld) miljøkonsekvensvurdering efter en screening. Efterfølgende ændringer af rørledningen er efter vores opfattelse således også korrekt gennemført på baggrund af en VVM-screening.

Vi har derfor ikke et grundlag for at konkludere, at godkendelserne til disse opstrømsrørledninger er meddelt i strid med VVM-direktivet eller habitatdirektivet.

Transitrørledningerne Baltic Pipe, Europipe I, Europipe II, Franpipe, Lolland-Falster, Nord Stream, Nord Stream 2, Norpipe og Zeepipe

Ved en gennemgang af VVM-redegørelserne for *Baltic Pipe, Lolland-Falster, Nord Stream I* og *Nord Stream 2* samt de efterfølgende tilladelser til etablering af rørledningerne, har vi ikke konstateret åbenbare mangler ved oplysningsgrundlaget eller tilladelserne i relation til VVM-reglerne. VVM-redegørelserne indeholder projektbeskrivelser med beskrivelser af rørledningernes længde, størrelse og linjeføring samt detaljer i forhold til anlægsfasen samt beskrivelser af de miljømæssige forhold i relation til aktiviteterne forbundet med etablering og drift af rørledningerne. VVM-redegørelserne indeholder således efter vores opfattelse en tilstrækkelig beskrivelse og vurdering af det konkrete projekt om etablering af rørledningerne.

For så vidt angår *Norpipe* kan vi konstatere, at tilladelsen til etablering af rørledningen er meddelt før den 3. juli 1988, hvor reglerne i VVM-direktivet (og habitatdirektivet) endnu ikke fandt anvendelse i dansk ret.

Vi har derfor ikke et grundlag for at konkludere, at godkendelserne til *Baltic Pipe, Lolland-Falster, Nord Stream I, Nord Stream 2* eller *Norpipe* er meddelt i strid med VVM-direktivet og habitatdirektivet.

Vi har dog konstateret, at der er meddelt godkendelse til *Europipe I* og *Franpipe* i hhv. 1992 og 1996, hvor der ikke foreligger dokumentation for, at der blev gennemført en miljømæssig vurdering (VVM-screening eller VVM-redegørelse) forud for etablering af rørledningerne. Hvis ikke der blev gennemført en VVM-screening eller VVM-redegørelse – hvilket Energistyrelsen hverken har kunnet be- eller afkræfte – var etableringen af rørledningerne ikke i overensstemmelse med VVM-reglerne.

Vi har desuden konstateret, at der i 1992 er meddelt godkendelse til *Zeepipe*, uden at der er gennemført en miljømæssig vurdering (VVM-screening eller VVM-redegørelse) forud for etablering af rørledningen, hvilket er i strid med VVM-direktivet.

Det bemærkes, at kontinentalsokkeloven ikke på dette tidspunkt indeholdt regler om VVM, da VVM-direktivet blev implementeret i loven ved lov nr. 187 af 12. marts 1997, der trådte i kraft den 14. marts 1997. Nærmere regler blev fastsat ved bekendtgørelse nr. 748 af 19. september 1999, som trådte i kraft den 9. oktober 1999.

Vi har endvidere konstateret, at der i 1997 er meddelt godkendelse til etablering af *Europipe II* på vilkår om, at der efterfølgende skal foretages supplerende miljømæssige vurderinger. Dette er ikke i overensstemmelse med VVM-direktivet, da de miljømæssige påvirkninger skal vurderes forud for, at der meddeles tilladelse til projektet.

For så vidt angår *Europipe II* og *Franpipe* har vi endelig konstateret, at der forud for meddelelse af etableringstilladelserne til rørledningerne på dansk sokkelområde¹⁷ ikke er gennemført en vurdering af, om anlægsaktiviteter m.v. kunne forventes at påvirke bilag IV-arter omkring rørledningerne, jf. habitatdirektivets artikel 12, stk. 1, hvilket er i strid med habitatdirektivet.

Det bemærkes, at habitatreglerne ikke på dette tidspunkt var implementeret i kontinentalsokkeloven, da habitatdirektivet blev implementeret i loven ved lov nr. 548 af 6. juni 2007, som trådte i kraft den 8. juni 2007. Nærmere regler blev fastsat ved bekendtgørelse nr. 359 af 25. marts 2010, som trådte i kraft den 15. april 2010.

3. SUPPLERENDE OM IMPLEMENTERINGEN AF VVM-DIREKTIVET I DANSK RET

Som anført i afsnit 3.1 i undersøgelsen af 19. januar 2023 blev Tyra (Øst og Vest) idriftsat i 1984, og Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst blev idriftsat i hhv. 1993, 1996, 1996 og 2002.

---

¹⁷ Afgørelse af 14. april 1997 om principgodkendelse til etablering af *Europipe II* på dansk sokkelområde og afgørelse af 20. januar 1996 om tilladelse til etablering af *Franpipe* på dansk sokkelområde.

Siri, Nini og Cecilie blev idriftsat hhv. i 1999, 2003 og 2003. Syd Arne blev idriftsat i 1999. Der blev meddelt tilladelse til udbygning af Hejre i 2011, men Hejre er endnu ikke idriftsat.

Tyra (Øst og Vest) blev således idriftsat inden udløbet af implementeringsfristen i 1988 for VVM-direktivet. Det bemærkes, at udbygningen af felterne er godkendt tidligere end idriftsættelsestidspunktet.

Om implementeringen af VVM-direktivet i undergrundsloven henvises til afsnit 3.2 i undersøgelsen af 19. januar 2023.

3.1 Implementering af VVM-direktivet i rørledningsloven

Rørledningsloven, lov nr. 291 af 10. juni 1981 om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat, trådte i kraft den 1. juli 1981. Det fremgår af forarbejderne, at formålet med loven er ved anlæg af en olierørledning at fremskynde og øge indvindingen af råolie og kondensat fra felter i den danske del af Nordsøen, og at tilvejebringe en i transport- og miljømæssig henseende fordelagtig ilandføring.¹⁸

Rørledningsloven er siden ændret flere gange, senest ved lov nr. 744 af 13. juni 2023, som trådte i kraft den 1. juli 2023. Af forarbejderne til lov nr. 744/2023 fremgår bl.a.:¹⁹

”Formålet med ændringen af herefter rørledningsloven er at tilpasse loven til den nuværende situation i Nordsøen, hvor produktionen af råolie er for nedadgående, og hvor rørledningen samtidig er blevet ældre. Det betyder, at rørledningen må forventes i et vist omfang at skulle tilpasses til det fremtidige behov for transport af råolie og kondensat i form af etablering af nye anlæg eller ændringer af det eksisterende råolietransportsystem blandt andet med henblik på at sikre en hensigtsmæssig og effektiv varetagelse af ejerens transport- og anlægspligt. Endelig vil rørledningen med tilhørende pumpe- og terminalfaciliteter også skulle afvikles på et tidspunkt.”

Med ændringsloven fra 2023 blev der skabt ”hjemmel til at meddele tilladelse til forundersøgelser, ændringer af rørledningen og afvikling af denne”, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 8.1. Samme sted anføres, at rørledningen er etableret før implementeringsfristen for VVM-direktivet, og at det betyder, at det som udgangspunkt alene vil være udvidelser eller ændringer til rørledningen, der vil være omfattet af VVM-direktivets krav om miljøvurdering.

---

¹⁸ Forslag nr. 156 af 30. januar 1981 til lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat.

¹⁹ Forslag nr. 80 af 29. marts 2023 til lov om ændring af bl.a. rørledningsloven, de almindelige bemærkninger, afsnit 1.

Med hjemmel i § 3 f, der blev indsat med ændringsloven fra 2023, blev der i bekendtgørelse nr. 786 af 14. juni 2023 fastsat nærmere bestemmelser om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved videnskabelige undersøgelser, forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger m.v. offshore.

Det bemærkes, at en tilladelse efter rørledningslovens § 3 d, stk. 3, erstatter en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25, jf. § 10, nr. 9, i bekendtgørelse nr. 806 af 14. juni 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (miljøvurderingsbekendtgørelsen).

3.2 Implementering af VVM-direktivet i kontinentalsokkeloven

Kontinentalsokkeloven, lov nr. 259 af 9. juni 1971, trådte i kraft den 1. juli 1971. Kontinentalsokkeloven er blevet ændret flere gange siden.

Ved lov nr. 187 af 12. marts 1997 om ændring af lov om kontinentalsoklen, der trådte i kraft den 14. marts 1997, blev den dagældende § 4 a indsat. Af § 4 a, stk. 1, fremgik, at tilladelse efter loven til projekter, der omfatter nedlæggelse af rørledninger til transport af kulbrinter over dansk kontinentalsokkelområde, og som må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, kun kan meddeles på baggrund af en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, og efter at offentligheden og de berørte myndigheder og organisationer har haft lejlighed til at udtale sig herom. Efter § 4 a, stk. 2 og 3, kunne ministeren fastsætte nærmere regler om afgrænsningen af de projekter, der er omfattet af stk. 1, om, hvilke mindsteoplysninger og eventuelle undersøgelser der er nødvendige, for at en vurdering af de miljømæssige konsekvenser kan foretages, og om underretning og høring af offentligheden og de berørte myndigheder og organisationer.

Om baggrunden for indsættelsen af § 4 a, stk. 1, fremgår det af forarbejderne:

”Gennemførelse af VVM-direktivet også for rørledninger til transport af kulbrinter over den danske kontinentalsokkel skal ses på baggrund af, at Kommissionen tidligere har gjort opmærksom på, at den hidtidige danske implementering for såkaldte bilag 2-projekter, hvortil projekter omfattet af undergrundsloven og kontinentalsokkeloven hører, ikke var tilstrækkelig. Lovændringen retter sig primært mod transitrørledninger, men den vil også omfatte rørledninger, som transporterer kulbrinter over kontinentalsoklen til Danmark.

For så vidt angår anlæg af rørledninger over den danske kontinentalsokkel til transport af olie eller naturgas er projekter af denne art omhandlet i VVM-direktivets bilag II, nr. 10 »Infrastrukturprojekter« punkt h) »Anlæg af olie- og gasledninger«.²⁰

Det fremgår videre af lovforarbejderne, at bestemmelsen i § 4 a, stk. 1, *”har til formål at implementere VVM-direktivet (85/337/EØF), for så vidt angår projekter, der vedrører rørledninger på den danske kontinentalsokkel.”*²¹

Af forarbejderne til loven fremgår desuden, at *”[g]lodkendelser af rørledninger til transport af olie og gas fra et land til et andet land over dansk kontinentalsokkel meddeles med hjemmel i kontinentalsokkeloven”,* og at *”Tilladelse til etablering af rørledninger til transport af kulbrinter på dansk kontinentalsokkel meddeles i henhold til bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter. Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i § 4 og § 5, stk. 3, i kontinentalsokkeloven.”*²² Bekendtgørelsen omtales nærmere nedenfor, afsnit 3.2.1.

Med hjemmel i kontinentalsokkelovens § 4 a, stk. 2 og 3, blev bekendtgørelse nr. 748 af 19. september 1999 om miljømæssig vurdering (VVM) af projekter til indvinding af kulbrinter og til etablering af rørledninger på dansk søterritorium og kontinentalsokkelområde og projekter til etablering af transitrørledninger, udstedt. Bekendtgørelsen, som trådte i kraft den 9. oktober 1999, omtales nærmere nedenfor, afsnit 3.2.2.

Ved lov nr. 1276 af 20. december 2000 om ændring af lov om kontinentalsoklen, blev lovens § 4, stk. 1, nyaffattet. Bestemmelsen fik følgende ordlyd:

”Nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk kontinentalsokkelområde kræver tilladelse meddelt af miljø- og energiministeren. Der kan fastsættes vilkår for tilladelsen. [...]. Tilladelse til nedlæggelse af rørledninger, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, kan kun meddeles på baggrund af en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, og efter at offentligheden og de berørte myndigheder og organisationer har haft lejlighed til at udtale sig herom”

Samtidig blev den tidligere bemyndigelse i § 4 a, stk. 2 og 3, indarbejdet i § 4, stk. 2. Den daværende § 4 a blev ophævet.

---

²⁰ LFF nr. 116 af 11. december 1996 om lov om ændring af lov om kontinentalsoklen, almindelige bemærkninger.

²¹ Ibid., bemærkningerne til ændringslovens § 1, nr. 2.

²² Ibid., almindelige bemærkninger.

Af forarbejderne til loven fremgår bl.a.:²³

”Kontinentalsokkeloven gælder i sin helhed på kontinentalsoklen uden for søterritoriet. Lovforslagets [§ 4,] stk. 1 omfatter alle transitrørledninger til transport af kulbrinter og rørledninger til transport af udenlandsk producerede kulbrinter til Danmark. Lovforslagets stk. 1 omfatter således transitrørledninger, der ikke står i forbindelse med kulbrinteindvinding på dansk sokkelområde, idet disse er omfattet af undergrundsloven, lov nr. 293 af 10. juni 1981. Den foreslåede afgrænsning af lovforslagets anvendelsesområde i forhold til undergrundsloven sikrer, at alle typer rørledningsanlæg dækkes af en myndighedsbehandling, således at alle disse anlæg sikres en miljø- og sikkerhedsmæssig behandling. Godkendelse af større anlæg, der kan påvirke miljøet i væsentlig grad, kan kun gives på baggrund af en VVM-vurdering efter en høring og en offentlighedsfase.”

Kontinentalsokkeloven blev igen ændret ved lov nr. 548 af 6. juni 2007, som trådte i kraft den 8. juni 2007. Lovændringen havde bl.a. til formål at gennemføre habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, og der blev indsat en bemyndigelse til at fastsætte regler til opfyldelse af EU-retlige regler og internationale forpligtelser, jf. lovens § 1 a. Der blev desuden indsat bestemmelser om vurdering af projekters virkning på udpegede internationale beskyttelsesområder og om meddelelse af tilladelser og påbud i forbindelse med naturbeskyttelseshensyn, jf. lovens §§ 4 a-4 c. I § 4 d blev der indsat en bemyndigelse om, at ministeren kunne fastsætte nærmere regler om vurdering af projekters virkning på udpegede internationale beskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter.

Bemyndigelsen i § 4 d ses først udnyttet ved bekendtgørelse nr. 359 af 25. marts 2010 om VVM, konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om kulbrinteindvinding, rørledninger m.v. på søterritoriet og kontinentalsoklen, som trådte i kraft den 15. april 2010.

Reglerne i kontinentalsokkeloven vedrørende VVM blev ved lov nr. 427 af 18. maj 2016²⁴ overflyttet til miljøvurderingsloven, som trådte i kraft den 16. maj 2017. Dette medførte en konsekvensændring af kontinentalsokkelovens § 4 a, som herefter alene omfattede en vurdering af projekters virkning på udpegede internationale beskyttelsesområder, jf. § 6 i lov nr. 427/2016.

Ved lov nr. 1401 af 5. december 2017 om ændring af lov om kontinentalsoklen blev indsat en bestemmelse i § 3 a, hvorefter nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk søterritorium

---

²³ LFF nr. 73 af 2. november 2000 om ændring af lov om kontinentalsoklen.

²⁴ Jf. lov nr. 427 af 18. maj 2016 om ændring af forskellige love.

kræver tilladelse meddelt af energi-, forsynings- og klimaministeren, inden nedlæggelse påbegyndes. Lovens § 4, stk. 2, § 4 a, § 4 c og § 4 d gælder også for tilladelser efter § 3 a, stk. 1.

Af forarbejderne til loven fremgår, at lovens anvendelsesområde med forslaget *”udvides [...] til også at omfatte søterritoriet, men kun for så vidt angår nedlæggelse af visse rørledningsanlæg, det vil sige elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter”*, og at det gældende retsgrundlag for nedlæggelse af elkabler og rørledninger på søterritoriet er *”bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen²⁵, der for søterritoriets vedkommende er udstedt med hjemmel i statens højhedsret over søterritoriet”*.²⁶

Den nugældende kontinentalsokkellov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1189 af 21. september 2018 om kontinentalsoklen og visse rørledningsanlæg på søterritoriet med senere ændringer, bestemmer således, at nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på henholdsvis dansk søterritorium og dansk kontinentalsokkelområde kræver tilladelse meddelt af energi-, forsynings- og klimaministeren, inden nedlæggelse påbegyndes, jf. § 3 a, stk. 1, og § 4, stk. 1.

Af lovens § 1 a²⁷ fremgår videre, at energi-, forsynings- og klimaministeren fastsætter regler eller træffer bestemmelser med henblik på at gennemføre eller anvende internationale konventioner og EU-regler om forhold, der er omfattet af denne lov, herunder forordninger, direktiver og beslutninger om naturbeskyttelse på dansk kontinentalsokkelområde og dansk søterritorium. Af lovens § 4 a fremgår desuden, at klima-, energi- og forsyningsministeren med henblik på gennemførelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger på naturbeskyttelsesområdet fastsætter regler om, i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår tilladelser kan meddeles efter bl.a. § 3 a, stk. 1, og § 4, stk. 1.

Bemyndigelserne er udnyttet i bekendtgørelse nr. 786 af 14. juni 2023 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved videnskabelige undersøgelser, forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger m.v. offshore (offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsen).

Det bemærkes, at en tilladelse efter kontinentalsokkelovens § 3 a, stk. 1, eller § 4, stk. 1, erstatter en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25, jf. § 10, nr. 5, i miljøvurderingsbekendtgørelsen.

---

²⁵ Tidligere bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter.

²⁶ LFF nr. 43 af 4. oktober 2017 om ændring af lov om kontinentalsoklen.

²⁷ Indsat ved § 2, nr. 2, i lov nr. 548 af 6. juni 2007 om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund, lov om elforsyning, lov om kystbeskyttelse, lov om havne og forskellige andre love.

3.2.1 *Bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinental-sokkelområde til transport af kulbrinter*

Bekendtgørelse nr. 141/1974 er udstedt med hjemmel i lov nr. 259 af 9. juni 1971 om kontinentalsoklen (kontinentalsokkeloven). Bekendtgørelsen trådte i kraft den 13. marts 1974.

Af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, fremgik, at etablering og drift af rørledningsanlæg på dansk kontinental-sokkelområde til transport af kulbrinter kun må finde sted i henhold til en af ministeren for offentlige arbejder meddelt tilladelse.

Bekendtgørelse nr. 141/1974 blev erstattet af bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen, som trådte i kraft den 1. juli 2006.

Bekendtgørelse nr. 361/2006 er senere erstattet af den nugældende bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen, som trådte i kraft den 1. januar 2018. Efter bekendtgørelsens § 2, stk. 1, må etablering og drift af de i § 1, stk. 1, nævnte transitelkabler og rørledninger kun finde sted efter tilladelse fra energi-, forsynings- og klimaministeren.

Det bemærkes, at en tilladelse efter § 2, jf. § 1, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelse om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen erstatter en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25, jf. § 10, nr. 8, i miljøvurderingsbekendtgørelsen.

3.2.2 *Bekendtgørelse om miljømæssig vurdering (VVM) af projekter til indvinding af kulbrinter og til etablering af rørledninger på dansk søterritorium og kontinentalsokkelområde m.v.*

Bekendtgørelsen blev første gang udstedt i 1999, jf. bekendtgørelse nr. 748 af 19. september 1999 om miljømæssig vurdering (VVM) af projekter til indvinding af kulbrinter og til etablering af rørledninger på dansk søterritorium og kontinentalsokkelområde og projekter til etablering af transitrørledninger, som trådte i kraft den 9. oktober 1999.

Bekendtgørelsen fastsatte i § 2, stk. 1, at bl.a. etablering af rørledninger med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km til transport af gas eller olie var obligatorisk VVM-pligtige. Af § 2, stk. 2 og 3, fremgik, at anlæg af olie- og gasledninger, som ikke var omfattet af stk. 1, eller ændringer og udvidelser af projekter omfattet af bekendtgørelsen, var VVM-pligtige, hvis Energistyrelsen vurderede, at projektet, ændringen eller udvidelsen måtte antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet. Af § 4 fremgik, at VVM-redegørelsen skulle sendes i offentlig høring i mindst 8 uger.

Bekendtgørelse nr. 748/1999 blev erstattet af bekendtgørelse nr. 884 af 21. september 2000 om miljømæssig vurdering (VVM) af projekter til indvinding af kulbrinter og til etablering af rørledninger på dansk søterritorium og kontinentalsokkelområde, som trådte i kraft den 1. oktober 2000. Ovennævnte bestemmelser blev videreført uændret.

Bekendtgørelse nr. 884/2000 blev erstattet af bekendtgørelse nr. 359 af 25. marts 2010 om VVM, konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om kulbrinteindvinding, rørledninger m.v. på søterritoriet og kontinentalsoklen. Bekendtgørelse nr. 359/2010 fastsatte både regler for krav om VVM-redegørelse og/eller screening (§§ 3-8) samt vurdering efter habitatreglerne (§§ 9-14) for nærmere bestemte projekter, herunder projekter om etablering af rørledninger til transport af kulbrinter på dansk kontinentalsokkelområde og dansk søterritorie, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, nr. 4 og 5.

Bekendtgørelsen er efterfølgende ændret flere gange.

Ved bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger m.v. offshore, udgik reglerne om VVM som følge af vedtagelsen af miljøvurderingsloven af bekendtgørelsen. Bekendtgørelsen indeholdt herefter "alene" regler om vurdering af Natura 2000-områder og visse arter. Den nugældende bekendtgørelse er bekendtgørelse nr. 786 af 14. juni 2023 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved videnskabelige undersøgelser, forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger m.v. offshore (offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsen).

4. FELTERNE VALDEMAR, ROAR, SVEND OG TYRA SYDØST

4.1 Indledning

Tyra feltet (Øst og Vest) blev idriftsat i 1984. Energistyrelsens afgørelse af 24. oktober 2017 om godkendelse til fuld genopbygning af Tyra feltet er beskrevet og vurderet i vores undersøgelse af 19. januar 2023. Undersøgelsen omfattede imidlertid ikke satellitfelterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst.

Valdemar blev idriftsat i 1993. Roar²⁸ og Svend blev idriftsat i 1996. Tyra Sydøst blev idriftsat i 2002.

---

²⁸ Udbygningsplanen for Roar blev godkendt ved Energiministeriets afgørelse af 30. marts 1990. Ansøgningerne om udbygningen blev indsendt henholdsvis den 1. oktober 1985 og den 28. maj 1986. Da ansøgningerne er indgivet inden udløbet af implementeringsfristen for VVM-direktivet i dansk ret den 3. juli 1988, vil det anlæg, der blev godkendt ved afgørelsen af 30. marts 1990, være at betragte som lovligt etableret uden miljøvurdering.

Vi har modtaget en række afgørelser efter undergrundslovens §§ 10 og 17, som er ansøgt efter udløbet af implementeringsfristen den 3. juli 1988, og som er meddelt før 1. juli 1995, hvor den samlede hjemmel for implementering af VVM-direktivet i undergrundslovens § 28 a trådte i kraft. Vi har ved en gennemgang af afgørelserne kunnet konstatere, at der ikke i de pågældende afgørelser er omtalt miljømæssige vurderinger efter VVM-reglerne, hvorfor disse afgørelser efter vores vurdering allerede af den grund er meddelt i strid med VVM-direktivet, forudsat afgørelserne er udtryk for godkendelse af ”projekter”.²⁹

4.2 Miljøvurderinger af felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst

Udbygningsaktiviteter på felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst er som udgangspunkt blevet anset for omfattet af de VVM-redegørelser, der er udarbejdet for udbygningsaktiviteterne under eneretsbevillingen i Nordsøen. De pågældende VVM-redegørelser er gennemgået i Kammeradvokatens rapport af 19. januar 2023, hvorfor der i nærværende rapport kun gives en supplerende gennemgang.

4.2.1 *Vurdering af virkning på miljøet ved boring af yderligere brønde, juni 1999*

Vurdering af virkning på miljøet ved boring af yderligere brønde blev udarbejdet i juni 1999. VVM-redegørelsen er gennemgået i rapporten af 19. januar 2023, afsnit 4.4, og omtales i det følgende som ”VVM 1999”.

Af VVM 1999 fremgår, at miljøvurderingen omfattede etableringen af (samlet) 69 yderligere brønde. De 69 brønde omfattede 65 produktionsbrønde og 4 efterforskningsbrønde fordelt på felterne Dan, Gorm, Tyra og nye prospekter. Af VVM 1999 fremgår, at 27 brønde skulle placeres på felterne omkring Tyra (Tyra, Tyra Sydøst, Roar, Valdemar, Harald, Lulita, Svend, Adda, Igor, Elly³⁰).

Fordelingen af brøndene på Tyra satellitfelter er i VVM 1999 antaget som følger:

---

²⁹ Det drejer sig om følgende afgørelser: **Valdemar**: Afgørelse af 13. juli 1990 i henhold til undergrundslovens § 10 om godkendelse af revideret udbygningsplan for Valdemar feltet, Afgørelse af 21. januar 1991 i henhold til undergrundslovens § 10 om godkendelse af revision af godkendelsen for udbygning af bl.a. Valdemar feltet, Afgørelse af 28. juni 1995 i henhold til undergrundslovens § 10 om godkendelse af videre udbygning af Valdemar feltet; **Roar**: Afgørelse af 2. april 1990 om godkendelse af en plan for Roar feltets udbygning, Afgørelse af 29. oktober 1993 om godkendelse af et ajourført udbygningskoncept for Roar feltet (afgørelse af 23. marts 2001 i henhold til undergrundslovens § 28 om godkendelse af Roar-5X er desuden meddelt med henvisning til afgørelsen af 29. oktober 1993); **Svend**: Afgørelse af 21. januar 1991 i henhold til undergrundslovens § 10 om godkendelse af revision af godkendelsen for udbygning af bl.a. Svend feltet, Afgørelse af 29. oktober 1993 om godkendelse af et ajourført udbygningskoncept for Svend feltet, Afgørelse af 15. juli 1994 om godkendelse af et ajourført udbygningskoncept for Svend feltet. **Tyra Sydøst**: Afgørelse af 14. januar 1999 i henhold til undergrundslovens § 10 om godkendelse af udbygning af Tyra Sydøst.

³⁰ De understregede felter er omfattet af undersøgelsen afrapporteret i nærværende rapport.

-
- Tyra Sydøst:	6 brønde
- Roar:	1 brønd
- Valdemar:	1 brønd
- Svend:	1 brønd

Videre fremgår, at miljøvurderingen skulle opfattes som en ramme for mulige nye aktiviteter, og at der således ikke med miljøvurderingen var taget stilling til, hvor mange brønde, der skulle bores.

For så vidt angår etablering af andre anlæg end brønde er det forudsat i VVM 1999, at det ville kunne blive nødvendigt med bl.a. installation af yderligere platforme og etablering af nye rør. VVM 1999 indeholder dog ikke en konkret omtale af anlægsmæssige ændringer på felterne. Det fremgår imidlertid, at der med den skitserede fordeling af de yderligere brønde antages, at der for bl.a. Valdemar, Roar og Svend- platformene er tilstrækkeligt med brøndstyr.³¹

VVM 1999 indeholder ikke en vurdering af, hvorvidt aktiviteterne omfattet af miljøvurderingen kan forventes at påvirke Natura 2000-områder væsentligt.

4.2.2 Vurdering af virkning på miljøet fra yderligere brønde, juli 2005

Vurdering af virkning på miljøet fra yderligere brønde blev udarbejdet i juli 2005. VVM-redegørelsen er gennemgået i rapporten af 19. januar 2023, afsnit 4.6, og omtales i det følgende som "VVM 2005".

Det fremgår af redegørelsen, at de konkrete anlægsarbejder, som forventes udført i perioden 2006-2010, er boring af yderligere 151 brønde. Det fremgår videre, at det ikke på forhånd kan fastsættes, hvor de 151 brønde vil blive boret, og at der derfor er foretaget en skønnet fordeling baseret på den nuværende viden om felterne og de eksisterende og planlagte udbygninger. Den skønnede fordeling er ifølge redegørelsen at betragte som en ramme, og brøndantallet og fordelingen må forventes at blive justeret undervejs.³²

Fordelingen af nye brønde på Tyra satellitfelter er i VVM 2005 antaget som følger:

- Tyra Sydøst:	18 brønde
- Roar:	1 brønd
- Valdemar:	5 brønd
- Svend:	1 brønd

---

³¹ VVM 1999, side 35.

³² VVM 2005, side 41-42.

For så vidt angår etablering af andre anlæg end brønde, f.eks. platforme og rørledninger, anføres det i VVM 2005, at miljøvurderingen omfatter *”fortsat drift af eksisterende udbygninger samt etablering og drift af 151 yderligere produktionsbrønde og tilhørende udvidelser af eksisterende anlæg og nye anlæg (...) tilbygninger, eventuelt på separate platforme, må forventes”*³³ og at *”[n]ye satellitbygninger forudses at ske med platforme af STAR-type. (...) Ligeledes kan det blive nødvendigt at etablere nye rørledninger fra nye satellitbygninger til behandlingsanlæggene på Dan, Gorm, Harald eller Tyra. Nye rørledninger kunne også blive nødvendige mellem eksisterende anlæg for at tilvejebringe yderligere kapacitet.”*³⁴

VVM 2005 indeholder dog ikke en konkret omtale af anlægsmæssige ændringer på felterne.

4.2.3 Vurdering af virkning på miljøet fra yderligere olie og gas aktiviteter i Nordsøen, juli 2011

Vurdering af virkning på miljøet fra yderligere olie og gas aktiviteter i Nordsøen blev udarbejdet i juli 2011. VVM-redegørelsen er gennemgået i rapporten af 19. januar 2023, afsnit 4.7, og den omtales i det følgende som ”VVM 2011”.

VVM 2011 forudsætter, at der i femårsperioden 2011 – 2015 kan bores og idriftsættes op til yderligere 150 brønde i Nordsøen samt foretages de tilhørende udvidelser af de eksisterende anlæg og tilføjelser af nye samt lokale tilpasninger af kapaciteter.

I forhold til de 150 nye brønde, som VVM 2011 omfatter, fremgår det videre, at det ikke på forhånd kan fastsættes, hvor inden for aktivitetsområdet de 150 brønde vil blive boret, og at det derfor er foretaget en skønnet fordeling baseret på den nuværende viden om felterne og de eksisterende og planlagte udbygninger. Den skønnede fordeling er ifølge redegørelsen at betragte som en ramme, og brøndantallet og fordelingen må forventes at blive justeret undervejs.³⁵

Fordelingen af nye brønde på Tyra satellitfelter er i VVM 2011 antaget som følger:

- Tyra Sydøst:	0 brønde
- Roar:	0 brønde
- Valdemar:	27 brønde
- Svend:	1 brønd

---

³³ VVM 2005, side 61.

³⁴ VVM 2005, side 63.

³⁵ VVM 2011, side 53.

For så vidt angår etablering af andre anlæg end brønde, er det forudsat i VVM 2011, at det ville kunne blive nødvendigt med bl.a. installation af yderligere platforme og lægning af nye rør. VVM 2011 indeholder dog ikke en konkret omtale af anlægsmæssige ændringer på felterne.

4.2.4 Redegørelse for miljømæssige og sociale virkninger – ESIS-TYRA, september 2017

ESIA Mærsk OIL DBU – Redegørelse for miljømæssige og sociale virkninger – ESIS-TYRA, blev udarbejdet i september 2017. VVM-redegørelsen er gennemgået i rapporten af 19. januar 2023, afsnit 4.8.3, og den omtales i det følgende som ”Tyra VVM 2017”.

Tyra VVM 2017 dækker de aktiviteter, der indgår i eksisterende og planlagte projekter for anlæggene Tyra (Øst og Vest) og deres satellitplatforme (Tyra Sydøst, Valdemar A, Valdemar B, Roar og Svend), herunder alle rørledninger, der løber fra disse platforme, indtil 2042.³⁶

VVM-redegørelsens beskrivelse af nye anlæg indeholder en beskrivelse af Tyra Future-genudviklingen, som omfatter (gen)etablering af anlæg på hhv. Tyra Øst og Tyra Vest. Det fremgår videre, at der for satellitterne Tyra Sydøst, Roar, Valdemar og Svend ikke er planlagt genudvikling inden for Tyra Future-projektet, men at anlæggene forbliver i drift som under eksisterende forhold.³⁷

Herudover fremgår, at der for TYRA er 24 eksisterende brøndslots til rådighed for boring (16 ved Tyra Sydøst, 2 ved Svend, 3 ved Roar, 2 ved Valdemar B og 1 ved Valdemar A), men at Maersk Oil ikke har besluttet, hvorvidt alle frie slots skal bores.³⁸

---

³⁶ Tyra VVM 2017, side 7.

³⁷ Tyra VVM 2017, side 28.

³⁸ Tyra VVM 2017, side 37.

4.3 Afgørelser – Valdemar feltet

4.3.1 *Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens §§ 10 og/eller 17*

4.3.1.1 *Afgørelse af 21. juli 2000 om godkendelse af udbygning og produktion fra Nord Jens og Bo forekomsterne³⁹*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Valdemar feltet i Nord Jens og Bo områderne med implementering af vandfraktur i en brønd (Valdemar-1) og boring af en horisontal produktionsbrønd (Valdemar-5) samt eventuelt boring af yderligere tre produktionsbrønde og en vurderingsbrønd.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at udbygningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 1999, og at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser.

Det fremgår videre, at styrelsen i den forbindelse har lagt til grund, at borerne i Nord Jens og Bo reservoirerne omfattet af godkendelsen, indgår i den pulje af brønde på 25, som i henhold til VVM 1999 antages udført på felterne tilknyttet Tyra Centret.

4.3.1.2 *Afgørelse af 17. november 2000 om godkendelse af udbygning og produktion af Boje området⁴⁰*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Valdemar feltet i Boje området med boring af en brønd.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at udbygningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 1999, og at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser.

Det fremgår videre, at styrelsen i den forbindelse har lagt vægt på, at boringen indgår i den pulje på 69 borer, som i henhold til VVM 1999 antages udført inden for området omfattet af eneretsbevillingen.

---

³⁹ Afgørelse af 21. juli 2000 om godkendelse af udbygning og produktion fra Nord Jens og Bo forekomsterne.

⁴⁰ Afgørelse af 17. november 2000 om godkendelse af udbygning og produktion af Boje området. Energistyrelsen har oplyst, at afgørelsen af 17. november 2000 er erstattet af afgørelsen af 28. juni 2002, som er omtalt nedenfor i afsnit 4.3.1.3.

4.3.1.3 *Afgørelse af 28. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Boje området⁴¹*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Valdemar feltet i Boje området med boring af en brønd i Nedre Kridt og eventuelt boring af en brønd i Øvre Kridt.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at udbygningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 1999, og at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser.

4.3.1.4 *Afgørelse af 23. september 2002 om godkendelse af videre udbygning og produktion fra Nord Jens området⁴²*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Valdemar feltet i Nord Jens området med boring af to vurderings- og produktionsbrønde (Valdemar-7 og -8), som vil blive etableret og produceret fra eksisterende anlæg (brøndhoveder).

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at udbygningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 1999, og at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser.

Det fremgår videre, at styrelsen i den forbindelse har lagt til grund, at borerne i Nord Jens og Bo områderne, indgår i den pulje af brønde på 25, som i henhold til VVM 1999 antages udført på felterne tilknyttet Tyra Centret.

4.3.1.5 *Afgørelse af 25. juni 2004 om godkendelse af videreudbygning af Nedre Kridt i Nord Jens området⁴³*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens §§ 10 og 17 og omfatter udbygning af Valdemar feltet i Nord Jens området med boring af otte yderligere brønde, etablering af en ubemandet STAR brøndhovedplatform med plads til 10 brønde (Valdemar B), en broforbindelse til den eksisterende Valdemar A platform, en 19 km lang 12" rørledning fra Valdemar B til Tyra Vest og nedlægning af et 100 kW højspændingskabel på havbunden mellem Valdemar B og Tyra Vest.

---

⁴¹ Afgørelse af 28. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Boje området. Energistyrelsen har oplyst, at godkendelsen ikke er udnyttet.

⁴² Afgørelse af 23. september 2002 om godkendelse af videre udbygning og produktion fra Nord Jens området.

⁴³ Afgørelse af 25. juni 2004 om godkendelse af videreudbygning af Nedre Kridt i Nord Jens området.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser, da udførelsen af borerne i Nord Jens området indgår i den pulje på 69 borer, som i henhold til VVM 1999 antages udført inden for området omfattet af eneretsbevillingen.

Det fremgår videre, at VVM 1999 efter styrelsens opfattelse dækker miljøpåvirkninger fra brønde boret i perioden til og med 2006, og at godkendelsen derfor kun omfatter brønde, hvor boring af reservoirsektionen er påbegyndt senest 31. december 2006. Brønde omfattet af godkendelsen, som ikke er boret inden udløb af VVM 1999 den 31. december 2006, skal ifølge det af Energistyrelsen i afgørelsen anførte derfor omfattes af en opdateret VVM-redegørelse.

Af et høringssvar fra den daværende Skov- og Naturstyrelse, som er gengivet i afgørelsen, fremgår, at der ikke med VVM 1999 *"foreligger så fintmaskede oplysninger om udbredelsen af fugle pattedyr, fisk samt pelagiske og benthiske samfund i de områder, der vil blive berørt af den ansøgte udbygning, at det vil være muligt at vurdere, om der med denne udbygning vil kunne være væsentlige effekter på de berørte arter og naturtyper."*

4.3.1.6 Afgørelse af 19. september 2005 om godkendelse af udbygning og produktion af Bo området⁴⁴

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens §§ 10 og 17 og omfatter udbygning af Valdemar feltet i Bo området med boring af seks brønde, etablering af en STAR brøndhovedplatform med plads til 10 brønde (Valdemar BA), en 7 km lang 16" multifaserørledning mellem Valdemar BA og Roar, en 7 km lang 2,5" kemikalierørledning mellem Valdemar BA og Roar, og et 3 kW kabel mellem Valdemar BA og Valdemar AB platformen, som bliver trukket igennem et allerede forinstalleret rør.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at udbygningen med 6 brønde er en ændring af et projekt, som er miljøvurderet i VVM 1999. Videre fremgår, at Energistyrelsen efter samråd med Miljøministeriet har afgjort, at ændringen ikke medfører, at der skal udarbejdes en ny VVM-redegørelse, da ændringen ikke vurderes at indebære en væsentlig påvirkning af miljøet, og derfor kan rummes inden for de foreliggende miljøvurderinger.

Af et høringssvar fra den daværende Skov- og Naturstyrelse, som er gengivet i afgørelsen, fremgår, at *"der kun foreligger begrænsede oplysninger om udbredelsen af havpattedyr/havfugle, og at det således ikke er muligt på det foreliggende grundlag at vurdere, om etableringen af platformen i sig selv vil medføre effekter på udbredelsen af berørte arter af pattedyr og fugle, eller om platformen vil kunne medføre kumulative effekter i forhold til de eksisterende platforme i området. Skov- og Naturstyrelsen ser derfor frem til,*

---

⁴⁴ Afgørelse af 19. september 2005 om godkendelse af udbygning og produktion af Bo området.

at der snarest iværksættes en monitoring af udbredelsen af fugle og pattedyr i området, jævnfør den indgåede aftale af 7. februar 2005, således at det vil blive muligt nærmere at vurdere om den ubemandede platform vil kunne påvirke de arter, der forekommer i området.”

4.3.1.7 Afgørelse af 30. oktober 2008 om godkendelse af videreudbygning og produktion på Valdemar feltet⁴⁵

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Valdemar feltet med konvertering af en vurderingsbrønd (VBA-8X)⁴⁶ til produktionsbrønd for gas. Brønden er ikke etableret, og udførelsen af boringen, som skal bores fra Valdemar BA platformen, er derfor beskrevet i afgørelsen.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at udbygningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2005, og at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser. Det fremgår videre af styrelsens vurdering, at VVM 2005 er dækkende for udbygningsaktiviteter frem til udgangen af 2010.

4.3.1.8 Afgørelse af 17. december 2009 om godkendelse af videreudbygning og produktion på Valdemar feltet⁴⁷

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Valdemar feltet med udførelse af op til tre nye produktionsbrønde (W4, W3 og E3). Brøndene planlægges udført fra Valdemar BA platformen ved anvendelse af to ledige brøndstyr samt genanvendelse af brøndstyret fra en suspenderet brønd.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at udbygningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2005, og at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser. Det fremgår videre af styrelsens vurdering, at VVM 2005 er dækkende for udbygningsaktiviteter frem til udgangen af 2010.

---

⁴⁵ Afgørelse af 30. oktober 2008 om godkendelse af videreudbygning og produktion på Valdemar feltet.

⁴⁶ Energistyrelsen godkendte etablering af vurderingsboringen i afgørelse af 7. oktober 2008, som er omtalt nedenfor i afsnit 4.3.2.1.

⁴⁷ Afgørelse af 17. december 2009 om godkendelse af videreudbygning og produktion på Valdemar feltet.

4.3.1.9 Afgørelse af 6. september 2013 om godkendelse af erstatningsrørledning mellem Valdemar BA via Roar til Tyra Øst E⁴⁸

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 17 og omfatter etablering af en erstatningsrørledning mellem Valdemar BA via Roar til Tyra Øst E.

Om de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at Mærsk Olie og Gas A/S den 8. juli 2013 har fremsendt ”VVM screening for ny 16” rørledning mellem Valdemar BA og Tyra EE”. Det fremgår videre, at Energistyrelsen på basis af screeningen den 4. september 2013 har truffet afgørelse om, at projektet ikke forudsætter en fuld VVM- redegørelse, da den planlagte nedlægning af en rørledning ikke vurderes at få væsentlig indvirkning på natur og miljø.

Det fremgår af screeningen⁴⁹, at korrosion har nødvendiggjort udskiftning af rørledningssegmenter, at eksisterende stigrør på Valdebar BA og Roar vil blive genanvendt, at der på Tyra EE vil blive installeret et nyt stigrør, at den nye rørledning vil være af samme størrelse som den eksisterende (18 km lang med en diameter på 16” (ca. 400 mm)), og at den eksisterende rørledning vil blive rensat og forsejlet og derefter efterladt på havbunden.

Screeningen indeholder en beskrivelse af projektets karakteristika, placering og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning. Det konkluderes, at det planlagte anlæg kun vil have lokal, midlertidig og mindre påvirkning på området.

Af Energistyrelsens afgørelse af 4. september 2013⁵⁰ fremgår, at Energistyrelsen har vurderet screeningen af projektets miljømæssige påvirkninger i henhold til § 4, stk. 2 og 3, og kriterierne i bilag 1 i bekendtgørelse nr. 632/2012⁵¹, og at Energistyrelsen har truffet afgørelse om, at projektet ikke forudsætter udarbejdelse af en fuld VVM-redegørelse, da den planlagte nedlægning af en rørledning ikke vurderes at få væsentlig indvirkning på natur og miljø.

---

⁴⁸ Afgørelse af 6. september 2013 om godkendelse af erstatningsrørledning mellem Valdemar BA via Roar til Tyra Øst E.

⁴⁹ VVM-screening for ny 16” rørledning mellem Valdemar BA og Tyra EE, dateret den 8. juli 2013.

⁵⁰ Energistyrelsens afgørelse af 4. september 2013 om ikke VVM-pligt.

⁵¹ Bekendtgørelse nr. 632. af 11. juni 2012 om VVM, konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore.

4.3.1.10 Afgørelse af 24. juni 2014 om godkendelse af gasløft til Valdemar og Roar fra Tyra feltet⁵²

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens §§ 10 og 17 og omfatter etablering af en ca. 20 km lang 8" gasløftrørledning fra Tyra øst E til Roar og Valdemar AB og Valdemar BA samt gasløft på nuværende og fremtidige brønde på Roar feltet og Valdemar feltet i områderne Nord Jens og Bo.

Om de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at Mærsk Olie og Gas A/S har fremsendt "VVM screening for ny 8" rørledning i forbindelse med Valdemar-Roar gasløft projekt" af 24. juli 2013 til Energistyrelsen. Det fremgår videre i afgørelsens afsnit 2.1, at Energistyrelsen har vurderet screeningen af projektets miljømæssige påvirkninger i henhold til VVM- og habitatreglerne, og at Energistyrelsen har truffet afgørelse om, at projektet ikke forudsætter en fuld VVM-redegørelse, da den planlagte nedlægning af en rørledning ikke vurderes at få væsentlig indvirkning på natur og miljø. Energistyrelsen har i forbindelse med denne undersøgelse oplyst, at der ikke foreligger en særskilt afgørelse om, at projektet ikke er VVM-pligtigt, men at afgørelsen må anses for indeholdt i afsnit 2.1 i afgørelsen af 24. juni 2014.

Det fremgår af screeningen⁵³, at den dækker operation og drift af en ny rørledning til transport af løftegas til Valdemar AB, Valdemar BA og Roar. Rørledningen bliver ca. 21 kilometer lang med en diameter på 8" (ca. 200 mm) mellem Tyra E og Valdemar AB via Valdemar BA og Roar.

Screeningen indeholder en beskrivelse af projektets karakteristika, placering og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning. Det konkluderes, at det planlagte anlæg kun vil have lokal, midlertidig og mindre påvirkning på området.

4.3.2 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28

4.3.2.1 Afgørelse af 7. oktober 2008 om godkendelse af VBA-8X⁵⁴

I afgørelse af 7. oktober 2008 godkendte Energistyrelsen i medfør af undergrundslovens § 28 udførelse af vurderingsboringen VBA-8X inden for Valdemar-feltafgrænsningen i Bo delen af området og sammenfaldende med brøndhovedplatformen VBA.

Det fremgår af afgørelsen, at boringen udføres med boreplatformen Noble Byron Welliver, der allerede står på lokaliteten.

---

⁵² Afgørelse af 24. juni 2014 om godkendelse af gasløft til Valdemar og Roar fra Tyra feltet.

⁵³ VVM-screening for ny 8" rørledning i forbindelse med Valdemar-Roar gasløft projekt, dateret den 24. juli 2013.

⁵⁴ Afgørelse af 7. oktober 2008 om godkendelse af VBA-8X.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

4.4 Afgørelser – Roar feltet

4.4.1 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens §§ 10 og/eller 17

4.4.1.1 Afgørelse af 6. september 2013 om godkendelse af erstatningsrørledning mellem Valdemar BA via Roar til Tyra Øst E⁵⁵

Denne afgørelse er refereret ovenfor i afsnit 4.3.1.9, da den tillige omhandler Valdemar feltet. Der henvises derfor til omtalen af afgørelsen ovenfor.

4.4.1.2 Afgørelse af 18. november 2013 om godkendelse af videreudbygning af Roar feltet med op til 3 nye brønde⁵⁶

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Roar feltet med udførelse af op til tre nye produktionsbrønde (Roar-SW03, Roar-01 og Roar-NW03A). Brøndene planlægges udført fra Roar platformen ved anvendelse af de sidste ledige brøndslots.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at videreudbygningen af Roar kan betragtes som værende omfattet af vurderingerne i VVM 2011. Energistyrelsen anfører videre, at *"[u]anset at de af planen omfattede brønde ikke er omtalt i VVM redegørelsen, er styrelsens enig med Mærsk Olie og Gas A/S i, at miljøpåvirkningen fra Roar borerne ikke i nogen væsentlighed vil adskille sig fra miljøpåvirkningen fra de i redegørelsen omtalte borer på Tyra, der ikke vil blive gennemført som ellers forudsat i redegørelsen."*

4.4.1.3 Afgørelse af 24. juni 2014 om godkendelse af gasløft til Valdemar og Roar fra Tyra feltet⁵⁷

Denne afgørelse er refereret ovenfor i afsnit 4.3.1.10, da den tillige omhandler Valdemar feltet. Der henvises derfor til omtalen af afgørelsen ovenfor.

---

⁵⁵ Afgørelse af 6. september 2013 om godkendelse af erstatningsrørledning mellem Valdemar BA via Roar til Tyra Øst E.

⁵⁶ Afgørelse af 18. november 2013 om godkendelse af videreudbygning af Roar feltet med op til 3 nye brønde. Energistyrelsen har oplyst, at godkendelsen ikke er blevet udnyttet, og at den senest borede brønd på Roar feltet er brønden Roar-5X, som er omtalt nedenfor.

⁵⁷ Afgørelse af 24. juni 2014 om godkendelse af gasløft til Valdemar og Roar fra Tyra feltet.

4.4.2 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28

4.4.2.1 Afgørelse af 23. marts 2001 om godkendelse af Roar-5X⁵⁸

I afgørelse af 23. marts 2001 godkendte Energistyrelsen i medfør af undergrundslovens § 28 udførelse af olieboringen Roar-5X på Roar feltet.⁵⁹

Det fremgår af afgørelsen, at boringen udføres med boreplatformen Noble Kolskaya fra Roar platformen. Det fremgår videre af afgørelsen, at boringen ”udføres i henhold til Energiministeriets principgodkendelse af 29. oktober 1993, idet godkendelsen har karakter af en rammegodkendelse, således at en række forhold, herunder antal og placering af brønde fastlægges blandt andet på baggrund af de indvundne erfaringer.”

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

4.5 Afgørelser – Svend feltet

4.5.1 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens §§ 10 og/eller 17

4.5.1.1 Afgørelse af 21. december 2001 om godkendelse af plan for yderligere indvinding fra Svend feltet⁶⁰

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Svend feltet med udførelse af op til fire nye brønde (bl.a. Svend-2X og Svend-6X).

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser, da udførelsen af borerne indgår i den pulje på 69 borer, som i henhold til VVM 1999 antages udført inden for området omfattet af eneretsbevillingen.

---

⁵⁸ Afgørelse af 23. marts 2001 om godkendelse af Roar-5X.

⁵⁹ Energistyrelsen godkendte ved brev af 2. maj 2001, at boringen i stedet blev afsluttet som en gasbrønd.

⁶⁰ Afgørelse af 21. december 2001 om godkendelse af plan for yderligere indvinding fra Svend feltet.

4.5.2 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28

4.5.2.1 Afgørelse af 5. september 2001 om godkendelse af Svend-2X⁶¹

I afgørelse af 5. september 2001 godkendte Energistyrelsen i medfør af undergrundslovens § 28 udførelse af vurderingsboringen Svend-2X fra platformen på Svend feltet. Det fremgår af afgørelsen, at boringen udføres med boreplatformen Noble Byron Welliver, og at boringen er identisk med Svend Flank-1X, der er beskrevet i "Svend Field, Flank Development, May 2001".

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

4.5.2.2 Afgørelse af 15. november 2001 om godkendelse af Svend-6X⁶²

I afgørelse af 15. november 2001 godkendte Energistyrelsen i medfør af undergrundslovens § 28 udførelse af vurderingsboringen Svend-6X ved anvendelse af boreplatformen Noble Byron Welliver.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

4.6 Afgørelser – Tyra Sydøst feltet

4.6.1 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens §§ 10 og/eller 17

4.6.1.1 Afgørelse af 4. maj 2001 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Tyra Sydøst feltet⁶³

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Tyra Sydøst feltet med udførelse af op til seks nye brønde (TSEA-1A, TSEA-3A, TSEA-4, TSEA-5A, TSEA-6A og TSEA-7), etablering af en ubemandet STAR platform med plads til 7 brønde, en 16" rørledning, en 8" rørledning og en 3 ½" rørledning til transport af glykol. De nye rørledninger vil blive koblet til eksisterende anlæg på Tyra Øst F platformen.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at udbygningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 1999, og at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser.

---

⁶¹ Afgørelse af 5. september 2001 om godkendelse af Svend-2X.

⁶² Afgørelse af 15. november 2001 om godkendelse af Svend-6X.

⁶³ Afgørelse af 4. maj 2001 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Tyra Sydøst feltet.

Det fremgår videre, at styrelsen i den forbindelse har lagt til grund, at borerne i Tyra Sydøst indgår i den pulje af brønde på 69 borer, som i henhold til VVM 1999 antages udført inden for området omfattet af eneretsbevillingen.

4.6.1.2 Afgørelse af 30. oktober 2003 om godkendelse af plan for videre udbygning af Tyra Sydøst feltet⁶⁴

Afgørelsen er truffet i henhold til undergrundslovens § 10 og omfatter bl.a. udbygning af Tyra Sydøst feltet med udførelse af en ny produktionsbrønd (TSEA-2). Brønden planlægges udført fra Tyra Sydøst platformen ved anvendelse af det sidste ledige brøndslids.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at udbygningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 1999, og at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser.

Det fremgår videre, at styrelsen i den forbindelse har lagt til grund, at borerne i Tyra Sydøst indgår i den pulje af brønde på 69 borer, som i henhold til VVM 1999 antages udført inden for området omfattet af eneretsbevillingen.

4.6.1.3 Afgørelse af 19. december 2006 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Tyra Sydøst feltet (TSEA-5B)⁶⁵

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Tyra Sydøst feltet med én brønd (TSEA-5B), som vil blive etableret fra Tyra Sydøst A platformen ved at genbruge eksisterende udstyr fra brønden TSEA-5A.

Det fremgår af afgørelsen, at den nye brønd er en del af en større udbygningsplan for feltet, som omfatter boring af 11 andre borer samt etablering af en ny platform og rørledninger. Brønden TSEA-5B godkendes imidlertid særskilt, da den planlægges boret inden hele udbygningsplanen er blevet behandlet.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at brønden udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2005, og at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser. Det fremgår videre af styrelsens vurdering, at VVM 2005 er dækkende for udbygningsaktiviteter frem til udgangen af 2010.

---

⁶⁴ Afgørelse af 30. oktober 2003 om godkendelse af plan for videre udbygning af Tyra Sydøst feltet.

⁶⁵ Afgørelse af 19. december 2006 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Tyra Sydøst feltet (TSEA-5B).

Godkendelsen er bl.a. meddelt på følgende vilkår:

”For at reducere effekten på især hvaler og andre havpattedyr som følge af støj genereret af offshore aktiviteterne skal rettighedshaveren gennemføre passende afværgeforanstaltninger i de tilfælde nedramning af ledeforingsrør mv. i havbunden genererer impulsstøj med styrker over 180 dB re 1 μ Pa i en afstand på 1 m.”

4.6.1.4 Afgørelse af 2. marts 2007 om godkendelse af videreudbygning og produktion på Tyra Sydøst feltet (TSEA-4A)⁶⁶

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Tyra Sydøst feltet med én brønd (TSEA-4A), som vil blive etableret fra Tyra Sydøst A platformen ved at genbruge eksisterende udstyr fra brønden TSEA-4.

Det fremgår af afgørelsen, at den nye brønd er en del af en større udbygningsplan for feltet, som omfatter boring af 11 andre borer og etablering af en ny platform og rørledninger. Brønden TSEA-4A godkendes imidlertid særskilt, da den planlægges boret, inden hele udbygningsplanen er blevet behandlet.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at brønden udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2005, og at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser. Det fremgår videre af styrelsens vurdering, at VVM 2005 er dækkende for udbygningsaktiviteter frem til udgangen af 2010.

Godkendelsen er bl.a. meddelt på følgende vilkår:

”For at reducere effekten på især hvaler og andre havpattedyr som følge af støj genereret af offshore aktiviteterne skal rettighedshaveren gennemføre passende afværgeforanstaltninger i de tilfælde, hvor nedramning af ledeforingsrør mv. i havbunden genererer impulsstøj med styrker over 180 dB re 1 μ Pa i en afstand på 1 m.”

---

⁶⁶ Afgørelse af 2. marts 2007 om godkendelse af videreudbygning og produktion på Tyra Sydøst feltet (TSEA-4A).

4.6.1.5 *Afgørelse af 10. oktober 2008 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Tyra Sydøst feltet (TSEA-3B/C)⁶⁷*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Tyra Sydøst feltet med én brønd (TSEA-3B/C), som vil blive etableret fra Tyra Sydøst A platformen ved genanvendelse af TSEA-3A brøndstyret.

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold, at brønden udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2005, og at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser. Det fremgår videre af styrelsens vurdering, at VVM 2005 er dækkende for udbygningsaktiviteter frem til udgangen af 2010.

4.6.1.6 *Afgørelse af 20. november 2012 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra op til 16 nye produktionsbrønde på Tyra Sydøst feltet⁶⁸*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens §§ 10 og 17 og omfatter udbygning af Tyra Sydøst feltet med op til 16 brønde, etablering af en firbenet platform med plads til 16 brønde (Tyra Sydøst B platform), der forbindes med bro til den eksisterende Tyra Sydøst A platform (TSEA), etablering af en rørledning til løftegas fra Tyra Øst til den nye platform samt etablering af kabler til strømforsyning og kontrolsignaler, som lægges parallelt med rørledningen, fra Tyra Øst platformen.

Om de miljømæssige forhold fremgår følgende af sagsfremstillingen i afgørelsen:

”Den planlagte udbygning er ikke direkte beskrevet i den gældende [VVM 2011], men VVM redegørelsen indeholder en pulje på 30 borer til nye unavngivne prospekter/satellitinstallationer.

Mærsk Olie og Gas A/S har udarbejdet en redegørelse (dateret 24. juli 2012), der oplyser, at de 16 nye Tyra Sydøst brønde er sammenlignelige med brøndene i denne pulje, hvad angår type og stimulering. Mærsk Olie og Gas A/S vurderer derfor, at der i den gældende VVM- redegørelse er redegjort for udledninger og miljøpåvirkninger fra de nye TSB-brønde. Mærsk Olie og Gas A/S vurderer ligeledes, at beskrivelsen af og miljøpåvirkningerne fra såvel den nye platform

---

⁶⁷ Afgørelse af 10. oktober 2008 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Tyra Sydøst feltet (TSEA-3B/C).

⁶⁸ Afgørelse af 20. november 2012 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra op til 16 nye produktionsbrønde på Tyra Sydøst feltet.

som 8" rørledningen er sammenlignelige med de faste installationer og eksportørledninger, der er redegjort for i [VVM 2011], som beskriver mulige projekter i perioden 2011- 2015."

Af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold fremgår herefter følgende:

"Mærsk Olie og Gas A/S har redegjort for, at udbygningen udføres i henhold til og inden for rammerne af [VVM 2011].

De nye Tyra Sydøst brønde er indeholdt i den pulje, som nævnes i VVM redegørelsens afsnit 8.2.22: "Der antages boret 30 brønde på nye, unavngivne prospekter, hvoraf 5 multilaterale. 7 af brøndene vil være brøndtype 1 og 2, mens 18 vil være af brøndtype 3 og 5 af brøndtype 4." Brøndtyperne er beskrevet i VVM redegørelsens afsnit 4.1.2. Energistyrelsen noterer sig, at den resterende pulje med unavngivne prospekter i VVM redegørelsen herefter er reduceret til 14 brønde.

På denne baggrund vurderer Energistyrelsen, at det planlagte projekt dermed udføres i henhold til og inden for rammerne af [VVM 2011], som beskriver mulige projekter i perioden 2011- 2015. [...].

Forhold omkring de miljømæssige aspekter er sendt i høring hos henholdsvis Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen."

Af Naturstyrelsens høringssvar, som er gengivet i afgørelsen, fremgår, at *"Naturstyrelsen er enig i, at de foreslåede ændringer i store træk ligger inden for [VVM 2011]. Vi noterer os, at man med de 16 type 3 brønde tager hul på puljen af 30 ekstrabrønde, hvoraf de 18 er brøndtype 3."*

Godkendelsen er bl.a. meddelt på følgende vilkår:

"For at reducere effekten på især hvaler og andre havpattedyr, som følge af støj genereret af offshore aktiviteterne, skal Bevillingshaverne gennemføre passende afværgeforanstaltninger i de tilfælde, hvor nedramning af ledeforingsrør mv. i havbunden genererer impulsstøj med styrke over 180 dB re 1 µPa i en afstand på 1 m."

5. FELTERNE SIRI, NINI OG CECILIE

Siri (tilladelse 6/95), Nini (tilladelse 4/95) og Cecilie (tilladelse 16/98) blev idriftsat hhv. i 1999, 2003 og 2003. Felterne er beliggende uden for området i Nordsøen, der er omfattet af eneretsbevillingen fra 1962.

5.1 VVM-redegørelse for Siri feltet fra 1997

Siri feltet – Vurdering af virkninger på miljøet ved udbygningen af Siri feltet blev udarbejdet i februar 1997⁶⁹. VVM-redegørelsen omtales i det følgende som ”Siri VVM 1997”.

Siri feltet ligger i blok 5604/20 i den danske sektor i Nordsøen. Der er identificeret tre separate olieholdige geologiske strukturer i området, som kaldes henholdsvis Siri Central, Siri Nord og Siri Øst. Siri VVM 1997 angår en udbygning af Siri Nord og Siri Central.

VVM-redegørelsen var i offentlig høring i perioden 8. marts til 9. maj 1997.

5.1.1 Baggrund for VVM-behandlingen

Det fremgår af Siri VVM 1997, at der på tidspunktet for igangsættelsen af VVM-arbejdet ikke forelå VVM-redegørelser for olie- og gasudvinding på dansk sokkel eller retningslinjer for sådant arbejde. Energistyrelsen besluttede derfor, at der skulle nedsættes en følgegruppe for VVM-arbejdet, hvor Energistyrelsen, Miljøstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen og Statoil var repræsenteret. Følgegruppen fungerede som et diskussionsforum, hvor bl.a. indhold og proces knyttet til VVM-arbejdet for petroleumsvirksomhed på dansk sokkel blev diskuteret i relation til udarbejdelsen af Siri VVM 1997.

5.1.2 Projektbeskrivelsen

Det fremgår indledningsvis af Siri VVM 1997, at *”rapporten er udarbejdet på et tidspunkt, hvor der ikke er taget endelig stilling til valg af koncept, og indholdet reflekterer denne situation. Rapporten fokuserer på de problemstillinger, som er af miljømæssig betydning i valget af koncept. De mere detaljerede vurderinger vil følge efter høringsfasen i takt med, at projektet skrider frem og der fremlægges ansøgninger og dokumentation for konkrete tiltag.”*

I forlængelse heraf fremgår det af projektbeskrivelsen i afsnit 3, at der vil blive redegjort for de tekniske forhold ved projektet, *”i det omfang de er fastlagt på nuværende tidspunkt”, at ”det konceptmæssige grundlag for projektet gennemgår en løbende udvikling i en dialog mellem Statoil og entreprenør”, at Siri VVM 1997 giver ”en miljøvurdering ud fra projektets nuværende status”, og at ”VVM-arbejdets konklusioner vil indgå ved det endelige valg af koncept og videre ind i detailprojekteringsfasen, og vil danne grundlag for senere miljørelaterede ansøgninger og dokumentation af de miljømæssige problemstillinger, der er relateret til Siri-feltets udbygning”.*

---

⁶⁹ VVM-redegørelse for Siri feltet fra 1997.

Af det projektkoncept, der er beskrevet i Siri VVM 1997, fremgår herefter bl.a., at Siri Central planlægges udbygget med en jack-up platform i stål, som står fastgjort med tre ben til et olielager på havbunden. Den forventede geografiske placering af platformen er beskrevet. Platformen vil bestå af en lagertank og en brøndhovedstruktur samt en jack-up produktionsplatform, som vil blive placeret oven på lagertanken og forbundet med brøndhovedstrukturen via en bro. Platformen er desuden planlagt som en integreret platform med boligkvarter og procesanlæg. Platformen vil blive designet til 60 personer, men forventes at have en normal bemanning på 30 personer. Siri Nord vil blive produceret via en brønd boret fra Siri Central.

Videre fremgår, at der for at sikre tilstrækkelig god stabilitet af såvel tanklager og boreplatform vil begge blive placeret på fast grund i 5 meters dybde i en udgravning i havbunden med en størrelse på ca. 100 x 200 meter, men at der kun er behov for nedgravning, hvis stål bliver valgt som konstruktionsmateriale.

Der vil blive etableret en lastebøje med henblik på lastning af olie. Denne vil blive placeret ca. 2 km fra platformen. Ledningen forventes nedgravet eller tildækket.

Det fremgår desuden, at det planlægges at bore 8 brønde på Siri Central, heraf 5 produktionsbrønde og 3 injektionsbrønde, samt plads for tilknytning af 3 mulige fremtidige brønde. Desuden udbygges Siri Nord med 1 brønd boret fra Siri Central. Usikkerheder i det reservoirmæssige grundlag kan dog medføre ændringer. Det forventes, at det totale antal vil ligge i intervallet 6-11 brønde. Boringerne sker ved, at en jack-up borerig skydes ind over brøndhovedstrukturen. Der vil blive benyttet vandbaseret boremudder så langt det er muligt, mens den resterende del vil blive boret med oliebaseret mudder. Placeringen af boringerne er ikke angivet i Siri VVM 1997.

For så vidt angår projektets varighed og omfang fremgår det, at udbygningsfasen forventes at vare ca. 12 måneder, men forventes at have et vist tidsmæssigt overlap med driftsfasen, da produktionen vil blive iværksat så snart de første fire brønde er klar. Den primære aktivitet er boringen af brøndene.

5.1.3 Miljøbeskrivelsen og -vurderingen

Af beskrivelsen af det omgivende miljø fremgår bl.a., jf. afsnit 0 om sammenfatning og konklusioner, at der i umiddelbar nærhed af Siri findes gydeområder for en række fiskearter, at området omkring Siri generelt er fuglefattigt, at havpattedyr i området består af sæler og hvaler, og at der er flere kysttyper repræsenteret i Siris influensområde, herunder Vadehavet, sandstrand og skærgårdskyst, som er vigtige habitater for en række dyrearter. Det fremgår videre, at der langs kysten ligger et stort antal nationalt og internationalt beskyttede fugleområder samt Ramsar- og habitatområder.

Af afsnit 5, som indeholder miljøbeskrivelsen, fremgår supplerende, at specifik information om miljøet i nærområdet ved Siri feltet kun er tilgængeligt i begrænset omfang, og at der på et senere tidspunkt vil blive udført et egentligt biologisk og kemisk feltstudie af nærområdet.⁷⁰

Afsnit 5 indeholder en uddybende beskrivelse af de fysiske forhold i området, herunder af topografien, kysten, bundforhold, hydrografiske forhold, biologiske forhold, fisk, havfugle, havpattedyr og naturbeskyttelse, herunder beskyttede naturområder.

Det fremgår af afsnit 7, at udbygningsaktiviteterne kan medføre bl.a. borespåner og boremudder, udledninger af spildevand og kemikalier, emissioner til luft samt midlertidige effekter i nærmiljøet (hvis der skal ske udgravning i havbunden). Det fremgår videre af afsnit 8, at driftsaktiviteterne kan medføre bl.a. udledning af produceret vand, ballastvand og øvrige udledninger samt emissioner som følge af udstødningssgas fra anlæg på platformen og skibs- og helikoptertrafik. Herudover fremgår det af afsnit 9, at miljømæssige konsekvenser af uheldssituationer kan forekomme i forskellige situationer og at dette kan indebære spild af såvel olie som kemikalier. Der redegøres i den forbindelse på den effekt, som uheldssituationer kan have på bl.a. havfugle og havpattedyr.

Siri VVM 1997 indeholder ikke en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

5.2 VVM-redegørelse for Siri, Cecilie og Nini feltet fra februar 2002

Vurdering af Virkninger på Miljøet (VVM) ved udbygning af licenserne 4/95, 6/95 og 16/98 er udarbejdet i februar 2002. Denne omtales i det følgende som "VVM 2002".

VVM 2002 omhandler udbygning og olieproduktion fra 10 satellitfelter under licenserne 4/95 (Nini, NX og NY), 6/95 (Sara, Sofie, Stine Segment 2, SX1 og SX2) og 16/98 (Cecilie og CX).⁷¹ Alle felterne planlægges produceret ved tie-in til Siri Central-platformen, som skal benyttes til behandling, lagring og lastning af den producerede olie.

---

⁷⁰ Energistyrelsen har oplyst, at det fremgår af styrelsens sagsbehandlingssystem, at der er foretaget og modtaget en baselinemonitering ved Siri feltet (j.nr. 1996-11752, akt.nr. 246), men at denne ikke er indscannet. Energistyrelsen har i den forbindelse desuden henvist til VVM 2002 for Siri, Nini og Cecilie feltet, hvoraf fremgår, at der er udført "*Beskrivelser af miljøet i nærområdet ved de vurderede felter er primært baseret på en biologisk og kemisk baseline monitorering ved Siri-feltet gennemført i juni 1997 / 22/.*", og at der i reference 22 henvises til "*Statoil. 1998. Kemisk og biologisk baseline monitorering ved Siri-feltet, juni 1997.*"

⁷¹ VVM-redegørelse for Siri, Cecilie og Nini feltet fra februar 2002.

VVM 2002 vurderer virkningerne på miljøet ved udvidelse af de eksisterende faciliteter på licens 6/95 og de af operatørerne ansøgte udbygninger (eksisterende og fremtidige) på de tre licenser. I forbindelse med udviklingen af Siri-feltet blev der udarbejdet Siri VVM 1997 med hovedvægt på udbygningen af Siri Central. Det fremgår af VVM 2002, at mange vurderinger foretaget i forbindelse med Siri VVM 1997 stadig er gyldige for den udbygning, der er baggrunden for nærværende VVM 2002.

Energistyrelsen har oplyst, at VVM 2002 var i offentlig høring i perioden 14. marts til 10. maj 2002.

5.2.1 Projektbeskrivelsen

5.2.1.1 Generelt

Det fremgår (afsnit 1.6), at den overordnede ramme for VVM 2002 er at redegøre for vurderingerne af virkningerne på miljøet af de eksisterende faciliteter og de af operatørerne ansøgte udbygninger, samt mulige senere udvidelser. Af tabel 1.1 fremgår, at den totale udbygningsramme for de tre licenser er ca. 43 nye produktionsbrønde og ca. 33 nye injektionsbrønde (dvs. totalt ca. 76 brønde).

VVM 2002 indeholder i afsnit 3 en generel projektbeskrivelse, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

”Udvikling af koncepter

Det konceptuelle grundlag for projektet er under udvikling. I Kapitlet redegøres for tekniske forhold vedrørende projektet i det omfang, de er fastlagt. På indeværende tidspunkt foreligger der konkrete planer for udbygningen af Stine, Cecilie og Nini. Sådanne konkrete planer findes endnu ikke for Sara, Sofie, SX1, SX2, CX, NX og NY. For disse syv felters vedkommende er beskrivelsen derfor i høj grad baseret på en antagelse om analogi mellem alle de marginale felter.

Miljøvurderinger

I VVM-redegørelsen fokuseres på miljømæssige problemstillinger, der afhænger af udbygningskoncepterne. Miljøvurderingerne er begrænsede af, at alle detaljerne vedrørende udbygningen endnu ikke foreligger. Den offentlige høring og myndighedernes slutbehandling af VVM-redegørelsen danner også grundlag for den videre planlægning af projektet.

[...]

Koncepter

Med hensyn til licens 6/95 dækker denne VVM alle de fem felter Stine, Sara, Sofie, SX1 og SX2 - selvom der p.t. kun foreligger et koncept for udbygningen af Stine. Det samme gør sig gældende for det konceptuelle design af felterne CX, NX og NY. Det vil sige, at beskrivelsen af licens 16/98 dækker begge felterne Cecilie og CX, på trods af at konceptet kun er færdigt for opførelsen af

Cecilie. Ligeledes dækker licens 4/95 samtlige felter Nini, NX og NY - selvom konceptet p.t. kun foreligger for bygning af Nini-feltet.

Platform

I rapporten anvendes betegnelsen platform eller produktionsplatform generelt, og den dækker produktionsplatforme af forskellige typer. Det er ikke på nuværende tidspunkt fastsat, om de enkelte satellitplatforme skal være af monotower-typen eller platforme med flere ben. Hvor der kun er én eller få brønde kan det endvidere komme på tale at nøjes med brøndhoved-installationer på havbunden.”

5.2.1.2 Siri feltet

Om Siri Central fremgår det af projektbeskrivelsen (afsnit 1.1 og afsnit 3.7.1), at Siri Central ligger på ca. 60 meters vanddybde og er det første felt i produktion uden for Centralgraven. Det har været i produktion siden 1. marts 1999. Siri er udbygget med en integreret jack-up platform, som står på en lager-tank på havbunden. Platformen er en integreret platform med boligkvarterer og procesanlæg. Boligkvarteret kan huse maksimalt 110 personer. Olieeksporten foregår via lastebøjer til tankskib, hvorefter den transporteres til raffinaderi i aftagerlande.

Om brønde på Siri feltet fremgår videre, at der på Siri feltet allerede er etableret ni brønde (syv olieproducerende og to injektionsbrønde) fra Siri Central, at yderligere to brønde (en olieproducerende og en injektionsbrønd) er planlagt etableret, og at alle disse borer er omfattet af Siri VVM 1997.

Om nye prospekter på Siri feltet fremgår det, at Stine, som er det første af tre nye prospekter, som påtænkes udnyttet kommercielt, er beliggende otte km øst for Siri Central. Prospekterne Sara og Sofie ligger nord og nordøst for Stine. Både Stine, Sara og Sofie er identificerede marginale felter. Produktionen fra den første del af Stine (segment 2) er igangsat i efteråret 2001 ved boring direkte fra Siri-platformen.

Det fremgår videre, at licensgruppen ”*det forventes, at op til to yderligere endnu ikke lokaliserede marginale felter, SX1 og SX2, vil blive sat i produktion under denne licens*”, og at VVM-redegørelsen på licens 6/95 omfatter felterne Stine Segment 1, Sara, Sofie, SX1 og SX2 samt de nødvendige modifikationer på Siri Central.

Det fremgår herudover, at Siri Central-platformen rummer det procesudstyr, som er nødvendigt til at behandle, lagre og laste den producerede olie, men at faciliteterne på Siri Central-platformen skal udvides til forøget kapacitet i forbindelse med produktion og reinjektion på de satellitplatforme, der er omtalt i miljøvurderingen. Af afsnit 3.7.2 fremgår, at ændringerne af procesanlægget er beskedne i forhold til det eksisterende procesanlæg. Det fremgår dog samtidig, at der ikke er fastlagt noget endeligt om de tekniske

detaljer i udbygningen, og at indholdet af afsnittet derfor er at betragte som et eksempel på et sandsynligt koncept.

Et sandsynligt koncept for nye ledninger mellem Siri-platformene og Siri Central er beskrevet i afsnit 3.7.2.⁷² Det fremgår videre, at forbindelsen mellem Stine og Siri kan etableres ved at koble olieledningen fra Stine til ledningen fra Nini-platformen. Ved den senere udbygning med Sara, Sofie, SX1 og SX2 skal minimum tilsluttes tre rør til Siri.

Det fremgår, at der på Siri feltet planlægges etableret op til 25 brønde fordelt som angivet i redegørelsens tabel 3.7 (indsat umiddelbart nedenfor), men at usikkerheder i det reservoirmæssige grundlag kan medføre ændringer i den faktiske fordeling af brøndene:

Tabel 3.7 Maks. antal nye brønde i licens 6/95.

Navn	Oliebrønde	Gas- eller vand-injektionsbrønde
Stine	3	2
Sara	3	2
Sofie	3	2
SX1	3	2
SX2	4	1
I alt	16	9

Den geografiske placering af de planlagte borer på Siri feltet er ikke angivet i VVM 2002.

5.2.1.3 Nini feltet

Af projektbeskrivelsen for udbygningen af Nini feltet fremgår det (afsnit 1.2), at licensgruppen ”i 2001 [har] besluttet at indsamle yderligere seismiske data og forventer på baggrund af den eksisterende og ny viden at kunne finde og igangsætte produktion fra op til to lignende felter i licensen (NX og NY)”, og at VVM-redegørelsen på licens 4/95 omfatter udbygning af Nini, NX og NY.

Vedrørende licens 4/95 fremgår det af afsnit 3.3.2, at Nini-3 boringen har påvist olie ca. 8 km øst for Nini feltet, og at fundet giver begrundet håb om, at der inden for licensen kan gøres mindst 2 fund (NX og NY).

---

⁷² Rørene, der forventes gravet ned i havbunden, er ifølge konceptet følgende: Et (10-14”) flerfase-rør til den producerede blanding af olie, gas og vand fra felterne til behandling på Siri Central, et (10-12”) rør til fremføring af behandlet vand, som skal injiceres i felterne, og et (4-8”) rør til fremføring af gas, som skal injiceres i de enkelte brønde til gasløft.

Et sandsynligt koncept for en ny ledning mellem Nini og Siri-platformene er beskrevet i afsnit 3.7.2.⁷³ Det fremgår videre, at NX og NY feltet ved en senere udbygning forventes tilsluttet Siri-platformen via rørledninger til Nini-platformen. Rørledninger forventes at have samme dimensioner som fremgår af konceptet for Nini feltet.

Det fremgår, at der på Nini feltet planlægges i alt mellem 7 og 30 brønde fordelt som angivet i redegørelsens tabel 3.8 (indsat umiddelbart nedenfor), og at usikkerheder i det reservoirmæssige grundlag kan medføre ændringer i den faktiske fordeling af brøndene:

Tabel 3.8 Antal nye brønde i licens 4/95.

Navn	Oliebrønde	Gas- eller vand-injektionsbrønde
Nini	1-5	2-7
NX	1-5	1-4
NY	1-5	1-4
I alt	3-15	4-15

Den geografiske placering af de planlagte boringer på Nini feltet er ikke angivet i VVM 2002. Det fremgår desuden, at det ikke er besluttet, om der skal installeres rør til gasløft eller dykpumper/flerfasepumper med tilhørende strømforsyning i brøndene, men at det på indeværende tidspunkt blev anset for mest sandsynligt at anvende gasløft.

5.2.1.4 Cecilie feltet

Af projektbeskrivelsen for udbygningen af Cecilie feltet fremgår det (afsnit 1.3), at licensgruppen ”ved at gennemføre et målrettet efterforskningsprogram på licensen forventer [...] at kunne finde og igangsætte produktion på mindst yderligere et felt (CX) i samme størrelsesorden som Cecilie-feltet”, og at VVM-redegørelsen på licens 16/98 omfatter udbygning af Cecilie og CX.

Vedrørende licens 16/98 fremgår det af afsnit 3.3.3, at feltet CX endnu ikke er påvist, men forventes at kunne være af samme størrelsesorden som det eksisterende Cecilie felt.

⁷³ Rørene, der forventes gravet ned i havbunden, er ifølge konceptet følgende: Et (12-14”) flerfase-rør til den producerede blanding af olie, gas og vand fra felterne til behandling på Siri Central, et (10-12”) rør til fremføring af behandlet vand, som skal injiceres i felterne, og et (4-6”) rør til fremføring af gas, som skal injiceres i de enkelte brønde til gasløft.

Et sandsynligt koncept for en ny ledning mellem Cecilie og Siri-platformene er beskrevet i afsnit 3.7.2.⁷⁴ Det fremgår videre, at CX feltet ved en senere udbygning forventes tilsluttet Siri-platformen via rørledningerne til Cecilie-platformen. Rørledningerne fra CX feltet forventes at have samme dimensioner som fremgår af konceptet for Cecilie feltet.

Det fremgår, at der på Cecilie feltet planlægges i alt mellem 7 og 21 brønde fordelt som angivet i redegørelsens tabel 3.9 (indsat umiddelbart nedenfor), og at usikkerheder i det reservoirmæssige grundlag kan medføre ændringer i den faktiske fordeling af brøndene:

Tabel 3.9 Antal nye brønde i licens 16/98.

Navn	Oliebrønde	Gas- eller vand-injektionsbrønde
Cecilie	3-7	2-5
CX	1-5	1-4
I alt	4-12	3-9

Den geografiske placering af de planlagte boringer på Cecilie feltet er ikke angivet i VVM 2002. Det fremgår desuden, at det ikke er besluttet, om der skal installeres rør til gasløft eller dykpumper/flerfasepumper med tilhørende strømforsyning i brøndene, men at det på indeværende tidspunkt blev anset for mest sandsynligt at anvende gasløft.

5.2.1.5 Nye installationer på satellitfelterne

I afsnit 3.7.3 er nye installationer på satellitfelterne beskrevet. Indledningsvis fremgår følgende:

”Da der ikke er fastlagt noget endeligt om de tekniske detaljer i udbygningen, er indholdet af dette afsnit at betragte som et eksempel på et sandsynligt koncept. På Figur 3.6 ses et oversigtsmæssigt blokdiagram, der illustrerer konceptet på alle satellitplatformene.”

⁷⁴ Rørene, der forventes gravet ned i havbunden, er ifølge konceptet følgende: Et (12-14”) flerfase-rør til den producerede blanding af olie, gas og vand fra felterne til behandling på Siri Central, et (10-12”) rør til fremføring af behandlet vand, som skal injiceres i felterne, og et (4-6”) rør til fremføring af gas, som skal injiceres i de enkelte brønde til gasløft.

Herefter oplystes en række installationer, der som minimum er nødvendige på de enkelte platforme for at kunne producere og transportere olien videre til Siri Central.⁷⁵ Videre fremgår fire eksempler på udstyr, som der muligvis bliver behov for i en senere fase.⁷⁶

5.2.2 Miljøbeskrivelsen og -vurderingen

Det fremgår af VVM 2002 (afsnit 5.1), at influensområdet for felterne indeholdt i licensområderne 4/95, 6/95 og 16/98 er sammenfaldende med influensområdet for det tidligere miljøvurderede Siri Central (fra 1997 og det senere tillæg i 1998). Influensområdet er vist i figur 5.1 i VVM 2002.

Videre fremgår, at retningen og udbredelsen af et eventuelt blowout vil være styret af de samme vind- og strømretninger og vindstyrker, og da de vurderede felter udgør næsten samme geografiske udgangspunkt for et oliespild, vil området, der kan påvirkes, derfor ligge inden for de samme geografiske afgrænsninger, der anvendes i tidligere miljøvurderinger af Siri Central. I VVM 2002 er det derfor valgt at:

"[...] basere nærværende kapitel på de data, der er anvendt i den tidligere miljøvurdering og dens tillæg. Oplysningerne er dog opdateret, hvor det skønnes relevant, og hvor det har været muligt at finde nyere data. Miljøbeskrivelsen i denne VVM-redegørelse er således i høj grad genbrug af miljøbeskrivelsen for Siri Central, både fra den oprindelige VVM-redegørelse og fra det senere VVM-tillæg, og visse passagerer vil være direkte enslydende, hvor opdateringer ikke har været mulige."

VVM 2002 indeholder i afsnit 5.2 en beskrivelse af de fysiske forhold for influensområdet, herunder af topografi, kysttyper, bundforhold, vindforhold og hydrografiske forhold. I afsnit 5.3 beskrives de biologiske forhold, herunder bundfauna- og vegetation, fisk, havfugle og havpattedyr. I afsnit 5.4 omtales de beskyttede naturområder og World Heritage-områder, der ligger i Nordsø-området. Heraf fremgår, at der både inden for og nord for Vadehavet er udpeget en række Ramsarområder, habitatområder og/eller fuglebeskyttelsesområder.

Redegørelsens afsnit 6 indeholder en beskrivelse af miljøpåvirkningerne under hhv. anlægsfasen, driftsfasen og afviklingsfasen under licens 6/95 (Siri feltet).

---

⁷⁵ Følgende installationer er omtalt: Brøndhovedfaciliteter med ventiler, dieselgenerator med tilhørende dieseltank og strømforsyningssystem, kran, udstyr for kemikalieinjektion (mod voks, korrosion og aflejringer), metanol-tank og injektionssystem (hydratinhibitor til opstart af brønde), fjernbetjent kontrol- og overvågningssystem, skraberstation (til afsendelse af skraber), lukket drænsystem (til olierester, som transporteres bort i lukket tank), og 1-2 redningsflåder og et beskedent opholdsrum.

⁷⁶ Følgende udstyr er omtalt: Olie/gas separator, flaresystem med genvindingssystem og flarebøtte, helikopterdek og flowmåling.

Afsnit 6.1 indeholder en miljøkonsekvensvurdering af udbygningsaktiviteterne (anlægsfasen) på Siri feltet. Herfra skal følgende afsnit fremhæves:

”Udbygningsinstallationer

Udbygningsfasen under licens 6/95 består af boringer på Stine Segment 1, Sara og Sofie og to ikke navngivne satellitfelter benævnt SX1 og SX2. Konsekvensvurderingen er foretaget under antagelse af, at der bores i alt 25 brønde fordelt med fem brønde på hvert satellitfelt, samt at der nedgraves tre rørledninger mellem Siri Central og satellitfelterne.

Som beskrevet i kapitel 3 bestemmes den faktiske fordeling af brøndene mellem satellitfelterne af indhøstet erfaring og vil derfor i praksis kunne blive anderledes end den antagede fordeling med fem brønde pr. satellitfelt.

Udbygningsløsning

Der vil blive anvendt boreplatforme af jack-up typen, hvilket vil sige, at boreplatformen er mobil og kan positioneres, hvor det er ønskeligt. Jack-up'en vil være i stand til at udføre boreoperationer uafhængigt af om det foregår fritstående eller over en platform.

Udbygningsfasen er anslået til at vare ca. 1.125 dage i alt (gennemsnitlig 45 dage pr. brønd), fordelt over flere perioder.

[...]

Boremudder

Længden af brøndene der skal bores på Stine Segment 1, Sara, Sofie, SX1 og SX2 forventes at være mellem 4.500 og 6.200 m.” (understreget her)

Miljøkonsekvensvurderingen for produktionsaktiviteterne (driftsfasen) på Siri feltet fremgår af afsnit 6.2. Indledningsvis fremgår følgende:

”Driftsfasen påbegyndes, når installation af brønde på Stine Segment 1, Sara, Sofie, SX1 eller SX2 er klar, og strækker sig over resten af felternes levetid.

På Stine Segment 1 etableres formentlig ikke en platform, men kun en undersøisk brøndhovedstruktur. For Sara, Sofie, SX1 og SX2 er det endnu ikke fastlagt om der etableres ubemandede platforme eller undersøiske brøndhovedstrukturer. De miljømæssige konsekvenser af disse valg er begrænsede. Påvirkningerne fra undersøiske brøndhovedstrukturer vil dog være mindre, da disse installationer er mindre og ikke rager op over havoverfladen. I de følgende vurderinger dækker ordet platform over enten en ubemandet platform eller en undersøisk brøndhovedstruktur” (understreget her)

Redegørelsens afsnit 7 indeholder en beskrivelse af miljøpåvirkningerne under hhv. anlægsfasen, driftsfasen og afviklingsfasen under licens 4/95 (Nini feltet).

Afsnit 7.1 indeholder en miljøkonsekvensvurdering af udbygningsaktiviteterne (anlægsfasen) på Nini feltet. Herfra skal følgende afsnit fremhæves:

”Udbygningsinstallationer

Udbygningsfasen under licens 4/95 består af boringer på Nini-feltet samt to endnu ikke navngivne felter benævnt NX og NY. Konsekvensvurderingen er foretaget under antagelse af, at der bores i alt 30 brønde fordelt med 12 brønde på Nini, ni brønde på NX og ni brønde på NY, samt at der nedgraves tre rørledninger mellem Siri Central og de tre felter.

Som beskrevet i Kapitel 3 bestemmes den faktiske fordeling af brøndene mellem felterne af indhøstet erfaring og vil derfor i praksis kunne blive anderledes end den antagede fordeling 12/9/9.

Udbygningsløsning

Der vil blive anvendt boreplatforme af jack-up typen, hvilket vil sige, at boreplatformen er mobil og kan positioneres, hvor det er ønskeligt. Jack-up'en vil være i stand til at udføre boreoperationer uafhængigt af om det foregår fritstående eller over en platform.

Udbygningsfasen er anslået til at vare ca. 1.350 dage i alt (gennemsnitlig 45 dage pr. brønd), fordelt over flere perioder.

[...]

Boremudder

Længden af brøndene der bores på Nini, NX og NY, forventes at være mellem 2.500 og 4.500 m.” (understreget her)

Miljøkonsekvensvurderingen for produktionsaktiviteterne (driftsfasen) på Nini feltet fremgår af afsnit 7.2. Indledningsvis fremgår følgende:

”Driftsfasen påbegyndes, når installation af brønde på Nini, NX eller NY er klar, og strækker sig over resten af felternes levetid.

På Nini etableres formentlig en ubemandet platform. For NX og NY er det ikke afgjort om der etableres ubemandede platforme eller undersøiske brøndhovedstrukturer. Der er kun begrænsede miljømæssige forskelle på, om der vælges platforme eller undersøiske brøndhovedstrukturer.

rer. Påvirkningerne fra undersøiske brøndhovedstrukturer vil dog være mindre, da disse installationer er mindre og ikke rager op over havoverfladen. I de følgende vurderinger dækker ordet platform over enten en ubemandet platform eller en undersøisk brøndhovedstruktur.”

Redegørelsens afsnit 8 indeholder en beskrivelse af miljøpåvirkningerne under hhv. anlægsfasen, driftsfasen og afviklingsfasen under licens 16/98 (Cecilie feltet).

Afsnit 8.1 indeholder en miljøkonsekvensvurdering af udbygningsaktiviteterne (anlægsfasen) på Cecilie feltet. Herfra skal følgende afsnit fremhæves:

”Udbygningsinstallationer

Udbygningsfasen under licens 16/98 består af boringer på Cecilie-feltet samt et endnu ikke navngivet felt benævnt CX. Konsekvensvurderingen er foretaget under antagelse af, at der bores i alt 21 brønde fordelt med 12 brønde på Cecilie og ni brønde på CX, samt at der nedgraves tre rørledninger mellem Siri Central og de to felter.

Som beskrevet i Kapitel 3 bestemmes den faktiske fordeling af brøndene mellem felterne af indhøstet erfaring og vil derfor i praksis kunne blive anderledes end den antagede fordeling 12/9.

Udbygningsløsning

Der vil blive anvendt boreplatforme af jack-up typen, hvilket vil sige, at boreplatformen er mobil og kan positioneres, hvor det er ønskeligt. Jack-up'en vil være i stand til at udføre boreoperationer uafhængigt af om det foregår fritstående eller over en platform.

Udbygningsfasen er anslået til at vare ca. 945 dage i alt (gennemsnitligt 45 dage pr. brønd), fordelt over flere perioder.

[...]

Brønddimension

Længden af brøndene der bores på Cecilie og CX forventes at være mellem 2.500 og 4.500 m.”

Miljøkonsekvensvurderingen for produktionsaktiviteterne (driftsfasen) på Cecilie feltet fremgår af afsnit 8.2. Indledningsvis fremgår følgende:

”Driftsfasen påbegyndes, når installation af brønde på Cecilie eller CX er klar, og strækker sig over resten af felternes levetid.

På Cecilie etableres formentligt en ubemandet platform. For CX er det ikke afgjort om der etableres en ubemandet platform eller en undersøisk brøndhovedstruktur. De miljømæssige konsekvenser af dette valg er begrænsede. Påvirkningerne fra undersøiske brøndhovedstrukturer vil dog være mindre, da disse installationer er mindre og ikke rager op over havoverfladen. I de følgende vurderinger dækker ordet platform over enten en ubemandet platform eller en undersøisk brøndhovedstruktur.”

VVM 2002 indeholder en beskrivelse af de miljømæssige påvirkninger, som udbygningsaktiviteterne på Siri, Nini og Cecilie feltet kan medføre, herunder påvirkninger som følge af udledning af boremudder og borespåner samt cementerings- og kompletteringskemikalier, brøndstimulering, test af brønde, udledning af spildevand og nedgravning og trykprøvning af rørledninger.

VVM 2002 indeholder desuden en beskrivelse af de miljømæssige påvirkninger, som produktionsaktiviteterne på Siri, Nini og Cecilie feltet kan medføre, herunder påvirkninger som følge af fysisk tilstedeværelse af installationer, behandling af produceret olie og vand, tilsætning og udledning af produktionskemikalier samt affaldshåndtering.

Afsnit 10 indeholder en samlet beskrivelse af miljømæssige konsekvenser af uheldssituationer på felterne på de tre licensområder. Heri indgår en kortfattet beskrivelse af mulige påvirkninger på marine pattedyr som følge af oliespild.

VVM 2002 indeholder ikke en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

5.3 Afgørelser – Siri feltet

5.3.1 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 10 og/eller § 17

5.3.1.1 Afgørelse af 18. juli 1997 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Siri feltet⁷⁷

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og omfatter etablering af anlæg og det nødvendige antal brønde på Siri feltet i overensstemmelse med udbygningsplanen. Dette omfatter en platform med integrerede bolig-, processerings- og brøndfaciliteter installeret på en olielagertank, der hviler på havbunden samt som udgangspunkt seks horisontale oliebrønde og tre konventionelt afbøjede injektionsbrønde. Afgørelsen er meddelt på en række vilkår.

---

⁷⁷ Afgørelse af 18. juli 1997 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Siri feltet.

Afgørelsen er truffet med henvisning til Siri VVM 1997.

Vedrørende de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen bl.a., at der i ansøgningen og i miljøredogørelsen kun i begrænset omfang er detaljeret information om, hvorledes miljøbelastninger vil blive minimeret, at godkendelsen for de relevante områder forudsætter, at målene i de danske regler efterleves på en for Energistyrelsen tilfredsstillende måde i forbindelse med de efterfølgende detailgodkendelser, og at godkendelsen derfor ikke tager stilling til, om de i ansøgningsmaterialet angivne miljøpåvirkninger vil vise sig acceptable ved en detaljeret vurdering af baggrunden for de enkelte påvirkninger.

På baggrund af en række høringssvar om de miljømæssige forhold har Energistyrelsen desuden anført, at Siri VVM 1997 skal uddybes på bl.a. følgende områder:

”Beskrivelsen skal være mere detaljeret for så vidt angår;

- [...]
- *de mest sårbare fuglearter og deres sæsonmæssige variationer,*
- *forekomst og sårbarhed af fiskeyngel og planktonkoncentrationer samt*
- *forekomst og sårbarhed af dyr og planter på og i havbunden.*

I forbindelse med udgravning af havbunden for placering af Siri anlægget og senere klapning skal nærmiljøet defineres, og der skal foretages en skelnen mellem korttids- og langtidseffekter i henhold til EU-direktiv 85/337/EØF [VVM-direktivet].”

Kravet om, at dele af Siri VVM 1997 skulle uddybes på de ovenfor angivne områder, blev fastsat som vilkår 12 i afgørelsen af 18. juli 1997, som havde følgende ordlyd:

”[...] forinden anlægsarbejdet påbegyndes eller snarest sammen med ansøgning om boretilladelse, såfremt boring ønskes iværksat inden udgravning til anlægget påbegyndes, [skal der] gennemføres en baselineundersøgelse af nærområdet og det mest sandsynlige influensområde. Undersøgelsen skal gennemføres og rapporteres i overensstemmelse med en af Energistyrelsen godkendt plan. Baselineundersøgelsen skal ud over hvad der er aftalt med Miljøstyrelsen tillige indeholde en beskrivelse og følsomhedsvurdering af:

- *oliens skadevirkninger eller mangel på samme,*
- *de mest sårbare fuglearter og deres sæsonmæssige variationer,*
- *forekomst og sårbarhed af fiskeyngel og planktonkoncentrationer samt*

- forekomst og sårbarhed af dyr og planter på og i havbunden.”⁷⁸

Godkendelsen indeholder ikke i øvrigt en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

5.3.1.2 Afgørelse af 21. december 2001 om godkendelse af indvinding fra Stine segment 2 på Siri feltet⁷⁹

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og omfatter indvinding fra Stine segment 2, som er et satellitfelt på Siri feltet. Stine-området omfatter to forekomster betegnet Stine segment 1 (tidligere Siri Øst) og Stine segment 2 (tidligere Siri Øst Downdip). Afgørelsen vedrører kun Stine segment 2.

Godkendelsen omfatter etablering af produktion fra brønden SCA-7 samt tilladelse til at iværksætte produktion af kulbrinter fra brønden SCA-7.

Om de miljømæssige forhold følger det af afgørelsen, at Energistyrelsen har vurderet, at det ansøgte er omfattet af Siri VVM 1997. Energistyrelsen anfører følgende i afgørelsen:

”Efter at miljøredegørelsen vedrørende de miljømæssige forhold har været i høring, og der er indgivet supplerende oplysninger, finder Energistyrelsen, at der foreligger et grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser.

Energistyrelsen har i denne forbindelse lagt vægt på, at udførelsen af den horisontale produktionsbrønd kan rummes inden for rammerne af [Siri VVM 1997], idet det forudsættes, at feltafgrænsningen omkring Siri feltet reguleres, så Stine segment 2 reservoiret vil være omfattet af Siri feltet.”

---

⁷⁸ Som det fremgår ovenfor har Energistyrelsen oplyst, at det fremgår af styrelsens sagsbehandlingssystem, at der er foretaget og modtaget en baselinemonitering ved Siri feltet (j.nr. 1996-11752, aktnr. 246), men at denne ikke er indscannet. Energistyrelsen har i den forbindelse desuden henvist til VVM 2002 for Siri, Nini og Cecilie feltet, hvoraf fremgår, at der er udført *”Beskrivelser af miljøet i nærområdet ved de vurderede felter er primært baseret på en biologisk og kemisk baseline monitorering ved Siri-feltet gennemført i juni 1997 /22/.”*, og at der i reference 22 henvises til *”Statoil. 1998. Kemisk og biologisk baseline monitorering ved Siri-feltet, juni 1997.”*

⁷⁹ Afgørelse af 21. december 2001 om godkendelse af indvinding fra Stine segment 2 på Siri feltet.

5.3.1.3 *Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Stine segment 1 på Siri feltet⁸⁰*

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning og indvinding fra Stine segment 1. Godkendelsen omfatter etablering af følgende anlæg:

- Fjernstyret undervandsinstallation, bestående af to brøndhoveder og andet nødvendigt udstyr placeret på havbunden
- Undersøiske styreledninger som forbinder undervandsinstallationen til Siri-platformen
- En vandret produktionsbrønd og en vandret vandinjektorbrønd
- En 6" fleksibel flerfaserørledning
- En 4" fleksibel rørledning for løftegas
- Del af en 10" rørledning til injektionsvand, som forløber fra forgreningspunktet på ledningen Siri Central – Nini til undervandsinstallationen på Stine segment 1

Produktionen fra Stine segment 1 vil (sammen med produktionen fra Nini og Cecilie) blive behandlet på Siri feltets produktionsanlæg, som vil blive ændret og ombygget.⁸¹

Energistyrelsen har oplyst, at det godkendte projekt kan genfindes i VVM 2002, men at detaljegraden af de beskrevne anlæg er mindre, end Energistyrelsen ville forlange i dag. Energistyrelsen har videre oplyst, at der ikke er godkendt anlæg, der går uden for det, der er beskrevet i VVM 2002, men at der er anlæg og aktiviteter, der er meget bredt beskrevet i VVM'en.

Om de miljømæssige forhold fremgår, at udbygningen af Stine segment 1 ifølge ansøgningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2002, og at redegørelsen har været sendt i offentlig høring. Af Energistyrelsens vurdering fremgår, at styrelsen på baggrund af de indkomne høringssvar finder, at det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser foreligger.

Det fremgår imidlertid af afgørelsen, at ansøgningsmaterialet ikke indeholdt tilstrækkelig dokumentation for nedgravningsdybder for rørledningerne.

Det fremgår af afgørelsen, at Skov- og Naturstyrelsen i et høringssvar bemærkede, at *"beskrivelserne i VVM-redegørelsen af de naturbeskyttelsesmæssige forhold i det berørte område er af en så overordnet ka-*

---

⁸⁰ Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Stine segment 1 på Siri feltet.

⁸¹ Der er meddelt en separat godkendelse i medfør af undergrundslovens § 10 hertil.

rakter, at det i den sammenhæng ikke umiddelbart er muligt at foretage detaljerede vurderinger af eventuelle effekter af udbygning og drift af rækken af satellitfelter i tilknytning til den eksisterende platform Siri Central”, og at ”aktuelle data om de marine samfund og deres funktion burde [...] indgå som grundlag for vurderingen af de pågældende aktiviteter eventuelle påvirkninger af den økologiske balance i de berørte områder.” Videre fremgår, at Skov- og Naturstyrelsen derfor fandt, at der burde stilles vilkår om gennemførelse af en screeningsundersøgelse og en overvågning af, i hvilket omfang fisk, pattedyr og fugle anvender nærområdet og eventuelt påvirkes af de påtænkte aktiviteter.

Energistyrelsen fastsatte på den baggrund bl.a. vilkår 5A i godkendelsen, hvoraf fremgår, at rettighedshaveren senest den 2. december 2002 efter drøftelse med Skov- og Naturstyrelsen skal fremsende et projekt med henblik på gennemførelse af relevante screeningsundersøgelser og et dynamisk overvågningsprogram målrettet (i) bundfaunasamfund langs tracéer omkring og nedstrøms udledningpunkter, (ii) registrering af mængden og arten af tidlige stadier af fiskeæg og larver omkring og nedstrøms udledningpunkter, (iii) fiskesamfund ved Siri-platformen, (iv) småhvaler i farvandsområdet ved Siri-platformen, og (v) fugle ved Siri-platformen,⁸² som skal godkendes af Energistyrelsen.⁸³

Godkendelsen indeholder ikke i øvrigt en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

5.3.1.4 Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af plan for udvidelse og produktion på Siri feltet ved tilslutning af Nini og Cecilie felterne samt Stine segment 1⁸⁴

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og omfatter de ændringer og udvidelser på Siri-platformen, som er nødvendige for at håndtere produktionen fra felterne Nini og Cecilie samt Stine segment 1, som skal modtages og behandles på Siri-platformen. Ændringerne og udvidelserne omfatter

---

⁸² Energistyrelsen har oplyst, at screenings- og monitoringsprogram blev fremsendt den 29. november 2002 (j.nr. 2002-417, akt.nr. 30), men at denne ikke er indscannet. Energistyrelsen har desuden oplyst, at resultaterne fra screenings- og monitoringsprogrammet blev fremsendt den 27. maj 2004 (j.nr. 2004-300, akt.nr. 1). Af undersøgelsens hovedkonklusioner fremgår bl.a., at fiskebiomassen svarer til resultaterne ved andre undersøgelser i Nordsøen, at artsammensætningen i området svarer til det forventede ud fra tidligere kendskab til biodiversitet og årstidsvariation, at den sæsonmæssige forekomst og fordeling af æg og larver svarede til resultater fundet ved andre undersøgelser i Nordsøen, og at området benyttes som gydeområde af bl.a. ising, grå knurhane, makrel, torsk/kuller og rødspætte. Det anføres videre, at undersøgelserne ikke kan påvise, om der har fundet forandringer sted i havet som følge af Siri-platformens aktiviteter.

⁸³ Energistyrelsen har oplyst, at der den 21. januar 2003 er udstedt en ”Godkendelse af screeningsundersøgelse og miljømonitoring i forbindelse med udbygning af Nini, Cecilie, Siri samt Stine Segment 1 og 2 felterne” (j.nr. 2002-417 akt.nr. 38), men at denne ikke er indscannet.

⁸⁴ Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af plan for udvidelse og produktion på Siri feltet ved tilslutning af Nini og Cecilie felterne samt Stine segment 1.

bl.a. installation af en 48" caisson ved det nordlige ben på Siri-plattformen med i alt otte stigrør, opgradering af behandlingsudstyret, installation af en ny separator og opstilling af en yderligere hydrocyklon.

Om de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at Energistyrelsen på baggrund af de indkomne høringssvar finder, at det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser foreligger. Energistyrelsen henviser ikke i afgørelsen til, i hvilke undersøgelser de miljømæssige konsekvenser er beskrevet. Af ansøgningen fremgår, at *"konsekvenserne af udvidelsen af behandlingsanlægget er omfattet af [VVM 2002]"*, men Energistyrelsen henviser ikke i afgørelsen til en konkret VVM eller anden undersøgelse. Af de i afgørelsen gengivne høringssvar må dog forstås, at Energistyrelsen har anset de ansøgte arbejder for omfattet af VVM 2002, idet der i flere af høringssvarene er henvist til denne VVM.

Afgørelsen er meddelt på vilkår om bl.a., at rettighedshaveren senest den 2. december 2002 efter drøftelse med Skov- og Naturstyrelsen skal fremsende et projekt med henblik på gennemførelse af relevante screeningsundersøgelser og et dynamisk overvågningsprogram målrettet (i) bundfaunasamfund langs tracéer omkring og nedstrøms udledningspunkter, (ii) registrering af mængden og arten af tidlige stadier af fiskeæg og larver omkring og nedstrøms udledningspunkter, (iii) fiskesamfund ved Siri-plattformen, (iv) småhvaler i farvandsområdet ved Siri-plattformen, og (v) fugle ved Siri-plattformen,⁸⁵ som skal godkendes af Energistyrelsen (vilkår 5a).⁸⁶

5.3.1.5 Afgørelse af 24. oktober 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Stine segment 2 på Siri feltet⁸⁷

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og omfatter etablering af en produktions- eller injektionsbrønd i Stine segment 2 og tilladelse til injektion af vand i Stine segment 2 på Siri feltet. Afgørelsen er meddelt på en række vilkår.

---

⁸⁵ Energistyrelsen har oplyst, at screenings- og monitoringsprogram blev fremsendt den 29. november 2002 (j.nr. 2002-417, aktnr. 30), men at denne ikke er indscannet. Energistyrelsen har desuden oplyst, at resultaterne fra screenings- og monitoringsprogrammet blev fremsendt den 27. maj 2004 (j.nr. 2004-300, aktnr. 1). Af undersøgelsens hovedkonklusioner fremgår bl.a., at fiskebiomassen svarer til resultaterne ved andre undersøgelser i Nordsøen, at artssammensætningen i området svarer til det forventede ud fra tidligere kendskab til biodiversitet og årstidsvariation, at den sæsonmæssige forekomst og fordeling af æg og larver svarede til resultater fundet ved andre undersøgelser i Nordsøen, og at området benyttes som gydeområde af bl.a. ising, grå knurhane, makrel, torsk/kuller og rødspætte. Det anføres videre, at undersøgelserne ikke kan påvise, om der har fundet forandringer sted i havet som følge af Siri-plattformens aktiviteter.

⁸⁶ Energistyrelsen har oplyst, at der er udstedt en "Godkendelse af screeningsundersøgelse og miljømonitoring i forbindelse med udbygning af Nini, Cecilie, Siri samt Stine Segment 1 og 2 felterne" (j.nr. 2002-417 aktnr. 38), men at denne ikke er indscannet.

⁸⁷ Afgørelse af 24. oktober 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Stine segment 2 på Siri feltet.

Vedrørende de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at Energistyrelsen vurderer, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser. Energistyrelsen har i denne forbindelse lagt vægt på, at udførelsen af den indvindingsbrønd, som er omfattet af godkendelsen, indgår i den pulje på 25 brønde, som i henhold til VVM 2002 antages udført inden for licensområde 6/95.

Energistyrelsen henviser desuden til, at rettighedshaveren i Energistyrelsens afgørelse af 18. juni 2002 vedr. bl.a. Stine segment 1 er blevet pålagt senest den 2. december 2002 at fremsende et projekt med henblik på at gennemføre relevante screeningsundersøgelser og et dynamisk overvågningsprogram. Det fremgår af vilkår 5 i afgørelsen af 24. oktober 2002, at rettighedshaveren i forbindelse med tilrettelæggelsen af dette projekt også skal tage højde for aktiviteter som følge af udbygningen af Stine segment 2.

5.3.1.6 Afgørelse af 13. maj 2003 om godkendelse af en revideret plan for udbygning og produktion fra Stine segment 1 på Siri feltet⁸⁸

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og omfatter godkendelse af en række ændringer af bl.a. de anlægsmæssige forhold på Stine segment 1, som blev godkendt af Energistyrelsen i afgørelse af 18. juni 2002, jf. ovenfor. Ændringerne omfatter bl.a. udskydelse af produktionsstart, mindre ændringer af dimensionen af den godkendte multifaserørledning (fra 6" til 8") og gasliftrørledning (fra 4" til min. 2 ¼"), ændringer af nedgravningsdybden for rørledningerne (fra 1 m til min. 0,6 m) samt specificering af, at forbindelsesledningen mellem Nini-plattformens vandinjektionsledning og vandinjektionsboring på Stine segment 1 forventes at blive max. 6".

Vedrørende de miljømæssige forhold henviser Energistyrelsen i afgørelsen til, at den ved afgørelse af 18. juni 2002 godkendte udbygningsplan for Stine segment 1 er omfattet af VVM 2002, som har været myndighedsbehandlet og sendt i offentlig høring. Det fremgår videre, at Energistyrelsen har vurderet, at de ansøgte ændringer samt de heraf følgende miljømæssige konsekvenser *"ikke falder ind under bestemmelserne i § 2 i Energistyrelsens bekendtgørelse nr. 884 af 21. september 2000 om miljømæssig vurdering (VVM) af projekter til indvinding af kulbrinter og til etablering af rørledninger på dansk søterritorium og kontinentalsokkelområde"*. Det fremgår, at Energistyrelsen i vurderingen har lagt vægt på, at *"projektet dvs. de planlagte ændringer giver anledning til en produktionsforøgelse, som er mindre end 500 tons råolie pr. dag og mindre end 500.000 m³ naturgas pr. dag"*, og at der *"følgelig ifølge bekendtgørelsen ikke stilles krav om udførelse af en ny VVM redegørelse og efterfølgende høring."*

---

⁸⁸ Afgørelse af 13. maj 2003 om godkendelse af en revideret plan for udbygning og produktion fra Stine segment 1 på Siri feltet.

5.3.1.7 *Afgørelse af 29. september 2006 om godkendelse af den videre udbygning af Siri feltet⁸⁹*

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og omfatter den videre udbygning af Siri feltet i form af et opdateret og udvidet brøndmønster. Godkendelsen giver mulighed for, at indvindingen fra Siri udvides med fire brønde (SCA-2A, SCA-3B, SCA-11B samt SCA-12), hvoraf tre udføres som sidespor til eksisterende borer, samt mulighed for etablering af yderligere to produktionsbrønde.

Vedrørende de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at Energistyrelsen vurderer, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser. Energistyrelsen har i denne forbindelse lagt vægt på, at udførelsen af de indvindingsbrønde, som er omfattet af godkendelsen, indgår i den pulje på 25 brønde, som i henhold til VVM 2002 antages udført inden for licensområde 6/95.

Energistyrelsen har i afgørelsen fastsat vilkår om, at rettighedshaveren, for at reducere effekten på især hvaler og andre havpattedyr som følge af støj genereret af offshoreaktiviteterne, skal gennemføre passende afværgeforanstaltninger i de tilfælde, hvor nedramning af ledeføringsrør mv. i havbunden genererer impulsstøj med styrker over 180 dB re 1 µPa i en afstand på 1 m, jf. vilkår 2.

Energistyrelsen har oplyst, at de i VVM 2002 beskrevne prospekter Sara og Sofie endnu ikke er blevet udbygget. For så vidt angår SX1 og SX2 har Energistyrelsen oplyst, at disse felter endnu ikke er lokaliseret og derfor heller ikke udbygget.

5.3.2 *Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28*

5.3.2.1 *Afgørelse af 3. juni 1998 om boregodkendelse af SCA-8 på Siri feltet⁹⁰*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den første produktionsboring på Siri feltet (boringen SCA-8) under anvendelse af boreplatformen "Noble George Sauvageau".

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. juli 1997 af en udbygningsplan for Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

⁸⁹ Afgørelse af 29. september 2006 om godkendelse af den videre udbygning af Siri feltet.

⁹⁰ Afgørelse af 3. juni 1998 om boregodkendelse af SCA-8 på Siri feltet.

5.3.2.2 *Afgørelse af 17. juli 1998 om bl.a. boregodkendelse af SCA-1 på Siri feltet⁹¹*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den første injektionsboring på Siri feltet (boringen SCA-1) under anvendelse af boreplatformen "Noble George Sauvageau".

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. juli 1997 af en udbygningsplan for Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.3.2.3 *Afgørelse af 26. marts 1999 om boregodkendelse af SCA-10 på Siri feltet⁹²*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den anden produktionsboring på Siri feltet (boringen SCA-10) under anvendelse af boreplatformen "Noble George Sauvageau".

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. juli 1997 af en udbygningsplan for Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.3.2.4 *Afgørelse af 3. maj 1999 om boregodkendelse af SCA-2 på Siri feltet⁹³*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den tredje produktionsboring på Siri feltet (boringen SCA-2) under anvendelse af boreplatformen "Noble George Sauvageau".

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. juli 1997 af en udbygningsplan for Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

⁹¹ Afgørelse af 17. juli 1998 om bl.a. boregodkendelse af SCA-1 på Siri feltet.

⁹² Afgørelse af 26. marts 1999 om boregodkendelse af SCA-10 på Siri feltet.

⁹³ Afgørelse af 3. maj 1999 om boregodkendelse af SCA-2 på Siri feltet.

5.3.2.5 *Afgørelse af 9. juni 1999 om boregodkendelse af SCA-4 på Siri feltet⁹⁴*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den anden injektionsboring på Siri feltet (boringen SCA-4) under anvendelse af boreplatformen "Noble George Sauvageau".

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. juli 1997 af en udbygningsplan for Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.3.2.6 *Afgørelse af 27. juli 1999 om boregodkendelse af SCA-11A på Siri feltet⁹⁵*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den fjerde produktionsboring på Siri feltet (boringen SCA-11A) under anvendelse af boreplatformen "Noble George Sauvageau".

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. juli 1997 af en udbygningsplan for Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.3.2.7 *Afgørelse af 30. september 1999 om boregodkendelse af SCA-3 på Siri feltet⁹⁶*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den femte produktionsboring på Siri feltet (boringen SCA-3) under anvendelse af boreplatformen "Noble George Sauvageau".

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. juli 1997 af en udbygningsplan for Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

⁹⁴ Afgørelse af 9. juni 1999 om boregodkendelse af SCA-4 på Siri feltet.

⁹⁵ Afgørelse af 27. juli 1999 om boregodkendelse af SCA-11A på Siri feltet.

⁹⁶ Afgørelse af 30. september 1999 om boregodkendelse af SCA-3 på Siri feltet.

5.3.2.8 *Afgørelse af 18. november 1999 om boregodkendelse af SCA-5 på Siri feltet⁹⁷*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den sjette produktionsboring på Siri feltet (boringen SCA-5) under anvendelse af boreplatformen "Noble George Sauvageau". Boringen er den første produktionsboring til Siri Nord og svarer til bundhulslokalitet R-5 i hovedboreprogrammet.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. juli 1997 af en udbygningsplan for Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.3.2.9 *Afgørelse af 22. juni 2001 om foreløbig boregodkendelse af SCA-7 på Siri feltet⁹⁸*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en vurderingsboring på Siri feltet (boringen SCA-7) under anvendelse af boreplatformen "Noble George Sauvageau".

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.3.2.10 *Afgørelse af 14. februar 2003 om boregodkendelse af SCA-6 på Siri feltet⁹⁹*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Siri feltet (boringen SCA-6) under anvendelse af boreplatformen "Mærsk Gallant".

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 24. oktober 2002 af en udbygningsplan for Stine segment 2 på Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

⁹⁷ Afgørelse af 18. november 1999 om boregodkendelse af SCA-5 på Siri feltet.

⁹⁸ Afgørelse af 22. juni 2001 om foreløbig boregodkendelse af SCA-7 på Siri feltet.

⁹⁹ Afgørelse af 14. februar 2003 om boregodkendelse af SCA-6 på Siri feltet.

5.3.2.11 Afgørelse af 22. december 2003 om boregodkendelse af SCB-1 på Siri feltet¹⁰⁰

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en efterforsknings- og senere produktionsboring på Siri feltet (boringen SCB-1 og SCB-1A) til og med sætning af sandfilter under anvendelse af boreplatformen ”ENSCO 71”.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. juni 2002 af en udbygningsplan for Stine segment 1 på Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.3.2.12 Afgørelse af 8. juli 2004 om boregodkendelse af SCB-2 på Siri feltet¹⁰¹

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en injektionsboring på Siri feltet (boringen SCB-2) under anvendelse af boreplatformen ”ENSCO 71”.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. juni 2002 af en udbygningsplan for Stine segment 1 på Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.3.2.13 Afgørelse af 19. december 2006 om boregodkendelse af SCA-12 på Siri feltet¹⁰²

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Siri feltet (boringen SCA-12) under anvendelse af boreplatformen ”ENSCO 70”.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 29. september 2006 om godkendelse af den videre udbygning af Siri feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹⁰⁰ Afgørelse af 22. december 2003 om boregodkendelse af SCB-1 på Siri feltet.

¹⁰¹ Afgørelse af 8. juli 2004 om boregodkendelse af SCB-2 på Siri feltet.

¹⁰² Afgørelse af 19. december 2006 om boregodkendelse af SCA-12 på Siri feltet.

5.3.2.14 *Afgørelse af 18. juli 2014 om ændrede produktionsforhold for Siri-anlægget*¹⁰³

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter ændring af produktionsforholdene fra Siri-licensen, således at olieproduktion fra Siri feltet med Stine segmenter lastes direkte til tankskib uden om den undersøiske opbevaringstank på Siri-anlægget.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.4 **Afgørelser – Nini feltet**

5.4.1 *Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 10 og/eller § 17*

5.4.1.1 *Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Nini feltet*¹⁰⁴

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens §§ 10 og 17 og omfatter udbygning af Nini feltet med installation af en ubemandet brøndhovedplatform (af B-typen med helikopterlandingsplads udformet som en ”monotower” struktur), etablering af op til 10 brønde samt til mellem Siri-platformen og Nini-platformen at anlægge og drive følgende tre rørledninger: en 14” flerfaserørledning for feltets produktion, en 10” rørledning for injektionsvand og en 4” rørledning for løftegas. Afgørelsen er meddelt på en række vilkår.

En konceptuel placering af fem af brøndene er ifølge afgørelsen angivet i ansøgningsmaterialet, og det fremgår af vilkår 1, at eventuelle ændringer i brøndmønsteret forudsætter Energistyrelsens godkendelse.

Det fremgår videre af afgørelsen, at udbygningen er baseret på, at produktionen føres til Siri feltet, hvor den behandles. Olieproduktionen vil efter behandling blive sendt til Siri-platformens lagertank og eksporteret med tankskib. Vandproduktionen fra Nini feltet vil blive behandlet på Siri-platformen sammen med vand fra Siri feltet og de øvrige satellitinstallationer til Siri.

Om de miljømæssige forhold fremgår, at udbygningen af Nini feltet ifølge ansøgningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2002, og at redegørelsen har været sendt i offentlig høring. Af Energi-styrelsens vurdering fremgår, at styrelsen på baggrund af de indkomne høringssvar finder, at det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser foreligger.

Det fremgår af afgørelsen, at ansøgningsmaterialet ikke indeholdt oplysninger om eller dokumentation for, (i) hvilken belastning og hvilke helikoptertyper helikopterlandingspladsen og platformens bærende

---

¹⁰³ Afgørelse af 18. juli 2014 om ændrede produktionsforhold for Siri-anlægget.

¹⁰⁴ Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Nini feltet.

dele vil blive designet, (ii) i hvilket omfang besøg på Nini-plattformen vil foregå med bådtransport, og (iii) de angivne nedgravningsdybder for rørledningerne.

Det fremgår også af afgørelsen, at Skov- og Naturstyrelsen i et høringssvar bemærkede, at *"beskrivelserne i VVM-redegørelsen af de naturbeskyttelsesmæssige forhold i det berørte område er af en så overordnet karakter, at det i den sammenhæng ikke umiddelbart er muligt at foretage detaljerede vurderinger af eventuelle effekter af udbygning og drift af rækken af satellitfelter i tilknytning til den eksisterende platform Siri Central"*, og at *"aktuelle data om de marine samfund og deres funktion burde [...] indgå som grundlag for vurderingen af de pågældende aktiviteter eventuelle påvirkninger af den økologiske balance i de berørte områder."* Videre fremgår, at Skov- og Naturstyrelsen derfor fandt, at der burde stilles vilkår om gennemførelse af en screeningsundersøgelse og en overvågning af, i hvilket omfang fisk, pattedyr og fugle anvender nærområdet og eventuelt påvirkes af de påtænkte aktiviteter.

Energistyrelsen fastsatte på den baggrund bl.a. vilkår 12A i godkendelsen, hvoraf fremgår, at rettighedshaveren senest den 2. december 2002 efter drøftelse med Skov- og Naturstyrelsen skal fremsende et projekt med henblik på gennemførelse af relevante screeningsundersøgelser og et dynamisk overvågningsprogram målrettet (i) bundfaunasamfund langs tracéer omkring og nedstrøms udledningpunkter, (ii) registrering af mængden og arten af tidlige stadier af fiskeæg og larver omkring og nedstrøms udledningpunkter, (iii) fiskesamfund ved Siri-plattformen, (iv) småhvaler i farvandsområdet ved Siri-plattformen, og (v) fugle ved Siri-plattformen,¹⁰⁵ som skal godkendes af Energistyrelsen.¹⁰⁶

Godkendelsen indeholder ikke i øvrigt en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

---

¹⁰⁵ Energistyrelsen har oplyst, at screenings- og monitoringsprogram blev fremsendt den 29. november 2002 (j.nr. 2002-417, akt.nr. 30), men at denne ikke er indscannet. Energistyrelsen har desuden oplyst, at resultaterne fra screenings- og monitoringsprogrammet blev fremsendt den 27. maj 2004 (j.nr. 2004-300, akt.nr. 1). Af undersøgelsens hovedkonklusioner fremgår bl.a., at fiskebiomassen svarer til resultaterne ved andre undersøgelser i Nordsøen, at artsammensætningen i området svarer til det forventede ud fra tidligere kendskab til biodiversitet og årstidsvariation, at den sæsonmæssige forekomst og fordeling af æg og larver svarede til resultater fundet ved andre undersøgelser i Nordsøen, og at området benyttes som gydeområde af bl.a. ising, grå knurhane, makrel, torsk/kuller og rødspætte. Det anføres videre, at undersøgelserne ikke kan påvise, om der har fundet forandringer sted i havet som følge af Siri-plattformens aktiviteter.

¹⁰⁶ Energistyrelsen har oplyst, at der er udstedt en "Godkendelse af screeningsundersøgelse og miljømonitoring i forbindelse med udbygning af Nini, Cecilie, Siri samt Stine Segment 1 og 2 felterne" (j.nr. 2002-417, akt.nr. 38), men at denne ikke er indscannet.

5.4.1.2 *Afgørelse af 7. juli 2003 om godkendelse vedrørende indvinding fra Nini Vest segmentet*¹⁰⁷

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter en faseopdelte udbygning af Nini Vest segmentet med en produktionsbrønd og efterfølgende en vandinjektionsbrønd. Det fremgår, at de to brønde indgår i den pulje på ti brønde i Nini feltet, som blev godkendt af Energistyrelsen i afgørelse af 18. juni 2002.

Om de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at udbygningen af Nini feltet, herunder Nini segmentet, udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2002, og at redegørelsen har været sendt i offentlig høring.

Godkendelsen indeholder ikke en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

5.4.1.3 *Afgørelse af 26. januar 2006 om godkendelse af udbygning af og produktion fra Ty forekomsten på Nini feltet*¹⁰⁸

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af og produktion fra Ty forekomsten på Nini feltet. Godkendelsen omfatter udførelse af op til tre borer (en vandret produktionsboring fra den eksisterende platform på Nini feltet og eventuelt endnu en vandret produktionsboring og/eller en vandinjektionsboring til trykstøtte udført fra Nini-plattformen).

Det fremgår, at produktion fra Ty-reservoiret vil blive ført fra Nini-plattformen sammen med den øvrige produktion fra Nini feltet til Siri-plattformen via den eksisterende multifaserørledning. Produktionen vil blive behandlet på Siri-plattformen.

Om de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at udbygningen af Nini feltet, herunder udbygning af og produktion fra Ty forekomsten, udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2002, og at redegørelsen har været sendt i offentlig høring. Energistyrelsen anfører i afgørelsen, at udførelsen af de brønde, som er omfattet af godkendelsen, indgår i den pulje på i alt 25 brønde, som i henhold til VVM-redegørelsen fra februar 2002 antages udført i området omfattet af tilladelse 6/95.¹⁰⁹

---

¹⁰⁷ Afgørelse af 7. juli 2003 om godkendelse vedrørende indvinding fra Nini Vest segmentet.

¹⁰⁸ Afgørelse af 26. januar 2006 om godkendelse af udbygning af og produktion fra Ty forekomsten på Nini feltet.

¹⁰⁹ Energistyrelsen har oplyst, at henvisningen til den pulje på i alt 25 brønde, som skal udføres i området omfattet af tilladelse 6/95, må være en fejl, da licens 6/95 hører til Siri (og ikke Nini) feltet. Der burde i stedet have været henvist til den "brøndpulje" på 7-30 brønde, som ifølge VVM 2002 hører til Nini feltet.

Godkendelsen indeholder ikke en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

5.4.1.4 Afgørelse af 29. januar 2008 om godkendelse af videre udbygning af og produktion fra Nini Øst delen af Nini feltet¹¹⁰

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter en yderligere udbygning af Nini feltet med Nini Øst forekomsten. Godkendelsen omfatter følgende:

- Etablering af en ubemandet platform Nini Øst med plads til 10 brønde ca. 7 km nordøst for den eksisterende Nini-platform, forbundet med Nini-platformen via rørledninger.
- Etablering af en 8" flerfaserørledning mellem Nini-platformen og Nini Øst-platformen.
- Etablering af en 4" gasledning til forsyning af Nini Øst-platformen med løftegas.
- Etablering af 10" rørledning til forsyning af Nini Øst-platformen med vand til vandinjektion i reservoiret.
- Etablering af op til 5 produktions- og vandinjektionsbrønde fra Nini Øst-platformen.

Det fremgår, at adgang til den nye Nini Øst-platform primært skal foregå via et helikopterdæk, og at platformen skal styres fra Siri feltets kontrolcenter.

Om de miljømæssige forhold fremgår det, at det er ansøgers opfattelse, at det ansøgte udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2002. Det fremgår videre, at der til ansøgningen er vedlagt en BAT/BEP-vurdering (Best Available Technology og Best Environmental Practice) for Nini Øst vedrørende udbygning af licens 4/95.¹¹¹

Det fremgår af BAT/BEP-vurderingen, at den skulle "give en opdatering af BAT/BEP-vurderingerne samt en redegørelse for eventuelle ændringer i forhold til beskrivelsen i VVM 2002 redegørelsen", jf. vurderingens side 1. I notatet er feltplaceringen af Nini Øst angivet. Placeringen er ca. 7 km nordøst for Nini-platformen. Følgende fremgår bl.a. om Nini Øst (side 7):

"Nini Øst etableres som ubemandet platform med et design tilsvarende Nini platformen. Der forberedes for 10 brønde i alt, hvilket er én mere end anslået i [VVM 2002], som udover Nini-feltet med op til 12 brønde, angiver to felter NX og NY med hver op til 9 brønde. Imidlertid angives det samtidig, at usikkerheder i det reservoirmæssige grundlag kan medføre ændringer

¹¹⁰ Afgørelse af 29. januar 2008 om godkendelse af videre udbygning af og produktion fra Nini Øst-delen af Nini feltet.

¹¹¹ BAT/BEP-vurdering for Nini Øst vedrørende udbygning af licens 4/95 fra november 2007.

i den faktiske fordeling af brøndene. Fordelingen mellem produktionsbrønde og brønde til vandinjektion forventes at blive 6 produktionsbrønde og 4 brønde til vandinjektion.

På havbunden nedgraves en rørledning til flerfase transport af den producerede blanding af olie, gas og vand til Nini-plattformen, hvorfra den transporteres videre til Siri i det eksisterende rørsystem mellem Nini og Siri. Sammen med flerfaseledningen nedgraves en rørledning til fremføring af højtryksgas, som anvendes i de enkelte brønde til gasløft. Desuden nedgraves et rør til fremføring af behandlet vand til reinjicering i Nini Øst feltet. Den primære grund til etablering af rørledningen til vandinjektion er trykstøtte i reservoiret og sekundært reinjicering af behandlet vand. Rørene nedgraves ved pløjning eller nedspules i havbunden og rørgravene tildækkes enten mekanisk eller ved naturlig tilbagefyldning.

Brøndene bores og færdiginstalleres fra en borerig af jack-up typen, som beskrevet i VVM 2002 redegørelsen.

Ledeforingsrør (conductors) til brøndene etableres ved cementering i på forhånd borede huller i havbunden. Herved undgås støj fra nedramning af conductors.

Der bores efter en skabelon (template) udlagt på havbunden. Denne fastholdes med 2-4 ca. 20 meter lange pæle som nedrammes i havbunden. Der vil også blive nedrammet ca. 3-4 pæle á ca. 50 meter til forankring af selve platformen. Nedramningen sker med en hydraulisk hammer. Hammeren startes med lav energi og lav frekvens både for at teste jordens styrke, men også pga. at de øverste jordlag har lavere bæreevne. Der vil således komme en blød opstart på nedramningen. Herefter øges energi og frekvens i henhold til det beregnede boreprogram indtil dybden er nået eller antallet af slag per meter når et på forhånd givet niveau. Det samlede tidsforbrug til nedramning af en pæl på 50 meter er ca. 6 timer. Pæleramningen foregår fra et fartøj med dynamisk positionering (DP) eller fra et opankret installationsfartøj. Begge typer fartøjer anvendes normalt i Nordsøen.”

Om udbygningen af Nini Øst fremgår det (side 1), at der i VVM 2002 er beskrevet, at marginale felter under bl.a. licens 4/95 enten udbygges som undervandsinstallationer eller som ubemandede platforme. Det fremgår videre, at det primært er en økonomisk og teknisk begrundet beslutning at vælge ubemandet platform frem for undervandsinstallation baseret på antallet af brønde, da platformstrukturen er større og dermed mere ressourcekrævende at etablere end en undervandsinstallation, men at der driftsmæssigt vurderes ikke at være væsentlige forskelle i den samlede miljøbelastning fra de to alternativer.

De mulige påvirkninger fra udbygningen, som er beskrevet i vurderingen, er navnlig påvirkninger fra produceret vand, kemikalier under udbygning, kemikalier under produktion, støj og fysiske effekter.

Det vurderes, at udbygningsplanen for Nini Øst lever op til principperne om anvendelse af BAT/BEP, samt at udbygningsplanen ”*ligger indenfor rammerne af beskrivelserne i VVM 2002*”.

Om de naturmæssige forhold fremgår (side 4), at den dagældende § 28 i undergrundsloven¹¹² stillede krav om en redegørelse for påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder, samt forstyrrelser af de arter, som områderne er udpeget for. Det anføres i vurderingen, at der ikke findes internationale naturbeskyttelsesområder i nærheden af Nini Øst, at den generelle påvirkning af de øvrige områder og arter er beskrevet i VVM 2002, og at udbygningen af Nini Øst ikke giver anledning til ændringer i disse vurderinger.

Videre fremgår, at der i den tyske del af Nordsøen efter VVM 2002 er udpeget flere habitat- og fuglebeskyttelsesområder, hvoraf det nærmeste er habitatområdet ”Doggerbanke” (DE 1003-301). Det anføres i vurderingen, at Doggerbanke er beliggende mere end 100 km sydvest for Nini Øst, og at udpegningerne ikke giver anledning til at ændre vurderingerne i VVM 2002.

Det fremgår af afgørelsen, at Energistyrelsen med henvisning til VVM 2002 finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser. Energistyrelsen anfører i afgørelsen, at udførelsen af de brønde, som er omfattet af godkendelsen, indgår i den pulje på i alt 25 brønde, som i henhold til VVM-redegørelsen fra februar 2002 antages udført i området omfattet af tilladelserne 4/95, 6/95 og 16/98.

Godkendelsen indeholder ikke en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne. Følgende fremgår imidlertid af gengivelsen af By- og Landskabsstyrelsens høringssvar i afgørelsen:¹¹³

”By- og Landskabsstyrelsen udtaler, at projektet ikke vil give anledning til påvirkning af dyre- og plantelivet i området omkring den nye platform ud over de midlertidige påvirkninger, der fremkommer ved selve etableringen af platform og rørledninger.

By- og Landskabsstyrelsen gør opmærksom på, at alle arter af hvaler i henhold til habitatdirektivets bilag IV er underlagt en streng beskyttelsesordning i deres naturlige udbredelsesområde. Der er således forbud mod forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje eller overvintrer, og forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteplasser.

---

¹¹² Lovbekendtgørelse nr. 889 af 4. juli 2007.

¹¹³ Høringssvaret er medtaget som bilag til afgørelsen (side 20).

Rettighedshaveren har i denne forbindelse vurderet miljøeffekten af støj genereret af offshore-aktiviteterne i forbindelse med gennemførelsen af projektet. Det fremgår heraf, at det fortrinsvis er aktiviteter i tilknytning til nedramning af forankringspæle og ledeforingsrør i havbunden i forbindelse med bore- og udbygningsaktiviteter, der genererer kraftig impulsstøj med styrker over 180 dB re 1 pPa i en afstand på 1 m.

Støj af denne karakter vides ifølge By- og Landskabsstyrelsen at kunne medføre varige skader på hvaler.”

Energistyrelsen har i afgørelsen fastsat vilkår om, at rettighedshaveren for at reducere miljøeffekten på især hvaler og andre havpattedyr som følge af støj genereret af offshoreaktiviteterne skal gennemføre passende afværgeforanstaltninger i de tilfælde, hvor nedramning af forankringspæle, ledeforingsrør mv. i havbunden genererer impulsstøj med styrker over 180 dB re 1 pPa i en afstand på 1 m (vilkår 6).

Energistyrelsen har oplyst, at udbygningen af Nini Øst kan betragtes som udbygning af et af de marginale felter, der i VVM 2002 er omtalt som ”NX-feltet” eller ”NY-feltet”.

Der er ikke modtaget materiale om, at det andet marginale felt på Nini feltet er blevet udbygget.

5.4.2 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28

5.4.2.1 Afgørelse af 10. januar 2003 om godkendelse af boreprogram for NA-1 på Nini feltet¹¹⁴

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring på Nini feltet (boringen NA-1) under anvendelse af boreplatformen ”ENSCO 70”. Den geografiske placering af boringen er angivet i afgørelsen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. juni 2002 af en udbygningsplan for Nini feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹¹⁴ Afgørelse af 10. januar 2003 om godkendelse af boreprogram for NA-1 på Nini feltet.

5.4.2.2 *Afgørelse af 25. juli 2003 om godkendelse af boreprogram for NA-3 på Nini feltet¹¹⁵*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring på Nini feltet (boringen NA-3) under anvendelse af boreplatformen ”ENSCO 70”. Den geografiske placering af boringen er angivet i afgørelsen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. juni 2002 af en udbygningsplan for Nini feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.4.2.3 *Afgørelse af 14. oktober 2003 om godkendelse af boreprogram for NA-2A på Nini feltet¹¹⁶*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en injektionsboring på Nini feltet (boringen NA-2A) under anvendelse af boreplatformen ”ENSCO 70”. Den geografiske placering af boringen er angivet i afgørelsen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. juni 2002 af en udbygningsplan for Nini feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.4.2.4 *Afgørelse af 7. november 2003 om godkendelse af boreprogram for NA-4 på Nini feltet¹¹⁷*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring på Nini feltet (boringen NA-4) under anvendelse af boreplatformen ”ENSCO 70”. Den geografiske placering af boringen er angivet i afgørelsen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. juni 2002 af en udbygningsplan for Nini feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹¹⁵ Afgørelse af 25. juli 2003 om godkendelse af boreprogram for NA-3 på Nini feltet.

¹¹⁶ Afgørelse af 14. oktober 2003 om godkendelse af boreprogram for NA-2A på Nini feltet.

¹¹⁷ Afgørelse af 7. november 2003 om godkendelse af boreprogram for NA-4 på Nini feltet.

5.4.2.5 *Afgørelse af 2. december 2003 om godkendelse af boreprogram for NA-5 på Nini feltet¹¹⁸*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en injektionsboring på Nini feltet (boringen NA-5) under anvendelse af boreplatformen "ENSCO 70". Den geografiske placering af boringen er angivet i afgørelsen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. juni 2002 af en udbygningsplan for Nini feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.4.2.6 *Afgørelse af 3. september 2004 om boregodkendelse af NA-6 på Nini feltet¹¹⁹*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en pilot- og produktionsboring på Nini feltet (boringen NA-6) under anvendelse af boreplatformen "ENSCO 70". Den geografiske placering af boringen er angivet i afgørelsen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. juni 2002 af en udbygningsplan for Nini feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.4.2.7 *Afgørelse af 4. december 2004 om boregodkendelse af NA-7 på Nini feltet¹²⁰*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Nini feltet (boringen NA-7) under anvendelse af boreplatformen "ENSCO 70".

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. juni 2002 af en udbygningsplan for Nini feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹¹⁸ Afgørelse af 2. december 2003 om godkendelse af boreprogram for NA-5 på Nini feltet.

¹¹⁹ Afgørelse af 3. september 2004 om boregodkendelse af NA-6 på Nini feltet.

¹²⁰ Afgørelse af 4. december 2004 om boregodkendelse af NA-7 på Nini feltet.

5.4.2.8 *Afgørelse af 1. maj 2007 om boregodkendelse af NA-8 på Nini feltet¹²¹*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring på Nini feltet (boringen NA-8) under anvendelse af boreplatformen ”Noble George Sauvageau”.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 26. juni 2006 af en udbygningsplan for Nini feltet (Ty forekomsten).

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.4.2.9 *Afgørelse af 21. december 2008 om boregodkendelse af NA-9 på Nini feltet¹²²*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en injektionsboring på Nini feltet (boringen NA-9) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 26. juni 2006 af en udbygningsplan for Nini feltet (Ty forekomsten).

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.4.2.10 *Afgørelse af 17. april 2009 om boregodkendelse af NA-10 på Nini feltet¹²³*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring på Nini feltet (boringen NA-10) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 26. juni 2006 af en udbygningsplan for Nini feltet (Ty forekomsten).

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹²¹ Afgørelse af 1. maj 2007 om boregodkendelse af NA-8 på Nini feltet.

¹²² Afgørelse af 21. december 2008 om boregodkendelse af NA-9 på Nini feltet.

¹²³ Afgørelse af 17. april 2009 om boregodkendelse af NA-10 på Nini feltet.

5.4.2.11 Afgørelse af 7. august 2009 om boregodkendelse af NB-1 på Nini feltet¹²⁴

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den første produktionsboring på Nini Øst forekomsten på Nini feltet (boringen NB-1) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 29. januar 2008 af en udbygningsplan for Nini Øst delen af Nini feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.4.2.12 Afgørelse af 5. september 2009 om boregodkendelse af NB-2 og NB-3 på Nini feltet¹²⁵

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af hhv. en produktionsboring og en injektionsboring på Nini Øst forekomsten på Nini feltet (boringen NB-2 og NB-3) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 29. januar 2008 af en udbygningsplan for Nini Øst-delen af Nini feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.4.2.13 Afgørelse af 7. januar 2011 om boregodkendelse af NB-4 på Nini feltet¹²⁶

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en injektionsboring på Nini Øst forekomsten på Nini feltet (boringen NB-4) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 29. januar 2008 af en udbygningsplan for Nini Øst-delen af Nini feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹²⁴ Afgørelse af 7. august 2009 om boregodkendelse af NB-1 på Nini feltet.

¹²⁵ Afgørelse af 5. september 2009 om boregodkendelse af NB-2 og NB-3 på Nini feltet.

¹²⁶ Afgørelse af 7. januar 2011 om boregodkendelse af NB-4 på Nini feltet.

5.4.2.14 Afgørelse af 30. juli 2013 om boregodkendelse af NB-5 på Nini feltet¹²⁷

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring fra Nini Øst-plattformen på Nini feltet (boringen NB-5) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”.

Det fremgår af afgørelsen, at en udbygning med op til 5 borer på Nini Øst blev godkendt med Energistyrelsens afgørelse af 29. januar 2008, men at den 5. boring ikke i den godkendte udbygningsplan var nærmere stedfæstet.

Det fremgår videre af afgørelsen, at miljøpåvirkningerne fra udførelse og drift af NV-5 er beskrevet i VVM 2002 suppleret med miljøscreeningen i forbindelse med godkendelse af Nini Øst-udbygningen¹²⁸.

Ved supplerende godkendelse af 1. november 2015 godkendte Energistyrelsen en ny rig til arbejdet med opretholdelse af øvrige vilkår og bestemmelser i afgørelsen af 30. juli 2013.¹²⁹

5.5 Afgørelser – Cecilie feltet

5.5.1 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 10 og/eller § 17

5.5.1.1 Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Cecilie feltet¹³⁰

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens §§ 10 og 17 og omfatter udbygning af Cecilie feltet med installation af en ubemandet brøndhovedplatform (af B-typen med helikopterlandingsplads udformet som en ”monotower” struktur), etablering af op til 10 brønde samt til mellem Siri-plattformen og Cecilie-plattformen at anlægge og drive følgende tre rørledninger: en 12” flerfaserørledning for feltets produktion, en 10” rørledning for injektionsvand og en 4” rørledning for løftegas. Afgørelsen er meddelt på en række vilkår.

En konceptuel placering af otte af brøndene er ifølge afgørelsen angivet i ansøgningsmaterialet, og det fremgår af vilkår 1, at eventuelle ændringer i brøndmønsteret forudsætter Energistyrelsens godkendelse.

---

¹²⁷ Afgørelse af 30. juli 2013 om boregodkendelse af NB-5 på Nini feltet.

¹²⁸ Det lægges til grund, at der her henvises til BAT/BEP-vurderingen for Nini Øst fra november 2007, som er omtalt ovenfor.

¹²⁹ Afgørelse af 1. november 2015 om boregodkendelse af ny rig på NB-5.

¹³⁰ Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Cecilie feltet.

Det fremgår videre af afgørelsen, at udbygningen er baseret på, at produktionen føres til Siri feltet, hvor den behandles. Olieproduktionen vil efter behandling blive sendt til Siri-plattformens lagertank og eksporteret med tankskib. Vandproduktionen fra Cecilie feltet vil blive behandlet på Siri-plattformen sammen med vand fra Siri feltet og de øvrige satellitinstallationer til Siri.

Energistyrelsen har oplyst, at det godkendte projekt kan genfindes i VVM 2002, men at detaljegraden af de beskrevne anlæg er mindre end Energistyrelsen ville forlange i dag. Energistyrelsen har videre oplyst, at der ikke er godkendt anlæg, der går uden for det, der er beskrevet i VVM 2002, men at der er anlæg og aktiviteter, der er meget bredt beskrevet i VVM'en.

Om de miljømæssige forhold fremgår, at udbygningen af Cecilie feltet ifølge ansøgningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2002, og at redegørelsen har været sendt i offentlig høring. Af Energistyrelsens vurdering fremgår, at styrelsen på baggrund af de indkomne høringssvar finder, at det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser foreligger.

Det fremgår af afgørelsen, at ansøgningsmaterialet ikke indeholdt oplysninger om eller dokumentation for, (i) for hvilken belastning og for hvilke helikoptertyper helikopterlandingspladsen og platformens bærende dele vil blive designet, (ii) i hvilket omfang besøg på Cecilie-plattformen vil foregå med bådtransport, og (iii) de angivne nedgravningsdybder for rørledningerne.

Det fremgår desuden af afgørelsen, at Skov- og Naturstyrelsen i et høringssvar bemærkede, at *"beskrivelserne i VVM-redegørelsen af de naturbeskyttelsesmæssige forhold i det berørte område er af en så overordnet karakter, at det i den sammenhæng ikke umiddelbart er muligt at foretage detaljerede vurderinger af eventuelle effekter af udbygning og drift af rækken af satellitfelter i tilknytning til den eksisterende platform Siri Central"*, og at *"aktuelle data om de marine samfund og deres funktion burde [...] indgå som grundlag for vurderingen af de pågældende aktiviteter eventuelle påvirkninger af den økologiske balance i de berørte områder."* Videre fremgår, at Skov- og Naturstyrelsen derfor fandt, at der burde stilles vilkår om gennemførelse af en screeningsundersøgelse og en overvågning af, i hvilket omfang fisk, pattedyr og fugle anvender nærområdet og eventuelt påvirkes af de påtænkte aktiviteter.

Energistyrelsen fastsatte på den baggrund bl.a. vilkår 8A i godkendelsen, hvoraf fremgår, at rettighedshaveren senest den 2. december 2002 efter drøftelse med Skov- og Naturstyrelsen skal fremsende et projekt med henblik på gennemførelse af relevante screeningsundersøgelser og et dynamisk overvågningsprogram målrettet (i) bundfaunasamfund langs tracéer omkring og nedstrøms udledningpunkter, (ii)

registrering af mængden og arten af tidlige stadier af fiskeæg og larver omkring og nedstrøms udledningspunkter, (iii) fiskesamfund ved Siri-plattformen, (iv) småhvaler i farvandsområdet ved Siri-plattformen, og (v) fugle ved Siri-plattformen,¹³¹ som skal godkendes af Energistyrelsen.¹³²

Godkendelsen indeholder ikke i øvrigt en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

Der er ikke modtaget materiale om, at det felt, der i VVM 2002 er omtalt som "CX-feltet", er blevet udbygget. Energistyrelsen har dog fremsendt afgørelse af 5. april 2004 truffet i medfør af undergrundslovens § 10 om godkendelse af udbygning af "Connie", og har samtidig oplyst, at "*Connie er en separat forekomst nær Cecilie som er udbygget med en enkelt brønd (CA-3), og i teorien kunne betegnes som CX feltet*". Der er redegjort nærmere for afgørelsen umiddelbart nedenfor.

5.5.1.2 Afgørelse af 5. april 2004 om godkendelse af udbygning af Connie på Cecilie feltet¹³³

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter udbygning af Connie forekomsten som en del af Cecilie feltet med de nødvendige antal brønde. Energistyrelsen anfører i afgørelsen, at godkendelsen betragtes som en udvidelse af Energistirelsens godkendelse af 18. juni 2002 vedrørende udbygning af Cecilie, og at Connie forekomsten – i det omfang det er relevant – er omfattet af vilkårene i Cecilie-godkendelsen. Det fremgår af afgørelsen, at borerne til udnyttelse af Connie forekomsten skal bores fra Cecilie-plattformen.

Vedrørende Connie forekomsten fremgår det af afgørelsen, at olieforekomsten blev fundet i 2001 ca. 1 km vest for Cecilie. Forekomsten blev fundet med Connie-1 efterforskningsboringen. Connie forekomsten omfatter ifølge udbygningsplanen tre underområder: Connie Syd, Connie Nord og Connie Central. Det

---

¹³¹ Energistyrelsen har oplyst, at screenings- og monitoringsprogram blev fremsendt den 29. november 2002 (j.nr. 2002-417, akt.nr. 30), men at denne ikke er indscannet. Energistyrelsen har desuden oplyst, at resultaterne fra screenings- og monitoringsprogrammet blev fremsendt den 27. maj 2004 (j.nr. 2004-300, akt.nr. 1). Af undersøgelsens hovedkonklusioner fremgår bl.a., at fiskebiomassen svarer til resultaterne ved andre undersøgelser i Nordsøen, at artsammensætningen i området svarer til det forventede ud fra tidligere kendskab til biodiversitet og årstidsvariation, at den sæsonmæssige forekomst og fordeling af æg og larver svarede til resultater fundet ved andre undersøgelser i Nordsøen, og at området benyttes som gydeområde af bl.a. ising, grå knurhane, makrel, torsk/kuller og rødspætte. Det anføres videre, at undersøgelserne ikke kan påvise, om der har fundet forandringer sted i havet som følge af Siri-plattformens aktiviteter.

¹³² Energistyrelsen har oplyst, at der er udstedt en "Godkendelse af screeningsundersøgelse og miljømonitoring i forbindelse med udbygning af Nini, Cecilie, Siri samt Stine Segment 1 og 2 felterne" (j.nr. 2002-417, akt.nr. 38), men at denne ikke er indscannet.

¹³³ Afgørelse af 5. april 2004 om godkendelse af udbygning af Connie på Cecilie feltet.

fremgår, at udbygningens fase 1 omfatter en horisontal producent i Connie Nord, fase 2 omfatter en udvidelse af fase 1 med en vandinjektionsbrønd, og fase 3 omfatter en udvidelse af fase 2 med en horisontal producent i Connie Central. Udbygningsplanen omfatter ikke udbygning af Connie Syd-området.

Om de miljømæssige forhold følger det af afgørelsen, at Energistyrelsen har vurderet, at det ansøgte er omfattet af VVM 2002. Energistyrelsen anfører følgende i afgørelsen:

”Efter at [VVM 2002] har været i høring, finder Energistyrelsen, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser.

Energistyrelsen har i denne forbindelse lagt vægt på, at udførelsen af de brønde, som er omfattet af denne godkendelse, indgår i den pulje på i alt 21 brønde, som i henhold til [VVM 2002] antages udført i området omfattet af tilladelse 16/98.”

Det fremgår desuden af afgørelsen, at der samtidig er fremsat en begæring om udvidelse af Cecilie felt-afgrænsningen til at omfatte Connie forekomsten, og at Energistyrelsen den 5. april 2004 har meddelt en udvidelse af afgrænsningen i særskilt brev.

5.5.2 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28

5.5.2.1 Afgørelse af 9. april 2003 om godkendelse af boreprogram for CA-1 og godkendelse af program for installation af boreskabelon på Cecilie feltet¹³⁴

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den første produktionsboring på Cecilie feltet (boringen CA-1).

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. juni 2002 af en udbygningsplan for Cecilie feltet, og at bundhulslokaliteten for CA-1 svarer til P1 i udbygningsplanen.

Ved tillæg af 1. maj 2003 til boregodkendelsen blev godkendelsen udvidet til at omfatte en ændring af punktet for anboring af reservoiret ca. 100 m mod øst.¹³⁵

Godkendelsen eller tillægget omhandler ikke miljøforhold.

---

¹³⁴ Afgørelse af 9. april 2003 om godkendelse af boreprogram for CA-1 og godkendelse af program for installation af boreskabelon på Cecilie feltet.

¹³⁵ Tillæg af 1. maj 2003 til boregodkendelsen.

5.5.2.2 *Afgørelse af 2. juni 2003 om godkendelse af boreprogram for CA-2 på Cecilie feltet¹³⁶*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den anden produktionsboring på Cecilie feltet (boringen CA-2).

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. juni 2002 af en udbygningsplan for Cecilie feltet, og at bundhulslokaliteten for CA-2 svarer til CP3 i udbygningsplanen, men drejet således, at den starter nordligere og ender sydligere.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.5.2.3 *Afgørelse af 23. januar 2004 om godkendelse af boreprogram for CA-2D/E på Cecilie feltet¹³⁷*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter en ændring af udførelsen af den anden produktionsboring på Cecilie feltet (boringen CA-2), som videreføres som CA-2D og CA-2E.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at bundhulslokaliteten for CA-2D og CA-2E er optimeret i forhold til det første forsøg på at placere brønden, og at styrelsen godkender, at CA-2D udføres som et pilothul med henblik på indsamling af nødvendige oplysninger til endelig placering af CA-2E samt at begge optioner for placeringen af CA-2E kan udføres inden for rammerne af godkendelsen.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

5.5.2.4 *Afgørelse af 2. april 2004 om godkendelse af boreprogram for CA-3 på Cecilie feltet¹³⁸*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af vurderingsboringen CA-3 på Cecilie feltet. Det fremgår af afgørelsen bl.a., at CA-3 boringen er en vurderingsboring og en mulig kommende produktionsboring, samt at CA-3 programmet består af op til 3 brønde, 2 afbøjede pilothuller og et horisontalt vurderingsbrøndspor.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹³⁶ Afgørelse af 2. juni 2003 om godkendelse af boreprogram for CA-2 på Cecilie feltet.

¹³⁷ Afgørelse af 23. januar 2004 om godkendelse af boreprogram for CA-2D/E på Cecilie feltet.

¹³⁸ Afgørelse af 2. april 2004 om godkendelse af boreprogram for CA-3 på Cecilie feltet.

5.5.2.5 Afgørelse af 30. juni 2004 om godkendelse af boreprogram for CA-4 på Cecilie feltet¹³⁹

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af injektionsboringen CA-4 på Cecilie feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6. SYD ARNE FELTET

Syd Arne blev idriftsat i 1999 og er omfattet af tilladelse 7/89 til efterforskning og indvinding af kulbrinter – 3. runde. Feltet er beliggende uden for området i Nordsøen, der er omfattet af eneretsbevillingen fra 1962. Syd Arne feltet ligger i blok 5604/29-30 i den danske sektor i Nordsøen ca. 245 km vest for den danske kyst.

6.1 VVM-redegørelse for Syd Arne feltet fra februar 1997

”South Arne – Environmental Assessment of Field Development And Operation” blev udarbejdet i februar 1997.¹⁴⁰ VVM-redegørelsen omtales i det følgende som ”Syd Arne VVM 1997”.

VVM-redegørelsen var i offentlig høring i perioden 24. april til 24. juni 1997.

6.1.1 Projektbeskrivelsen

Det fremgår af Syd Arne VVM 1997 (afsnit 0), at det valgte koncept for udbygningen af feltet er et fast anlæg bestående af en gravitationsbasestruktur (GBS) med integrerede dækoverflader. GBS omfatter en undersøisk olielagertank (med en forventet kapacitet på 550.000 bbl (87.500 m³), der arbejder ved hjælp af vandfortrængning, med olietransport med shuttletanker fra en lastebøje og gastransmission via en ny rørledning til land. Olieledningen (2 km i længden) vil blive forbundet med læssebøjen, mens gasledningen forventes tilsluttet gasbehandlingsanlægget ved Nybro. Topsiten inkluderer brøndhoved-, proces-, forsynings- og beboelsesmoduler i én integreret dækstruktur.

Det fremgår videre, at udviklingsfasen omfatter boring og færdiggørelse af indledende produktionsbrønde før platforminstallation. Platformstrukturen og topsites vil blive konstrueret på et landbaseret værft og bugseret ud til offshore-lokationen for installation, tilslutning, brøndforbindelser og idriftsættelse. Rørledningerne vil blive installeret fra en læggepram og hydrotestet.

---

¹³⁹ Afgørelse af 30. juni 2004 om godkendelse af boreprogram for CA-4 på Cecilie feltet.

¹⁴⁰ VVM-redegørelse for Syd Arne feltet fra februar 1997.

Det fremgår (afsnit 2.1), at den nøjagtige placering af Syd Arne-anlægget endnu ikke er besluttet, men at det ikke forventes at være mere end 2-3 km fra den omtrentlige placering, der anvendes til konceptscreeningen i Syd Arne VVM 1997. Det fremgår videre, at vanddybden, havbundsforholdene og afstanden til land generelt er de samme inden for dette område, hvorfor det endelige valg af placering af anlægget ikke bør have væsentlig indflydelse på miljøvurderingen.

For så vidt angår produktionsfasen fremgår det (afsnit 0), at denne omfatter forarbejdning i et 3-trins separationssystem af brøndvæskerne fra op til 12 brønde. Det er ikke meningen, at afbrænding skal finde sted under normal drift. Platformen vil give plads til cirka 60 personer, og der vil blive indbygget et helidæk.

Det fremgår (afsnit 3.2), at det er hensigten at bruge et enkelt borested centreret om produktionsanlægget til indledende produktionsbrønde. Den maksimale produktion gennem anlægget forventes at være 50.000 bpd (8.000 m³/d). Det fremgår videre, at en række brønde vil blive forboret via en jack-up rig, inden platformen og andre faciliteter installeres. Brøndene vil blive bundet til platformen, når den er på plads. Efter bindingen vil brøndene blive færdiggjort og stimuleret. Efterfølgende vil yderligere brønde blive boret ved at bringe jack-up riggen tilbage langs platformen.

Det fremgår (afsnit 3.3.2), at den foreløbige plan er at forbore mellem 5 og 7 produktionsbrønde, og at der afhængigt af reservoirydelsen kan bores op til 5 yderligere brønde i løbet af levetiden for Syd Arne feltet. Brøndhovedmodulet på topsite vil ifølge projektbeskrivelsen omfatte op til 12 brønde. Boreaktiviteterne omfatter boring af brøndsektionerne, isætning og cementering af foringsrør samt produktionstest af brønden.

6.1.2 Miljøbeskrivelsen og -vurderingen

Det fremgår indledningsvis af Syd Arne VVM 1997 (afsnit 0), at miljøvurderingen undersøger de aktiviteter, som sandsynligvis kan medføre en påvirkning af miljøet. Vurderingen omfatter tilførsler, udledninger, emissioner og forstyrrelser af miljøet samt potentielle konflikter med andre projekter på havet. Vurderingen vedrører hovedsageligt den centrale Nordsø, men omfatter også kystfarvande og kystlinjer i det sydlige og sydvestlige Norge, Danmark og det tyske Vadehav.

Af beskrivelsen af det omgivende miljø fremgår bl.a., at der er kendte gydepladser for torsk, brisling, makrel og hvilling i området, at kommerciel fiskeriintensitet i Syd Arne-området er relativt lav sammenlignet med fiskeri på steder tættere på den danske kyst og norske kyst, at tætheden af havfugle på Syd Arne-projektets placering er meget lav, men at vigtige havfuglehabitater er placeret ved Skagerrak og den sydvestlige norske rende, den østlige tyske bugt, det danske og hollandske Vadehav og den britiske

kystlinje. Herudover fremgår, at flere arter af hvaler er kendt for at forekomme i Nordsøen. Om kystlinjerne fremgår det, at disse omfatter strandenge og mudderflader, sandstrande, klippekyst og skær og flods, og at dele af kyststrækningerne er beskyttede, fx Vadehavet. Det omgivende miljø, herunder det fysiske miljø, klima, hydrografi, biologiske miljø, inkl. havfugle og havpattedyr og bevaringsværdig natur, er yderligere beskrevet i afsnit 4. Det fremgår, at havpattedyrene langs kysterne ved Nordsøen navnlig udgøres af gråsæl og spættet sæl samt at den mest almindelige lille hval er marsvin.

Udviklingsaktiviteterne omfatter navnlig boring og tilhørende aktiviteter, forberedelse af byggepladsen, installation og idriftsættelse. I forbindelse med udviklingsaktiviteterne vil der navnlig være påvirkninger fra udledning af boremudder og -spåner, installation af anlægget og rørledninger samt udledninger forbundet med idriftsættelsen af olierørledningen. Miljøpåvirkningen fra udviklingsaktiviteterne er yderligere beskrevet i afsnit 5. I tabel 5.2 er der den mulige påvirkning af miljøkomponenter, vand og sediment samt pattedyr og havfugle angivet med farve for kategorierne *"ingen indvirkning"* til *"væsentlig indvirkning"*.

Produktionsaktiviteterne omfatter tilstedeværelsen af platformen, udledning af olieholdigt vand, udledning af spildevand og pigging, hvorfor der ifølge miljøvurderingen navnlig vil være påvirkninger fra udledninger af produceret vand og ballastvand. Miljøpåvirkningen fra produktionsaktiviteterne er yderligere beskrevet i afsnit 6.

Syd Arne VVM 1997 indeholder desuden i afsnit 7 en overordnet beskrivelse af påvirkninger forbundet med nedlukning, men det fremgår, at den faktiske form for nedlukning vil blive fastlagt i overensstemmelse med kravene i den relevante lovgivning på det tidspunkt, hvor feltet skal afvikles.

I afsnit 8 er miljøpåvirkninger forbundet med en række uheldssituationer beskrevet. Det fremgår, at dette kan indebære spild af såvel olie som kemikalier. Der redegøres i den forbindelse på den effekt, som uheldssituationer kan have på miljøet på bl.a. havfugle og havpattedyr.

Syd Arne VVM 1997 indeholder ikke en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne bortset fra, at der i den ovenfor omtalte tabel 5.2 er angivet, at der vil være ingen ("no") eller ubetydelig ("negligible") påvirkning af havpattedyr fra udviklingsaktiviteterne.

6.1.3 Tillæg 1 fra april 1997 til Syd Arne VVM 1997¹⁴¹

Af tillæg 1 til Syd Arne VVM 1997 fremgår bl.a., at muligheden for øget olieindvinding ved vandinjektion er blevet en mere relevant mulighed efter færdiggørelsen af Syd Arne VVM 1997. Tillægget omfatter derfor en vurdering af miljøpåvirkningen af et vandinjektionsprojekt.

Overordnet om vurderingen fremgår det, at denne er baseret på en række forudsætninger om mængden af injiceret vand, antal brønde, brøndplacering og endelig udvidelsen af de krævede forsyninger, da information om feltet på tidspunktet for udarbejdelse af tillægget var begrænset. Videre fremgår, at vurderingen er baseret på foreløbige skøn vedrørende placering og antal ekstra brønde, der skal bores, da den indledende reservoirsektormodel for vandinjektion og dens optimering endnu ikke er afsluttet.

Af projektbeskrivelsen fremgår, at det antages, at der skal bores ca. 6-7 ekstra vandinjektionsbrønde inden for en radius på højst 5 km fra platformen.

Om miljøpåvirkninger fremgår, at en af de væsentligste påvirkninger fra boreaktiviteter er udledning af boremudder og -spåner og den mulige effekt på sedimentkvaliteten og bundfaunaen. Det fremgår bl.a., at vandbaseret mudder vil blive udledt til havet, hvilket kan føre til øgede niveauer af tungmetaller i sedimentet. Herudover er en række miljøpåvirkninger fra produktionsfasen beskrevet. Der henvises generelt i vidt omfang til de vurderinger, der fremgår af Syd Arne VVM 1997.

Af Energistyrelsens notits af 13. august 1998 om vilkårsopfølgning på Syd Arne¹⁴² fremgår bl.a., at tillæg 1 om vandinjektion blev udarbejdet inden den offentlige høringsrunde af Syd Arne VVM 1997, og derfor var vedlagt høringen. Energistyrelsen har desuden oplyst, at oplysninger i styrelsens sagsbehandlingssystem viser, at tillægget blev sendt i høring sammen med Syd Arne VVM 1997.

6.1.4 Tillæg 2 fra august 2000 til Syd Arne VVM 1997

Energistyrelsen har oplyst, at tillæg 2 til Syd Arne VVM 1997 er indsendt til Energistyrelsen den 14. august 2000¹⁴³, men at dette tillæg ikke ses indscannet i styrelsens sagsbehandlingssystem, og derfor ikke har kunnet fremsendes til brug for nærværende undersøgelse.

---

¹⁴¹ Tillæg 1 fra april 1997 til Syd Arne VVM 1997, se side 223 ff.

¹⁴² Energistyrelsens notits af 13. august 1998 om vilkårsopfølgning på Syd Arne.

¹⁴³ Energistyrelsen henviser til j.nr. 1999-3756, akt nr. 6: "South Arne Sulphate Removal Plant - Addendum to SA EIA".

Tillæg 2 er i overordnede træk omtalt i tillæg 3, jf. nedenfor. Af den sammenfatning af tillæg 2, som er indeholdt i tillæg 3 (side 2), fremgår bl.a., at tillæg 2 blev udarbejdet for at belyse ændringer i miljøpåvirkningen som følge af indførelsen af et sulfatfjernelsesanlæg og udvidelse af vandinjektionskapaciteten på Syd Arne. Det fremgår videre (tillæg 3, tabel 4.1), at der ved tillæg 2 ikke sker ændringer i antallet af brønde på Syd Arne feltet, men at levetiden af feltet øges fra 2012 (som angivet i Syd Arne VVM 1997) til 2017. Det fremgår desuden, at vandinjektionshastigheden øges fra maks. 75.000 bwpd til maks. 120.000 bwpd, og at der vil være en større udledning af sulfat.

Energistyrelsen har oplyst, at tillæg 2 blev sendt i myndighedshøring, men at høringsskrivelsen ikke er indscannet¹⁴⁴, og at tillæg 2 ikke er sendt i offentlig høring.

6.1.5 Tillæg 3 fra august 2001 til Syd Arne VVM 1997¹⁴⁵

Af tillæg 3 til Syd Arne VVM 1997 fremgår bl.a. (side 2), at tillægget omfatter etablering af yderligere brønde for at udvide vandinjektionsudviklingen over hele feltet. Det fremgår videre, at formålet med tillægget er at supplere Syd Arne VVM 1997 samt tillæg 1 og 2 med de oplysninger, der er nødvendige for at beskrive de ændringer, der ønskes gennemført. Det anføres, at en tidligere godkendt VVM skal revideres, hvis der sker ændringer eller udvidelser i projektet, der kan være skadelige for miljøet. Der henvises i den forbindelse til § 2, stk. 2, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 884/2000.

De væsentligste ændringer i tillæg 3 i forhold til de arbejder, der var omfattet af Syd Arne VVM 1997 samt tillæg 1 og 2, er følgende:

- Forlænget feltlevetid (fra 2017 til 2026)
- Øget antal brønde (7 ekstra brønde og derved et samlet brøndantal på 22)
- Øget total indvinding af olie
- Øget gasproduktionshastighed og -volumen
- Øget total vandinjektionsvolumen
- Øget samlet vandproduktionshastighed og -volumen
- Injektion af produceret vand i reservoiret.

¹⁴⁴ Energistyrelsen henviser til j.nr. 1999-3756, akt nr. 7: "Høring om Syd Arne SRP addendum til VVM".

¹⁴⁵ Tillæg 3 fra august 2001 til Syd Arne VVM 1997.

Det vurderes i tillægget, at miljøbelastningen forårsaget af ændringerne ikke i væsentlig grad ændrer på den miljøpåvirkning, der er vurderet i Syd Arne VVM 1997 samt tillæg 1 og 2, hvilket er opsummeret på side 3 i tillægget.¹⁴⁶

Energistyrelsen har oplyst, at der ikke foreligger oplysninger, der tyder på, at tillæg 3 har været sendt i myndighedshøring eller offentlig høring.

6.2 VVM-redegørelse for Syd Arne feltet fra oktober 2006

"VVM for Syd Arne – feltudbygning og produktion" fra oktober 2006 (herefter "Syd Arne VVM 2006") indeholder, jf. afsnit 1.1, en "beskrivelse, der indeholder alle de på nuværende tidspunkt forudsigelige udvidelser af feltet i dets resterende levetid".¹⁴⁷

Følgende fremgår om baggrunden for udarbejdelsen af Syd Arne VVM 2006 (afsnit 2):

"Den eksisterende [Syd Arne VVM 1997] er fra 1997 og dækker op til og med 19 brønde. 17 af disse brønde er i 2006 allerede boret. Som led i den igangværende udvidelse af Syd Arne feltet, skal der i den nærmeste fremtid bores tre nye brønde. Herved bringes det totale antal brønde op på 20 - altså en mere end hvad der er omfattet af den eksisterende VVM. Boring af den 20. brønd udvirker et behov for en opdatering af VVM-redegørelsen.

I forbindelse med den fremtidige udvidelse af Syd Arne feltet har Hess Denmark valgt at se fremad, og udarbejde en ny beskrivelse, der indeholder alle på nuværende tidspunkt forudsigelige og mulige udvidelser af feltet i dets resterende levetid. Disse udvidelser omfatter bl.a. forskellige udbygninger på den eksisterende platform, etablering af op til fire nye platforme, samt import af reservoir-fluid via rørledninger fra to nærliggende licenser.

Nærværende redegørelse udgør således en opdateret VVM for feltet og erstatter den eksisterende VVM-redegørelse fra 1997 (VVM: Vurdering af Virkninger på Miljøet)."

---

¹⁴⁶ Der henvises bl.a. til, at den forlængede feltlevetid vil medføre, at emissioner til luft varer i en længere periode, men at der ikke vil ske en forøgelse af de årlige emissioner, boring af yderligere brønde vil give anledning til øget udledning af boremudder m.v., men vil ikke øge påvirkningsområdet fra de boreaktiviteter, der er omfattet af VVM 1997 samt tillæg 1 og 2, forbruget af og typer af kemikalier forventes at forblive på det samme niveau, der er omfattet af VVM 1997 samt tillæg 1 og 2, og den årlige udledning af vand forventes ikke at stige (men samlet udledning vil stige som følge af forlængelse af feltlevetid).

¹⁴⁷ VVM-redegørelse for Syd Arne feltet fra oktober 2006.

Om omfanget af VVM'en fremgår det (afsnit 2.3), at VVM-redegørelsen danner en overordnet ramme, som redegør for vurderingerne af virkningerne på miljøet af de eksisterende faciliteter og de af operatøren ansøgte udbygninger, samt mulige senere udvidelser.

6.2.1 Projektbeskrivelsen

Det beskrives i afsnit 2.1, at den eksisterende Syd Arne-produktionsplatform står på ca. 60 meters vanddybde og består af en overbygning i 3 dæk, støttet af en undervandskonstruktion, der udover at støtte overbygningen anvendes til olieopbevaring. Olieeksporten foregår via lastebøje til tankskibe, mens gasen sendes via gasrørledning til Nybro på den jyske vestkyst.

Det fremgår, at der på tidspunktet for udarbejdelsen af Syd Arne VVM 2006 var boret 17 brønde fra platformen.

Det fremgår, at det planlagte samlede antal brønde efter endelig udbygning er op til 55 brønde, fordelt på følgende måde:

- Op til 35 brønde ved den eksisterende Syd Arne-platform: 19 omfattet af hidtidige godkendelser plus 16 nye, og
- op til 20 nye brønde ved nye satellitplatforme.

Det fremgår videre, at udbygningsplanen omfatter op til fire ekstra platforme:

- Op til to platforme tæt på den eksisterende Syd Arne-platform, som via en bro forbindes til den eksisterende, én til brøndhoveder og én til nyt procesudstyr.
- Op til to satellitplatforme (forventeligt ubemandede med multifaseeksport (gas og væske) til den eksisterende platform) ved to marginale felter, hvor den endelige placering endnu ikke er bestemt. På hver platform planlægges etableret op til 10 brønde.

Dertil kommer en udvidelse af det eksisterende produktionsudstyr med bl.a. en ekstra separationsenhed og et nyt vandbehandlingssystem.

6.2.2 Miljøbeskrivelsen og -vurderingen

Overordnet fremgår det af Syd Arne VVM 2006 (afsnit 2.2), at miljøvurderingen baserer sig på oplysninger i Syd Arne VVM 1997 samt nyere rapporter om eventuelle miljøpåvirkninger.

Af beskrivelsen af det omgivende miljø fremgår bl.a. (afsnit 1.2), at Syd Arne ligger i et område med relativ lav biologisk produktion mere end 100 km fra højproduktive områder, men at der i januar til april måned kan være torskeæg i vandsøjlen ved Syd Arne og i maj til juli makrelæg og makrellarver. Desuden kan der forekomme silde- og brislingelarver, der driver forbi fra gydeområder ved den engelske kyst, og i vinterperioden er der nogen forekomst af alkefugle, skråper, suler og stormsvale. Videre fremgår, at de eneste marine pattedyr, der træffes i området omkring Syd Arne, er de sporadiske forekomster af hvaler. Det fremgår (afsnit 3.3.1), at nærmeste Natura 2000-område er Fuglebeskyttelsesområde nr. 113, som ligger i den sydlige del af Nordsøen, og at udpegningsgrundlaget er sortstrubet lom, rødstrubet lom og dværgmåge. Syd Arne feltet er beliggende ca. 180 km vest for området. Det omgivende miljø er yderligere beskrevet i afsnit 7, og indeholder en beskrivelse af bl.a. havbund, hydrografi, økosystem, herunder fisk, fugle og pattedyr, samt økologisk karakteristik af nærområdet.

I afsnit 5 er den eksisterende installation og drift beskrevet baseret på rapporterede data. En beskrivelse af de eksisterende faciliteter fremgår af afsnit 5.1. Brøndetableringsaktiviteter for de 17 eksisterende brønde, herunder boring, boremudder, cementering, boringernes totale længde og emissioner, er beskrevet i afsnit 5.2. Herudover er der i afsnit 5.3 en beskrivelse af mængderne af produceret olie, gas og vand siden opstarten den 25. juli 1999 og frem til 31. december 2005, og i afsnit 5.4 en beskrivelse af udledninger om emissioner fra den eksisterende drift, herunder af forbrug og udledninger siden opstarten af platformen samt en beskrivelse af det samlede affald fra boreaktiviteter, jf. afsnit 5.5.

Afsnit 6 indeholder en beskrivelse af nye aktiviteter, installationer og operationer på både nye platforme og ændringer på eksisterende installationer på Syd Arne feltet. Disse aktiviteter er beskrevet ovenfor i projektbeskrivelsen.

Afsnit 8 indeholder miljøvurderingen af udbygningsaktiviteterne. Det fremgår, at *"evalueringerne gennemføres for hele feltets levetid og indeholder derfor både tidligere, nuværende og fremtidige aktiviteter."* Også tidligere aktiviteter er omtalt i vurderingen:

- *"Boreriggene, som blev benyttet ved boring af de eksisterende 17 brønde på licensen, og dem som vil blive brugt ved boring af fremtidige brønde er såkaldte jack-up rigge"* (afsnit 8.1.2)
- *"Udbygningen af Syd Arne har og vil uundgåeligt forårsage støj både over og under vandet"* (afsnit 8.2.1)
- *"Effekter af allerede gennemførte boringer"* (afsnit 8.3.1)

Afsnit 9 indeholder miljøvurderingen af produktionsaktiviteterne på Syd Arne-platformen. Det fremgår, at *"evalueringerne omfatter hele feltets levetid og indeholder derfor både aktiviteter, som er afsluttet, samt igangværende og fremtidige aktiviteter."*

Om mulige miljøpåvirkninger fremgår overordnet, at aktiviteterne medfører en række miljøpåvirkninger, hvoraf de vigtigste er udledninger til havet, emissioner til atmosfæren og fysiske påvirkninger, som hidrører dels fra planlagte, rutinemæssige aktiviteter, dels fra utilsigtede, pludseligt opståede hændelser. Det fremgår videre (afsnit 1.3), at havpattedyrene ikke bliver påvirket af aktiviteterne i væsentligt omfang, bl.a. fordi der ikke er mange individer i området, og at fugle heller ikke bliver påvirket væsentligt ved normal drift, men er sårbare overfor uheld med olieudslip til følge. Fisk og de lokale økosystemer er derimod mest påvirkede af aktiviteterne på licensområdet både fra den daglige drift med udledninger af kemikalier og oliekomponenter, men også fra uheldssituationer. Derudover er der i produktionsfasen en væsentlig påvirkning af atmosfæren.

Syd Arne VVM 2006 indeholder desuden i afsnit 10 en overordnet beskrivelse af påvirkninger forbundet med nedlukning, men det fremgår, at den faktiske form for nedlukning ikke er fastlagt, og at der om nødvendigt vil blive søgt om tilladelse hertil senere.

I afsnit 11 er miljøpåvirkninger forbundet med en række uheldssituationer beskrevet. Det fremgår, at dette kan indebære spild af såvel olie som kemikalier. Der redegøres i den forbindelse på den effekt, som uheldssituationer kan have på miljøet på bl.a. havfugle og havpattedyr.

Syd Arne VVM 2006 indeholder også en vurdering af påvirkning af en række dyrearter som følge af udbygningsaktiviteterne, herunder de fugle og havpattedyr, som træffes i området omkring Syd Arne feltet.

6.3 Afgørelser – Syd Arne feltet

6.3.1 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 10 og/eller § 17

6.3.1.1 Afgørelse af 18. august 1997 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Syd Arne feltet¹⁴⁸

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og omfatter etablering af en integreret platform med brønde, behandlingsanlæg, hjælpeudstyr og beboelse samt etablering af det nødvendige antal brønde. Herudover omfatter afgørelsen etablering af en undersøisk olielagertank af beton samt en ca. 2 km lang rørledning, hvor olien vil blive transporteret til en lastebøje, hvorfra olien transporteres i tankskib. Det fremgår, at naturgas fra feltet skal sælges til Dansk Olie og Naturgas A/S, som etablerer en ny gasledning fra feltet til land. Afgørelsen er meddelt på en række vilkår.

Afgørelsen er truffet med henvisning til Syd Arne VVM 1997.

---

¹⁴⁸ Afgørelse af 18. august 1997 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Syd Arne feltet.

Det fremgår af afgørelsen, at Miljøstyrelsen i et høringssvar til Syd Arne VVM 1997 anførte, at VVM'en beskriver de biologiske forhold i feltets nærområde meget generelt, og at der skal gennemføres en med Miljøstyrelsen aftalt baselineundersøgelse, før der gives tilladelse til borer. Af afgørelsen fremgår videre, at det er oplyst, at denne undersøgelse er i gang. Af gengivelsen af Skov- og Naturstyrelsens høringssvar fremgår, at styrelsen gjorde opmærksom på, at udpegning af områder med sårbare fugle bør gøres mere præcis, f.eks. i forhold til oceanografiske forhold, ligesom vurdering af effekter på zooplankton og omtalen af fiskebestande og fiskeri mangler beskrivelse af dynamikken i de økologiske forhold.

Energistyrelsen konkluderede på baggrund af høringssvarene, at VVM-redegørelsen skulle uddybes på følgende områder:

- oliens eventuelle skadevirkninger,
- de mest sårbare fuglearter og deres sæsonmæssige variationer,
- forekomst og sårbarhed af fiskeyngel og planktonkoncentrationer samt
- forekomst og sårbarhed af dyr og planter på og i havbunden.

Afgørelsen blev derfor meddelt på vilkår om gennemførelse af en baselineundersøgelse, som tillige skulle indeholde en uddybning af de forhold, der fremgår umiddelbart ovenfor (jf. vilkår 17).¹⁴⁹

Godkendelsen indeholder ikke i øvrigt en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

Energistyrelsen har fremsendt kopi af det materiale, der blev indsendt af operatøren efter, at godkendelsen blev meddelt. Det drejer sig dels om orienteringsnotater af 23. juni 1998 om olieudslipsscenarioer, meteorologiske scenarier og vurdering af miljøpåvirkning ved et olieudslip¹⁵⁰, dels en supplerende miljømæssig vurdering af 17. august 1998 om olieudslipsscenarioer¹⁵¹. Der foreligger ikke oplysninger om, hvorvidt operatøren også efterfølgende har indsendt de øvrige undersøgelser, som ifølge Energistyrelsens bemærkninger og vilkår i afgørelsen skulle foretages.

---

¹⁴⁹ Energistyrelsen har oplyst, at oplysninger i styrelsens sagsbehandlingssystem tyder på, at baselineundersøgelsen er foretaget og modtaget (j.nr. 1996-11752, akt 246 og j.nr. 1999-11753, akt 442), men at denne ikke er indscannet.

¹⁵⁰ Orienteringsnotater af 23. juni 1998.

¹⁵¹ Supplerende miljømæssig vurdering af 17. august 1998 (med bilag).

6.3.1.2 Afgørelse af 14. september 2000 om godkendelse af pilotprojekt for vandinjektion på Syd Arne feltet¹⁵²

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 10 og omfatter godkendelse til udførelse af pilotprojekt for vandinjektion, herunder injektion i SA-6 brønden samt etablering af SRP-anlæg til reduktion/fjernelse af sulfat-ioner fra havvandet.

Om de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at vandinjektionsprojektet på Syd Arne er indeholdt i Syd Arne VVM 1997, og at ansøger den 14. august 2000 fremsendte et tillæg til Syd Arne VVM 1997 omfattende installation og drift af anlæg til reduktion af sulfat-ion indholdet i injektionsvandet (SRP). Det fremgår videre, at Energistyrelsen vurderede, at ansøgningen om installation og drift af SRP-anlægget ikke ville give nogen signifikante ændringer i forhold til det beskrevet i Syd Arne VVM 1997, hvorfor styrelsen ikke fandt det nødvendigt at sende tillægget i offentlig høring. Videre fremgår, at tillægget blev sendt i høring hos Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, som var enige i, at tillægget ikke krævede offentlig høring.

Tillægget fremsendt til Energistyrelsen den 14. august 2000 er ikke fremsendt i forbindelse med nærværende undersøgelse. Energistyrelsen har oplyst, at det fremgår af styrelsens sagsbehandlingssystem, at tillægget er modtaget i styrelsen den 14. august 2000 (j.nr. 1999-3756, akt 6), men at dette ikke er blevet indscannet. Energistyrelsen har videre oplyst, at der foreligger oplysninger i sagsbehandlingssystemet, der indikerer, at tillægget blev sendt i høring (j.nr. 1999-3756, akt 7), jf. også det i afgørelsen anførte, men at høringsskrivelsen heller ikke er indscannet.

6.3.1.3 Afgørelse af 22. december 2000 om godkendelse af vandinjektion på Syd Arne feltet¹⁵³

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og indeholder en godkendelse af vandinjektion i hele Syd Arne feltet, herunder udførelse af og injektion af vand i tre (injektions)brønde samt etablering af produktionsbrønden SA-9.

Om de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at vandinjektionsprojektet på Syd Arne er indeholdt i Syd Arne VVM 1997, og at ansøger den 14. august 2000 fremsendte et tillæg til Syd Arne VVM 1997 omfattende installation og drift af anlæg til reduktion af sulfat-ion indholdet i injektionsvandet (SRP). Det fremgår videre, at Energistyrelsen vurderede, at ansøgningen om installation og drift af SRP-

---

¹⁵² Afgørelse af 14. september 2000 om godkendelse af pilotprojekt for vandinjektion på Syd Arne feltet.

¹⁵³ Afgørelse af 22. december 2000 om godkendelse af vandinjektion på Syd Arne feltet.

anlægget ikke indeholdt elementer, som nødvendiggjorde yderligere undersøgelser vedrørende de miljømæssige forhold, og derfor fandt, at der forelå det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser.

6.3.1.4 Afgørelse af 21. december 2001 om godkendelse af fase II, trin 1 og 2, på Syd Arne feltet¹⁵⁴

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og omfatter en videre udbygning af Syd Arne feltet med vandinjektion. Udbygningen omfatter udførelse af i alt 9 brønde samt en vurderingsbrønd. Afgørelsen er meddelt på en række vilkår.

Om de miljømæssige forhold fremgår det med henvisning til Syd Arne VVM 1997 samt fremsendte supplerende oplysninger, at det ansøgte ikke indeholder elementer, som nødvendiggør yderligere undersøgelser vedrørende de miljømæssige forhold, og at Energistyrelsen derfor finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser. Energistyrelsen henviser til, at udførelse af 9 produktions- og injektionsbrønde, som er omfattet af godkendelsen, sammen med de 10 brønde godkendt under fase I af udbygningsplanen for Syd Arne, indgår i den pulje på 10-12 produktionsbrønde og 6-7 injektionsbrønde, som i henhold til Syd Arne VVM 1997 fra februar 1997 antages udført fra Syd Arne. Energistyrelsen bemærker samtidig, at den planlagte vurderingsbrønd ikke er underlagt VVM-procedure, da den ikke skal sættes i egentlig produktion.

Godkendelsen indeholder ikke i øvrigt en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

6.3.1.5 Afgørelse af 17. september 2009 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Syd Arne feltet¹⁵⁵

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og omfatter en yderligere udbygning af Syd Arne feltet (1. etape af 3. udbygningsfase) med etablering af to nye produktionsboringer (P-8 og P-24). Godkendelsen omfatter desuden lukning af den eksisterende boring SA-17.

Det fremgår af afgørelsen, at P-8 placeres på den vestlige flanke af hovedfeltet vest for SA-11, og at P-24 placeres på den østlige flanke af hovedfeltet mellem SA-6 og SA-12.

Det fremgår videre af afgørelsen, at de nye brønde vil blive koblet til det eksisterende anlæg på platformen, som er designet til produktion med gasløft på 12 brønde. Ved udbygning med de to nye brønde og

---

¹⁵⁴ Afgørelse af 21. december 2001 om godkendelse af fase II, trin 1 og 2, på Syd Arne feltet.

¹⁵⁵ Afgørelse af 17. september 2009 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Syd Arne feltet.

lukning af én eksisterende vil der blive behov for etablering af gasløft til en brønd mere end tidligere, i alt 13 brønde, hvortil der kræves mindre ændringer af anlægget.

Om de miljømæssige forhold fremgår, at P-8 og P-24 udføres i henhold til og inden for rammerne af Syd Arne VVM 2006, og at Energistyrelsen dermed finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser. Det anføres, at miljøredøgørelsen er dækkende for udbygningsaktiviteterne.

Godkendelsen indeholder ikke en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

6.3.1.6 Afgørelse af 1. oktober 2010 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Syd Arne feltet¹⁵⁶

Afgørelsen er truffet i medfør af bl.a. undergrundslovens § 10 og omfatter en yderligere udbygning af Syd Arne feltet (2. etape af 3. udbygningsfase) med etablering af to nye platforme med mulighed for op til 26 nye brønde.

Den ene nye platform placeres ca. 2,5 km nord for den eksisterende Syd Arne-platform som en firbenet, ubemandet brøndhovedplatform (SA-WHP-N) med helidæk og med plads til 12 nye brøndhoveder.

Den anden nye platform placeres ca. 80 m øst for den eksisterende Syd Arne platform med broforbindelse til den eksisterende platform som en kombineret stigrørs- og brøndhovedplatform (SA-WHP-E) på fire ben og med plads til seks nye brøndhoveder.

Om de miljømæssige forhold fremgår, at udbygningen udføres i henhold til og inden for rammerne af Syd Arne VVM 2006, men at der som følge af mindre ændringer i udviklingssceneriet i forhold til VVM 2006 blev gennemført en screeningsundersøgelse specifikt for 2. etape i udbygningskonceptet.

Screeningsundersøgelsen ("*VVM-screening af Syd Arne – udbygning med en satellitplatform*") fra november 2009 indeholder en screening af et nyt udbygningskoncept for Syd Arne-platformen. Udbygningen omfatter en ny satellitplatform med op til 20 brønde på den nordlige del af Syd Arne feltet, som erstatter de to satellitplatforme med hver 10 brønde i det oprindelige projekt beskrevet i Syd Arne VVM 2006.¹⁵⁷

---

¹⁵⁶ Afgørelse af 1. oktober 2010 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Syd Arne feltet.

¹⁵⁷ VVM-screening af Syd Arne feltet fra november 2009.

Det fremgår, at screeningen omhandler de væsentligste ændringer ved designændring fra to satellitplatforme til én satellitplatform (afsnit 1), og at screeningen kun omfatter og behandler ændringer i forhold til Syd Arne VVM 2006 (afsnit 2). Det fremgår desuden, at de anlæg, som ikke planlægges ændret, er godkendt under Syd Arne VVM 2006.

Ændringer i udbygningsplanen er beskrevet overordnet i screeningens tabel 2-2:

Tabel 2-2 Ændring i planer for udbygning af Syd Arne.

VVM 2006	Screenings rapport
To riser-platforme, med op til 15 brønde	Er ikke med i screeningsrapporten, da godkendt under VVM 2006.
To satellit-platforme med op til 10 brønde hver	En satellit-platform med op til 20 brønde

Det fremgår, at udbygningen vil fokusere på udbygning af det nordlige område af Syd Arne-reservoiret, hvortil der kræves et nordligt borecenter. Platformen for det nordlige område vil blive designet som en ubemandet platform med et minimum af udstyr/faciliteter. Platformen vil blive placeret 2,3 km nord for den nuværende Syd Arne-platform.

For så vidt angår det ændrede projekt fremgår desuden, at den nye satellitplatform planlægges med 12 brønde, men at screeningsrapporten for at sikre sammenhæng med Syd Arne VVM 2006 omfatter en vurdering af effekter af 20 brønde. Det forventes, at der i den første borekampagne vil blive etableret 6 brønde (5 produktionsbrønde og 1 injektionsbrønd). Anden borekampagne forventes at omfatte yderligere 3 brønde (1 produktionsbrønd og 2 injektionsbrønde).

Der vil ikke være procesudstyr på Nord Arne-platformen. Produktionen fra brøndene vil blive sendt til en produktionsmanifold og derefter via rørledning til Syd Arne for oparbejdning. Der planlægges benyttet løftegas til alle brønde, som leveres via rørledning fra Syd Arne. Injektionsvand vil også blive leveret via rørledning fra Syd Arne.

Det fremgår af screeningens miljøvurdering, at det ændrede projekt ikke gav anledning til andre eller større miljøpåvirkninger end det projekt, der blev vurderet i Syd Arne VVM 2006. Screeningen indeholder ikke en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

Det fremgår af afgørelsen, at Energistyrelsen vurderede, at miljøkonsekvenserne af den reviderede udbygningsplan ikke ville være væsentlig forskellig fra dem, der var anført i VVM 2006. På den baggrund

fandt Energistyrelsen, at der forelå det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser, hvorfor der ikke blev udarbejdet en fuld VVM for den ændrede udbygningsplan.

Om andre myndigheders kommentarer fremgår, at Miljøstyrelsen i et høringssvar til ansøgningen oplyste, at Miljøstyrelsen ønskede nærmere redegørelser for en række miljømæssige forhold, og at rettighedshaveren oplyste, at man ville gå i dialog med Miljøstyrelsen med henblik på aftale om de nævnte forhold.

Godkendelsen er bl.a. meddelt på følgende vilkår:

”4. Med henvisning til det vedlagte høringssvar fra Miljøstyrelsen stilles der krav om, at de af Miljøstyrelsen fremstillede ønsker deri skal efterleves.”

”6. For at reducere miljøeffekten på især hvaler og andre havpattedyr som følge af støj genereret af offshoreaktiviteterne, skal rettighedshaveren gennemføre passende afværgeforanstaltninger i de tilfælde, nedramning af forankringspæle, ledeforingsrør mv. i havbunden genererer impulsstøj med styrker over 180 dB re 1 µPa i en afstand på 1 m.”

Godkendelsen indeholder ikke en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

6.3.2 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28

6.3.2.1 Afgørelse af 14. november 1997 om boregodkendelse af SA-1 på Syd Arne feltet¹⁵⁸

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den første produktions-/vurderingsboring på Syd Arne feltet (boringen SA-1) under anvendelse af boreenheden ”Kolskaya”. Den planlagte geografiske placering af boringen er angivet i afgørelsen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. august 1997 af en udbygningsplan for Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹⁵⁸ Afgørelse af 14. november 1997 om boregodkendelse af SA-1 på Syd Arne feltet.

6.3.2.2 *Afgørelse af 15. juni 1998 om boregodkendelse af SA-2 på Syd Arne feltet¹⁵⁹*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Syd Arne feltet (boringen SA-2) under anvendelse af boreenheden ”Kolskaya”. Det fremgår, at SA-2 svarer til bundhulslokaliteterne T1 og E1 i udbygningsplanen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. august 1997 af en udbygningsplan for Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.3 *Afgørelse af 7. august 1998 om boregodkendelse af SA-3 på Syd Arne feltet¹⁶⁰*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Syd Arne feltet (boringen SA-3) under anvendelse af boreenheden ”Kolskaya”. Det fremgår, at SA-3 skal erstatte dele af bundhulslokaliteterne T2 og T3 samt bundhulslokaliteten E2 i udbygningsplanen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. august 1997 af en udbygningsplan for Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.4 *Afgørelse af 13. oktober 1998 om boregodkendelse af SA-4 på Syd Arne feltet¹⁶¹*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Syd Arne feltet (boringen SA-4) under anvendelse af boreenheden ”Kolskaya”. Det fremgår, at SA-4 svarer til bundhulslokaliteterne T2 fra udbygningsplanen og D10 fra vandinjektionsstudiet, men at boringen er forlænget og starter tættere på platformen, end D10 antyder.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. august 1997 af en udbygningsplan for Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹⁵⁹ Afgørelse af 15. juni 1998 om boregodkendelse af SA-2 på Syd Arne feltet.

¹⁶⁰ Afgørelse af 7. august 1998 om boregodkendelse af SA-3 på Syd Arne feltet.

¹⁶¹ Afgørelse af 13. oktober 1998 om boregodkendelse af SA-4 på Syd Arne feltet.

6.3.2.5 *Afgørelse af 28. december 1998 om boregodkendelse af SA-5 på Syd Arne feltet*¹⁶²

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Syd Arne feltet (boringen SA-5) under anvendelse af boreenheden ”Kolskaya”. Det er ikke angivet, hvilken bundhulslokalitet brønden svarer til i udbygningsplanen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. august 1997 af en udbygningsplan for Syd Arne feltet.

Ved telefax af 3. februar 1999 godkendte Energistyrelsen et nyt sidetrack (SA-5A) for boringen SA-5. Ved brev af 15. februar 1999 godkendte Energistyrelsen desuden et yderligere nyt sidetrack (SA-5B) for boringen SA-5.

Godkendelsen eller de supplerende godkendelser omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.6 *Afgørelse af 28. januar 2000 om boregodkendelse af SA-6 på Syd Arne feltet samt godkendelse af installering af ledeforingsrør i slots*¹⁶³

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter dels godkendelse af installering af ledeforingsrør i slots samt udførelsen af en boring (boringen SA-6) på Syd Arne feltet under anvendelse af boreenheden ”Kolskaya”. Det fremgår, at boringen placeres på den nordøstlige flanke af feltet.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 18. august 1997 af en udbygningsplan for Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.7 *Afgørelse af 16. juni 2000 om boregodkendelse af SA-7 på Syd Arne feltet*¹⁶⁴

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Syd Arne feltet (boringen SA-7) under anvendelse af boreenheden ”Kolskaya”. Det fremgår, at boringen placeres på den sydvestlige flanke af feltet svarende til bundhulslokaliteten T5 i udbygningsplanen.

---

¹⁶² Afgørelse af 28. december 1998 om boregodkendelse af SA-5 på Syd Arne feltet.

¹⁶³ Afgørelse af 28. januar 2000 om boregodkendelse af SA-6 på Syd Arne feltet samt godkendelse af installering af ledeforingsrør i slots.

¹⁶⁴ Afgørelse af 16. juni 2000 om boregodkendelse af SA-7 på Syd Arne feltet.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. august 1997 af en udbygningsplan for Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.8 Afgørelse af 8. december 2000 om boregodkendelse af SA-8 på Syd Arne feltet¹⁶⁵

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Syd Arne feltet (boringen SA-8) under anvendelse af boreenheden ”Kolskaya”. Det fremgår, at boringen placeres på toppen af strukturen som udfyldningsbrønd mellem SA-3A og SA-5B.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. august 1997 af en udbygningsplan for Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.9 Afgørelse af 3. maj 2001 om boregodkendelse af SA-9 på Syd Arne feltet¹⁶⁶

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Syd Arne feltet (boringen SA-9) under anvendelse af boreenheden ”ENSCO 101”. Det fremgår, at boringen placeres på den sydvestlige flanke af feltet svarende til den sydlige del af bundhulslokaliteten T5 i udbygningsplanen, syd for SA-7.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. august 1997 af en udbygningsplan for Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.10 Afgørelse af 30. oktober 2001 om boregodkendelse af SA-10 på Syd Arne feltet¹⁶⁷

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en vandinjektionsboring på Syd Arne feltet (boringen SA-10) under anvendelse af boreenheden ”ENSCO 101”. Det fremgår, at boringen placeres mellem produktionsbrøndene SA-3 og SA-4 på den nordlige del af feltet.

---

¹⁶⁵ Afgørelse af 8. december 2000 om boregodkendelse af SA-8 på Syd Arne feltet.

¹⁶⁶ Afgørelse af 3. maj 2001 om boregodkendelse af SA-9 på Syd Arne feltet.

¹⁶⁷ Afgørelse af 30. oktober 2001 om boregodkendelse af SA-10 på Syd Arne feltet.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. august 1997 af en udbygningsplan for Syd Arne feltet samt styrelsens godkendelse af vandinjektion dateret 22. december 2000.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.11 Afgørelse af 15. januar 2002 om boregodkendelse af SA-11 på Syd Arne feltet¹⁶⁸

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Syd Arne feltet (boringen SA-11) under anvendelse af boreenheden "ENSCO 101". Det fremgår, at boringen bores mod et område, der svarer til bundhulslokaliteterne T3/E3 fra udbygningsplanen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 18. august 1997 af en udbygningsplan for Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.12 Afgørelse af 19. marts 2002 om boregodkendelse af SA-12 på Syd Arne feltet¹⁶⁹

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring på Syd Arne feltet (boringen SA-12) under anvendelse af boreenheden "ENSCO 101". Det fremgår, at boringen svarer til den planlagte bundhulslokalitet P-9.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 21. december 2002 (som rettelig må være 2001) af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.13 Afgørelse af 30. juli 2002 om boregodkendelse af SA-13 på Syd Arne feltet¹⁷⁰

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en injektionsboring på Syd Arne feltet (boringen SA-13) under anvendelse af boreenheden "ENSCO 101". Det fremgår, at boringen svarer til den planlagte bundhulslokalitet I-8.

---

¹⁶⁸ Afgørelse af 15. januar 2002 om boregodkendelse af SA-11 på Syd Arne feltet.

¹⁶⁹ Afgørelse af 19. marts 2002 om boregodkendelse af SA-12 på Syd Arne feltet.

¹⁷⁰ Afgørelse af 30. juli 2002 om boregodkendelse af SA-13 på Syd Arne feltet.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 21. december 2001 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.14 Afgørelse af 19. december 2002 om boregodkendelse af SA-14 på Syd Arne feltet¹⁷¹

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring på Syd Arne feltet (boringen SA-14) under anvendelse af boreenheden ”ENSCO 101”. Det fremgår, at boringen svarer til den planlagte bundhulslokalitet P-12 men betydeligt længere i nordvestlig retning.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens principgodkendelse af 21. december 2001 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.15 Afgørelse af 7. november 2003 om boregodkendelse af SA-15 på Syd Arne feltet¹⁷²

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en injektionsboring på Syd Arne feltet (boringen SA-15) under anvendelse af boreenheden ”ENSCO 101”. Det fremgår, at boringen placeres oven over den planlagte bundhulslokalitet I-5.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 21. december 2001 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹⁷¹ Afgørelse af 19. december 2002 om boregodkendelse af SA-14 på Syd Arne feltet.

¹⁷² Afgørelse af 7. november 2003 om boregodkendelse af SA-15 på Syd Arne feltet.

6.3.2.16 *Afgørelse af 25. februar 2004 om boregodkendelse af SA-16 på Syd Arne feltet*¹⁷³

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring på Syd Arne feltet (boringen SA-16) under anvendelse af boreenheden ”ENSCO 101”. Det fremgår, at bundhulslokaliteten svarer til P13 i godkendelsen af 21. december 2001 og til P19 i godkendelsen af det opdaterede brøndmønster af 22. december 2003.¹⁷⁴

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 21. december 2001 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.17 *Afgørelse af 9. juli 2004 om boregodkendelse af SA-17 på Syd Arne feltet*¹⁷⁵

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en injektionsboring på Syd Arne feltet (boringen SA-17) under anvendelse af boreenheden ”ENSCO 101”. Det fremgår, at bundhulslokaliteten svarer til P11 i godkendelsen af det opdaterede brøndmønster af 22. december 2003.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 21. december 2001 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.18 *Afgørelse af 20. november 2006 om godkendelse af boreprogram for SA-18 på Syd Arne feltet*¹⁷⁶

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter godkendelse af boreprogram for boringen SA-18 på Syd Arne feltet under anvendelse af boreenheden ”ENSCO 102”. Det fremgår, boringen er en vandinjektionsboring på Syd Arne feltets sydvestlige flanke.

---

¹⁷³ Afgørelse af 25. februar 2004 om boregodkendelse af SA-16 på Syd Arne feltet.

¹⁷⁴ Energistyrelsen har oplyst, at godkendelsen af 22. december 2003 om opdatering af brøndmønster kan ses i styrelsens sagsbehandlingssystem under j.nr. 1999-2150 (akt 209), men at godkendelsen ikke er indscannet.

¹⁷⁵ Afgørelse af 9. juli 2004 om boregodkendelse af SA-17 på Syd Arne feltet.

¹⁷⁶ Afgørelse af 20. november 2006 om godkendelse af boreprogram for SA-18 på Syd Arne feltet.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at Energistyrelsen i brev af 22. august 2006¹⁷⁷ godkendte den foreslåede placering af boringen SA-18.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

Godkendelsen blev ved tillæg af 29. april 2009 udvidet til at omfatte vandfrakturering af brønden ved stimulering med SRP-vand fra procesanlægget.¹⁷⁸

6.3.2.19 Afgørelse af 20. november 2006 om godkendelse af boreprogram for SA-19 på Syd Arne feltet¹⁷⁹

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter godkendelse af boreprogram for boringen SA-19 på Syd Arne feltet under anvendelse af boreenheden ”ENSCO 102”. Det fremgår, boringen er en produktionsboring på Syd Arne feltets sydlige del.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 21. december 2001 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.20 Afgørelse af 29. december 2009 om boregodkendelse for SA-21 på Syd Arne feltet¹⁸⁰

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring på Syd Arne feltet (boringen SA-21) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”. Det fremgår, at boringen i udbygningsplanen er angivet som P-24.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 17. september 2009 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Ved afgørelse af 30. marts 2010 godkendte Energistyrelsen udførelsen af boringen med underbalanceret boring.¹⁸¹

---

¹⁷⁷ Brev af 22. august 2006 med godkendelse af den foreslåede placering af boringen SA-18. Brevet omhandler ikke miljøforhold.

¹⁷⁸ Tillæg af 29. april 2009.

¹⁷⁹ Afgørelse af 20. november 2006 om godkendelse af boreprogram for SA-19 på Syd Arne feltet.

¹⁸⁰ Afgørelse af 29. december 2009 om boregodkendelse for SA-21 på Syd Arne feltet.

¹⁸¹ Afgørelse af 30. marts 2010.

Ved afgørelse af 11. juni 2010 meddelte Energistyrelsen et tillæg til boregodkendelsen til at omfatte boring af reservoirsektionen med vand som borevæske.¹⁸²

Godkendelserne omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.21 Afgørelse af 3. marts 2010 om lukkegodkendelse for SA-17 og boregodkendelse for SA-20 på Syd Arne feltet¹⁸³

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter dels lukning af boringen SA-17, dels delvis udførelse af en boring på Syd Arne feltet (boringen SA-20) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at borearbejderne udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 17. september 2009 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Ved afgørelse af 30. marts 2010 godkendte Energistyrelsen udførelsen af boring SA-20 med underbalanceret boring.¹⁸⁴

Godkendelserne omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.22 Afgørelse af 22. februar 2013 om boregodkendelse for SAN-03 på Syd Arne feltet¹⁸⁵

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den første produktionsboring fra den nye nordlige brøndhovedplatform WHPN på Syd Arne feltet (boringen SAN-03) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”. I udbygningsplanen for feltet er boringen angivet som NP-2S.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹⁸² Afgørelse af 11. juni 2010.

¹⁸³ Afgørelse af 3. marts 2010 om lukkegodkendelse for SA-17 og boregodkendelse for SA-20 på Syd Arne feltet.

¹⁸⁴ Afgørelse af 30. marts 2010.

¹⁸⁵ Afgørelse af 22. februar 2013 om boregodkendelse for SAN-03 på Syd Arne feltet.

6.3.2.23 *Afgørelse af 8. juli 2013 om boregodkendelse for SAN-01 på Syd Arne feltet*¹⁸⁶

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den første injektionsboring fra den nye nordlige brøndhovedplatform WHPN på Syd Arne feltet (boringen SAN-01) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”. I udbygningsplanen for feltet er boringen angivet som NI-3.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.24 *Afgørelse af 2. oktober 2013 om boregodkendelse for SAN-08 på Syd Arne feltet*¹⁸⁷

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og installation af conductor (ledeforingsrør) til brønden SAN-08 under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at installation af conductor udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.25 *Afgørelse af 15. oktober 2013 om boregodkendelse for SAN-04 på Syd Arne feltet*¹⁸⁸

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den anden produktionsboring fra den nye nordlige brøndhovedplatform WHPN på Syd Arne feltet (boringen SAN-04) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”. I udbygningsplanen for feltet er boringen angivet som NI-2.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

---

¹⁸⁶ Afgørelse af 8. juli 2013 om boregodkendelse for SAN-01 på Syd Arne feltet.

¹⁸⁷ Afgørelse af 2. oktober 2013 om boregodkendelse for SAN-08 på Syd Arne feltet.

¹⁸⁸ Afgørelse af 15. oktober 2013 om boregodkendelse for SAN-04 på Syd Arne feltet.

6.3.2.26 *Afgørelse af 27. marts 2014 om boregodkendelse for SAN-02 på Syd Arne feltet*¹⁸⁹

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den anden injektionsboring fra den nye nordlige brøndhovedplatform WHPN på Syd Arne feltet (boringen SAN-03) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”. I udbygningsplanen for feltet er boringen angivet som NI-3.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.27 *Afgørelse af 4. august 2014 om boregodkendelse for SAN-07 på Syd Arne feltet*¹⁹⁰

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring fra den nye nordlige brøndhovedplatform WHPN på Syd Arne feltet (boringen SAN-07) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”. I udbygningsplanen for feltet er boringen angivet som NP-4.

Ved afgørelse af 28. august 2014 meddelte Energistyrelsen desuden godkendelse til udførelse af reser-
voirsektionen for boringen.¹⁹¹

Det fremgår af afgørelserne bl.a., at boringen udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelserne omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.28 *Afgørelse af 3. november 2014 om boregodkendelse for SAE-01 på Syd Arne feltet*¹⁹²

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den første boring som bores fra den østlige brøndhovedplatform WHPE på Syd Arne feltet (boringen SAE-01) under anvendelse af boreplatformen ”Mærsk Resolute”. I udbygningsplanen for feltet er boringen angivet som P-40.

---

¹⁸⁹ Afgørelse af 27. marts 2014 om boregodkendelse for SAN-02 på Syd Arne feltet.

¹⁹⁰ Afgørelse af 4. august 2014 om boregodkendelse for SAN-07 på Syd Arne feltet.

¹⁹¹ Afgørelse af 28. august 2014.

¹⁹² Afgørelse af 3. november 2014 om boregodkendelse for SAE-01 på Syd Arne feltet.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.29 Afgørelse af 6. januar 2015 om boregodkendelse for SAE-02 på Syd Arne feltet¹⁹³

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den anden boring som bores fra den østlige brøndhovedplatform WHPE på Syd Arne feltet (boringen SAE-02) under anvendelse af boreplatformen "Mærsk Resolute". I udbygningsplanen for feltet er boringen angivet som P-27.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.30 Afgørelse af 27. marts 2015 om boregodkendelse for SAE-03 på Syd Arne feltet¹⁹⁴

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den tredje boring som bores fra den østlige brøndhovedplatform WHPE på Syd Arne feltet (boringen SAE-03) under anvendelse af boreplatformen "Mærsk Resolute". I udbygningsplanen for feltet er boringen angivet som P-101.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.31 Afgørelse af 29. juni 2015 om boregodkendelse for SAE-04 på Syd Arne feltet¹⁹⁵

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den fjerde boring, som bores fra den østlige brøndhovedplatform WHPE på Syd Arne feltet (boringen SAE-04) under anvendelse af boreplatformen "Mærsk Resolute". Det fremgår ikke, om boringen er angivet i udbygningsplanen, men det fremgår, at boringen oprindeligt var planlagt boret fra den nordlige platform (WHPN).

---

¹⁹³ Afgørelse af 6. januar 2015 om boregodkendelse for SAE-02 på Syd Arne feltet.

¹⁹⁴ Afgørelse af 27. marts 2015 om boregodkendelse for SAE-03 på Syd Arne feltet.

¹⁹⁵ Afgørelse af 29. juni 2015 om boregodkendelse for SAE-04 på Syd Arne feltet.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.32 Afgørelse af 15. september 2015 om boregodkendelse for SAN-09 på Syd Arne feltet¹⁹⁶

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring fra den nordlige brøndhovedplatform WHPN på Syd Arne feltet (boringen SAN-09) under anvendelse af boreplatformen "Mærsk Resolute". Det fremgår ikke, om boringen er angivet i udbygningsplanen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

6.3.2.33 Afgørelse af 16. september 2015 om boregodkendelse for SAN-10 på Syd Arne feltet¹⁹⁷

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en boring fra den nordlige brøndhovedplatform WHPN på Syd Arne feltet (boringen SAN-10) under anvendelse af boreplatformen "Mærsk Resolute". Det fremgår ikke, om boringen er angivet i udbygningsplanen.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i overensstemmelse med Energistyrelsens godkendelse af 1. oktober 2010 af en videre udbygning af Syd Arne feltet.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

7. HEJRE FELTET

Hejre er omfattet af tilladelse 5/98 til efterforskning og indvinding af kulbrinter – 5. runde. Der blev meddelt tilladelse til udbygning af Hejre i 2011, men Hejre er endnu ikke idriftsat. Feltet er beliggende uden for området i Nordsøen, der er omfattet af eneretsbevillingen fra 1962.

---

¹⁹⁶ Afgørelse af 15. september 2015 om boregodkendelse for SAN-09 på Syd Arne feltet.

¹⁹⁷ Afgørelse af 16. september 2015 om boregodkendelse for SAN-10 på Syd Arne feltet.

7.1 VVM-redegørelse for Hejre feltet fra april 2011

Hejre Udbygningsprojekt – Vurdering af virkninger på miljøet (VVM) for Hejre feltet – udbygning og produktion er udarbejdet i april 2011. VVM-redegørelsen omtales i det følgende som Hejre VVM 2011. VVM-redegørelsen indeholder en miljøkonsekvensvurdering af udbygning med etablering og efterfølgende drift af et offshoreanlæg med tilhørende installationer til produktion og transport af olie og gas fra Hejre feltet.¹⁹⁸

Hejre VVM 2011 var i offentlig høring i perioden 13. maj til 8. juli 2011. Hejre-udbygningen blev notificeret efter Espoo-konventionen til de omkringliggende Nordsø-lande.

7.1.1 *Projektbeskrivelsen*

Det fremgår af afsnit 1.1, at redegørelsen beskriver den overordnede ramme for virkninger på miljøet for en planlagt etablering og efterfølgende drift af et offshoreanlæg på Hejre feltet, mulige senere satellitudvidelser (brøndhovedplatforme og undervandsbrøndinstallationer) med produktion til hovedplatformen, samt tilhørende installationer til transport af olie og gas fra Hejre feltet. Det fremgår, at Hejre VVM 2011 dækker følgende:

- Etablering, drift og dekommissionering af en bemanded produktions- og procesplatform,
- etablering, drift og dekommissionering af mulige fremtidige satellitter (brøndhovedplatforme, undervandsbrøndinstallationer) med tie-in til produktions- og procesplatformen,
- boring af op til 12 brønde fra platform og mulige fremtidige satellitter,
- produktion af 35.000 BPD delvist stabiliseret olie, ca. 76 MMscfd salgsgas og op til 10.000 BPD produceret vand,
- etablering, drift og dekommissionering af eksportrørledninger, og
- mindre ombygninger på Gorm E pumpeplatform.

For så vidt angår etablering af brønde fremgår det, jf. afsnit 1.2, at Hejre feltet planlægges udbygget med 5 brønde med mulighed for, at der etableres op til 12 brønde. Det planlægges at forbore tre brønde fra en brøndhovedstruktur (jacket) med en jack-up rig og yderligere 2 brønde, når platformen er etableret. De resterende brønde vil enten blive boret fra selve Hejre-platformen eller fra fremtidige mulige satellitter, der enten kan være brøndhovedplatforme eller undervandsbrøndinstallationer.

Af beskrivelsen af anlægsarbejdet i forbindelse med etablering af brøndene fremgår det, jf. afsnit 5.1, at lederøret til boringen vil blive enten nedrammet eller boret og cementeret. Ingeniørmæssige beregninger

---

¹⁹⁸ VVM-redegørelse for Hejre feltet fra april 2011.

vil afgøre det endelige valg af løsning. Det fremgår videre, at det støjende arbejde ved nedramning forventes at vare omkring 8-10 timer pr. brønd, og at "soft start"-princippet med langsom start på nedramningsarbejdet vil blive implementeret ved denne løsning. En anslået tid for selve boringen og færdiggørelsen af en gennemsnitlig brønd er 140 dage. Et foreløbigt brønddesign er illustreret i figur 5-1.

For så vidt angår platformen fremgår det, jf. afsnit 1.2, at denne planlægges opført som en integreret platform med brøndhoved, procesanlæg, hjælpesystemer og beboelsesmodul i en stålstruktur (jacket) med fire til otte ben. Et koncept over platformen er illustreret i figur 5-3. Af afsnit 5.2 fremgår, at pælene til den bærende konstruktion vil blive nedrammet. Afhængig af antallet af ben vil dette arbejde tage 6-8 dage. Soft start-procedurer vil blive anvendt i forbindelse med nedramningsarbejdet. Af afsnit 6.1.7 fremgår videre, at beboelsesmodulet vil omfatte bl.a. sengepladser til 70 personer, forplejnings- og underholdningsfaciliteter og en sygestue.

For så vidt angår rørledningerne fremgår det, jf. afsnit 1.2, at der er planlagt etableret to rørledninger til henholdsvis delvis stabiliseret olie og salgsgas. Olierørledningen lægges fra Hejre-platformen til platformen Gorm E, som ligger ca. 90 km sydøst for Hejre. Gasrørledningen lægges fra Hejre-platformen til Y-forbindelsesstykke på Syd Arne-Nybro rørledningen ca. 24 km nordøst for Hejre. Olierørledningen planlægges at være en 8-12" rørledning, og gasrørledningen planlægges at være en 10-14" rørledning, jf. afsnit 5.3.

Videre fremgår, at Hejre feltet er i den præliminære designfase, hvorfor det endelige design af installationerne endnu ikke er fastlagt. Den tekniske beskrivelse i Hejre VVM 2011, som ligger til grund for miljøvurderingen, er ifølge redegørelsen baseret på konceptuelle studier, og der kan ske justeringer af de tekniske parametre under det detaljerede design. Af samme årsag er volumener og mængder for kemikalieforbrug, udledninger og emissioner ifølge Hejre VVM 2011 behæftet med en vis usikkerhed. Videre fremgår det af afsnit 2.2 om omfanget af Hejre VVM 2011, at:

"Design af installationerne ikke er endeligt fastlagt. Derfor er de tekniske beskrivelser samt miljøvurderingerne i denne VVM-redegørelse baseret på konceptuelle designstudier, modelleringer samt erfaringsbaserede estimater og antagelser. Det er antaget, at der benyttes eksisterende anvendte teknologier, og dette medfører, at nogle af vurderingerne må anses for at give et for konservativt billede af de potentielle påvirkninger af miljø. Det er hensigten, at der designes ud fra principperne om Best Available Technology (BAT) og Best Environmental Practice (BEP), så der til enhver tid anvendes den bedste til rådighed værende, praktisk anvendelige teknologi og så installationer på Hejre optimeres miljømæssigt, jf. NORSOK. Under det detaljerede design kan der derfor ske justeringer af de tekniske parametre."

7.1.2 *Miljøbeskrivelsen og -vurderingen*

Det fremgår af afsnit 1.3 om det omgivende miljø, at Hejre feltet ligger i et område i den centrale Nordsø, hvor den biologiske produktion er relativ lav. Det fremgår videre, at feltet ligger mere end 100 km fra områder, hvor der dannes højproduktive hydrografiske fronter, der bl.a. er opvækstområder for fiskelarver og er vigtige fourageringsområder for havfugle. For så vidt angår pattedyr fremgår det, at der kunne findes gråsæler ved feltet, at en række hvalarter også vil kunne forekomme, og at marsvin observeres ved platformene i den centrale Nordsø. Det fremgår, at hvaler er en bilag IV-art, som i henhold til habitatdirektivets artikel 12 er omfattet af en særlig beskyttelse.

Det omgivende miljø er yderligere beskrevet i afsnit 8, hvor bl.a. de hydrografiske og økologiske forhold, herunder tilstedeværelsen af fugle og havpattedyr og nærliggende Natura 2000-områder er beskrevet.

Af afsnit 1.4 om miljøvurdering af effekter i anlægsfasen fremgår, at vurderingen af de miljømæssige effekter af etableringen af Hejre feltet omfatter vurderinger af følgende påvirkninger og samspillet mellem disse:

- Udledninger til havet i forbindelse med boring og etablering af brønde samt tryktestning af rørledninger
- Emissioner til atmosfæren i anlægsfasen
- Anbringelse af installationer og nedgravning af rørledninger
- Støj i anlægsfasen
- Affald

I afsnit 9 er miljøeffekterne vurderet og det fremgår, at anlægsfasen kan give anledning til bl.a. følgende påvirkninger: udledninger i form af bl.a. borespåner og boremudder, kemikalier og dræn- og kloakvand, emissioner som følge af energiforbrug, transportaktiviteter og afbrænding i flare, påvirkning af bundfauna som følge af nedlæggelse af rørledninger, støjpåvirkning, lyspåvirkning og beslaglæggelse af havbund. Vurderingen indeholder desuden i afsnit 9.6.3 en beskrivelse af effekter på havpattedyr som følge af støj fra konstruktionsarbejder og skibstrafik.

Af afsnit 1.5 fremgår videre, at miljøvurdering af effekter i driftsfasen vil omfatte en vurdering af de miljømæssige effekter af følgende påvirkninger og samspillet mellem disse:

- Udledninger til havet i forbindelsen med produktion
  - Emissioner til atmosfæren i driftsfasen
  - Affald
  - Fysisk tilstedeværelse af installationer
-

- Støj- og lyspåvirkninger

I afsnit 10 er miljøeffekterne vurderet, og det fremgår, at driftsfasen kan give anledning til bl.a. følgende påvirkninger: udledninger til havet fra kølevand og produceret vand samt mindre udledninger af vaskevand, drænvand og spildevand, der kan indeholde kemikalierester, emissioner som følge af energiproduktion, transportaktiviteter og afbrænding i flare, beslaglæggelse af havbundsareal til installationer, revedfelter, samt støj- og lyspåvirkning. Der henvises i afsnit 10.5.1 om støj i driftsfasen til, at effekter af støj på fisk og havpattedyr er nærmere beskrevet i afsnit 9.6.3 vedrørende anlægsfasen.

Afsnit 1.6 indeholder en miljøvurdering af uheldssituationer i forbindelse med utilsigtede udledninger til havet, som omfatter større olieudslip (udblæsning), udslip i forbindelse med brud på rørledninger samt udslip af kemikalier i uheldssituationer (større spild). Afsnit 11 indeholder en miljøvurdering af olie- og kemikaliespild, herunder en vurdering af mulig påvirkning af nærliggende Natura 2000-områder som følge af utilsigtede udledninger.

I afsnit 1.8 vurderes det, at der ikke vil være grænseoverskridende effekter ved anlæg og drift af platformen. Det fremgår, at Hejre-platformen vil blive placeret med 5 km til norsk sokkelgrænse, ca. 45 km til tysk og engelsk sokkelgrænse og ca. 70 km til hollandsk sokkelgrænse. Det vurderes imidlertid, at størstedelen af de identificerede miljøpåvirkninger er lokale og inden for en afstand af nogle hundrede meter fra platformen. På trods af, at enkelte, kortvarige påvirkninger også kan forekomme i en afstand op til 6 km, vurderes det, at der ikke vil være grænseoverskridende effekter ved anlæg og drift af platformen.

Om kumulative effekter fremgår det af afsnit 2.2, at de kumulative effekter for det første vurderes som de overlappende effekter af udledninger fra Hejre-platformen og naboplatformene. For det andet vurderes en mere generel kumulativ effekt, som aktiviteterne på Hejre feltet og andre aktører i Nordsøen bidrager til i form af udledninger til havmiljøet uden for den zone, hvor det enkelte stof udgør en målelig eller modellérbar toksisk risiko og andre typer påvirkning, f.eks. støj, lys og emissioner til atmosfæren. Det fremgår videre, at disse kumulative effekter er væsentlige årsager til, at den samlede forurening til staidighed søges reduceret, og at de kumulative effekter vil blive håndteret inden for rammerne af havstrategidirektivet, NEC-direktivet og luftkvalitetsdirektivet.

Hejre VVM 2011 indeholder en vurdering af, at utilsigtede udledninger ikke vurderes at kunne påvirke Natura 2000-områder væsentligt samt en redegørelse for effekter på havpattedyr som følge af støj fra konstruktionsarbejder og skibstrafik.

7.2 Supplerende VVM-redegørelse for Hejre feltet fra november 2011

*"Hejre Development Projekt – Vurdering af virkninger på miljøet (VVM) for Hejre-feltet – udbygning og produktion – Tillæg til VVM-redegørelse – vilkår 23"*¹⁹⁹ er udarbejdet i november 2011. VVM-redegørelsen omtales i det følgende som tillæg til Hejre VVM 2011. VVM-redegørelsen indeholder en række supplerende vurderinger af miljømæssige påvirkninger som følge af etablering og efterfølgende drift af et offshoreanlæg med tilhørende installationer til produktion og transport af olie og gas fra Hejre feltet.²⁰⁰

Tillæg til Hejre VVM 2011 omfatter en vurdering af følgende supplerende miljømæssige forhold:

- En redegørelse for datagrundlaget for påvirkningen af fiskeriet samt for fiskebestanden
- En redegørelse for risikovurderingen af de miljømæssige forhold i forbindelse med sejlads ved og i nærheden af anlæggene
- En redegørelse for de mulige miljømæssige påvirkninger af særligt værdifulde områder i den norske del af Nordsøen, herunder gydefelter for tobis
- En redegørelse for mulig forekomst og muligt udslip samt påvirkning af miljøet af naturligt forekommende radioaktivt materiale

Tillægget omfatter ikke andre anlæg eller arbejder end dem, der er beskrevet i Hejre VVM 2011.

Energistyrelsen har oplyst, at tillæg til Hejre VVM 2011 ifølge styrelsens oplysninger ikke har været sendt i offentlig høring. Energistyrelsen har videre oplyst, at tilføjelserne behandlet i tillægget formodentlig ikke er blevet anset som værende væsentlige ændringer, hvorfor der ikke har været igangsat en ny høringsrunde.

7.3 VVM-redegørelse for Hejre feltet fra maj 2012

"Hejre Udbygningsprojekt – Vurdering af virkninger på miljøet (VVM) for Hejre-feltet – udbygning og produktion, 2011" foreligger i en senere version fra maj 2012.²⁰¹ Versionen fra maj 2012 ses ikke at indeholde ændringer af betydning i forhold til de oplysninger, der er gengivet ovenfor fra Hejre VVM 2011.

---

¹⁹⁹ Energistyrelsen har oplyst, at tillægget blev udarbejdet til opfyldelse af vilkår 23 i Energistyrelsens afgørelse af 6. oktober 2011 om godkendelse af udbygning om indvinding fra Hejre feltet, som er gengivet nedenfor.

²⁰⁰ Supplerende VVM-redegørelse for Hejre feltet fra november 2011.

²⁰¹ VVM-redegørelse for Hejre feltet fra maj 2012.

Energistyrelsen har oplyst, at tillæg til Hejre VVM 2011, som er omtalt ovenfor, blev indarbejdet i den oprindelige VVM fra april 2011, som herefter blev fremsendt til Energistyrelsen i endelig udgave i maj 2012.

7.4 Afgørelser – Hejre feltet

7.4.1 Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 10 og/eller § 17

7.4.1.1 Afgørelse af 6. oktober 2011 om godkendelse af udbygning og indvinding fra Hejre feltet²⁰²

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens §§ 10 og 17 og omfatter udbygning af Hejre feltet. Afgørelsen er meddelt på en række vilkår. Godkendelsen omfatter etablering af følgende:

- etablering af et anlæg med 5 produktionsbrønde med mulighed for at supplere med en 6. produktionsbrønd. De 5 brønde placeres med én brønd i hvert af de forventede delområder af hovedreservoiret, Hejre Main, dog 2 i Hejre-1 området,
- procesanlæg til produktion og vandbehandling,
- brøndslidser til i alt 12 brønde og plads til opkobling af 2 satellitanlæg,
- beboelsesanlæg til indkvartering af 70 personer,
- en ca. 90 km lang olierørledning med en diameter på 10" til platformen Gorm E på Gorm feltet, og
- en ca. 24 km lang gasrørledning med en diameter på 12" til det eksisterende tilslutningspunkt (Y-stykke) sydøst for Harald-platformene på den eksisterende gasrørledning fra Syd Arne feltet til Nybro.

Videre fremgår det af afgørelsen, at der er planlagt en trinvis udbygning af Hejre feltet i tre faser, og at afgørelsen kun omfatter fase 1.

Det fremgår af afgørelsen, at ansøger har udarbejdet Hejre VVM 2011 for den ansøgte udbygning.

Energistyrelsen anfører i afgørelsen, at det er styrelsens opfattelse, at der ikke fuldt ud er konsekvensrettet i ansøgningsmaterialet i forhold til det endelige udbygningskoncept og den godkendte feltafgrænsning, og at der efter styrelsens vurdering er betydelig usikkerhed knyttet til en lang række forhold i forbindelse med projektering og gennemførelse af udbygningen.

---

²⁰² Afgørelse af 6. oktober 2011 om godkendelse af udbygning og indvinding fra Hejre feltet.

For så vidt angår de miljømæssige forhold anfører Energistyrelsen bl.a., at Energistyrelsen vurderer, at hensynet til havpattedyr i området nødvendiggør, at der skal benyttes særlige opstartsprocedurer ved støjende aktiviteter, bl.a. ved anlægsarbejde, og at Energistyrelsen vil stille vilkår om dette, og at Hejre VVM 2011 dækker boring af op til 12 brønde i alt fra såvel platform som fra mulige fremtidige satellitter, men at der ikke i Hejre VVM 2011 er redegjort for miljøpåvirkningerne fra flere udledningssteder, hvilket medfører, at eventuelle kommende satellitter og undersøiske udbygninger ikke er dækket af Hejre VVM 2011. Energistyrelsen anfører på baggrund af et høringssvar fra de norske miljømyndigheder desuden, at ansøger skal redegøre yderligere for de mulige miljømæssige påvirkninger af særligt værdifulde områder i den norske del af Nordsøen samt for mulig forekomst og muligt udslip samt påvirkning af miljøet af naturligt forekommende radioaktivt materiale.

Afgørelsen er meddelt på vilkår om bl.a., at rettighedshaveren for at reducere miljøeffekten på især hvaler og andre havpattedyr som følge af støj genereret af offshoreaktiviteterne skal gennemføre passende afværgeforanstaltninger i de tilfælde, hvor nedramning af forankringspæle, ledeforingsrør mv. i havbunden genererer impulsstøj med styrker over 180 dB re 1 pPa i en afstand på 1 meter (vilkår 13).

Afgørelsen er desuden meddelt på vilkår om, at der skal udarbejdes et tillæg til Hejre VVM 2011, som skal redegøre for bl.a. de forhold, som er efterspurgt af de norske miljømyndigheder (vilkår 23). Tillægget til VVM 2011 blev udarbejdet i november 2011, jf. ovenfor.

Godkendelsen indeholder ikke i øvrigt en vurdering af en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter i henhold til habitatreglerne.

7.4.2   *Afgørelser meddelt i henhold til undergrundslovens § 28*

7.4.2.1   *Afgørelse af 25. juni 2014 om boregodkendelse for HA-1 på Hejre feltet*²⁰³

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den første produktionsboring fra Hejre-plattformen (boringen HA-1) til og med sætning og cementering af 97/8 under anvendelse af boreplatformen Maersk Resolve.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 6. oktober 2011 af udbygningsplanen for Hejre feltet, og at boringen er angivet som Prod 5 i udbygningsplanen, men at placeringen er optimeret i forhold til udbygningsplanen på basis af den seneste seismik.

---

²⁰³ Afgørelse af 25. juni 2014 om boregodkendelse for HA-1 på Hejre feltet.

Ved tillæg af 7. oktober 2015 til boregodkendelsen blev godkendelsen udvidet til at omfatte borearbejderne under 9 7/8" skoen og completion af boringen.²⁰⁴

Godkendelsen eller tillægget omhandler ikke miljøforhold.

7.4.2.2 Afgørelse af 13. februar 2015 om boregodkendelse for HA-2 og HA-3 på Hejre feltet²⁰⁵

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af den anden og tredje produktionsboring fra Hejre-plattformen (boringerne HA-2 og HA-3) til og med cementering af 20" foringsrøret under anvendelse af boreplatformen Maersk Resolve.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringerne udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 6. oktober 2011 af udbygningsplanen for Hejre feltet, og at boringerne er angivet som Prod 1 og Prod 2 i udbygningsplanen. Det fremgår videre af afgørelsen, at den endelige placering af boringernes reservoirsektioner ikke er beskrevet i ansøgningen, men forventes beskrevet i forbindelse med ansøgning om boring af reservoirsektionen.

Ved tillæg af 26. marts 2015 til boregodkendelsen for HA-2 blev godkendelsen udvidet til at omfatte borearbejderne under 20" casingskoen og completion af boringen.²⁰⁶

Ved tillæg af 2. juli 2015 til boregodkendelsen for HA-3 blev godkendelsen udvidet til at omfatte borearbejderne under 20" casingskoen og completion af boringen.²⁰⁷

Godkendelsen eller tillæggene omhandler ikke miljøforhold.

7.4.2.3 Afgørelse af 24. november 2015 om boregodkendelse for HA-4 på Hejre feltet²⁰⁸

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring fra Hejre-plattformen (boringen HA-4) under anvendelse af boreplatformen Maersk Resolve.

---

²⁰⁴ Tillæg af 7. oktober 2015.

²⁰⁵ Afgørelse af 13. februar 2015 om boregodkendelse for HA-2 og HA-3 på Hejre feltet.

²⁰⁶ Tillæg af 26. marts 2015.

²⁰⁷ Tillæg af 2. juli 2015.

²⁰⁸ Afgørelse af 24. november 2015 om boregodkendelse for HA-4 på Hejre feltet.

Det fremgår af afgørelsen bl.a., at boringen er angivet som Prod 7 i udbygningsplanen (som blev godkendt ved afgørelse af 6. oktober 2011).

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

7.4.2.4 *Afgørelse af 18. maj 2016 om ressourcemæssig godkendelse af boringen HA-5 på Hejre feltet²⁰⁹*

Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 28 og omfatter udførelsen af en produktionsboring fra Hejre-plattformen (boringen HA-5) under anvendelse af boreplatformen Maersk Resolve. Det fremgår af godkendelsen, at HA-5 er den femte af fem planlagte brønde i fase 1.

Det fremgår videre af godkendelsen, at boringen udføres i henhold til Energistyrelsens godkendelse af 6. oktober 2011 af udbygningsplanen for Hejre feltet, og at boringen er angivet som Prod 8 i udbygningsplanen, men at placeringen er optimeret i forhold til udbygningsplanen på basis af de opnåede resultater fra de fire foregående brønde i udbygningens fase 1.

Godkendelsen omhandler ikke miljøforhold.

Det bemærkes, at der af godkendelsen tillige bl.a. fremgår, at *"Energistyrelsen er bekendt med, at dele af Hejreprojektet forventes væsentligt ændret i forhold til det oprindeligt planlagte og godkendte udbygningsforløb. De primære ændringer vedrører bygning af produktionsanlæg og beboelse (topside), for hvilken kontrakten er ophævet grundet forskelligartede problemer i forbindelse med konstruktionen af denne. Undergrundsdelene af Hejreprojektet er fortsat intakt. Dong E&PA/S og Bayerngas har på et møde med Energistyrelsen den 8. april 2016 og i et brev dateret 13. maj 2016 bekræftet overfor Energistyrelsen, at Hejre feltet planlægges udbygget, dog med en anden løsning for behandlingsanlæg til produktionen end den oprindeligt planlagte."*

Der er ikke modtaget yderligere materiale vedrørende eventuelle ændringer af udbygningen af feltet.

---

²⁰⁹ Afgørelse af 18. maj 2016 om ressourcemæssig godkendelse af boringen HA-5 på Hejre feltet.

8. OLIERØRLEDNINGEN FRA GORM E TIL FREDERICIA

8.1 Olierørledningen

8.1.1 *Generelt om olierørledningen*

Olierørledningen transporterer råolie og kondensat fra felter i Nordsøen til Fredericia. Det samlede tekniske anlæg består af pumpeplatformen Gorm E i Nordsøen, 220 km offshore rørledning (20"), 110 km onshore rørledning, herunder en pumpestation i Filsø og 14 ventilstationer, samt modtageterminalen i Fredericia.

Etablering og drift af rørledningen er omfattet af rørledningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 807 af 13. august 2019 om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat.

8.1.2 *Afgørelser^{210 211}*

8.1.2.1 *Afgørelse af 27. maj 1981 om principgodkendelse af Gorm feltets E-plattform²¹²*

Energistyrelsen meddelte i afgørelse af 27. maj 1981²¹³ principgodkendelse af, at der blev placeret en riser-plattform (Gorm E) som udgangspunkt for olierørledningen til land. Det blev godkendt, at Gorm E blev placeret 100 meter nordøst for Gorm C. Det fremgår ikke af afgørelsen i henhold til, hvilke retsregler afgørelsen er truffet.

I afgørelsen omtales en principgodkendelse af 1. april 1980²¹⁴, hvor der i medfør af bl.a. undergrundslovens § 2, stk. 3, og § 4, stk. 1, nr. 3, samt § 1 i bekendtgørelse nr. 141/1974 blev meddelt tilladelse til etablering af indvindingsanlæg til produktion og levering af gas og kondensat fra felterne Tyra, Roar, Gorm og Dan, anlæg af rørledninger til transport af kulbrinter mellem de nævnte felter og transport og

---

²¹⁰ Energistyrelsen har – udover de afgørelser, der er omtalt i dette afsnit – fremsendt afgørelse af 20. juni 2014 om Head of Terms for Hejre tie-in to Gorm E og afgørelse af 26. april 2017 om tie-in agreement for Hejre Tie-in to Gorm E truffet i medfør af rørledningslovens § 2, stk. 5, jf. stk. 4, om godkendelse af vilkår for tilslutning af Hejre feltet. Da de pågældende afgørelser ikke vurderes relevant for undersøgelsen af styrelsens VVM-praksis, er afgørelserne ikke gengivet her.

²¹¹ Tilladelser og godkendelser, der er meddelt af andre myndigheder end Energistyrelsen, er ikke medtaget i undersøgelsen.

²¹² Afgørelse af 27. maj 1981 om principgodkendelse af Gormfeltets E-plattform.

²¹³ Af afgørelsen fremgår, at principgodkendelsen "meddeles med det forbehold, der fremgår af Energistyrelsens brev af 14. maj 1981". Energistyrelsen har i forbindelse med nærværende undersøgelse forsøgt at finde brev af 14. maj 1981, men det har ikke været muligt. Brevet er derfor ikke gennemgået.

²¹⁴ Principgodkendelse af 1. april 1980.

oplagring af naturgas inden for sikkerhedszonerne omkring anlæggene på felterne. Principgodkendelsen ses ikke at omhandle rørledningen, og godkendelsen er også meddelt, inden rørledningsloven trådte i kraft den 1. juli 1981.

8.1.2.2 *Afgørelse af 15. januar 1982 om principgodkendelse af olierørledningsprojektet*²¹⁵

Energistyrelsen meddelte i afgørelse af 15. januar 1982 principgodkendelse til etablering af en rørledning til transport af råolie og kondensat.

Det fremgår af afgørelsen, at ansøgningsmaterialet omfatter en række områder, hvor valg mellem alternative anlægsudformninger endnu ikke er foretaget, eller hvor væsentlige beslutninger endnu ikke er truffet.

Principgodkendelsen omfatter på den baggrund *"alene projektets overordnede udformning i det omfang denne er beskrevet i ansøgningsmaterialet"*. Hvad der ligger heri, er ikke yderligere beskrevet i afgørelsen.

Afgørelsen er truffet i henhold til rørledningsloven, den dagældende lov nr. 292 af 10. juni 1981 om visse havanlæg, bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter²¹⁶ og statens højhedsret over søterritoriet.

8.1.2.3 *Afgørelse af 31. marts 1982 om etablering af 508 mm (20") Nordsøolierørledning*²¹⁷

Energistyrelsen meddelte i afgørelse af 31. marts 1982 tilladelse til etablering af 508 mm (20") olierørledning fra ekspansionsarrangement²¹⁸ 200 m fra Gorm E-plattformen i Gorm feltet i Nordsøen til sammenkoblingspunktet mellem sø- og landleddningen ca. 200 m fra ledningens skæring med D.N.N²¹⁹.

Afgørelsen er truffet i henhold til bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter²²⁰ og statens højhedsret over søterritoriet. Afgørelsen

---

²¹⁵ Afgørelse af 15. januar 1982 om principgodkendelse af olierørledningsprojektet.

²¹⁶ I dag bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen.

²¹⁷ Afgørelse af 31. marts 1982 om etablering af 508 mm (20") Nordsøolierørledning.

²¹⁸ Energistyrelsen har oplyst, at ekspansionsarrangement henviser til den del, der sammenkobler Gorm E-plattformen med rørledningen.

²¹⁹ Energistyrelsen har oplyst, at der ved D.N.N må være forkortelsen for "Dansk Normal Nul", der tidligere blev anvendt som grænsen mellem hav og land.

²²⁰ I dag bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen.

---

er meddelt på vilkår om bl.a., at rørledningen etableres i en tracé, der er angivet på nærmere bestemte tegninger omtalt i afgørelsen, at rørledningen efter nedlægning på havbunden også nedgraves i denne med minimums nedgravningsdybder, som er angivet i afgørelsen, og at der under etablering af rørledningen ikke må ske forurening af havet eller havbunden.

8.1.2.4 *Afgørelse af 30. april 1984 om ibrugtagning af Gorm E-anlægget²²¹*

Energistyrelsen meddelte i afgørelse af 30. april 1984 tilladelse til ibrugtagning af Gorm E-installationerne. Tilladelsen omfatter platformen Gorm E med tilhørende broforbindelse samt de ændringer m.v. på platformen Gorm C, der følger af tilknytningen af Gorm E. Tilladelsen giver ret til brug af installationerne til behandling og transport af kulbrinter fra/til Gorm feltet, fra/til Tyra Øst/Vest felterne, fra Skjold feltet og fra Dan feltet til de formål, hvortil de er bygget og godkendt.

Det fremgår ikke af afgørelsen i henhold til, hvilke retsregler afgørelsen er truffet.

Tilladelsen er meddelt på vilkår om bl.a., at større eller principielle ændringer i anlægget og dets installationer samt ændringer, der har indflydelse på anlægget, skal godkendes af Energistyrelsen.

8.1.2.5 *Afgørelse af 30. april 1984 om ibrugtagning og drift af det samlede danske råolietransportsystem²²²*

Energistyrelsen meddelte i afgørelse af 30. april 1984 tilladelse til ibrugtagning og drift af det samlede danske råolietransportsystem omfattende Gorm E-platformen med tilhørende riserinstallationer, den marine ledning og den landbaserede ledning samt terminalanlægget ved Fredericia. Tilladelsen er meddelt på en række vilkår, herunder at anlægs- og driftsmæssige forhold i forbindelse med tilslutning af nye felter eller nye brugere, væsentlige ændringer af eksisterende felter samt påtænkte væsentlige ændringer vedrørende opbygning og drift af råolietransportsystemet forelægges Energistyrelsen til godkendelse.

Tilladelsen er desuden meddelt på en række vilkår, der kun gælder den marine ledning. Disse fremgår af tilladelsens bilag 1 og omhandler bl.a., at ledningen skal etableres på den ansøgte placering, at den skal nedgraves i forskellige dybder forskellige steder, samt stedse skal holdes nedgravet og overdækket. Der er endvidere fastsat vilkår om, at væsentlige ændringer af ledningen og/eller dens anvendelse skal godkendes af Energistyrelsen.

---

²²¹ Afgørelse af 30. april 1984 om ibrugtagning af Gorm E-anlægget.

²²² Afgørelse af 30. april 1984 om ibrugtagning og drift af det samlede danske råolietransportsystem.

Afgørelsen er truffet i henhold til rørledningslovens § 1, stk. 4²²³, og den dagældende lov nr. 292 af 10. juni 1981 om visse havanlæg.

8.1.2.6 *Afgørelse af 21. december 2011 om anlægsændringer for offshore delen af olierørledningen*²²⁴

Energistyrelsen meddelte i afgørelse af 21. december 2011 tilladelse til ændring af operationelle forhold for anvendelsen af olierørledningen mellem Gorm E og land som følge af tilslutning af Hejre feltet til olierørledningen. Afgørelsen er truffet i medfør af offshoresikkerhedslovens § 29.²²⁵

Energistyrelsen har i forbindelse med nærværende undersøgelse oplyst, at ændringen af de operationelle forhold for anvendelsen af olierørledningen, som blev godkendt ved afgørelsen af 21. december 2011, ikke er blevet gennemført, da Hejre feltet (alligevel) ikke blev tilsluttet olierørledningen. Afgørelsen beskrives derfor ikke nærmere i nærværende rapport.

8.1.2.7 *Afgørelse af 1. august 2014 om tilladelse til ændringer på Gorm E i forbindelse med tilslutning af 12" rørledningen fra Hejre*²²⁶

Energistyrelsen meddelte i afgørelse af 1. august 2014 tilladelse til at foretage ændringer på Gorm E som følge af tilslutning af 12" olierørledning med indhold af lette kulbrinter (live oil) fra Hejre offshoreanlæg. Afgørelsen er truffet i medfør af offshoresikkerhedslovens § 29.

Ændringerne på Gorm E omfattede bl.a. nyt 12" stigrør med tilhørende understøtninger og beskyttelse installeret på nordsiden af platformens hovedstruktur, allokering af to eksportpumper til Hejre-strømmen, installering af modtagestation til Hejre-reksegrise, ændring af brandvandssystemet og installering af fiskalt måleudstyr DUC og Hejre metersystemer.

Afgørelsen omtaler ikke miljøforhold.

---

²²³ Af den dagældende § 1, stk. 4, i rørledningsloven fremgik følgende: "Energiministeren kan fastsætte nærmere regler om driften af rørledningen mv. og udøver gennem energistyrelsen tilsyn med virksomheden."

²²⁴ Afgørelse af 21. december 2011 om anlægsændringer for offshore delen af olierørledningen.

²²⁵ Offshoresikkerhedslovens § 29 havde på tidspunktet for afgørelsen følgende ordlyd: "Den driftsansvarlige virksomhed skal indhente tilsynsmyndighedens tilladelse, inden der foretages ændringer, som ikke er omfattet af § 27, af et offshoreanlæg eller af anlæggets operationelle forhold, hvis ændringerne samlet set er af væsentlig betydning for risikoen for større ulykker."

²²⁶ Afgørelse af 1. august 2014 om tilladelse til ændringer på Gorm E i forbindelse med tilslutning af 12" rørledningen fra Hejre.

Energistyrelsen har i forbindelse med nærværende undersøgelse oplyst, at flere af de ændringer på Gorm E platformen, som blev godkendt ved afgørelsen af 1. august 2014, ikke er gennemført, da Hejre feltet (alligevel) ikke blev tilsluttet platformen.

8.1.2.8 Afgørelse af 17. oktober 2014 om godkendelse af etablering af fiskale målepunkter for DONG Oil Pipe A/S' anlæg²²⁷

Energistyrelsen meddelte i afgørelse af 17. oktober 2014 godkendelse af etablering af fiskale målepunkter for hele DONG Oil Pipe A/S' transportsystem, herunder den fiskale måling af olie (live oil) fra Hejre feltet, som foretages på Gorm E-platformen. Den materielle hjemmel fremgår ikke af afgørelsen, men der henvises til dagældende § 37 a, stk. 5, i undergrundsloven om, at godkendelsen ikke må benyttes, før klagefristen er udløbet.

Det fremgår af afgørelsen, at der installeres to 6" coriolis-målere (slavemålere) på Gorm E til måling af olie fra Hejre feltet.

Afgørelsen omtaler ikke miljøforhold.

9. OPSTRØMSRØRLEDNINGER

9.1 Tyra-Nybro gasrørledning

9.1.1 Generelt om Tyra-Nybro gasrørledning

Rørledningen er en ca. 220 km lang gasrørledning med en diameter på 30". Rørledningen forløber fra Tyra Øst E-platformen til Nybro Gasbehandlingsanlæg på den jyske vestkyst.

---

²²⁷ Afgørelse af 17. oktober 2014 om godkendelse af etablering af fiskale målepunkter for DONG Oil Pipe A/S' anlæg.

9.1.2 Afgørelser

9.1.2.1 Afgørelse af 31. marts 1982 om etableringstilladelse til Nordsøgasledning²²⁸

Energistyrelsen meddelte den 31. marts 1982 etableringstilladelse til en 30" (760 mm) naturgasledning i Nordsøen²²⁹ fra Tyra Øst E-plattform til sammenkoblingspunktet mellem sø- og landleddningen på Jyllands vestkyst ved Kjærgaard.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 1²³⁰ i dagældende bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter samt statens højhedsret over søterritoriet for så vidt angår ledningsanlæg til energitransport.

Det er anført i tilladelsen, at denne giver ret til etablering af rørledningsanlægget, men derimod ikke til ibrugtagning af dette.

Det fremgår af tilladelsens vilkår 1, at rørledningen skal etableres i den tracé, der er angivet i rapporten "*Danish Natural Gas Transmission System Marine Pipelines Construction, North Sea Drawings*", dateret oktober 1981, med en nøjagtighed på + 25 m fra godkendt tracé. Af vilkår 3 fremgår, at rørledningen skal nedgraves i forskellige dybder forskellige steder, og at den stedse skal holdes nedgravet.

9.1.2.2 Afgørelse af 15. juni 1984 om tilladelse til prøvefyldning af Nordsøgasledning og efterfølgende midlertidig transport af naturgas²³¹

Energistyrelsen meddelte den 15. juni 1984 tilladelse til prøvefyldning ved max 80 barg og efterfølgende midlertidig transport af naturgas for gasledningens marine ledningsstrækning fra Tyra Øst til sammenkoblingspunktet mellem sø- og landleddningen.

Det følger af afgørelsen, at der er tale om en midlertidig ibrugtagningstilladelse, idet det fremgår, at transport af naturgas i forbindelse med kontinuert produktion forudsætter en endelig ibrugtagningstilladelse.

---

²²⁸ Afgørelse af 31. marts 1982 om etableringstilladelse til Nordsøgasledning.

²²⁹ I tilladelsen henvises til en principgodkendelse af 28. marts 1980 for DONG A/S naturgasprojekt. Energistyrelsen har i forbindelse med nærværende undersøgelse forsøgt at finde principgodkendelsen af 28. marts 1980, men det har ikke været muligt. Principgodkendelsen er derfor ikke gennemgået.

²³⁰ Bestemmelsen i § 1 havde følgende ordlyd: "*Etablering og drift af rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter må kun finde sted i henhold til en af ministeren for offentlige arbejder meddelt tilladelse.*"

²³¹ Afgørelse af 15. juni 1984 om tilladelse til prøvefyldning af Nordsøgasledning og efterfølgende midlertidig transport af naturgas.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 1 i dagældende bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter samt statens højhedsret over søterritoriet.

Det fremgår af tilladelsens vilkår 2, at de endelige positionsangivelser for Nordsøgasledningen er indtegnet på et søkort, og at ændringer i positionsangivelsen skal meddeles Farvandsdirektoratet. Af vilkår 3 fremgår, at rørledningen skal nedgraves i forskellige dybder forskellige steder, og at den stedse skal holdes nedgravet og overdækket. Der er desuden fastsat vilkår om, at væsentlige reparationer af rørledningen skal forelægges Energistyrelsen til godkendelse.

9.1.2.3 Afgørelse af 23. juni 1986 om tilladelse til endelig drift af Nordsøgasledningen og tilladelse til at hæve driftstrykket²³²

Energistyrelsen meddelte den 23. juni 1986 endelig driftstilladelse til Nordsøgasledningen og tilladelse til at hæve driftstrykket op til 138 barg.

Det fremgår af tilladelsen, at der på baggrund af inspektionsresultater kan konkluderes, at der flere steder er sket en forbedring med hensyn til ledningens frie spænd, blotlagte ledningsstrækninger og naturlig overdækning af ledningen, men at der på delstrækninger er en vækst i synlig ledningsstrækning, hvorfor området bør holdes under observation.

Det fremgår ikke af afgørelsen i henhold til, hvilke retsregler afgørelsen er truffet.

Tilladelsen er meddelt på de i ibrugtagningstilladelsen af 15. juni 1984 (i afgørelsen fejlagtigt henvist til afgørelse af 13. juni 1984) nævnte vilkår.

9.2 Syd Arne-Nybro gasrørledning

9.2.1 Generelt om Syd Arne-Nybro gasrørledning

Rørledningen er en 280 km lang gasledning med en diameter på 24". Rørledningen forløber fra Syd Arne feltet via Harald feltet til Nybro Gasbehandlingsanlæg på den jyske vestkyst.

---

²³² Afgørelse af 23. juni 1986 om tilladelse til endelig drift af Nordsøgasledningen og tilladelse til at hæve driftstrykket.

9.2.2 *VVM-redegørelse for Nye gasledninger fra Nordsøen Syd Arne – Harald – Vestkysten, 1997*²³³

For at dække behovet for øgede gasmængder ansøgte DONG i 1997 om udbygning af infrastrukturen på Nordsøen ved hjælp af ny rørforbindelse. Der blev ansøgt om anlæggelse af en ny søledning, som skal føre naturgas fra det danske olie- og gasfelt Syd Arne i land på den Jyske vestkyst.

For at vurdere rørledningsprojektets virkning på det omgivende miljø udarbejdede DONG en VVM-redegørelse i henhold til kravene i det daværende VVM-direktivs bilag 3 og den dagældende undergrundslov²³⁴ (herefter "VVM Syd Arne-Nybro"). Det fremgår, at VVM-redegørelsen specifikt fokuserer på de miljømæssige forhold i relation til anlæg og drift af rørledningen til havs og de dertil knyttede installationer.²³⁵

VVM Syd Arne-Nybro var i høring i perioden fra den 10. oktober 1997 til den 12. december 1997. Det fremgår, at VVM-redegørelsen bl.a. blev sendt i høring hos Ribe Amt, Miljøstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen, Miljø- og Energiministeriet, Landsplanafdelingen, Fiskeriministeriet, Farvandsvæsenet, Søfartsstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Green Peace Danmark og Danmarks Fiskeriforening.

9.2.2.1 *Projektbeskrivelsen*

Om projektet fremgår, at der er tale om en 280 km lang 24" rørledning, som planlægges ført forbi Dansk Undergrunds Consortiums (DUC) Harald felt, så den nye rørledning kan anvendes som nødforsyningsledning for DUC felterne i tilfælde af, at den eksisterende rørledning fra Tyra til Nybro sættes ud af drift. Den ønskede linjeføring for rørledningen er illustreret i VVM-redegørelsens figur 3.1. Det fremgår, at rørledningen vil have en minimums godstykkelse på 12,2 mm afhængig af den stålqualität, som vælges, og at der ved valg af stål X60 vil blive anvendt 58.000 tons stål og ved valg af stål X70 50.000 tons stål.

---

²³³ VVM-redegørelse for Nye gasledninger fra Nordsøen Syd Arne – Harald – Vestkysten, 1997.

²³⁴ Lovbekendtgørelse nr. 552 af 29. juni 1995.

²³⁵ Det fremgår tillige, at VVM-redegørelsen behandler hele ilandføringen på strandbredden og den første klitrække, men at beskrivelsen af projekt, anlægsarbejder, miljø samt miljøpåvirkninger på strækningen fra kysten (havstokken) til første klitrække navnlig er af informativ karakter, da området behandles i en separat VVM-redegørelse for landleddningerne, som udarbejdes i forbindelse med regionplantillæg i Ribe Amt. Det fremgår, at beskrivelsen er medtaget for at give et billede af den samlede påvirkning af miljøet ved den valgte ilandføringsmetode såvel på søterritoriet som på strandbredden og i den første klitrække. Det fremgår videre, at der er ikke truffet beslutning om, hvor rørledningerne skal føres i land, men at der arbejdes med fire ilandføringsmuligheder, som alle er illustreret i VVM-redegørelsen (figur 3.2): (1) på Houstrup Strand, (2) vest for Blåbjerg Plantage, (3) ud for Kærgård Klitplantage vest for Filsø Avlsgård, og (4) ud for Kærgård Klitplantage ved de eksisterende olie- og gasledninger. Det fremgår videre, at den endelige placering af ilandføringspunktet først vil blive fastlagt i forbindelse med vedtagelsen af et regionplantillæg for Ribe Amt.

Tilslutning til Syd Arne-plattformen skal ske ved en tilkobling af rørledningen til stigrøret på Syd Arne-plattformen.

Om anlægsfasen fremgår, at anlægsfasen vil strække sig fra sommeren 1998 til sommeren 1999. Tidsplanen er præciseret i redegørelsens afsnit 3.5. Afsnit 3.5 indeholder en tidsplan for anlæggelse af rørledningen, og heraf fremgår, at anlægsarbejderne planlægges gennemført i 1998 og 1999, herunder at rørledningsarbejdet til havs planlægges udført i perioden juli til november 1998, dog eventuelt først med nedspuling af rørledningen i perioden marts til maj 1999. Af det tekniske resumé til VVM-redegørelsen²³⁶ fremgår, at rørlægningen vil blive udført af et specialfartøj i en ubrudt proces døgnet rundt og i et tempo på 3-5 km pr. døgn. Anlægsaktiviteterne er beskrevet i fem hovedaktiviteter²³⁷. Når rørledningen er lagt på havbunden, vil den på strækninger med mindre dybde blive spulet eller pløjet ned i en grøft, hvorefter strøm og bølger hurtigt vil dække den med områdets egne materialer. Installationsmetoden for ilandføringen er ikke endeligt fastlagt, men to muligheder er beskrevet.

Om driftsfasen fremgår, at rørledningen skal renses og inspiceres (pigges) med visse intervaller, og at der skal foretages årlige opmålinger for at fastlægge stabilitetstilstanden.

9.2.2.2 *Miljøbeskrivelsen- og vurderingen*

Overordnet fremgår det af VVM Syd Arne-Nybro (afsnit 1.1), at VVM-redegørelsen baserer sig på resultatet af en tidligere VVM-redegørelse for rørledninger fra Syd Arne og Europipe II til den jyske vestkyst, som blev fulgt af en gruppe bestående af repræsentanter fra en række myndigheder. Da linjeføringen af rørledningen er ændret, er den omtalte VVM-redegørelse erstattet af VVM Syd Arne-Nybro, som angår den nyere linjeføring.

For så vidt angår projektets indvirkning på omgivelser og miljø, har DONG på baggrund af ovennævnte indsamlede data foretaget en vurdering af hydrologi og bundforhold, dyre- og planteliv, herunder havpatedyr, emission og støj, fiskeri og fiskebestande, marinarkæologi og visuelle forhold, skibstrafik, råstofinteresser og turisme (afsnit 5).

Det vurderes bl.a. i afsnit 6, at omløjninger af havbunden i anlægsfasen lokalt vil påvirke fiskebestanden og de dyresamfund, der lever på havbunden, at de store fisk vil flygte, men at ynglen i selve arbejdsområdet vil gå til grunde, hvilket dog kun vil give en minimal og uden langtidsvirkning negativ effekt, at havbundens fauna vil blive påvirket lokalt og midlertidigt af rørledningsarbejdet, at der dog ikke vil ske

---

²³⁶ Tekniske resumé til VVM-rørledning 1997.

²³⁷ Rørlægning samt nedgravning/nedspuling af rørledningen; ilandføring ved gennemgravning af klitterne; tilslutninger til Syd Arne- og Harald-plattformene; tilslutning til landlejningen; og klargøring.

påvirkninger af flora, fauna eller fiskebestandene under driften, men at nogle fiskepladser og gydeområder vil blive berørt i driftsfasen uanset den endelige linjeføring. Det vurderes videre, at hverken anlægsarbejdet eller driftsfasen vil medføre betydende forstyrrelser/påvirkninger af hvaler og sæler i området.

Det anføres, at ilandføring af rørledningen på to af de mulige ilandføringssteder (vest for Filsø Avlsgård eller ud for Kærgård Klitplantage) vil betyde, at rørledningen skal igennem et Ramsarområde, der tillige er et fuglebeskyttelsesområde. Det fremgår af VVM-redegørelsen, at det ikke kan udelukkes, at anlægsarbejdet ved ilandføring vil påvirke fuglelivet midlertidigt i begrænset omfang.

Der vil, navnlig på land, forekomme støjgener i anlægsfasen, ligesom der vil være udstødningsgasser fra fartøjer til havs og maskiner ved ilandføring, ligesom der kan være diverse påvirkninger ved større uheld (som dog vurderes som usandsynlige).

9.2.3 Afgørelser

9.2.3.1 Afgørelse af 3. april 1998 om principgodkendelse af gasledningen fra Syd Arne feltet til Nybro samt byggetilladelse for ledningens sødel²³⁸

Energistyrelsen meddelte i afgørelse af 3. april 1998 principgodkendelse til etablering af en gasledning fra Syd Arne feltet til Nybro Gasbehandlingsanlæg samt byggetilladelse for ledningens sødel.

For så vidt angår sødelen blev der meddelt principgodkendelse og byggetilladelse til en ca. 280 km lang 24" rørledning fra Syd Arne feltet til den jyske vestkyst, som tillige vil blive forbundet med Harald feltet, som fremstilles i stål X65 og vil blive nedgravet på hele strækningen fra Syd Arne feltet til den jyske vestkyst.

Afgørelsen er meddelt i henhold til § 1 i den dagældende naturgasforsyningslov, § 17 i undergrundsloven, samt §§ 15 og 16 i den dagældende bekendtgørelse nr. 711 af 16. november 1987 om sikkerhed på havanlæg²³⁹.

---

²³⁸ Afgørelse af 3. april 1998 om principgodkendelse af gasledningen fra Syd Arne feltet til Nybro samt byggetilladelse for ledningens sødel.

²³⁹ Af § 15, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 711/1987 fremgår følgende: "Inden projekteringen af et fast havanlæg iværksættes skal en fyldestgørende, overordnet beskrivelse af anlægget og det udstyr, som planlægges benyttet, godkendes af Energiministeriet." Af § 16, 1. pkt., fremgår følgende: "Med tilsynsmyndighedens tilladelse kan bygning af et fast havanlæg eller dele heraf iværksættes, når den tilhørende projektering m.v. er gennemført og opfylder de foreskrevne krav."

I afgørelsen har Energistyrelsen gengivet uddrag af de høringssvar, der indkom i forbindelse med høringen af VVM Syd Arne-Nybro. Det fremgår, at Skov- og Naturstyrelsen i sit høringssvar gjorde opmærksom på, at der i forbindelse med anlægsfasen skal udarbejdes en særlig instruks, således at påvirkningen på havfugle og pattedyr minimeres, at virkningen af udledningen af trykprøvevand, der er tilsat korrosionsinhibitor og biocid, på det omgivende miljø bør uddybes, og at Skov- og Naturstyrelsen forudsætter, at man får mulighed for at gennemgå forundersøgelsesmateriale i forhold til marinarkæologiske forhold, før en endelig linjeføring fastlægges.

Det fremgår videre, at ansøger med brev af 3. februar 1998²⁴⁰ har fremsendt supplerende oplysninger som opfølgning på de i forbindelse med høringen fremkomne svar, hvorefter bl.a. Skov- og Naturstyrelsen meddelte Energistyrelsen, at man anså de anførte kommentarer til VVM-redegørelsen som værende afklaret. Af afgørelsen fremgår, at Energistyrelsen fandt, at VVM Syd Arne-Nybro og de supplerende oplysninger godtgjorde, at projektet medfører en minimal påvirkning på miljøet.

Det fremgår af afgørelsen, at Ribe Amt den 25. februar 1998 i et regionplantillæg har godkendt ilandføringspunktet ved Blåbjerg Plantage²⁴¹.

Afgørelsen indeholder tillige en godkendelse af landdelen af gasledningen fra Syd Arne feltet til Nybro inklusive modtageterminalen på Nybro Gasbehandlingsanlæg. Der er tale om en 18 km. lang 24" polyethylen-coatet stålledning samt etablering af en modtageterminal på Nybro Gasbehandlingsanlæg. Energistyrelsen har i afgørelsen vurderet designtryk og dimension af landdelen af gasledningen samt mængden af gas, som kan modtages på terminalen i Nybro.

Denne del af afgørelsen er truffet i henhold til dagældende naturgasforsyningslovs § 1 og § 5 i dagældende bekendtgørelse nr. 269 af 18. juni 1979 om eneretsbevilling til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas.²⁴²

---

²⁴⁰ Energistyrelsen har i forbindelse med nærværende undersøgelse bestilt sagen hjem fra Rigsarkivet, men brev af 3. februar 1998 indgår ikke i Rigsarkivets sag. Energistyrelsen har heller ikke i øvrigt kunnet fremfinde dokumentet, som derfor ikke er gennemgået.

²⁴¹ Det bemærkes, at både Filso Avlsgård og Kærgård Klitplantage således blev fravalgt som ilandføringspunkt, hvorfor rørledningen ikke skal igennem et Ramsarområde.

²⁴² Af § 5 i bekendtgørelse nr. 269/1979 fremgik følgende: *"Bevillingshaverens planer for etablering af transmissionsanlæg for naturgas og for iværksættelse og opretholdelse af naturgasforsyningen skal godkendes af handelsministeren, [...]."* Bekendtgørelsen er ændret ved bekendtgørelse nr. 341 af 4. maj 1994 om ændring af bekendtgørelse om eneretsbevilling til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas. Bekendtgørelsen er senere ophævet.

9.2.3.2 *Afgørelse af 30. september 1999 om ibrugtagningstilladelse for offshore rørledningen Syd Arne-Nybro*²⁴³

I afgørelse af 30. september 1999 meddelte Energistyrelsen tilladelse til ibrugtagning af Syd Arne-Nybro rørledningen i medfør af § 18 i den dagældende bekendtgørelse nr. 711 af 16. november 1987 om sikkerhed på havanlæg²⁴⁴.

9.3 Tyra-NOGAT gasrørledning

9.3.1 *Generelt om Tyra-NOGAT gasrørledning*

Tyra-NOGAT gasrørledningen er en ca. 100 km lang gasrørledning imellem Tyra Øst-plattformen og en platform beliggende i den nederlandske del af Nordsøen (F3/FB platformen). Rørledningen stækker sig over dansk, tysk og hollandsk territorium.

9.3.2 *"Assessment of the environmental impact" for rørledning mellem Tyra og Norpipe, maj 2002*²⁴⁵

Vurderingen af miljøpåvirkningen for rørledning mellem Tyra og Norpipe fra maj 2002 omfatter etablering og drift af en 33 km lang gasrørledning med en diameter på 762 mm, der forbinder Tyra-anlægget i den danske del af Nordsøen med Norpipe-gasrørledningstransmissionssystemet i den tyske del af Nordsøen via B-11-plattformen.

Det fremgår af miljøvurderingen (afsnit 3 om lovgivning), at den relevante lovgivning er Rådets direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet med senere ændringer, som er gældende for både den danske og den tyske del af Nordsøen. Det fremgår videre, at der i henhold til direktivet kræves en fuldstændig miljøkonsekvensvurdering (VVM) med offentlig høring i forbindelse med rørledninger til transport af gas med en diameter på mere end 800 mm og en længde på mere end 40 km, eller hvis der er særlige miljøpåvirkninger. Det fremgår, at den planlagte gasrørledning ikke giver anledning til særlige miljøproblemer, og at de planlagte dimensioner af rørledningen er mindre end de udløsende dimensioner for en fuldstændig vurdering.

---

²⁴³ Afgørelse af 30. september 1999 om ibrugtagningstilladelse for offshore rørledningen Syd Arne-Nybro.

²⁴⁴ Af § 18, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 711/1987 fremgår følgende: "Forinden havanlæg - såvel faste som flytbare - eller dele heraf tages i brug, skal tilsynsmyndighedens tilladelse hertil være indhentet, [...]."

²⁴⁵ "Assessment of the environmental impact" for rørledning mellem Tyra-anlægget og Norpipe gasrørledning, maj 2002.

9.3.2.1 *Projektbeskrivelsen*

Det fremgår, at den nye rørledning vil blive placeret i den centrale del af Nordsøen, øst for Doggerbanke omkring 220 km vest for Esbjerg og omkring 330 km fra den tyske by Cuxhaven. Videre fremgår, at rørledningens endepunkter vil være ved Tyra Øst og ved B-11 platformen, at cirka 7 km af rørledningen er placeret i den tyske del af Nordsøen og omkring 26 km i den danske del.

Om placeringen af rørledningen fremgår desuden, at den bliver lagt nord for Dagmar-platformen i den danske sektor med en afstand til Dagmar-platformen på omkring 500 m, at der er planlagt tie-in på Tyra Øst E-platformen på Tyra-feltet, og at rørledningen vil krydse de eksisterende rørledninger til Rolf-platformen fra Gorm i den danske del af Nordsøen.

Om konstruktionen af selve rørledningen fremgår, at den er planlagt konstrueret af kulstofstål og belagt med beton for at give bunden stabilitet. Rørledningen planlægges lagt af enten en udlægningspram med Dynamic Position Control (DP) eller af en ankerpositioneret udlægningspram. Det forventes, at udlægningsprammen kan installere rørledningen med et tempo på omkring 5 km om dagen. Tilslutning til platformene er planlagt udført ved hjælp af et dykkerstøttefartøj (DSV). Personaletransport til og fra anlægsaktiviteterne er planlagt udført med helikopter eller med båd.

Om tidspunktet for idriftsættelsen fremgår, at rørledningen er planlagt til at være klar til drift i 2. kvartal i 2004.

9.3.2.2 *Miljøbeskrivelsen og -vurderingen*

Miljøbeskrivelsen indeholder en beskrivelse af området hydrologi og bundforhold, dyre- og planteliv, fiskeri og fiskebestande, skibstrafik, råstofinteresser og turisme.

Konklusionen i miljøvurderingen er, at etableringen af den nye rørledning kun forventes at have en mindre, lokal og midlertidig indvirkning på miljøet. Der vil være en lokal forstyrrelse af havbunden, men denne vurderes at blive reetableret af den naturlige sedimenttransport inden for de første år efter etableringen. Det konkluderes, at den efterfølgende driftsfase ikke forventes at have nogen mærkbar indvirkning på miljøet.

9.3.3 *VVM-screening for ny 8" og ny 26" rørledning mellem Tyra Øst og Tyra Vest*

Det fremgår, at der som følge af ombygning af Tyra feltet bliver nødvendigt at etablere nye rørledninger, så eksport af gas kan ske direkte fra de sydlige DUC felter (Dan/Halvdan), og tilførsel af gas til Gorm kan sikres for at opretholde produktionen.

Mærsk Olie og Gas A/S har udarbejdet en VVM-screening for de planlagte anlæg.²⁴⁶ Screeningen er dateret den 15. november 2016.

Det fremgår af VVM-screeningen, at 8" rørledningen bliver ca. 3,1 km lang og 26" rørledningen bliver ca. 3,5 km lang. 26" rørledningen bliver sammenkoblet med henholdsvis en eksisterende 12" rørledning fra Dan FB og Tyra-Nogat gasrørledningen.

Af projektbeskrivelsen for rørledningerne fremgår, at anlægsarbejdet er planlagt i andet og tredje kvartal i 2018 i følgende sekvens:

- Rørledninger udlægges på havbunden, hvilket forventes at tage ca. 4 dage.
- Herefter vil rørledningerne blive beskyttet mod trawl og andre redskaber ved nedgravning til ca. 1,5 m under havbunden eller ved etablering af stenbeskyttelse over rørledningen på strækninger, hvor nedgravning ikke er mulig. Nedgravningen forventes at tage ca. 2 uger.
- Der vil herefter blive etableret fire ventilstationer på havbunden, hvor dykkere vil forbinde de nye rørledninger med eksisterende rørledninger. Ventilstationerne funderes med 10 meter lange pæle (diameter 61cm), som rammes ned i havbunden. Arbejdet med at etablere ventilstationer samt forbinde disse til henholdsvis nye og eksisterende rørledninger forventes at tage ca. 2 måneder.

Det fremgår, at Mærsk Oil i 2015 vurderede de potentielle virkninger af de planlagte aktiviteter for Tyra i en VVM-rapport, og at Mærsk Oil vurderer, at den allerede udførte VVM på passende måde beskriver og vurderer projektets direkte og indirekte miljøpåvirkninger. Konklusionen er, at den planlagte rørlednings installation kun vil have mindre negativ påvirkning på området.²⁴⁷

---

²⁴⁶ VVM-screening for nye rørledninger 8" (P4314) mellem P4307 og PL3301 og 26" (P3309) mellem P3406 og PL3004 af 15. november 2016.

²⁴⁷ Den omtalte VVM-rapport fra 2015 dækker felterne Dan, Gorm, Halfdan, Harald og Tyra. For Tyra blev der den 24. oktober 2017 truffet afgørelse om plan for fuld genopbygning på baggrund af en redegørelse for miljømæssige og sociale virkninger på Tyra feltet fra september 2017. Der henvises til undersøgelsen af 19. januar 2023, afsnit 4.8.3, for en gennemgang af 2017-rapporten.

9.3.4 *Afgørelser*

9.3.4.1 *Afgørelse af 12. marts 2003 om gasrørledning fra Tyra til F3/NOGAT²⁴⁸*

Energistyrelsen meddelte den 12. marts 2003 godkendelse til etablering af en gasrørledning fra Tyra til platformen F3 på hollandsk sektor på NOGAT-systemet. Afgørelsen er truffet i medfør af undergrundslovens § 17.

Det fremgår af afgørelsen, at der oprindeligt blev ansøgt om etablering og drift af en 30" ca. 24 km lang rørledning på dansk sokkelområde mellem Tyra Øst og platformen B-11 på Norpipe-rørledningen på tysk sokkelområde, men at ansøger efterfølgende har oplyst, at det oprindeligt ansøgte projekt er blevet ændret, så man nu søger om godkendelse af en rørledning fra Tyra til platformen F3 på hollandsk sektor på NOGAT-systemet.

Det fremgår videre, at rørledningsprojektets startpunkt er Tyra Vest E i stedet for Tyra Øst, og at rørledningstraceet for gasrørledningen er ændret, idet tyske myndigheder har ønsket rørledningen flyttet udenom et habitatområde på tysk sektor. Rørledningens længde på dansk sokkelområde er derfor ca. 35 km i det ændrede projekt. På dansk sokkelområde krydser rørledningerne mellem Rolf og Gorm E samt Dagmar og Gorm F. Rørledningen nedspules i havbunden, og det fremgår, at rørledningsgraven forventes naturligt tilbagefyldt med sand o.l. i løbet af en årrække.

Om de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at Energistyrelsen kan tilslutte sig Skov- og Naturstyrelsens samt Miljøstyrelsens vurdering af, at rørledningen ikke må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet, og at der derfor ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse for rørledningsprojektet. Vurderingen er foretaget på baggrund af den af selskabet fremsendte "Assessment of the environmental impact", maj 2002, jf. ovenfor afsnit 9.3.2, samt efterfølgende oplysninger om det ændrede rørledningstrace.

Det fremgår, at Skov- og Naturstyrelsen i sit høringssvar har anført, at der i forbindelse med et anlægsarbejde i denne størrelsesorden skal udføres en baselineundersøgelse i forhold til berørte arter på repræsentative afsnit langs traceet og en efterfølgende overvågning af tilstanden på de pågældende afsnit. Videre fremgår, at der er opnået enighed mellem Skov- og Naturstyrelsen og ansøger om omfanget af undersøgelsen, og at resultatet af undersøgelsen skal fremsendes til Skov- og Naturstyrelsen, inden rørledningsarbejdet påbegyndes. Der er ikke fastsat vilkår herom.

---

²⁴⁸ Afgørelse af 12. marts 2003 om gasrørledning fra Tyra til F3/NOGT.

9.3.4.2 *Afgørelse af 3. april 2017 om tilladelse til etablering af ny 26" gasrørledning ved Tyra feltet*²⁴⁹

Energistyrelsen meddelte den 3. april 2017 tilladelse til etablering af en 3,5 km lang 26" gasrørledning mellem Tyra Øst og Tyra Vest, og sammenkobling af den nye 26" rørledning med henholdsvis en eksisterende 12" rørledning fra Dan FB og Tyra-Nogat gasrørledningen. Afgørelsen er truffet i henhold til undergrundslovens § 17.

Det fremgår af afgørelsen, at formålet med den nye 26" rørledning er at sikre opretholdelsen af produktionen fra de sydlige felter i eneretsbevillingens område i den årrække, hvor Tyra genopbygges, ved at gas fra de sydlige felter eksporteres gennem den nye rørledning fra Dan FB til Nederlandene i ombygningsfasen.

Energistyrelsen traf i medfør af § 4, stk. 2 og 3, i dagældende bekendtgørelse nr. 1419 af 3. december 2015²⁵⁰ samtidig afgørelse om, at den ansøgte rørledning ikke var VVM-pligtig.

Der er i afgørelsen henvist til VVM-screeningen fra 2016, som er omtalt ovenfor, hvori der konkluderes, at etableringen af rørledningen kun vil medføre potentielle lokale, mindre og midlertidige hhv. kortvarige miljøpåvirkninger, og at der ikke kan forventes grænseoverskridende påvirkninger.

Med henvisning til VVM-screeningen vurderede Energistyrelsen, at rørledningsprojektet ikke kunne antages at have en væsentlig indvirkning på miljøet, hvorfor der ikke skulle udarbejdes en VVM-redegørelse for projektet.

10. TRANSITRØRLEDNINGER

10.1 Baltic Pipe

10.1.1 *Generelt om Baltic Pipe*

Baltic Pipe er en gasrørledning fra den norske gasrørledning Europipe II i Nordsøen hen over Danmark og videre gennem Østersøen til det polske gastransmissionsnet. Rørledningen er samlet ca. 850 km lang. Ledningen går over dansk territorium både på land og til havs. Samlet ca. 453 km af rørledningen går over dansk territorium, hvoraf 243 km går over dansk søterritorium og kontinentalsokkel²⁵¹. Den del af

---

²⁴⁹ Afgørelse af 3. april 2017 om tilladelse til etablering af ny 26" gasrørledning ved Tyra feltet.

²⁵⁰ Bekendtgørelse nr. 1419 af 3. december 2015 om VVM, konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af arter ved efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger. m.v. offshore.

²⁵¹ Eksklusive den eksisterende Storebæltsledning.

rørledningen, der går over dansk søterritorium og kontinentalsokkel har en diameter på mellem 32” og 36”.

Baltic Pipe blev idriftsat i oktober 2022.

10.1.2 *Baltic Pipe Offshorerørledning Tilladelse og Design – Miljøkonsekvensrapport fra februar 2019*

VVM-redegørelsen er udarbejdet i medfør af miljøvurderingsloven. Projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1, punkt 16.a (”Rørledninger med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km”), og derved obligatorisk VVM-pligtigt.

Miljøvurderingen af projektet blev gennemført i en koordineret proces ved udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport i fire dele for henholdsvis (1) rørledningen i Nordsøen²⁵², (2) rørledningen til krydsning af Lillebælt²⁵³, (3) rørledning og tilknyttede anlæg på land hen over Danmark, og (4) rørledning i de danske dele af Østersøen²⁵⁴.

Miljøstyrelsen er myndighed for projektet på land i henhold til samordningsbekendtgørelsen²⁵⁵ (pkt. 3), og Energistyrelsen er myndighed for projektet på søterritoriet og kontinentalsoklen i henhold til miljøvurderingslovens § 17, stk. 4 (pkt. 1, 2 og 4). Det fremgår af VVM-redegørelsen, at myndighederne har koordineret miljøvurderingsprocessen i en fælles procedure i henhold til samordningsbekendtgørelsen.

I det følgende omtales delrapporterne vedrørende pkt. 1, 2 og 4 samlet som ”Baltic Pipe VVM 2019”.

Baltic Pipe VVM 2019 indeholder en vurdering af projektet i henhold til habitatreglerne, som er nærmere beskrevet nedenfor.

Forud for udarbejdelse af Baltic Pipe VVM 2019 har bl.a. Energistyrelsen afgrænset indholdet i udtalelse af 28. september 2018 om ”*Afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten for Baltic Pipe til havs*”.²⁵⁶

---

²⁵² Miljøkonsekvensrapport Baltic Pipe – Gasrørledning i Nordsøen, februar 2019.

²⁵³ Miljøkonsekvensrapport Baltic Pipe – Gasrørledning i Lillebælt, februar 2019.

²⁵⁴ Baltic Pipe Offshorerørledning Tilladelse og Design – Miljøkonsekvensrapport – Østersøen Danmark, februar 2019.

²⁵⁵ Bekendtgørelse nr. 59 af 21. januar 2019 om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer, programmer og konkrete projekter (VVM) (samordningsbekendtgørelsen).

²⁵⁶ Afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten for Baltic Pipe til havs af 28. september 2018.

Forud for udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten blev der gennemført en første offentlighedsfase i perioden fra den 21. december 2017 til den 22. januar 2018, hvor alle med interesse i projektet kunne stille spørgsmål og komme med idéer, kommentarer og forslag til projektet. Der blev desuden gennemført en supplerende høring fra 18. juni til 6. juli 2018.

Den endelige miljøkonsekvensrapport var i offentlig høring fra den 15. februar til den 12. april 2019.

10.1.2.1 Projektbeskrivelsen

Følgende elementer af projektet etableres på havet:

- En rørledning og ventilarrangement fra Europipe II-rørledningen i Nordsøen og ind til vestkysten af Danmark ved Blåbjerg,
- en rørledning til krydsning af Lillebælt, og
- en rørledning på danske havområder tværs over Østersøen fra Sydøstsjælland (Faxe Bugt) til Polen.

Om anlæg af rørledningen på havet fremgår generelt, at anlæg foregår ved, at havbunden først gøres klar ved rydning af eventuelle forhindringer som vrage, affald og ueksploderet ammunition. Herefter lægges rørledningen på havbunden med hjælp af store rørlægningsfartøjer, der sænker rørledningen ned på havbunden fra et specialbygget rørlægningsfartøj. På lavere vand vil der blive benyttet en pram, der trækkes frem ved hjælp af ankre.²⁵⁷

I områder med havdybder på mindre end 20 meter og i områder, hvor ledningen krydser sejlruiter, skal rørledningen imidlertid generelt graves ned til omkring 1 meter under havbunden. Dette sker enten ved udgravning af en ledningsrende, inden rørledningen bliver lagt, eller ved pløjning efter at rørledningen er lagt på havbunden. Den konkrete metode afhænger af vanddybde og sammensætning af havbunds-sediment og kan først besluttes, når der er gennemført detaljerede havbundsundersøgelser. Herudover vil ledningen i visse tilfælde blive stabiliseret og beskyttet ved udlægning af sten på havbunden.²⁵⁸

Nordsøen

Det fremgår, at der planlægges etableret en ny 32" rørledning fra det eksisterende T-stykke på Europipe II-gasrørledningen, der er beliggende på den danske kontinentalsokkel, og ind over søterritoriet til et

---

²⁵⁷ Baltic Pipe – Ikke-teknisk resumé af miljøkonsekvensrapporterne for Baltic Pipe, februar 2019, side 13 f.

²⁵⁸ Ibid., side 14.

ilandføringspunkt ved Blåbjerg Klitplantage og videre til Nybro Gasbehandlingsanlæg.²⁵⁹ Den rørledning, der skal etableres i Nordsøen, bliver ca. 105 km lang.²⁶⁰

Om anlæg af rørledningen i Nordsøen og ved Blåbjerg på den jyske vestkyst fremgår, at det forventes, at rørledningen vil blive gravet ned i havbunden langs hele strækningen i Nordsøen ved hjælp af en plov. Ved tilslutningspunktet til Europipe II og ved krydsning af andre kabler eller rør kan rørledningen stabiliseres med sten.²⁶¹

Ved ilandføringspunktet vil der blive etableret en midlertidig fangedæmning på ca. 120 meter, som vil blive fjernet, når rørledningen er installeret. Der vil ligeledes blive etableret en midlertidig arbejdsplads og en midlertidig arbejdsvej på standen ud for Blåbjerg Klitplantage, som vil blive fjernet – og arealerne reetableret, når rørledningen mellem hav og land er forbundet.

Den gennemsnitlige daglige rørledningshastighed forventes at være i størrelsesordenen af 1-6 km, afhængigt af vejrforhold, vanddybde, rørstørrelse m.v. Rørledning kommer til at foregå 24 timer i døgnet, og det forventes, at rørledningen i Nordsøen kan installeres på cirka 90 dage.²⁶² Arbejdet på stranden med blandt andet at føre rørledningen i land forventes at foregå i to perioder på hhv. 4 og op til 5 måneder.²⁶³

Det fremgår, at driftsfasen som udgangspunkt ikke omfatter fysiske aktiviteter.²⁶⁴

Lillebælt

Det fremgår, at der planlægges etableret en 36" rørledning på en ca. 4,5 km strækning gennem Lillebælt. Krydsningen af Lillebælt planlægges at foregå i en rute syd om Middelfart by og syd om Fænø, men nord om Natura 2000-område nr. 112 (Lillebælt), så rørledningen ikke etableres i selve Natura 2000-området.²⁶⁵

---

²⁵⁹ Miljøkonsekvensrapport Baltic Pipe – Gasrørledning i Nordsøen, februar 2019, side 28.

²⁶⁰ Ibid., side 10.

²⁶¹ Ibid., side 34 ff. og side 39 ff.

²⁶² Ibid., side 32.

²⁶³ Ibid., side 44.

²⁶⁴ Ibid., side 52.

²⁶⁵ Miljøkonsekvensrapport Baltic Pipe – Gasrørledning i Lillebælt, februar 2019, side 28 f.

Det fremgår, at rørledningen forventes at blive nedgravet i Lillebælt ved en rørledningsgrav, som etableres, før rørledningen lægges ned i havbunden. Rørledningen skal efterfølgende overdækkes med enten opravet sediment eller skærver fra et stenbrud på land. Hvis det ikke er muligt at grave gasrørledningen ned i havbunden, kan den lægges ovenpå havbunden, og herefter dækkes med skærver.²⁶⁶ Det forventes, at der altid vil være mellem to og fire fartøjer til stede i Lillebælt under anlægsarbejdet.²⁶⁷

For at få ført rørledningen op på land, skal der etableres midlertidige spunsvægge på henholdsvis jyllands- og fynssiden fra kysten og op til 60 meter ud i vandet. Disse fjernes, og områderne bliver reableret, når rørledningen er installeret.²⁶⁸ Der skal desuden etableres en arbejdsplads på ca. 90.000 m² på land på Jyllandssiden og en arbejdsplads på ca. 25.000 m² på Fynssiden²⁶⁹.

Hele arbejdet med at anlægge gasrørledningen i Lillebælt forventes at tage op til 10 måneder. Herunder forventes de marine aktiviteter i Lillebælt at tage op til 6 måneder, hvilket inkluderer udgravning af rørledningsgrav, trækning af rørledning og efterfølgende udlæg af skærver.²⁷⁰ Der skal bl.a. rammes i alt 7-10 pæle ned i Lillebælt syd for Fænø, hvilket vil ske i perioden medio maj til medio juni 2020 med eventuel færdiggørelse i august 2020. Arbejderne vil blive foretaget i dagtimerne (kl. 7-18) på hverdage, og der forventes at blive installeret én pæl om dagen, som tager ca. 3-5 timer.²⁷¹

Det fremgår, at driften af gasrørledningen som udgangspunkt ikke indebærer fysiske aktiviteter.²⁷²

Østersøen

Det fremgår, at den del af rørledningsprojektet, der går fra Sjælland til Polen, er en strækning på 274 km, og udgår fra Faxe Bugt, syd for Faxe by. Fra Faxe Bugt går rørledningsruten ind i svensk EØZ for derefter igen at føre ind i dansk EØZ/territorialfarvand ved Bornholm. Herfra fører rørledningen ind i et

---

²⁶⁶ Ibid., side 34 ff.

²⁶⁷ Ibid., side 41.

²⁶⁸ Ibid., side 43 f.

²⁶⁹ Aktiviteterne ved etablering og anvendelse af arbejdspladserne er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten for landdelen.

²⁷⁰ Miljøkonsekvensrapport Baltic Pipe – Gasrørledning i Lillebælt, februar 2019, side 31.

²⁷¹ Baltic Pipe – Ikke-teknisk resumé af miljøkonsekvensrapporterne for Baltic Pipe, februar 2019, side 8.

²⁷² Ibid., side 48.

område mellem Danmark og Polen.²⁷³ Det fremgår, at ruten ikke krydser Natura 2000-området Adler Grund og Rønne Banke.²⁷⁴

På dansk territorium ligger 47,1 km af rørledningen på dansk søterritorium og 90,5 km af rørledningen inden for den danske eksklusive økonomiske zone (EØZ).

Ved Faxe Bugt føres rørledningen i land gennem en tunnel, der bores fra markerne bag kystskrænten og ud på lavt vand ca. 500 meter fra kysten. Tunnellængden forventes at blive ca. 1.000 meter i alt.

Offshore-konstruktion omfatter grundlæggende klargøring af havbunden, rørlægning og havbundsarbejder.²⁷⁵ På nogle strækninger i Østersøen skal rørledningen stabiliseres ved nedgravning eller ved udlægning af sten. Stederne for og omfanget af de konkrete havbundsarbejder, herunder nedgravning og/eller steninstallation, er nærmere beskrevet i VVM-redegørelsen²⁷⁶, som også indeholder en tidslinje for arbejdet.²⁷⁷

10.1.2.2 Miljøbeskrivelsen og -vurderingen

Generelt

Der er i Baltic Pipe VVM 2019 redegjort for potentielle påvirkninger under henholdsvis anlægsfasen og driftsfasen som følge af etablering af rørledninger m.v. i Nordsøen, Lillebælt og Østersøen. De påvirkninger, der er vurderet i forbindelse med anlægsfasen, er bl.a. fysisk forstyrrelse af havbund, påvirkning på det marine miljø, herunder flora, fauna, fisk og havpattedyr, (suspenderet) sediment, forurenende stoffer, undervandsstøj, luftemissioner, udledning til havet og støj. I forhold til driftsfasen er det vurderet, om bl.a. tilstedeværelsen af rørledningen, varme fra rørledningen, undervandsstøj fra rørledningen og luftemissioner kan medføre en påvirkning. Der er desuden foretaget en risikovurdering i forhold til potentielle ulykker og påvirkningen af nærmere bestemte receptorer, hvis der måtte ske en ulykke.

---

²⁷³ Baltic Pipe Offshorerørledning Tilladelse og Design – Miljøkonsekvensrapport - Østersøen Danmark, februar 2019, side 7.

²⁷⁴ Ibid., side 282. Energistyrelsen har oplyst, at ruten på daværende tidspunkt ikke krydsede Natura 2000-området Adler Grund og Rønne Banke, men at afgrænsningen af Natura 2000-området i 2021 er udvidet, så det omfatter habitatområde H261, H211 og H212 samt fuglebeskyttelsesområde F129. Ruten krydser det nuværende område.

²⁷⁵ Ibid., side 21.

²⁷⁶ Ibid., side 30 f.

²⁷⁷ Ibid., side 31 f.

For aktiviteterne til havs er det samlet set vurderet, at projektet ikke vil give væsentlige varige virkninger på mennesker og miljø.²⁷⁸

Konklusionen bygger især i på, at der i planlægningen af installationen tages mest muligt hensyn til både befolkning og miljø for at reducere potentielle påvirkninger mest muligt. Gasrørledningens linjeføring og de tilknyttede anlæg er forsøgt placeret, så de i størst mulig grad undgår at påvirke bl.a. sårbar natur og beskyttede dyrearter, marine militære områder, større befolkningsgrupper, byer, planområder, erhverv og erhvervsområder samt kulturarv.²⁷⁹

Det fremgår, at selve anlægsarbejderne for gasrørledningen lokalt har en begrænset geografisk udbredelse og anlægsaktiviteterne kun er i et område i en relativ kort periode. Påvirkningen fra anlægsaktiviteterne er derfor som hovedregel kortvarig og forbigående og virkningen vurderes derfor ikke væsentlig, da tiltag til at reducere påvirkningerne er indbygget i projektet. Omkring de kyststrækninger, hvor rørledningen føres i land, og ved installation af rørledningen i Lillebælt, vil påvirkningen imidlertid finde sted i længere perioder, jf. yderligere herom nedenfor.²⁸⁰

Nordsøen

Kapitel 6²⁸¹ behandler Baltic Pipe-projektets miljøpåvirkninger på det marine miljø i Nordsøen. Afgrænsningen af indholdet i miljøkonsekvensrapporten for Baltic Pipe i Nordsøen er beskrevet i afsnit 6.1, og de miljøpåvirkninger, der er relevante i forbindelse med Baltic Pipe-projektet i Nordsøen, er beskrevet i afsnit 6.3 til 6.15. Der er for hvert emne ligeledes foretaget en vurdering af projektets påvirkninger i kombination med andre planer og projekter (kumulative påvirkninger).

Det fremgår bl.a., at nedgravning eller nedspuling af rørledningen betyder, at sediment bliver spredt med havstrømmen og aflejret igen. Den naturlige transport og omlejring af havbundsmateriale, som hele tiden sker i Nordsøen, vil dog medføre, at de naturlige havbundsforhold vil være genetablerede inden for højst et års tid. Det fremgår desuden, at havbunden i Nordsøen generelt er meget artsfattig sammenlignet med fx områder i Kattegat. Når gasrørledningen graves eller spules ned, vil den flora og fauna, der er i graveområdet, blive helt eller delvist ødelagt. Den bundlevende fauna vil dog kolonisere området igen inden for et år. Herudover kan gravearbejdet til søs frigive næringsstoffer og miljøfremmede stoffer fra havbunden. Det vil dog være i så små mængder, at vandområdet ikke vil blive påvirket af dette.²⁸²

---

²⁷⁸ Baltic Pipe – Miljøkonsekvensrapport – Introduktion og samlet konklusion, februar 2019, side 13.

²⁷⁹ Ibid.

²⁸⁰ Ibid.

²⁸¹ Ibid., side 60 ff.

²⁸² Ibid., afsnit 6.4.

Om påvirkning af havpattedyr fremgår, at anlægsaktiviteterne potentielt kan påvirke havpattedyr direkte på grund af støj og forstyrrelser, herunder undervandsstøj som følge af ramning. Påvirkningen kan ske i form af midlertidig hørenedsættelse, varige høreskader eller adfærdsændringer hos dyrene.²⁸³

Det konkluderes, at da der vil blive anvendt akustiske skræmmere (pinger) og soft start-procedure inden ramning, og da påvirkningsområdet for permanente høreskader er ca. 1 meter fra støjkilden, vil der ikke opstå permanente høreskader idet ramning sker ved ilandføringspunktet. Det afvises desuden, at der vil opstå temporære høreskader, da området for disse skader er mellem 45-100 meter fra støjkilden. Da der er mange alternative fødesøgningsområder i den resterende del af Nordsøen, vil eventuelle dyr, som bliver forstyrret af støjen i form af adfærdsændringer, have mulighed for at svømme til tilstødende områder i den midlertidige periode, hvor der rammes. Det vurderes på den baggrund, at påvirkningen af havpattedyr fra undervandsstøj vil være ubetydelig og dermed ikke væsentlig.²⁸⁴

Afsnit 6.14 indeholder en vurdering af, hvorvidt der er Natura 2000-områder og/eller bilag IV-arter, der kan blive påvirket væsentligt af anlæg og drift af Baltic Pipe i Nordsøen. Det fremgår, at gasrørledningen i Nordsøen ikke etableres i eller i umiddelbar nærhed af marine Natura 2000-områder. Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 20 km syd for undersøgelseskorridoren for rørledningen i Nordsøen.²⁸⁵ På baggrund af en vurdering af bl.a. en potentiel påvirkning fra støj og sedimentspild vurderes det, at der ikke er risiko for væsentlige påvirkninger af Natura 2000-områder hverken i anlægs- eller driftsfasen eller som følge af kumulative påvirkninger. Som anført ovenfor er det desuden vurderet, at etableringen og driften af gasrørledningen i Nordsøen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af havpattedyr, herunder bilag IV-arter.

Lillebælt

Kapitel 6 behandler Baltic Pipe-projektets miljøpåvirkninger på det marine miljø i Lillebælt. Afgrænsningen af indholdet i miljøkonsekvensrapporten for Baltic Pipe i Lillebælt er beskrevet i afsnit 6.1, og de miljøpåvirkninger, der er relevante i forbindelse Baltic Pipe-projektet i Lillebælt, er beskrevet i afsnit 6.3 til 6.15. Der er for hvert emne ligeledes foretaget en vurdering af projektets påvirkninger i kombination med andre planer og projekter (kumulative påvirkninger).

Det fremgår bl.a., at hvis rørledningen placeres oven på havbunden og kun nedgraves og tildækkes ved

---

²⁸³ Ibid., side 97.

²⁸⁴ Ibid., afsnit 6.5.3.1.1.

²⁸⁵ Ibid., side 184.

ilandføringerne, vil der være meget små påvirkninger af havbunden, som vurderes som værende uvæsentlige.²⁸⁶ Ved denne anlægsløsning vil der desuden i driftsfasen være potentielle påvirkninger, idet rørledningen kan reducere strømmen og dermed salttransporten og således vandskiftet i Gøttrup Fjord.²⁸⁷ Hvis rørledningen i stedet nedgraves i havbunden, vil dette skabe et ca. 4 km langt spor (rør-lægningsgrav) med en bredde, der i havbundens overflade skønnes at variere fra ca. 20 meter til ca. 40 meter, ligesom der vil ske tilbagefyldningsarbejder. I så fald vil der forekomme midlertidige påvirkninger af havbunden, indtil gasrørledningen er placeret i renden og tildækket.²⁸⁸

Det fremgår videre, at uanset om rørledningen graves ned i havbunden eller lægges på havbunden og dækkes med skærver, vil der være en række forskellige påvirkninger af havbunden og dermed også plante- og dyrelivet på bunden, herunder også ålegræsområder og stenrev.²⁸⁹

Anlægsaktiviteterne kan potentielt også påvirke havpattedyr, herunder bilag IV-arter, direkte på grund af støj og forstyrrelser. Navnlig støj fra nedramning af midlertidige spunsvægge i forbindelse med ilandføringerne og stålpæle ved Fænø kan medføre en påvirkning af havpattedyr i området. Også sediment-spild og klapning kan påvirke havpattedyrene.²⁹⁰

Det fremgår, at risikoen for påvirkning fra undervandsstøj bl.a. håndteres ved anvendelse af dobbelte boblegardiner, hvorved kun undervandsstøj, der kan medføre adfærdsændringer (og ikke permanente eller midlertidige høreskader), vil forekomme uden for boblegardinernes afgrænsning.²⁹¹ Derudover anvendes soft start-procedure.

Etableringen af gasrørledningen i Lillebælt sker umiddelbart nord for Natura 2000-område nr. 112, Lillebælt. Afsnit 6.14 indeholder derfor en konsekvensvurdering af projektets påvirkninger af Natura 2000-område nr. 112, som omfatter habitatområde nr. 96 samt fuglebeskyttelsesområde nr. 47. På habitatområdets udpegningsgrundlag er der flere marine naturtyper som eksempelvis sandbanker og rev, der potentielt kan påvirkes af sedimentspredning i anlægsfasen for Baltic Pipe. Blandt arterne på udpegningsgrundlaget findes marsvin, som også potentielt kan påvirkes af sedimentspredning samt undervandsstøj

---

²⁸⁶ Ibid., side 80.

²⁸⁷ Ibid., side 86 ff.

²⁸⁸ Ibid., side 80 ff.

²⁸⁹ Ibid., side 104 ff.

²⁹⁰ Ibid., side 118.

²⁹¹ Ibid., side 125 ff.

og forstyrrelser i anlægsfasen. Fugle på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag kan også potentielt påvirkes af projektet.²⁹²

Det er vurderet, at anlægsarbejdet kan gennemføres uden at medføre skadelige påvirkninger af stenrev, marine habitatnaturtypers areal, struktur og funktion, marsvin og fugle i Natura 2000-området, og således ikke vil medføre skadelige påvirkninger af udpegningsgrundlaget. Det er i vurderingen forudsat, at anlægsarbejderne udføres som angivet i VVM-redegørelsen i forhold til de metodemæssige og tidsmæssige krav og restriktioner.²⁹³

Afsnit 6.14 indeholder desuden en vurdering af, om aktiviteter forbundet med projektet, som udføres ved Trelde Næs, kan påvirke Natura 2000-område nr. 108, Æbelø, havet syd for og Nærø væsentligt (væsentlighedsvurdering). Det fremgår, at gennemførte vurderinger viser, at etablering af Baltic Pipe-rørledningen (herunder eventuelle klappingsaktiviteter) ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 108.²⁹⁴

Herudover indeholder afsnittet en vurdering af, om der er bilag IV-arter, der kan blive påvirket væsentligt af anlæg og drift af Baltic Pipe i Lillebælt. Som anført ovenfor er det vurderet, at etableringen og driften af gasrørledningen i Nordsøen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af havpattedyr, herunder bilag IV-arter.²⁹⁵

Østersøen

Vurderingen omfatter påvirkninger fra aktiviteter i dansk territorialfarvand og EØZ samt det danske ilandføringsanlæg ved Faxe Bugt.

I afsnit 5²⁹⁶ er potentielle påvirkninger identificeret, og der er redegjort for, om disse potentielle påvirkninger kan påvirke relevante receptorer.

Afsnit 9 indeholder en beskrivelse af eksisterende forhold samt miljøkonsekvensvurderingen. De beskrevne og vurderede receptorer er vist i tabel 9-1²⁹⁷.

---

²⁹² Ibid., side 243 ff.

²⁹³ Ibid., side 294.

²⁹⁴ Ibid., side 296.

²⁹⁵ Ibid., side 296.

²⁹⁶ Baltic Pipe Offshorerørledning Tilladelse og Design – Miljøkonsekvensrapport – Østersøen Danmark, februar 2019, side 62 ff.

²⁹⁷ Baltic Pipe Offshorerørledning Tilladelse og Design – Miljøkonsekvensrapport – Østersøen Danmark, februar 2019, side 122.

Det fremgår bl.a. heraf, at havbunden, herunder levesteder for dyr og planter på havbunden, påvirkes fysisk eller ødelægges i områder, hvor rørledningen nedgraves. Efter reetablering af havbunden vil der ske en naturlig genkolonisering af havbundens dyr og planter, hvilket kan tage fra få til mange år. Ved ilandføringen i Faxe Bugt fjernes et ålegræsområde, som formentlig først vil være genetableret efter 10 år. Der er tale om et område på ca. 5.000 m², og derfor et meget lille område i forhold til den samlede udbredelse af ålegræs i Faxe Bugt, der er på omkring 5 mio. m². Dybdeforholdene vil desuden blive permanent påvirket af rørledningens tilstedeværelse, og varigheden klassificeres derfor som lang. Der vurderes dog samlet, at virkningerne ikke er væsentlige.²⁹⁸

Virkningerne for havpattedyr, herunder bilag IV-arter, vurderes som ubetydelige og derved ikke væsentlige. Der henvises til, at undervandsstøj fra anlægsaktiviteterne i Østersøen ikke vil kunne skelnes fra baggrundsstøjen i Østersøen som følge af intens skibstrafik.²⁹⁹

Afsnit 9.19 indeholder en vurdering af, hvorvidt der er Natura 2000-områder, der kan blive påvirket væsentligt af anlæg og drift af Baltic Pipe i Østersøen. Det fremgår, at linjeføringen ikke krydser Natura 2000-områder, da linjeføringen er lagt uden for Natura 2000-området nr. 252 Adler Grund og Rønne Banke. Linjeføringen går dog tæt på både danske, svenske, tyske og polske områder. I de foretagne væsentlighedsvurderinger konkluderes det dog, at der ikke er nogen væsentlige påvirkninger af noget dansk Natura 2000-område eller væsentlige grænseoverskridende påvirkninger på fjernere beliggende Natura 2000-områder.³⁰⁰

En vurdering af kumulative påvirkninger fremgår af afsnit 11. Relevante aktiviteter, arealbegrænsninger og projekter i form af råstofvindingsområder, klappladser, havvindmølleparker og infrastrukturprojekter, herunder andre rørledninger samt hele Baltic Pipe-ruten, er inddraget i vurderingen. Vurderingen er, at det er usandsynligt, at kumulative påvirkninger fra eksisterende og planlagte projekter samt de planlagte projektaktiviteter for Baltic Pipe-projektet vil have en væsentlig påvirkning på havmiljøet.

For rørledningen i Østersøen er det samlet set vurderet, at der ikke vil være en påvirkning af de receptorer, der er vurderet for så vidt angår det fysiske-kemiske, biologiske og socioøkonomiske miljø.³⁰¹

---

²⁹⁸ Ibid., side 126, 167, og afsnit 9.11-9.13.

²⁹⁹ Ibid., side 173 f. og afsnit 9.16.

³⁰⁰ Ibid., afsnit 9.19.

³⁰¹ Ibid., resuméet.

10.1.3 *Espoo-proces*

"Baltic Pipe Offshorerørledning – Tilladelse og Design – Espoo-Rapport - Danmark" fra december 2018³⁰² er udarbejdet på baggrund af Espoo-konventionen.

Rapporten vedrører Østersøen og beskriver den danske del af projektets grænseoverskridende miljøpåvirkninger i tilstødende svenske, tyske og polske havområder.

Espoo-rapporten var i høring hos de lande omkring Østersøen, der kan blive påvirket af projektet. Høringen blev gennemført i perioden fra den 15. februar til den 29. august 2019.

Det fremgår af det tilsendte materiale, at arbejdet i Nordsøen foregår i dansk territorialfarvand, og at det er vurderet, at der ikke er nogen grænseoverskridende påvirkninger i Nordsøen.³⁰³

10.1.4 *Afgørelser*

10.1.4.1 *Afgørelse af 25. oktober 2019 om tilladelse til Baltic Pipe-naturgasrørledning i Østersøen*³⁰⁴

I afgørelse af 25. oktober 2019 meddelte klima-, energi- og forsyningsministeren tilladelse til etablering af gasrørledningen Baltic Pipe i Østersøen. Tilladelsen omfatter etablering, herunder nedlægning, af rørledningen på dansk havområde i Østersøen.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 3 a og § 4 i kontinentalsokkeloven, samt § 2 i bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og på kontinentalsoklen.

Det fremgår, at tilladelsen bl.a. meddeles på baggrund af den i henhold til miljøvurderingsloven gennemførte miljøvurdering, som tillige indeholder en vurdering efter habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet m.v. Det fremgår videre, at projektet er omfattet af Espoo-konventionen, og at Sverige, Tyskland og Polen har været inddraget i miljøvurderingsprocessen.

Energistyrelsen har efter en gennemgang af miljøkonsekvensrapporten fundet, at rapporten opfylder kravene i § 20 i miljøvurderingsloven. På baggrund af rapporten samt egne vurderinger af de identificerede

---

³⁰² Baltic Pipe Offshorerørledning – Tilladelse og Design – Espoo-Rapport - Danmark, december 2018.

³⁰³ Ikke-teknisk resume af miljøkonsekvensrapporterne for Baltic Pipe, februar 2019, side 19.

³⁰⁴ Afgørelse af 25. oktober 2019 om tilladelse til Baltic Pipe-naturgasrørledning i Østersøen.

konsekvensers væsentlighed og af de foreslåede afværgeforanstaltningers tilstrækkelighed, nationale høringssvar og internationale høringssvar, jf. Espoo-processen, finder Energistyrelsen, at Baltic Pipe-projektet i Østersøen kan etableres og drives uden uacceptable påvirkninger af mennesker, miljøet, samfundet mv., hvis rammerne for projektets etablering og drift som beskrevet i den forelagte ansøgning og miljøkonsekvensrapport af februar 2019, herunder de afværgeforanstaltninger, som er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, bliver gennemført og vilkårene for tilladelse overholdt.

Tilladelsen er meddelt på vilkår om bl.a., at materiale til stabilisering af rørledningen ikke må kunne skade flora og fauna i Østersøen (vilkår 7), at der i forbindelse med udlægning af sten skal holdes udkig efter havpattedyr fra skibet, og at der skal anvendes bortskræmning med pinger, inden stenene udlægges (vilkår 8), og at rørlægning skal forsøge at undgås i det, der er kendt som Arkona-bassinet, i perioden juli til august, pga. torskens gydeperiode (vilkår 9).

10.1.4.2 Afgørelse af 25. oktober 2019 om tilladelse til Baltic Pipe-naturgasrørledning i Lillebælt og Nordsøen³⁰⁵

I afgørelse af 25. oktober 2019 meddelte klima-, energi- og forsyningsministeren tilladelse til etablering af gasrørledningen Baltic Pipe i Lillebælt samt Baltic Pipe (Europipe II grenrørledningen) i Nordsøen. Tilladelsen omfatter etablering, herunder nedlægning, af rørledningen på dansk havområde i Lillebælt og Nordsøen.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 3 a og § 4 i kontinentalsokkeloven, samt § 2 i bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og på kontinentalsoklen.

Det fremgår, at tilladelsen bl.a. meddeles på baggrund af den i henhold til miljøvurderingsloven gennemførte miljøvurdering, som tillige indeholder en vurdering efter habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet m.v.

Videre fremgår, at Baltic Pipe i Nordsøen og Baltic Pipe-rørledningen i Lillebælt er besluttet ikke at være omfattet af Espoo-konventionen, da projektet vurderes ikke at have virkninger på miljøet på tværs af landegrænser, men at Norge har været inddraget for så vidt angår forhold om sikkerhed, sundhed og miljø i forhold til rørledningen i Nordsøen.

Energistyrelsen har efter en gennemgang af miljøkonsekvensrapporten fundet, at rapporten opfylder kravene i § 20 i miljøvurderingsloven. På baggrund af rapporten samt egne vurderinger af de identificerede

---

³⁰⁵ Afgørelse af 25. oktober 2019 om tilladelse til Baltic Pipe-naturgasrørledning i Lillebælt og Nordsøen.

konsekvensers væsentlighed og af de foreslåede afværgeforanstaltningers tilstrækkelighed, nationale høringssvar og internationale høringssvar, jf. Espoo-processen, finder Energistyrelsen, at Baltic Pipe projektet i Østersøen kan etableres og drives uden uacceptable påvirkninger af mennesker, miljøet, samfundet mv., hvis rammerne for projektets etablering og drift som beskrevet i den forelagte ansøgning og miljøkonsekvensrapport af februar 2019, herunder de afværgeforanstaltninger, som er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, bliver gennemført og vilkårene for tilladelse overholdt.

Tilladelsen er meddelt på vilkår om bl.a., at materiale til stabilisering af rørledningen ikke må kunne skade flora og fauna i Nordsøen eller Lillebælt (vilkår 7), at der i forbindelse med udlægning af sten skal holdes udvig efter havpattedyr fra skibet, og at der skal anvendes bortskræmning med pinger, inden stenene udlægges (vilkår 8), at anlægsaktiviteter vedr. luftbåren støj fra ramning af stålpæle i Lillebælt syd for Fænø ikke må finde sted i april til juni måned pga. havternens yngle-periode, såfremt det konstateres, at havternen er ynglende på den udpegede ynglelokalitet på Fønsskov Odde (vilkår 9), at det for at undgå at skade havpattedyrene i Lillebælt skal anvendes dobbelte boblegardiner og at ramning af spuns og pæle i Lillebælt skal indledes med soft start-procedure, således at marsvin og sæler kan fortrække fra området, inden den egentlige ramning igangsættes (vilkår 10), og at de i miljøkonsekvensrapporten beskrevne afværgeforanstaltninger skal overholdes i forbindelse med anlægsarbejde (vilkår 11).

10.1.4.3 Afgørelse af 8. oktober 2021 om ændring til tilladelse af 25. oktober 2019 til Baltic Pipe naturgasrørledning i Østersøen³⁰⁶

Energistyrelsen traf den 8. oktober 2021 afgørelse om ændring til tilladelsen af 25. oktober 2019 til etablering af Baltic Pipe i Østersøen, som er omtalt ovenfor i afsnit 10.1.4.1.

Baggrunden for afgørelsen var, at bygherren havde ansøgt som at placere rørledningen direkte på havbunden ved krydsning af tre sejlruiter i Østersøen uden yderligere havbundsinterventionsarbejder samt en mindre ændring af rørledningens vægtykkelse ved en af de tre sejlrutekrydsninger. I miljøkonsekvensrapporten fra februar 2019 er det beskrevet, at rørledningen graves ned i havbunden ved krydsning af de tre sejlruiter. Ansøgningen om ændring var vedlagt en screeningsrapport.

Energistyrelsen traf den 15. september 2021³⁰⁷ afgørelse om, at projektændringen ikke var miljøvurderingspligtig, da den planlagte projektændring ikke blev vurderet at have væsentlige skadelige virkninger på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 21, stk. 1, jf. bilag 2, nr. 13.a. Styrelsen traf samtidig afgørelse om, at der ikke skulle udarbejdes en habitatkonsekvensvurdering af projektændring, jf. offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsens § 4. Af styrelsens vurdering fremgår, at projektændringens påvirkninger på

---

³⁰⁶ Afgørelse af 8. oktober 2021 om ændring til tilladelse til Baltic Pipe naturgasrørledning i Østersøen.

³⁰⁷ Afgørelse af 15. september 2021 om ikke miljøvurderingspligt af projektændring.

miljø, sikkerhed og sundhed er mindre, ubetydelige eller ikkeeksisterende i forhold til det oprindelige design. Af vurderingen fremgår tillige, at projektændringen ikke vil medføre en påvirkning af Natura 2000-områder eller bilag IV-arter.

Energistyrelsen meddelte herefter den 8. oktober 2021 tilladelse til projektændringen i henhold til kontinentalsokkelovens § 3 a og § 4, samt § 2 i bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og på kontinentalsoklen.

10.1.4.4 Afgørelse af 21. juli 2022 om tilladelse til drift af Baltic Pipe-naturgasrørledning i Østersøen³⁰⁸

Energistyrelsen meddelte den 21. juli 2022 tilladelse til at sætte Baltic Pipe-rørledningen i drift for så vidt angår de to delstrækninger af rørledningen på dansk søterritorium og kontinentalsokkel i Østersøen. De to delstrækninger løber hhv. fra kystlinjen ved Faxe Bugt til svensk farvand og igen fra svensk farvand gennem dansk farvand ved Bornholm og videre ind i polsk farvand.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 2 i bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og på kontinentalsoklen med senere ændringer.

Det er anført i afgørelsen, at projektets miljømæssige påvirkninger fra både anlægs- og driftsfasen er behandlet i etableringstilladelsen af 25. oktober 2019, jf. ovenfor, og derfor ikke behandles i tilladelsen til idriftsættelse.

10.1.4.5 Afgørelse af 21. juli 2022 om tilladelse til drift af Baltic Pipe i Lillebælt og Nordsøen³⁰⁹

Energistyrelsen meddelte den 21. juli 2022 tilladelse til at sætte Baltic Pipe-rørledningen i drift for så vidt angår de to delstrækninger af rørledningen i Lillebælt og Nordsøen (Europipe II grenrørledningen) på henholdsvis dansk søterritorium og kontinentalsokkel.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 2 i bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og på kontinentalsoklen med senere ændringer.

Det er anført i afgørelsen, at projektets miljømæssige påvirkninger fra både anlægs- og driftsfasen er behandlet i etableringstilladelsen af 25. oktober 2019, jf. ovenfor, og derfor ikke behandles i tilladelsen til idriftsættelse.

---

³⁰⁸ Afgørelse af 21. juli 2022 om tilladelse til drift af Baltic Pipe naturgasrørledning i Østersøen.

³⁰⁹ Afgørelse af 21. juli 2022 om tilladelse til drift af Baltic Pipe i Lillebælt og Nordsøen.

10.2 Europipe I

10.2.1 *Generelt om Europipe I*

Europipe I er en gasrørledning, der går fra en norsk platform i Nordsøen til Tyskland. Rørledningen er 620 km lang med en diameter på 40". Ca. 54 km af rørledningen går over dansk territorium.

Rørledningen blev idriftsat i 1995.

10.2.2 *Afgørelser*

10.2.2.1 *Afgørelse af 11. december 1992 om tillatelse til anlegg og drift for det tredje transportsystemet for gass til kontinentet (Europipe)³¹⁰*

Afgørelsen er truffet af det norske olje- og energidepartement i henhold til norsk lov og angår godkendelse af udbygningen af Europipe I.

Det fremgår, at tilladelsen til anlæg og drift er betinget af, at der ratificeres en aftale mellem Tyskland og Norge. Danmark, eller den del af rørledningen, der går over dansk territorium, er ikke omtalt i tilladelsen.

Energistyrelsen har oplyst, at det ikke har været muligt at fremskaffe etableringstilladelsen til Europipe I for den del af rørledningen, der går over dansk territorium. Energistyrelsen har ikke kunnet oplyse, om der er udarbejdet en VVM- eller screeningsrapport for anlæg af rørledningen.

10.2.2.2 *Afgørelse af 30. marts 1995 om tilladelse til ibrugtagning af Europipe I rørledningen på dansk sokkelområde³¹¹*

Energistyrelsen meddelte den 30. marts 1995 tilladelse til ibrugtagning af Europipe I-gasrørledningen på dansk kontinentalsokkelområde.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 18 i bekendtgørelse nr. 711 af 16. november 1987 om sikkerhed m.v. på havanlæg.

Afgørelsen omtaler ikke miljøforhold.

---

³¹⁰ Afgørelse af 11. december 1992 om tillatelse til anlegg og drift for det tredje transportsystemet for gass til kontinentet (Europipe).

³¹¹ Afgørelse af 30. marts 1995 om tilladelse til ibrugtagning af Europipe I rørledningen på dansk sokkelområde.

10.3 Europipe II

10.3.1 Generelt om Europipe II

Europipe II er en gasrørledning, der går fra Norge til Tyskland. Rørledningen er 658 km lang med en diameter på 42". Ca. 180 km af rørledningen går over dansk territorium.

Rørledningen blev idriftsat i 1999.

10.3.2 Konsekvensutredning om Europipe II fra juni 1996

"Konsekvensutredning om Europipe II"³¹² blev udarbejdet i juni 1996 af en række operatører. Det fremgår, at konsekvensrapporten blev udarbejdet for at opfylde kravene om udarbejdelse af konsekvensrapport i den norske petroleumsløvs og plan- og byggelov.³¹³

Af indledningen til rapporten fremgår, at

*"[p]etroleumsløvens bestemmelser gjelder bare virksomhet på norsk sokkel. Konsekvensutredning for Europipe II gjelder derfor i første rekke den del av utbyggingen som finner sted på norsk område. Rørledningen vil imidlertid også krysse dansk og tysk sokkel fram til ilandføringsstedet i Tyskland. For å få fram et helhetssyn på Europipe II-utbyggingen, vil de vesentligste virkninger av rørledningen på dansk og tysk sokkel samt på land i Tyskland, bli referert i den norske konsekvensutredningen."*³¹⁴

Af afsnittet om problemstillinger og undersøgelsesmetode fremgår videre følgende:

"Utredningsaktiviteter - naturressurser

N1- Konsekvenser for fiskeressursene og fiskeriene

[...]

*Konsekvensutredningen vil fokusere på norsk sokkel, men i arbeidet med å finne en best mulig trasé vil det også bli gjort vurderinger for dansk og tysk sokkel."*³¹⁵

---

³¹² Konsekvensutredning om Europipe II, juni 1996.

³¹³ Konsekvensutredning, juni 1996, side 1.

³¹⁴ Konsekvensutredning, juni 1996, afsnit 1.3 (side 6).

³¹⁵ Konsekvensutredning, juni 1996, afsnit 2.1 (side 9).

I rapporten omtales følgende om rørledningens eventuelle påvirkning på dansk sokkelområde:

”Rørledningen vil krysse områder for trålfiske både på norsk, dansk og tysk sektor. Sjøbunnen langs traséen er generelt jevn, og antall frie spenn som vil oppstå under leggingen, er meget begrenset.

[...]

For å sikre stabiliteten på rørledningen planlegges grøfting av rørledningen langs deler av traséen i

dansk og tysk sektor. Planlagt grøfting er presentert i tabell 3.1 [tabel udeladt].

[...]

For å redusere omfanget av frie spenn vil det være nødvendig med steinfyllinger langs deler av traséen. Omfanget av steinfyllinger er presentert i tabell 3.2 [tabel udeladt].

[...]

Det er ikke rapportert norsk fangst av noen betydning fra de lokasjoner i dansk og tysk sektor som blir berørt av ledningen.

[...]

Det er ikke rapportert norsk fangst av noen betydning fra de lokasjoner i dansk og tysk sektor som blir berørt av ledningen. Beskrivelse av fiskeriaktivitet er derfor avgrenset til norsk sektor i Nordsjøen.”³¹⁶

Der er ikke herudover i rapporten redegjort for eventuelle påvirkninger på dansk sokkelområde.

10.3.3 Ansøgning om tilladelse til placering af Europipe II på dansk sokkelområde og VVM-redegørelse for Europipe II over dansk sokkel

10.3.3.1 Ansøgning af 15. november 1996

”Europipe II-gruppen” ansøgte den 21. november 1996 Energistyrelsen om tilladelse til placering af Europipe II på dansk sokkelområde.³¹⁷ Ansøgningen var vedlagt en række bilag.³¹⁸

---

³¹⁶ Konsekvensutredning, juni 1996, afsnit 3.2 (side 19), afsnit 6.1.4 (side 50) og afsnit 6.1.6 (side 52).

³¹⁷ Søknad om prinsippgodkjenning og tilladelse til prosjektering og fabrikkasjon af 15. november 1996.

³¹⁸ Bilag 1: Eier- og brukerforhold; bilag 2: Overordnet beskrivelse; bilag 3: Trasékart; bilag 4: Sikkerhetsanalyse; bilag 5: Tidsplan; bilag 6: Design basis; bilag 7: Design rapport (foreløpig); bilag 8: Prinsipper for egenkontroll; bilag 9: Anskaffelser.

Energistyrelsen har oplyst, at ansøgningen også var vedlagt en VVM-rapport for rørledningen over dansk sokkel. Energistyrelsen har i forbindelse med nærværende undersøgelse fremsendt den pågældende VVM-rapport³¹⁹, jf. nærmere nedenfor.

Af sikkerhedsanalysen vedlagt ansøgningen som bilag 4 fremgår bl.a. følgende om helse, miljø, sikkerhed og konsekvensundersøgelser:

”4.6 Miljømæssige konsekvenser

Det er utarbejdet en egen konsekvensutredning (VVM) for legging av Europipe II over dansk sektor.

Selve rørleggingsarbeidet vil bare gi lokale forstyrrelser av bunnsedimentet langs traseen, og virkningen på bunnfaunaen vil være av kort varighet.

Et gassutslipp ved et eventuelt uhell vil neppe ha registrerbare konsekvenser for marint liv, da gassen i hovedsak frigis til atmosfæren. Sannsynligheten for et slikt uhellsutslipp fra rørledningen er meget liten.

En samlet vurdering tilsier at de miljømæssige virkningene ved bygging og drift av rørledningen vil være små. Eventuelle skadevirkninger i det marine miljø vil være svært begrenset.

4.7 Fiskerimæssige konsekvenser

Samlet vurdert er konklusjonen at Europipe II hverken i anleggs- eller i driftsfasen venter å medføre ulemper av betydning for fisket i dansk sektor.

[...]

4.9 Konklusjon

Det er ikke identifisert forhold som gjør at de definerte akseptkriterier ikke kan nås.”³²⁰

Som bilag 5 til ansøgningen var vedlagt en tidsplan med en oversigt over i hvilke år og måneder de forskellige anlægsarbejder forudsattes gennemført. Ifølge tidsplanen skulle aktiviteterne gennemføres i perioden januar 1996 til september 1999.

---

³¹⁹ VVM for Europipe II over dansk sokkel.

³²⁰ Søknad om prinsippgodkjenning og tilladelse til prosjektering og fabrikkasjon af 15. november 1996, bilag 4 (Sikkerhedsanalyse), pkt. 4.6 og 4.7.

Bilag 6 til ansøgningen er et designgrundlag for rørledningen. Det fremgår, at designgrundlaget er udarbejdet til den konceptuelle fase, og at et opdateret designgrundlag for konstruktionsfasen er under udarbejdelse.

10.3.3.2 VVM-redegørelse for Europipe II over dansk sokkel (udateret)

Projektbeskrivelsen

Det fremgår af VVM-redegørelsen, at dansk regelværk i november 1996 ikke hjemler et krav om udarbejdelse af VVM for transitrørledninger over dansk sektor, men at operatøren og Energistyrelsen har aftalt, at der udarbejdes en VVM-redegørelse for den del af rørledningen, der går over dansk sektor.³²¹ Det fremgår, at Energistyrelsen er ansvarlig for myndighedsbehandlingen i Danmark og vil sende den endelige VVM-rapport i offentlig høring.

Om projektet fremgår, at rørledningen vil have en diameter på 42" og vil blive beklædt med korrosionsforhindrende asfalt og med en armeret betonkappe. Rørledningens samlede længde fra Norge til Tyskland vil blive 653 km, hvoraf 181 km vil ligge i dansk sektor. Rørledningen vil blive etableret med hjælp af et rørledningsfartøj. Anlægget forventes at være klar til gasleverancer i oktober 1999.

Miljøbeskrivelsen- og vurderingen

Om de miljømæssige konsekvenser ved etablering af rørledningen fremgår, at influensområdet for rørledningen vil være begrænset til en smal korridor på hver side af tracéet, hvorfor VVM-redegørelsen er koncentreret til den nærmeste kilometer på hver side af tracéet.³²² I konsekvensvurderingen er der navnlig redegjort for miljø- og fiskerimæssige forhold.³²³

Det fremgår, at rørledningsfartøjet under lægningsarbejdet vil bevæge sig med en hastighed på 4-6 km pr. dag, og at der kun i et snævert område omkring fartøjet vil være kortvarige restriktioner for fiskeriet under lægningsarbejdet.³²⁴

Det fremgår videre, at nedgravning af rørledningen i den danske sektor kan forårsage en lokal stigning i turbiditet, mens arbejdet udføres. På grund af at bunden hovedsageligt består af sand, forventes dog

---

³²¹ VVM for Europipe II over dansk sokkel, afsnit 1.2, side 3.

³²² VVM for Europipe II over dansk sokkel, afsnit 3, side 8.

³²³ VVM for Europipe II over dansk sokkel, afsnit 4, side 15.

³²⁴ VVM for Europipe II over dansk sokkel, side 2.

ingen betydelig stigning i turbiditet. Rørlægningen forventes heller ikke at have nogen varige effekter på bestanden af bunddyr eller fisk.³²⁵

Det fremgår desuden, at der i forbindelse med lægningen af rørledningen vil være luftudslip, men at luftudslip herefter er begrænset til eventuelle uheldsudslip. Udslip til havet i forbindelse med klargøring af rørledningen til drift vil ske i Tyskland eller Norge. Der er ikke planlagt udslip til havet i dansk sektor.³²⁶

VVM-redegørelsen indeholder ikke en vurdering af projektets eventuelle påvirkning på Natura 2000-områder eller bilag IV-arter.

Energistyrelsen har, med henvisning til principgodkendelsen af 14. april 1997 omtalt umiddelbart nedenfor, oplyst, at VVM-redegørelsen var i offentlig høring hos berørte myndigheder og organisationer fra den 19. december 1996 til den 17. februar 1997. Energistyrelsen har videre oplyst, at Energistyrelsen dengang vurderede, at offentligheden bestod af organisationer (og ikke også offentligheden i øvrigt), da medlemsstaterne i henhold til det dagældende VVM-direktiv havde kompetence til at fastlægge høringen og afgøre, hvilke dele af offentligheden, der var tale om.³²⁷

10.3.4 Afgørelser

10.3.4.1 Afgørelse af 14. april 1997 om principgodkendelse af Europipe II-rørledningen på dansk sokkelområde³²⁸

I afgørelse af 14. april 1997 meddelte Energistyrelsen principgodkendelse af Europipe II-rørledningen for så vidt angår den del af ledningen, der var planlagt placeret på dansk sokkelområde.

---

³²⁵ Ibid.

³²⁶ VVM for Europipe II over dansk sokkel, afsnit 2.6, side 7.

³²⁷ Af artikel 6, stk. 2 og 3, i 1985-direktivet fremgik følgende: "Medlemsstaterne sørger for, at enhver anmodning om tilladelse såvel som de oplysninger, der er indhentet i henhold til artikel 5, stilles til rådighed for offentligheden, og at de berørte dele af offentligheden får lejlighed til at udtale sig, inden projektet påbegyndes. De nærmere enkeltheder ved denne underretning og denne høring fastlægges af medlemsstaterne, som afhængigt af de pågældende projekters eller steders særlige karakter navnlig kan afgøre, hvilke dele af offentligheden der er tale om [...]."

³²⁸ Afgørelse af 14. april 1997 om tilladelse til fabrikation af Europipe II-rørledningen på dansk sokkelområde.

Afgørelsen er truffet i henhold til §§ 15 og 16 i bekendtgørelse nr. 711 af 16. november 1987 om sikkerhed m.v. på havanlæg og bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter³²⁹.

Principgodkendelsen omfatter rørledningen som beskrevet i ansøgningen af 15. november 1996.

Det fremgår af afgørelsen, at ansøgningen efter aftale mellem operatøren og Energistyrelsen var vedlagt en VVM-rapport dateret november 1996³³⁰ udarbejdet i henhold til VVM-direktivet. Det fremgår videre, at VVM-rapporten var i offentlig høring hos berørte myndigheder og organisationer fra den 19. december 1996 til den 17. februar 1997.

Det er gengivet i afgørelsen, at Miljøstyrelsen i sit høringssvar bemærkede, at der mangler dokumentation for, hvilke stoffer der dannes og/eller udledes til det omgivende havmiljø i forbindelse med rørets udvendige korrosionsbeskyttelse, at de anførte risici for utætheder i røret skal beskrives klarere, samt at den statistiske hyppighed for et rørledningsbrud skal dokumenteres.

Det fremgår af afgørelsen, at Energistyrelsen indarbejdede Miljøstyrelsens kommentarer som vilkår i afgørelsen. Afgørelsen er således meddelt på vilkår om bl.a., at operatøren skal sende en redegørelse til Energistyrelsen vedrørende hvilke stoffer, der dannes og/eller udledes til det omgivende havmiljø i forbindelse med rørets udvendige korrosionsbeskyttelse (vilkår 3), og at operatøren skal udarbejde yderligere sikkerhedsanalyser vedrørende uheld (vilkår 4).

Herudover er afgørelsen meddelt på vilkår om bl.a., at det endelige tracévalg skal foretages i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen (vilkår 1), at operatøren overfor Energistyrelsen skal redegøre for, hvorvidt fuglearterne i Skagerrak i anlægsfasen af Europipe II kan blive påvirket af rørlægningsfartøjet samt diverse hjælpefartøjer (vilkår 2), og at Energistyrelsen i fornødent omfang kan stille krav om, at Europipe II-ledningen skal nedgraves på dansk sokkelområde (vilkår 8).

Afgørelsen indeholder ikke en vurdering af projektets eventuelle påvirkning på Natura 2000-områder eller bilag IV-arter.

---

³²⁹ I dag bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen.

³³⁰ Den udgave af VVM-redegørelsen, som Kammeradvokaten har fået tilsendt i forbindelse med undersøgelsen, er udateret. Energistyrelsen har på forespørgsel bekræftet, at det er den udaterede VVM-redegørelse, der omtales i afgørelsen af 14. april 1997.

10.3.4.2 Afgørelse af 12. marts 1998 om tilladelse til installation af Europipe II på dansk sokkelområde³³¹

I afgørelse af 12. marts 1998 meddelte Energistyrelsen tilladelse til installation af Europipe II-rørledningen på dansk sokkelområde.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 17 i bekendtgørelse nr. 711 af 16. november 1987 om sikkerhed m.v. på havanlæg.

Det fremgår af afgørelsen, at der er ansøgt om tilladelse til installation af Europipe II-ledningen i et tidligere godkendt tracé på dansk kontinentalsokkelområde.³³² Videre fremgår, at der til brug for afgørelsen bl.a. er fremsendt en supplerende rapport vedrørende miljøkonsekvenser ved brug af korrosionsbeskyttelse på Europipe II-rørledningen³³³, jf. vilkår 3 i afgørelsen af 14. april 1997 omtalt ovenfor. Det fremgår, at Miljøstyrelsen ikke har haft kommentarer til den fremsendte rapport.

Der fremgår ikke, at der er fremsendt yderligere dokumentation til opfyldelse af de øvrige vilkår i afgørelsen af 14. april 1997, som er omtalt ovenfor.

Afgørelsen indeholder ikke en vurdering af projektets eventuelle påvirkning på Natura 2000-områder eller bilag IV-arter.

10.3.4.3 Afgørelse af 27. september 1999 om tilladelse til ibrugtagning af Europipe II på dansk sokkelområde³³⁴

Energistyrelsen meddelte den 27. september 1999 tilladelse til ibrugtagning af Europipe II på dansk sokkelområde.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 18 i bekendtgørelse nr. 711 af 16. november 1987 om sikkerhed m.v. på havanlæg.

---

³³¹ Afgørelse af 12. marts 1998 om tilladelse til installation af Europipe II på dansk sokkelområde.

³³² Energistyrelsen er i forbindelse med udarbejdelsen af nærværende undersøgelse blevet anmodet om at undersøge, hvilket tracé, der i afgørelsen omtales som "tidligere godkendt". Energistyrelsen har bestilt sagen hos Rigsarkivet, men der fremgår ingen oplysninger af sagen, som afklarer dette forhold.

³³³ Denne rapport er ikke fremsendt i forbindelse med nærværende undersøgelse, og rapportens indhold er derfor ikke gennemgået.

³³⁴ Afgørelse af 27. september 1999 om tilladelse til ibrugtagning af Europipe II på dansk sokkelområde.

Afgørelsen indeholder ikke en vurdering af projektets eventuelle påvirkning på Natura 2000-områder eller bilag IV-arter.

10.4 Franpipe

10.4.1 *Generelt om Franpipe*

Franpipe er en gasrørledning, der går fra en norsk platform i Nordsøen til Frankrig. Rørledningen er 840 km lang med en diameter på 42". Ca. 21 km af rørledningen går over dansk territorium.

Rørledningen blev etableret i 1997 og idriftsat i 1998.

10.4.2 *Miljømæssige undersøgelser*

Til brug for nærværende undersøgelse har vi modtaget "*Konsekvensutredning for et nytt transportsystem for gass til Frankrike*" fra februar 1995 udarbejdet af Den norske stats oljeselskap a.s. på vegne av interessentskapet for den nye rørledning³³⁵. Konsekvensrapporten vedrører hovedsageligt miljøforhold på norsk sokkel. Miljøforhold på andre landes sokkel, herunder dansk sokkel, omtales kun overordnet, fx i forhold til fiskeressourcer.³³⁶

Vi har desuden modtaget "*E.I.A NorFra - Dutch Sector*" fra november 1996 udarbejdet af interessentskabet for den nye rørledning³³⁷. VVM-redegørelsen vedrører anlæg af rørledningen på den nederlandske sokkel.

Energistyrelsen har oplyst, at styrelsen ikke har kunnet finde en VVM-redegørelse for anlæg af rørledningen på den danske sokkel, og at styrelsen heller ikke kan oplyse, hvorvidt der blev udarbejdet en VVM-redegørelse for den danske del.

---

³³⁵ Konsekvensutredning for et nytt transportsystem for gass til Frankrike, februar 1995.

³³⁶ Konsekvensutredning for et nytt transportsystem for gass til Frankrike, februar 1995, afsnit 6.5, side 20.

³³⁷ E.I.A NorFra – Dutch Sector, november 1996.

10.4.3 Afgørelser

10.4.3.1 Afgørelse af 20. januar 1996 om etablering af Franpipe-gasrørledningen på dansk sokkelområde³³⁸

Energistyrelsen meddelte den 20. januar 1996 tilladelse til installation af Franpipe-gasrørledningen (den gang omtalt som ”NorFra-rørledningen”) på dansk kontinentalsokkelområde.

Afgørelsen er truffet i henhold til §§ 15 og 16 i bekendtgørelse nr. 711 af 16. november 1987 om sikkerhed m.v. på havanlæg og bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter³³⁹.

I ansøgningen var gasrørledningen forudsat anbragt direkte på havbunden uden nedgravning, idet en nedgravning ifølge de foreliggende oplysninger ikke var nødvendig af hensyn til ledningens stabilitet. Af ansøgningen fremgik videre, at omfanget af en eventuel nedgravning ikke vil blive endeligt klarlagt, før den nødvendige detailprojektering er udført, og kortlægningsresultater foreligger.

Afgørelsen er meddelt på vilkår om bl.a., at Energistyrelsen i fornødent omfang kan stille krav om, at rørledningen skal nedgraves på dansk sokkelområde.

Det fremgår af afgørelsen, at en sikkerhedsanalyse har fastslået, at et eventuelt uheld på rørledningen ikke vil have registrerbar indflydelse for det marine liv.

Afgørelsen omtaler ikke i øvrigt miljøforhold.

10.4.3.2 Afgørelse af 30. marts 1998 om tilladelse til ibrugtagning af Franpipe gasrørledningen på dansk sokkelområde³⁴⁰

Energistyrelsen meddelte den 30. marts 1998 tilladelse til ibrugtagning af Franpipe gasrørledningen på dansk kontinentalsokkelområde.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 18 i bekendtgørelse nr. 711 af 16. november 1987 om sikkerhed m.v. på havanlæg.

---

³³⁸ Afgørelse af 20. januar 1996 om etablering af Franpipe-rørledningen på dansk sokkelområde.

³³⁹ I dag bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen.

³⁴⁰ Afgørelse af 30. marts 1998 om tilladelse til ibrugtagning af Franpipe gasrørledningen på dansk sokkelområde.

Afgørelsen omtaler ikke miljøforhold.

10.5 Lolland-Falster

10.5.1 *Generelt om Lolland-Falster gasrørledning*

Lolland-Falster gasrørledning skal gå fra Everdrup på Sjælland til Nakskov på Lolland. Gasrørledningen skal krydse henholdsvis Storstrømmen via Farø til Falster og Guldborg Sund til Lolland.

Rørledningen er etableret offshore, men der er endnu ikke meddelt idriftsættelsestilladelse.

Gasrørledningen forventes samlet at blive 115 km lang fordelt med hhv. 30-35 km på Sjælland, 25-30 km på Falster, 50 km på Lolland, 4 km under Storstrømmen og 2 km under Guldborg Sund.

Gasrørledningen planlægges idriftsat i september 2024.

10.5.2 *Miljøkonsekvensrapport Grøn Gas Lolland-Falster fra januar 2022*

”Miljøkonsekvensrapport Grøn Gas Lolland-Falster” af 10. januar 2022 (herefter ”Lolland-Falster VVM 2022”) er udarbejdet af Evida og Energinet^{341,342} VVM-redegørelsen indeholder en miljøkonsekvensvurdering af etablering samt efterfølgende drift og afvikling af et nyt gasrørledningsprojekt (”Grøn Gas Lolland-Falster”), der skal tilkobles gasrørledningen Baltic Pipe ved en kompressorstation i Everdrup i Næstved Kommune.

VVM-redegørelsen er udarbejdet i henhold til miljøvurderingsloven. Forud for udarbejdelse af VVM-redegørelsen har bl.a. Energistyrelsen afgrænset indholdet i ”Udtalelse om afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten for ’Grøn Gas Lolland-Falster’ projektet til havs” af 21. maj 2021.³⁴³

VVM-redegørelsen indeholder en beskrivelse og vurdering af hele gasrørledningsprojektet både på land og på havet. Det bemærkes, at Miljøstyrelsen er miljømyndighed for landdelen, mens Energistyrelsen er myndighed for havdelen af gasrørledningen. I nedenstående projektbeskrivelse samt miljøbeskrivelse- og vurdering er der derfor navnlig redegjort for havdelen.

---

³⁴¹ Miljøkonsekvensrapport Grøn Gas Lolland-Falster af 10. januar 2022.

³⁴² Ejerskabet af gasrørledningen er delt mellem Energinet og Evida.

³⁴³ ”Udtalelse om afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten for ’Grøn Gas Lolland-Falster’ projektet til havs” af 21. maj 2021.

Lolland-Falster VVM 2022 indeholder desuden en vurdering af projektet i henhold til habitatreglerne.

Lolland-Falster VVM 2022 var i offentlig høring i perioden fra den 24. januar til den 17. marts 2022.

10.5.2.1 Projektbeskrivelsen

Det fremgår af VVM-redegørelsen, at gasrørledningen skal anlægges på en ca. 115 km lang strækning mellem Everdrup på Sjælland og Nakskov på Lolland, og at gasrørledningen undervejs krydser hhv. Storstrømmen via Farø til Falster og Guldborg Sund ved Nykøbing Falster. Gasrørledningen etableres med en diameter på ca. 10" med en udvendig diameter på 273 mm. Der skal samtidig anlægges syv måler- og regulatorstationer med arealstørrelse på 2800 m² og tre selvstændige linjeventilstationer med en arealstørrelse på 1500 m².³⁴⁴

Det fremgår videre, at farvandskrydsningerne udføres ved underboring, hvor der bores under havbunden, hvorefter gasrørledningen trækkes igennem det borede hul. Hvis boringen under havbunden ikke lykkes, vil gasrørledningen under havbunden blive afproppet og efterladt. Der vil derefter blive boret i et nyt forsøg. Det fremgår, at boringe(r)n(e) udføres efter grundige forundersøgelser og af erfarne specialister, så sandsynligheden for, at der skal gøres flere forsøg, er lille.³⁴⁵ Underboring af farvandskrydsningerne sker minimum 10 meter under havbunden eller dybere alt efter længden af boringen og de geologiske forhold under havbunden.³⁴⁶

Det fremgår af VVM-redegørelsen, at placeringen af farvandskrydsningerne er foretaget ud fra, at der skal kunne opnås en krydsning, der er så kort og lige som mulig. Videre fremgår, at placeringen desuden er planlagt ud fra størst mulig hensyntagen til Natura 2000-områder, beskyttet natur, fredskov, fredede fortidsminder samt afstand til byer og enkeltliggende boliger.³⁴⁷

Anlægsarbejdet på gasrørledningen vil ifølge VVM-redegørelsen ske med hensyntagen til miljøet, og arbejdet vil ske i etaper.³⁴⁸ Arbejdet med farvandskrydsningerne kan have en varighed på 8-10 måneder på

---

³⁴⁴ Miljøkonsekvensrapport Grøn Gas Lolland-Falster af 10. januar 2022, side 16. Projektet er tilpasset efter mulige forslag fra borgere i 1. offentlighedsfase, og disse ændringer er indarbejdet i miljøkonsekvensvurderingen, jf. side 80. Fravalgte alternativer er beskrevet i kapitel 22.

³⁴⁵ Ibid., side 18-19.

³⁴⁶ Ibid., side 100.

³⁴⁷ Ibid., side 103.

³⁴⁸ Ibid., side 19.

grund af krydsningernes længde og kompleksitet. Selve underboringen forventes udført i størrelsesordenen 30 arbejdsdage.³⁴⁹ Anlægsarbejdet udføres primært på hverdage inden for almindelig arbejdstid, men arbejde på øvrige tidspunkter kan i et vist omfang blive nødvendigt.³⁵⁰

Der etableres arbejdsareal, opstrengningsareal, afsenderareal og/eller modtageareal henholdsvis på Sydsjælland ved Stensby, på Farø, på Falster og på Lolland.³⁵¹ Det fremgår, at der efter nedlæggelse af gasrørledningen og opførelse af stationerne, kun vil være få steder, hvor man kan se en forskel i landskabet i forhold til i dag.³⁵²

10.5.2.2 Miljøbeskrivelsen- og vurderingen

Det fremgår, at undersøgelsesområdet som udgangspunkt er 200 m på hver side af linjeføringen for gasrørledningen, men at der er undersøgt miljøpåvirkninger i større afstand, hvor det er relevant.³⁵³

VVM-redegørelsens kapitel 7-18 indeholder en miljøbeskrivelse- og vurdering af følgende emner: materielle goder, trafikale gener, støj og vibrationer, menneskers sundhed, klima, visuelle forhold, arkæologi og kulturarv, rekreative interesser, grundvand og drikkevand, overfladevand, Natura 2000 og biodiversitet, herunder bilag IV-arter. Hvert kapitel indeholder oplysninger om anvendt metode og datagrundlag, eksisterende forhold, konsekvenser i anlægsfasen og konsekvenser i driftsfasen. Dette er sammenfattet i redegørelsens kapitel 1. Følgende kan fremhæves fra de pågældende kapitler:

Der er ikke påvist væsentlige negative påvirkninger af klimaet som følge af hverken anlæg eller drift af gasrørledningen.³⁵⁴ Ved farvandskrydsningerne vil gasrørledningen ligge langt under havbunden (ca. 10-40 m), og der vil ifølge redegørelsen ikke være nogen påvirkninger af havet eller havbunden i driftsfasen.³⁵⁵ Det vurderes, at den økologiske funktionalitet for bilag IV-arter kan opretholdes for anlægsfasen, og at der ikke vil være væsentlige påvirkninger i driftsfasen.³⁵⁶ Risikoen for blowouts ved underboring og

---

³⁴⁹ Ibid., side 174.

³⁵⁰ Ibid., side 21.

³⁵¹ Ibid., side 100 ff.

³⁵² Ibid., side 21.

³⁵³ Ibid., side 77.

³⁵⁴ Ibid., kapitel 11.

³⁵⁵ Ibid., side 114.

³⁵⁶ Ibid., kapitel 18, side 509 og 513.

konsekvenserne heraf er beskrevet i redegørelsen.³⁵⁷ VVM-redegørelsen indeholder i kapitel 19 også en vurdering af en eventuel påvirkning som følge af kumulative projekter, herunder Baltic Pipe, Femern Bælt-forbindelsen og Ny Storstrømsbro. Det konkluderes, at der ikke er nogen væsentlig negativ påvirkning mellem det ansøgte projekt og andre projekter.³⁵⁸

I VVM-redegørelsen er der desuden foretaget en (væsentligheds)vurdering af, om projektet kan forventes at påvirke nærliggende Natura 2000-områder væsentligt.³⁵⁹ Det fremgår, at der er seks Natura 2000-områder i nærheden af eller inden for projektområdet. Ansøger har i den indledende væsentlighedsvurdering vurderet, at det for så vidt angår to Natura 2000-områder ikke kan udelukkes, at projektet vil kunne påvirke områderne væsentligt. Ansøger har derfor foretaget en konsekvensvurdering af påvirkningen på de to Natura 2000-områder. Konsekvensvurderingen er opsummeret i VVM-redegørelsens afsnit 1.15³⁶⁰ og indeholdt i kapitel 17. Konklusionen er, at projektet ikke skader lokaliteternes integritet.

10.5.3 Afgørelser

Energistyrelsen har meddelt separate tilladelser til gasrørledningens krydsning af henholdsvis Storstrømmen via Farø til Falster og Guldborg Sund til Lolland, jf. umiddelbart nedenfor.

10.5.3.1 Afgørelse af 8. juli 2022 om tilladelse til etablering af Lolland-Falster gasrørledningen over farvandskrydsningen "Storstrømmen"³⁶¹

Energistyrelsen meddelte den 8. juli 2022 tilladelse til etablering af rørledningen over farvandskrydsningen Storstrømmen. Tilladelsen omfatter etablering, herunder nedlægning, af rørledningen på dansk søterritorium i Storstrømmen.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 2 i bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og på kontinentalsoklen med senere ændringer. Herudover har Energistyrelsen foretaget en vurdering af projektet i henhold til bestemmelserne i offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsens §§ 4 og 8, som vedrører henholdsvis Natura 2000-områder og bilag IV-arter.

---

³⁵⁷ Ibid., side 104.

³⁵⁸ Ibid., side 50 og kapitel 19.

³⁵⁹ Ibid., side 37 ff. og kapitel 17.

³⁶⁰ Ibid., side 46 ff.

³⁶¹ Afgørelse af 8. juli 2022 om tilladelse til etablering af Lolland-Falster gasrørledningen over farvandskrydsningen "Storstrømmen".

Om de miljømæssige forhold har Energistyrelsen anført følgende:

”Energistyrelsen har, i samråd med de kompetente myndigheder, vurderet, at miljøvurderingen af den del af rørledningsprojektet, som ansøges nedlagt på dansk havområde, er afsluttet med et tilfredsstillende resultat. På baggrund af miljøvurderingen som fremgår af miljøkonsekvensrapporten samt habitatvurderingen af de identificerede konsekvensers væsentlighed, de foreslåede afværgeforanstaltningers tilstrækkelighed og nationale høringssvar finder Energistyrelsen således, at Lolland-Falster gasrørledningsprojektet i Storstrømmen kan etableres og drives uden uacceptable påvirkninger af mennesker, miljøet, samfundet mv., hvis rammerne for projektets etablering og drift, som beskrevet i den forelagte ansøgning og miljøkonsekvensrapport af januar 2022, herunder de afværgeforanstaltninger, som er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, bliver gennemført og vilkårene for tilladelse, jf. afsnit 1.2, overholdt.”

Energistytrelsens vurdering af miljøkonsekvensrapporten og tilhørende habitatvurdering er uddybet i kapitel 2 og 3 i bilag 1 til tilladelsen.

Tilladelsen er meddelt på vilkår om bl.a., at ansøger skal underrette Energistyrelsen, hvis rørledningsprojektet ikke gennemføres som ansøgt (vilkår 1), at ansøger skal fremsende en opdateret tidsplan for projektet til Energistyrelsen, herunder forventet tidspunkt for nedlæggelse af rørledningen, før nedlægning af rørledningen påbegyndes (vilkår 2), og at de i miljøkonsekvensrapporten beskrevne afværgeforanstaltninger skal overholdes i forbindelse med anlægsarbejde (vilkår 6).

10.5.3.2 Afgørelse af 8. juli 2022 om tilladelse til etablering af Lolland-Falster gasrørledningen over farvandskrydsningen ”Guldborg Sund”³⁶²

Energistyrelsen meddelte den 8. juli 2022 tilladelse til etablering af rørledningen over farvandskrydsningen Guldborg Sund. Tilladelse omfatter etablering, herunder nedlægning, af rørledningen på dansk søterritorium i Guldborg Sund.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 2 i bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og på kontinentalsoklen med senere ændringer. Herudover har Energistyrelsen foretaget en vurdering af projektet i henhold til bestemmelserne i offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsens §§ 4 og 8, som vedrører henholdsvis Natura 2000-områder og bilag IV-arter.

---

³⁶² Afgørelse af 8. juli 2022 om tilladelse til etablering af Lolland-Falster gasrørledningen over farvandskrydsningen ”Guldborg Sund”.

Om de miljømæssige forhold har Energistyrelsen anført følgende:

”Energistyrelsen har, i samråd med de kompetente myndigheder, vurderet, at miljøvurderingen af den del af rørledningsprojektet, som ansøges nedlagt på dansk havområde, er afsluttet med et tilfredsstillende resultat. På baggrund af miljøvurderingen som fremgår af miljøkonsekvensrapporten samt habitatvurderingen af de identificerede konsekvensers væsentlighed, de foreslåede afværgeforanstaltningers tilstrækkelighed og nationale høringssvar finder Energistyrelsen således, at Lolland-Falster gasrørledningsprojektet i Guldborg Sund kan etableres og drives uden uacceptable påvirkninger af mennesker, miljøet, samfundet mv., hvis rammerne for projektets etablering og drift, som beskrevet i den forelagte ansøgning og miljøkonsekvensrapport af januar 2022, herunder de afværgeforanstaltninger, som er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, bliver gennemført og vilkårene for tilladelse, jf. afsnit 1.2, overholdt.”

Energistyrelsens vurdering af miljøkonsekvensrapporten og tilhørende habitatvurdering er uddybet i kapitel 2 og 3 i bilag 1 til tilladelsen.

Tilladelsen er meddelt på vilkår om bl.a., at ansøger skal underrette Energistyrelsen, hvis rørledningsprojektet ikke gennemføres som ansøgt (vilkår 1), at ansøger skal fremsende en opdateret tidsplan for projektet til Energistyrelsen, herunder forventet tidspunkt for nedlæggelse af rørledningen, før nedlægning af rørledningen påbegyndes (vilkår 2), og at de i miljøkonsekvensrapporten beskrevne afværgeforanstaltninger skal overholdes i forbindelse med anlægsarbejde (vilkår 6).

10.6 Nord Stream 1

10.6.1 Generelt om Nord Stream 1

Nord Stream 1³⁶³ er to parallelle naturgasledninger med en diameter på 48” og en samlet længde på 1.224 km, der går fra Vyborg i Rusland til Lubmin i Tyskland. Rørledningerne går via en rute gennem søterritorierne og/eller de eksklusive økonomiske zoner for Rusland, Finland, Sverige, Danmark og Tyskland. Ca. 137 km af hver rørledning går over dansk territorium. Rørføringen er lagt øst og syd for Bornholm.

Nord Stream 1 blev fuldt ibrugtaget i oktober 2012.

---

³⁶³ For at undgå misforståelser i forhold til Nord Stream 2 omtales den oprindelige Nord Stream-rørledning som Nord Stream 1 (i stedet for ”blot” Nord Stream).

10.6.2 *VVM-redegørelse for offshore rørledninger gennem Østersøen – Dansk sektion, februar 2009*³⁶⁴

VVM-redegørelse for ”Offshore rørledninger gennem Østersøen – Dansk sektion” fra februar 2009 (herefter ”Nord Stream 1 VVM 2009”) indeholder en miljøkonsekvensvurdering af etablering af to parallelle rørledninger til transport af gas på dansk sokkelområde øst og syd for Bornholm.

VVM-redegørelsen er udarbejdet i medfør af kontinentalsokkelovens §§ 4 a og 4 c samt bekendtgørelse nr. 884 af 21. september 2000 om miljømæssig vurdering (VVM) af projekter til indvinding af kulbrinter og til etablering af rørledninger på dansk søterritorium og kontinentalsokkelområde.

Nord Stream 1 VVM 2009 indeholder desuden en vurdering af, om projektet kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt.³⁶⁵

VVM-redegørelsen er begrænset til de projektaktiviteter, som finder sted offshore i de danske territorialfarvande og den danske eksklusive økonomiske zone i Østersøen.³⁶⁶

VVM-redegørelsen var i høring hos de involverede danske myndigheder, hos organisationer og i offentligheden fra den 9. marts 2009 til den 8. maj 2009.

Grænseoverskridende indvirkninger af andre landes projektrelaterede aktiviteter på Danmark og af de danske farvande på andre lande er behandlet i en Espoo-rapport.³⁶⁷ Virkningerne på miljøet for hele rørledningen blev notificeret efter Espoo-konventionen til de omkringliggende lande, jf. nedenfor i afsnit 10.6.3.

10.6.2.1 *Projektbeskrivelsen*

Det fremgår, at der ønskes etableret to parallelle 48” stålrørledninger fra Portovaya i Vyborg-/Sankt Petersborg-området i Rusland til Lubmin i Greifswald-regionen i Tyskland. Hver rørledning vil have en samlet offshorelængde på omkring 1.222 km.³⁶⁸ Rørledningerne omtales som den ”nordvestlige” og den ”sydøstlige” rørledning for at kunne skelne dem fra hinanden.

---

³⁶⁴ Offshore rørledninger gennem Østersøen – Vurdering af virkninger på miljøet – Dansk sektion, februar 2009.

³⁶⁵ Ibid., side 101-102, 130 ff. og 329 ff.

³⁶⁶ Ibid., side 31.

³⁶⁷ Ibid., side 31.

³⁶⁸ Ibid., side 33.

Linjeføringen af rørledningerne er angivet på en række figurer og kortbilag i VVM-redegørelsen. Rørledningernes dimensioner er angivet i en tabel i VVM-redegørelsen.³⁶⁹

Det fremgår, at rutevalget er specifikt vurderet både for den samlede strækning og for den del, der lægges på dansk sektor. Selskabet har valgt ruten i den danske sektor på baggrund af en risikovurdering af de forskellige alternativer, herunder bl.a. to ruter nord om Bornholm. Selskabet anser den ansøgte rute for samlet set at være den rute, der har den laveste sikkerhedsmæssige og miljømæssige risiko ud af de undersøgte alternativer nordvest eller sydøst om Bornholm.³⁷⁰

Afstanden mellem de to parallelle rørledninger planlægges med minimum 100 meter med lokale afvigelser pga. ujævn havbund. Den korteste afstand mellem rørledningerne i danske farvande er angivet 104 meter, og den længste afstand til 529 meter.

Rørledningen planlægges udført og drevet i overensstemmelse med Det Norske Veritas offshore standard med kriterier og vejledning samt internationale standarder i øvrigt.

Det fremgår, at anlægsarbejdet kræver betydelige støttefaciliteter på land og eventuel helikopterstøtte. Dog er der ikke planer om at opføre støttefaciliteter i den danske sektion.

Om tidsplanen fremgår, at den første af de to rørledninger (nordvestlig) skal være færdiggjort inden udgangen af 2011. Denne anden rørledning (sydøstlig) vil ifølge planen være færdig i 2012.³⁷¹

Om tidsplanen for den danske del fremgår det supplerende, at lægningen af den nordvestlige rørledning foretages i andet kvartal 2010 med efterfølgende bundarbejder (nedgravning), hvorefter den danske del af rørledningen klargøres til produktion i sammenhæng med resten af rørledningen i andet og tredje kvartal 2011 med planlagt driftsstart i september 2011. Den sydøstlige rørledning planlægges lagt i den danske sektor i slutningen af første og i andet kvartal 2011 med efterfølgende bundarbejder, hvorefter rørledningen klargøres til produktion fra andet til fjerde kvartal 2011 med planlagt driftsstart i fjerde kvartal 2012.³⁷²

---

³⁶⁹ Ibid., side 33-35.

³⁷⁰ Ibid., side 36-37 og 100.

³⁷¹ Ibid., side 60.

³⁷² Ibid., side 60-65 samt figur 2.1.

Rørlægningen vil blive foretaget i en kontinuert proces fra et rørlægningsfartøj, der vil anvende en konventionel S-lay teknik. Læggefartøjet får support fra ankerhåndteringsfartøjer og undersøgelsesfartøjer. Læggehastigheden forventes i gennemsnit at være 2-3 km per dag afhængigt af vejrforholdene.

For så vidt angår havbundsarbejder fremgår, at nedpløjning er den eneste type havbundsarbejder, der er planlagt at skulle finde sted i danske farvande, og at der ikke ventes at være behov for dumpning af sten, uddybning og brug af præfabrikerede støttestrukturer. Nedpløjning vurderes at være påkrævet i en sektion på ca. 10-15 km i danske farvande.³⁷³

10.6.2.2 *Miljøbeskrivelsen- og vurderingen*

Det fremgår, at beskrivelsen af de eksisterende miljøforhold er baseret på litteratursøgning og oplysninger, der er indsamlet via kontakt med myndigheder, institutioner, organisationer og eksperter i Østersølandene. Det fremgår videre, at der i perioden 2004-2008 også er blevet udført en række geofysiske undersøgelser og miljøundersøgelser af rørledningsruten med det formål at opdatere og/eller supplere de indhentede oplysninger.³⁷⁴

VVM-redegørelsens afsnit 4³⁷⁵ indeholder en beskrivelse af miljøet det sted, hvor rørledningen ønskes nedlagt, herunder en beskrivelse af beskyttede områder, geologi og geomorfologi, hydrografi, vandkvalitet, det fremtidige klima, det biologiske miljø, bundflora- og fauna, fisk og fiskebestande, havpattedyr, fugle m.v.

I afsnit 5³⁷⁶ er den metode, som er anvendt til vurderingen af virkningerne på miljøet, beskrevet.

Afsnit 6³⁷⁷ indeholder redegørelsens vurdering af virkningerne på miljøet, herunder indvirkninger som følge af spredning af sediment, mængden af næringsstoffer og forurenende stoffer, ammunition, indvirkninger på infrastruktur og restriktioner langs rørledningsruten, herunder Natura 2000-områder, på offshore installationer, på det fysiske og kemiske miljø, på geologi, på vandkvaliteten, fra støj, på luftkvaliteten, på det biologiske miljø, herunder fisk og fiskebestande, havpattedyr og fugle, indvirkninger på det socioøkonomiske miljø, på skibstrafik, på turisme og rekreative områder og på kulturarv.

---

³⁷³ Ibid., side 66 og 69.

³⁷⁴ Ibid., side 107.

³⁷⁵ Ibid., side 107-285.

³⁷⁶ Ibid., side 286-312.

³⁷⁷ Ibid., side 313-397.

Indvirkningerne på det fysiske og kemiske miljø er alle vurderet til at have ingen eller en lille påvirkning. Indvirkningerne på det biologiske miljø er ligeledes vurderet til at have ingen eller en lille påvirkning, bortset fra påvirkningen fra rørledningernes tilstedeværelse på havbunden, som vurderes til moderat. De socioøkonomiske indvirkninger er også vurderet til at have ingen eller en lille påvirkning.

For så vidt angår en eventuel påvirkning af Natura 2000-områder skal det fremhæves, at vurderingen i redegørelsen er, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder.³⁷⁸

VVM-redegørelsens afsnit 7 indeholder en beskrivelse af de miljømæssige risici forbundet med anlæg og drift af Nord Stream-rørledningerne. Afsnit 8 indeholder en identifikation af eventuelle grænseoverskridende virkninger. Afsnit 9 beskriver afhjælpende foranstaltninger og afsnit 10 kontrol med miljøvirkningerne. Endelig er der i afsnit 11 en redegørelse af tekniske mangler og mangel på viden.

10.6.3 Espoo-proces

”Nord Stream Espoo-rapport” fra februar 2009 (bind I-III) er udarbejdet på baggrund af Espoo-konventionen, jf. bekendtgørelse af konventionen af 25. februar 1991 om vurdering af virkningerne på tværs af landegrænserne.³⁷⁹

Rapporten beskriver virkningerne på miljøet for den samlede rørledning fra Rusland til Tyskland.

Espoo-rapporten var i høring hos følgende lande omkring Østersøen: Rusland, Finland, Sverige, Tyskland, Polen, Estland, Letland og Litauen. Disse lande blev spurgt, om de vurderede, at den danske del af rørledningsprojektet kunne have en væsentlig grænseoverskridende virkning på deres respektive områder. Høringen blev gennemført i perioden fra den 9. marts til den 9. juni 2009.

På grundlag af svarene fra landene blev der herefter gennemført en såkaldt konsultation mellem flere af landene. Energistyrelsen har anført, at Danmark i løbet af konsultationen besvarede spørgsmål og sendte yderligere information og undersøgelser til Rusland, Finland, Sverige, Tyskland, Polen, Estland, Letland og Litauen.

---

³⁷⁸ Ibid., side 331.

³⁷⁹ Nord Stream Espoo-rapport, februar 2009, bind I, Nord Stream Espoo-rapport, februar 2009, bind II, Nord Stream Espoo-rapport, februar 2009, bind III.

10.6.4 Afgørelser

10.6.4.1 Afgørelse af 20. oktober 2009 om tilladelse til delstrækning på dansk havområde af Nord Stream naturgasrørledningerne³⁸⁰

Energistyrelsen meddelte den 20. oktober 2009 tilladelse til anlæg af Nord Stream I på dansk havområde i Østersøen. Tilladelsen omfatter konstruktion, herunder nedlægning, af to parallelle naturgasrørledninger på dansk havområde øst og syd for Bornholm.

Tilladelsen er meddelt i medfør af lov om kontinentalsoklen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1101 af 18. november 2005 med senere ændringer, statens højhedsret over søterritoriet samt bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen.

Det fremgår, at tilladelsen blev givet som ansøgt med tilhørende ansøgningsmateriale, jf. afsnit 10.6.2 ovenfor.

Det fremgår af afgørelsen, at Energistyrelsen har forelagt det ansøgende selskab de indkomne svar fra høringen af VVM-redegørelsen og Espoo-rapporten, og at selskabet efter anmodning fra Energistyrelsen har kommenteret disse.

Det fremgår videre, at Energistyrelsen i samråd med de kompetente myndigheder efter en samlet vurdering af det foreliggende materiale, herunder høringssvarene og kommentarerne hertil, har vurderet, at miljøvurderingen af den del af rørledningsprojektet, som ansøges nedlagt på dansk sokkelområde, er afsluttet med et tilfredsstillende resultat. Af afgørelsens afsnit 3 fremgår Energistyrelsens bemærkninger til oplysningerne i VVM-redegørelsen om det ansøgte projekt. Øvrige myndigheders, herunder Skov- og Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen, høringssvar er også gengivet i afsnit 3 med bemærkninger om, hvordan høringssvaret er håndteret.

Det fremgår desuden af afgørelsens afsnit 3.3.9, at de danske myndigheder ikke har haft bemærkninger til ansøgers vurdering af projektets eventuelle påvirkninger på Natura 2000-områder.

---

³⁸⁰ Afgørelse af 20. oktober 2009 om tilladelse til delstrækning på dansk havområde af Nord Stream naturgasrørledningerne.

10.6.4.2 Afgørelse af 15. juli 2011 om tilladelse til drift af delstrækning af Nord Stream I (vest) på dansk søterritorium og dansk kontinentalsokkel³⁸¹

Energistyrelsen meddelte den 15. juli 2011 tilladelse til at sætte delstrækning af rørledning 1 (den vestlige) af Nord Stream I rørledningerne i drift på dansk søterritorium og dansk kontinentalsokkel. Energistyrelsen henviser i afgørelsen til tilladelse af 20. oktober 2009 til etablering af rørledningen.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 2 i bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen.

Det fremgår, at rørledning 1 (vest) vil blive taget i drift i slutningen af september 2011, som beskrevet i Nord Stream 1 VVM 2009.

Afgørelsen omtaler ikke miljøforhold.

10.6.4.3 Afgørelse af 10. juli 2012 om tilladelse til drift af delstrækning af Nord Stream I (øst) på dansk søterritorium og dansk kontinentalsokkel³⁸²

Energistyrelsen meddelte den 10. juli 2012 tilladelse til at sætte delstrækning af rørledning 2 (den østlige) af Nord Stream I rørledningerne i drift på dansk søterritorium og dansk kontinentalsokkel. Energistyrelsen henviser i afgørelsen til tilladelse af 20. oktober 2009 til etablering af rørledningen.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 2 i bekendtgørelse nr. 361 af 25. april 2006 om visse rørledningsanlæg til transport af kulbrinter på søterritoriet og på kontinentalsoklen.

Det fremgår, at rørledning 2 (øst) vil blive taget i drift i perioden ultimo september-primus oktober 2012, som beskrevet i Nord Stream 1 VVM 2009.

Afgørelsen omtaler ikke miljøforhold.

---

³⁸¹ Afgørelse af 15. juli 2011 om tilladelse til drift af delstrækning af Nord Stream I (vest) på dansk søterritorium og dansk kontinentalsokkel.

³⁸² Afgørelse af 10. juli 2012 om tilladelse til drift af delstrækning af Nord Stream I (øst) på dansk søterritorium og dansk kontinentalsokkel.

10.7 Nord Stream 2

10.7.1 *Generelt om Nord Stream 2*

Nord Stream 2 består af to 48" parallelle naturgasledninger på 1.230 km, der går fra Vyborg i Rusland til Lubmin i Tyskland via en rute gennem søterritorierne og/eller de eksklusive økonomiske zoner for Rusland, Finland, Sverige, Danmark og Tyskland. Ca. 147 km af hver rørledning går over dansk territorium. Rørføringen på dansk kontinentalsokkelområde er lagt øst og syd for Bornholm.

Nord Stream 2 er endnu ikke idriftsat.

10.7.2 *VVM-redegørelse for Nord Stream 2 Sydøstlig rute fra april 2019*

"Nord Stream 2 AG Miljøkonsekvensrapport, Danmark, Sydøstlige rute" fra april 2019 (herefter "Nord Stream 2 VVM 2019")³⁸³ indeholder en miljøkonsekvensvurdering af etablering af to parallelle rørledninger til transport af gas på dansk sokkelområde øst og syd for Bornholm.

VVM-redegørelsen er udarbejdet i medfør af kontinentalsokkeloven, miljøvurderingsloven samt dagældende bekendtgørelse nr. 434 af 2. maj 2017 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger m.v. offshore (offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsen).

Nord Stream 2 VVM 2019 indeholder desuden en vurdering af, om projektet kan påvirke Natura 2000-områder og bilag IV-arter væsentligt.

VVM-redegørelsen er udarbejdet specifikt for den danske del af Nord Stream 2 projektet.³⁸⁴ Den dækker kun offshore-aktiviteter forbundet med etablering og drift af Nord Stream 2-rørledningssystemet i Danmark, da der ikke er planlagt aktiviteter på land i Danmark.³⁸⁵

Nord Stream 2 VVM 2019 var i offentlig høring i perioden fra den 15. maj 2019 til den 10. juli 2019.

---

³⁸³ Nord Stream 2 AG Miljøkonsekvensrapport, Danmark, Sydøstlige rute, april 2019.

³⁸⁴ Nord Stream 2 AG Miljøkonsekvensrapport, Danmark, Sydøstlige rute, april 2019, side 23.

³⁸⁵ Nord Stream 2 AG Miljøkonsekvensrapport, Danmark, Sydøstlige rute, april 2019, side 84.

10.7.2.1 Projektbeskrivelsen

Det fremgår, at der ønskes etableret to parallelle 48" stålrørledninger fra Rusland til Tyskland. Rørledningerne omtales som "linje A" og "linje B" for at kunne skelne dem fra hinanden. De to NSP2-rørledninger (linje A og linje B) kommer til at løbe næsten parallelt med hinanden. Ansøgningen omfatter to rørledningskorridorer på +/-150 m på hver side af hver rørledningsrute.

I VVM-redegørelsen er to rutevarianter over dansk kontinentalsokkelområde beskrevet: NSP2/NSP2 V1 ("V1-ruten") og NSP2/NSP2 V2 ("V2-ruten"), da ansøger forventer at søge om tilladelse til disse som to ligestillede alternativer, og den ene eller den anden i sidste ende kan vælges som det foretrukne alternativ.³⁸⁶

Linjeføringen af rørledningerne og rutevarianterne er angivet på en række figurer og kortbilag i VVM-redegørelsen. Rørledningernes dimensioner er angivet i en tabel i VVM-redegørelsen. Det fremgår, at Nord Stream 2-ruten stort set er parallel med Nord Stream 1, bortset fra i danske farvande.³⁸⁷

Det fremgår, at rørledningernes fulde længde vil være ca. 1.230 km med V1-ruten, og ca. 1.248 km med V2-ruten. For så vidt angår rørledningernes længde i den danske sektor fremgår, at den vil være ca. 147 km, hvis V1-ruten vælges, eller ca. 164 km, hvis V2-ruten vælges.³⁸⁸

Anlægsaktiviteter i dansk farvand indebærer rørlægning og interventionsarbejde på havbunden. Det fremgår, at anlægsarbejdet på dansk sokkel forventes at skulle starte i begyndelsen af 2020. I dansk farvand forventes rørledningernes lægningsfase at vare i alt i ca. 115 dage, hvis V1-ruten vælges, eller ca. 125 dage, hvis V2-ruten vælges.³⁸⁹

Rørlægningen udføres af rørlægningsfartøjer, der gør brug af den konventionelle S-lægningsteknik. Yderligere stabilisering er forventet langs 4 km af ruten, og kan opnås enten ved nedgravning efter rørlægning eller ved placering af sten.³⁹⁰

---

³⁸⁶ Ikke-teknisk resumé - Miljøkonsekvensrapport, Danmark, Sydøstlige rute, april 2019, afsnit 0.3.2.

³⁸⁷ Nord Stream 2 AG Miljøkonsekvensrapport, Danmark, Sydøstlige rute, april 2019, side 24.

³⁸⁸ Ikke-teknisk resumé - Miljøkonsekvensrapport, Danmark, Sydøstlige rute, april 2019, afsnit 0.4.2.

³⁸⁹ Ibid., afsnit 0.4.3.

³⁹⁰ Ibid., afsnit 0.4.3.

NSP2 designes, konstrueres og drives i henhold til og i overensstemmelse med den internationale offshore-standard DNV OS-F101 samt andre standarder. Hver rørledning vil kræve ca. 100.000 24-t betonbelagte stålrør nedlagt på havbunden.³⁹¹

Konstruktionen af NSP2 kræver onshore-supportfaciliteter såsom vægtbelægningsanlæg og midlertidige lagerpladser, som resulterer i transport on- og offshore. Der er ikke planlagt supportfaciliteter eller transport på land på dansk territorium.

10.7.2.2 *Miljøbeskrivelsen- og vurderingen*

Eksisterende forhold i projektområdet fsva. fysisk-kemisk miljø, biologisk miljø og socioøkonomisk miljø er beskrevet i VVM-redegørelsens kapitel 7. Det fremgår, at den miljømæssige basisbeskrivelse er udarbejdet på grundlag af undersøgelser, der er blevet udført langs den foreslåede rutekorridor, peer-reviewed videnskabelig litteratur, relevante miljøkonsekvensrapporter, data fra NSP's overvågningsprogram, samt andre relevante tekniske rapporter og data for området.³⁹²

Potentielle påvirkninger for hele NSP2-ruten i danske farvande er beskrevet og vurderet i VVM-redegørelsens kapitel 9. Det fremgår, at V1-ruten og V2-ruten er vurderet separat, hvor påvirkningerne er forskellige mellem disse to rutevarianter.³⁹³

Det er vurderet, at påvirkningen under anlæg- og driftsfasen på (1) bathymetri, (2) sedimentkvalitet, (3) hydrografi, (4) klima og luftkvalitet, (5) plankton, (6) fisk, (7) havfugle, (8) beskyttede områder, (9) biodiversitet, (10) kulturarv, (11) mennesker og sundhed, (12) turisme og rekreative områder, (13) eksisterende og planlagt infrastruktur, (14) råstofvindingsområder, (15) militære øvelsesområder og (16) miljøovervågningsstationer vil være ubetydelig og ikke-væsentlig.

Påvirkningen af (1) vandkvalitet i forbindelse med frigivelse af sedimenter og forurenende stoffer i vandsøjlen, (2) bentisk flora og fauna i forbindelse med ændringer af levesteder og (3) adfærdsrespons på havpattedyr forbundet med genereringen af undervandsstøj er vurderet at være mindre men ikke væsentlig.

Påvirkningen af søfart og sejlruiter under anlægsfasen vil være mindre og ikke væsentlig, hvorimod påvirkningen under driftsfasen vil være ubetydelig og ikke væsentlig. Påvirkningen af kommercielt fiskeri

---

³⁹¹ Nord Stream 2 AG Miljøkonsekvensrapport, Danmark, Sydøstlige rute, april 2019, side 24.

³⁹² Ibid., side 109 f.

³⁹³ Ibid., side 296.

under anlægsfasen vil være ubetydelig og ikke væsentlig, hvorimod påvirkningen under driftsfasen vil være mindre og ikke væsentlig.

Der er i VVM-redegørelsens kapitel 9.12 foretaget en væsentlighedsvurdering i forhold til projektets mulige påvirkning på Natura 2000-områder. Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der ikke er planlagt aktiviteter med tilknytning til Nord Stream 2 i den danske sektor i de udpegede Natura 2000-områder. Det fremgår, at det nærmeste danske Natura 2000-områder ligger hhv. ca. 18 km (Adler Grund og Rønne Banke)³⁹⁴ og 45 km (Ertholmene) fra de foreslåede rutevarianter. Det vurderes, at områderne ligger udenfor rækkevidden af potentielle påvirkninger af miljøet fra Nord Stream 2-projektet. Det vurderes desuden, at projektet heller ikke vil have en væsentlig påvirkning på Natura 2000-områder udpeget af andre lande.

Af miljøkonsekvensrapportens kapitel 9.9 fremgår videre, at de eneste marine bilag IV-arter i dansk farvand er havpattedyr, herunder marsvin. De potentielle påvirkninger af havpattedyr under anlægs- og driftsfasen for Nord Stream 2 er vurderet til enten individuelt eller i kombination, at være ikke væsentlige, og at ingen af de planlagte påvirkninger fra Nord Stream 2 er vurderet til at bidrage til en overtrædelse af bevaringsmålsætningerne for bilag IV-arterne i Danmark.

VVM-redegørelsen indeholder i kapitel 12 en vurdering af en eventuel påvirkning som følge af kumulative projekter. Det fremgår, at det eneste relevante projekt, der potentielt kan generere kumulative påvirkninger, er Baltic Pipe. Det konkluderes, at der ikke er nogen væsentlig negativ påvirkning mellem det ansøgte projekt og Baltic Pipe.

10.7.3 *Espoo-proces*

”Nord Stream 2 Grænseoverskridende påvirkninger – Miljøkonsekvensrapport, Danmark, Sydøstlig Rute” fra april 2019³⁹⁵ er udarbejdet på baggrund af Espoo-konventionen.

Rapporten beskriver virkningerne på miljøet for den samlede rørledning fra Rusland til Tyskland.

Espoo-rapporten var i høring hos følgende lande omkring Østersøen: Estland, Finland, Letland, Litauen, Polen, Rusland, Sverige og Tyskland. Disse lande blev spurgt, om de vurderede, at den danske del af

---

³⁹⁴ Energistyrelsen har oplyst, at afstanden til Natura 2000-område Adler Grund og Rønne Banke på daværende tidspunkt var ca. 18 km, men at afgrænsningen af Natura 2000-området i 2021 er udvidet, så det omfatter habitatområde H261, H211 og H212 samt fuglebeskyttelsesområde F129. Afstanden mellem rørledningen og det nye udvidede Natura 2000-område er ca. 3,7 km.

³⁹⁵ Nord Stream 2 Grænseoverskridende påvirkninger – Miljøkonsekvensrapport, Danmark, Sydøstlig Rute, april 2019.

rørledningsprojektet kunne have en væsentlig grænseoverskridende virkning på deres respektive områder. Høringen blev gennemført i perioden fra den 15. maj til den 17. juli 2019.

På grundlag af svarene fra landene blev der herefter gennemført en såkaldt konsultation mellem flere af landene.

10.7.4 Afgørelser

10.7.4.1 Afgørelse af 30. oktober 2019 om tilladelse til Nord Stream 2 naturgasrørledninger³⁹⁶

Energistyrelsen meddelte den 30. oktober 2019 tilladelse til at anlægge to parallelle naturgasrørledninger på dansk kontinentalsokkelområde i Østersøen sydøst for Bornholm – rutevariant NSP2/NSP2 V1.³⁹⁷ Tilladelsen omfatter etablering, herunder nedlægning, af naturgasrørledningerne på dansk kontinentalsokkelområde.

Afgørelsen er truffet i henhold til kontinentalsokkelovens § 4, stk. 1, samt § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og på kontinentalsoklen.

Det fremgår af afgørelsen, at tilladelsen blandt andet meddeles på baggrund af en miljøvurdering, der er gennemført i henhold til miljøvurderingsloven, jf. lovens bilag 1, nr. 16, jf. § 15, stk. 1, nr. 1, hvori der også indgår en vurdering i henhold til habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. Det fremgår videre, at der er gennemført en Espoo-proces for projektet.

Energistyrelsen har gennemgået rapporten og fundet, at rapporten opfylder kravene i § 20 i miljøvurderingsloven. Energistyrelsen har desuden vurderet, at vurderingen af projektets miljømæssige indvirkning i Danmark samt på øvrige lande er afsluttet med et tilfredsstillende resultat.

Det fremgår af afgørelsen, at Nord Stream 2 AG har ansøgt om tilladelse til to rutevarianter NSP2 / NSP2 VI og NSP2 / NSP2 V2 som to ligestillede alternativer, så Energistyrelsen, efter at den miljømæssige proces er gennemført, kan beslutte, hvorvidt der kan udstedes en tilladelse til etablering af enten NSP2 / NSP2 VI eller NSP2 / NSP2 V2. Begge alternativer er vurderet i miljøkonsekvensrapporten.

---

³⁹⁶ Afgørelse af 30. oktober 2019 om tilladelse til Nord Stream 2 naturgasrørledninger. Energistyrelsen har oplyst, at afgørelsen er påklaget til Energiklagenævnet af en polsk miljøorganisation. Energiklagenævnet har endnu ikke truffet afgørelse i klagesagen.

³⁹⁷ Nord Stream ansøgte om to ligestillede rutevarianter (NSP2/NSP2 V1 eller NSP2/NSP2 V2), så Energistyrelsen, efter at den miljømæssige proces var gennemført, kunne beslutte, hvilken rutevariant, der kunne udstedes tilladelse til.

Energistyrelsen har anført, at styrelsen på grundlag af blandt andet miljøkonsekvensrapporterne og de indkomne høringssvar har vurderet, at den ansøgte sydøstlige rute om Bornholm (NSP2 V1) er at foretrække frem for den nordvestlige rute om Bornholm (NSP2 V2), da førstnævnte rute navnlig vil have en væsentlig mindre påvirkning på skibsfart og Natura 2000-områder.

I den miljømæssige vurdering af projektet har Energistyrelsen anført følgende (afgørelsens afsnit 3):

”På baggrund af miljøkonsekvensrapporten samt vurderinger af de identificerede miljøkonsekvensers væsentlighed, de foreslåede afværgeforanstaltningers tilstrækkelighed, nationale høringssvar og internationale høringssvar, jf. Espoo-processen, er Energistyrelsens samlede vurdering, at Nord Stream 2 projektet kan etableres og drives uden uacceptable påvirkninger af mennesker, miljøet, samfundet mv., hvis rammerne for projektets etablering og drift som beskrevet i den forelagte ansøgning og miljøkonsekvensrapport af april 2019, herunder de afværgeforanstaltninger, som er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten bliver gennemført og vilkårene for tilladelse, jf. afsnit 1.2, overholdt.

[...]

Energistyrelsen har i forbindelse med afgørelsen i forhold til de miljømæssige aspekter især lagt vægt på følgende forhold:

Overordnet vedrørende Natura 2000 områder og Bilag IV arter

Konklusionen på baggrund af såvel vurderingerne nævnt ovenfor og miljøkonsekvensrapporten er, at projektet ikke vil skade de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

[...]

Miljøkonsekvensrapporten og styrelsens vurdering efter offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsen viser ligeledes, at projektet ikke forsætligt vil forstyrre bilag IV arterne i deres naturlige udbredelsesområde, særligt i perioder, hvor dyrene yngler, udviser ynglepleje, overvintrer eller vandrer, og ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.”

Og videre i afgørelsens afsnit 4.7.9:

”[...] Energistyrelsen [finder] på det fornødne videnskabelige grundlag at kunne udelukke, at projektet i anlægs- og driftsfasen vil kunne påvirke udpegningsgrundlaget for [det nærmeste Natura 2000-område] væsentligt. Energistyrelsen finder derfor ikke at der skal udarbejdes en konsekvensvurdering for området, jf. § 4 stk. 4 i, offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsen.”

Tilladelsen er meddelt på vilkår om bl.a., at Nord Stream 2 AG skal underrette Energistyrelsen, hvis rørledningsprojektet ikke gennemføres som ansøgt (vilkår 2), at Nord Stream 2 AG skal fremsende en opdateret tidsplan for projektet til Energistyrelsen, herunder forventet tidspunkt for nedlæggelse af rørledningerne før nedlægning af rørledningerne påbegyndes (vilkår 4), at materiale til stabilisering af rørledningen ikke må kunne skade flora og fauna i Østersøen, som f. eks. ved indslæbning af invasive arter i forbindelse med anbringelse af sten (vilkår 9), at der i forbindelse med udlægning af sten skal holdes udvig efter havpattedyr fra skibet, og der skal anvendes bortskræmning med godkendte pinger, inden stenene udlægges (vilkår 10), at Nord Stream 2 AG skal dokumentere udstrækningen af fysisk tab og fysisk forstyrrelse af havbundens overordnede habitattyper, som herefter skal vurderes, dokumenteres og indrapporteres til Miljøstyrelsen (vilkår 24).

10.7.4.2 Afgørelse af 6. juli 2020 om ændring af vilkår 19 i tilladelse til Nord Stream 2 naturgasrørledninger³⁹⁸

Nord Stream 2 AG ansøgte om ændring af vilkår 19 i etableringstilladelsen af 30. oktober 2019, som har følgende ordlyd:

”19. Rørlægningen forudsættes foretaget med et læggefartøj med dynamisk positionering (DP-fartøj).”

Nord Stream 2 AG ønskede vilkåret ændret således, at der kan anvendes både rørlægningsfartøjer med selvpositionering (DP-fartøjer), rørlægningsfartøj med ankre eller en kombination af disse to fartøjstyper til videreetablering af Nord Stream 2. Vedlagt ansøgningen var en vurdering af påvirkning på blandt andet skibsfart, kemisk ammunition og biologiske receptorer fra mulige fartøjsoptioner til videreetablering af Nord Stream 2 samt risikovurdering for videreetablering af rørledningerne.

Det fremgår af afgørelsen, at Energistyrelsen vurderede:

”[...] anvendelsen af rørlægningsfartøjer med ankre både selvstændigt og i kombination med et DP-rørlægningsfartøj er omfattet af miljøkonsekvensrapporten for projektet, og at en langsommere læggehastighed (0,8-1,0 km/døgn) ikke er en ændring, der kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, hvorfor ændringen ikke er omfattet af miljøvurderingslovens krav om screening, jf. miljøvurderingslovens bilag 2, nr. 13. [...] Vurdering af påvirkningen af aktiviteter i forbindelse med etablering af Nord Stream 2 iht. habitatreglerne blev foretaget i tilladelsen af

---

³⁹⁸ Afgørelse af 6. juli 2020 om ændring af vilkår 19 i tilladelse til Nord Stream 2 naturgasrørledninger.

den 30. oktober 2019, og omfatter også anvendelsen af rørledningsfartøjer med ankre både selvstændigt og i kombination med et DP-rørledningsfartøj, hvorfor der ikke i denne afgørelse foretages en ny vurdering.”

Og videre:

”På baggrund af ovenstående samt på baggrund af det fremsendte materiale, miljøkonsekvensrapporten, erfaringerne fra Nord Stream og myndighedernes høringssvar, vurderer Energistyrelsen, at videreetablering af rørledningerne kan foretages med DP-rørledningsfartøjer, rørledningsfartøjer med ankre, enten selvstændigt eller i kombination med hinanden, da påvirkningerne på miljø, sikkerhed og sundhed af ændringen vurderes til at være mindre, ubetydelige eller ikke-eksisterende. De relevante parametre som er vurderet, da de kan påvirkes af typen af rørledningsfartøj (hvorledes fartøjet fastholder sin position), er vandkvalitet, biologiske receptorer, kemisk ammunition, ueksploderet ammunition (UXO), kulturarv og skibsfart.”

Energistyrelsen traf herefter afgørelse om ændring af vilkår 19 i tilladelse til etablering af Nord Stream 2 af den 30. oktober 2019, så rørledning kan foretages med rørledningsfartøjer med ankre og DP-rørledningsfartøjer, enten selvstændigt eller i kombination med hinanden.

Afgørelsen er truffet i henhold til kontinentalsokkelovens § 4, stk. 1, og § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og på kontinentalsoklen.

10.7.4.3 Afgørelse af 1. oktober 2020 om tilladelse til drift af delstrækning af Nord Stream 2 rørledningerne på dansk kontinentalsokkel³⁹⁹

Energistyrelsen meddelte den 1. oktober 2020 tilladelse til at sætte delstrækning af Nord Stream 2 rørledninger i drift på dansk kontinentalsokkel. Energistyrelsen henviser i afgørelsen til tilladelse af 30. oktober 2019 til etablering af rørledningen og afgørelse af 6. juli 2020 med vilkårsændring.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 2 i bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen.

Afgørelsen omtaler ikke miljøforhold.

---

³⁹⁹ Afgørelse af 1. oktober 2020 om tilladelse til drift af delstrækning af Nord Stream 2 rørledningerne på dansk kontinentalsokkel.

10.8 Norpipe

10.8.1 *Generelt om Norpipe*

Norpipe er et transportsystem for olie- og gas i Nordsøen. Systemet består af én gasrørledning og én olierørledning.

Gasrørledningen går fra Norge til Tyskland over dansk territorium. Gasrørledningen er 440 km lang og 36" i diameter. Ca. 49 km af rørledningen går over dansk territorium. Rørledningen blev idriftsat i 1977.

Olierørledningen går fra Norge til England. Olierørledningen går ikke over dansk territorium, og omtales derfor ikke nærmere i det følgende.

10.8.2 *Afgørelser*

10.8.2.1 *Afgørelse af 5. april 1974 om tillatelse til anlegg av rørledning for petroleum⁴⁰⁰*

Afgørelsen er truffet af det norske kongelige departement for industri og håndverk i henhold til norsk lov og angår godkendelse af udbygningen af Norpipe fra Norge til Tyskland.

Det fremgår, at tilladelsen gælder for rørledningen i hele dens længde, men at tilladelsen for den del af rørledningen, som går over dansk sokkel, først træder i kraft, når der foreligger nødvendige tilladelser fra de danske myndigheder.

10.8.2.2 *Afgørelse af 28. juni 1974 om tilladelse til nedlægning af rørledning på dansk kontinentalsokkelområde til transport af naturgas⁴⁰¹*

Handelsministeriet⁴⁰² meddelte den 28. juni 1974 tilladelse til, at rørledningen til transport af naturgas fra Ekofisk-feltet på norsk kontinentalsokkelområde til Emden i Tyskland blev nedlagt på dansk kontinentalsokkelområde. Tilladelsen omfattede nedlægning, nedgravning og tildækning af rørledningen, men ikke ibrugtagning.

---

⁴⁰⁰ Afgørelse af 5. april 1974 om tillatelse til anlegg av rørledning for petroleum.

⁴⁰¹ Afgørelse af 28. juni 1974 om tilladelse til nedlægning af rørledning på dansk kontinentalsokkelområde til transport af naturgas.

⁴⁰² Af § 2 i bekendtgørelse nr. 592 af 30. december 1981 om hidtil gældende regler om sikkerhedsmæssige forhold på havanlæg fremgår, at energiministeren (fremadrettet) varetager de opgaver, herunder behandlingen af klagesager, der i henhold til bl.a. bekendtgørelse nr. 141/1974 hidtil har påhvilet vedkommende ministre, herunder handelsministeren.

Tilladelsen er meddelt i henhold til § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter.

Afgørelsen er meddelt på vilkår om bl.a., at rørledningen etableres i en tracé, der er angivet på et kort omtalt i afgørelsen, at rørledningen efter nedlægning på havbunden nedgraves i denne med en minimumsdybde på 1 meter, og at operatøren efter afsluttet etablering skal føre havbunden tilbage til sin oprindelige tilstand så langt, det er faktisk muligt. Der henvises i afgørelsen til de norske myndigheders tilladelse af 5. april 1974.

10.8.2.3 Afgørelse af 9. september 1977 om tilladelse til ibrugtagning af rørledning på dansk kontinentalsokkelområde til transport af naturgas⁴⁰³

Handelsministeriet meddelte den 9. september 1977 tilladelse til ibrugtagning af rørledningen.

Tilladelsen er meddelt i henhold til § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 141 af 13. marts 1974 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter.

Tilladelsen er meddelt på vilkår om bl.a., at gasrørledningen nedlægges om indtegnet på søkortet vedlagt afgørelsen.

10.9 Zeepipe

10.9.1 Generelt om Zeepipe

Zeepipe er et transportsystem for gas i Nordsøen. Systemet består af fire gasrørledninger.

En af gasrørledningerne (Zeepipe I) går fra en norsk platform i Nordsøen til Belgien over bl.a. dansk territorium. Denne rørledning er 814 km lang med en diameter på 40". Ca. 20 km af rørledningen går over dansk territorium. Rørledningen blev etableret og idriftsat i 1993.

De øvrige gasrørledninger går fra den norske kyst til norske platforme eller mellem norske platforme, og omtales derfor ikke nærmere i det følgende.

---

⁴⁰³ Afgørelse af 9. september 1977 om tilladelse til ibrugtagning af rørledning på dansk kontinentalsokkelområde til transport af naturgas.

10.9.2 Afgørelser

10.9.2.1 Afgørelse af 11. maj 1992 om tilladelse til installation af Zeepipe gasrørledningen på dansk sokkelområde⁴⁰⁴

Energistyrelsen meddelte den 11. maj 1992 tilladelse til installation af Zeepipe gasrørledningen på dansk kontinentalsokkelområde. Energistyrelsen meddelte tilladelse til, at rørledningen blev anbragt direkte på havbunden uden nedgravning, idet en nedgravning ifølge de foreliggende oplysninger ikke var nødvendig af hensyn til ledningens stabilitet.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 17 i bekendtgørelse nr. 711 af 16. november 1987 om sikkerhed m.v. på havanlæg.

Afgørelsen omtaler ikke miljøforhold.

10.9.2.2 Afgørelse af 8. januar 1993 om tilladelse til ibrugtagning af Zeepipe gasrørledningen på dansk sokkelområde⁴⁰⁵

Energistyrelsen meddelte den 8. januar 1993 tilladelse til ibrugtagning af Zeepipe gasrørledningen på dansk kontinentalsokkelområde.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 18 i bekendtgørelse nr. 711 af 16. november 1987 om sikkerhed m.v. på havanlæg.

Afgørelsen omtaler ikke miljøforhold.

11. VURDERING

11.1 Indledning

Som nævnt i indledningen til nærværende rapport er vi blevet bedt om at gennemføre en supplerende undersøgelse af Energistyrelsens VVM-praksis for en række anlæg i Nordsøen og Østersøen, som ikke var omfattet af undersøgelsen af 19. januar 2023. Undersøgelsen skal afdække, om de pågældende anlæg er godkendt uden overholdelse af VVM-reglerne og habitatreglerne.

---

⁴⁰⁴ Afgørelse af 11. maj 1992 om tilladelse til installation af Zeepipe rørledningen på dansk sokkelområde.

⁴⁰⁵ Afgørelse af 8. januar 1993 om tilladelse til ibrugtagning af Zeepipe rørledningen på dansk sokkelområde.

Indholdet af de godkendelser, der er omfattet af vores undersøgelse, er i kort form gengivet i afsnit 4-10, hvor vi henviser til den enkelte godkendelse for det nærmere indhold.

Vores vurderinger nedenfor er baseret på en fuld gennemgang af de meddelte godkendelser, og således ikke alene på baggrund af den korte(re) gengivelse i foregående afsnit. Energistyrelsen er ikke i besiddelse af en komplet liste over meddelte godkendelser, og der kan således være relevante godkendelser, som ikke indgår i nærværende undersøgelse. Vi anser uanset dette vores undersøgelse for retvisende, da eventuelle enkelte ikke fremsendte godkendelser ikke vil ændre konklusionerne i undersøgelsen nævneværdigt.

Udgangspunktet for nærværende undersøgelse er Energistyrelsens VVM-praksis i forhold til godkendelser efter undergrundslovens §§ 10, 17 og 28 på felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst samt Siri, Nini, Cecilie og Syd Arne. Undersøgelsen afdækker desuden VVM-praksis i forhold til godkendelser til olierørledningen, opstrømsrørledningerne (Tyra-Nybro, Syd Arne-Nybro og Tyra-Nøgat) og transitrørledningerne (Baltic Pipe, Europipe I, Europipe II, Franpipe, Lolland-Falster, Nord Stream, Nord Stream 2, Norpipe og Zeepipe). Undersøgelsen omfatter også en vurdering af, om der er gennemført de nødvendige vurderinger efter habitatdirektivet.

Vores vurderinger er afgrænset tilsvarende, idet det i øvrigt ikke har været formålet med undersøgelsen at afdække enhver mulig fejl eller mangel ved de meddelte godkendelser. Undersøgelsens hovedsigte har været at konstatere, om der er strukturelle og gentagne fejl og mangler i styrelsens praksis fremfor at være koncentreret om enkeltstående (sagsbehandlings)fejl.

I afsnit 5.2 i rapporten *"Undersøgelse af Energistyrelsens VVM-praksis vedr. godkendelser efter undergrundsloven mv. til anlæg under eneretsbevillingen i Nordsøen"* af 19. januar 2023 har vi vurderet VVM-direktivets implementering i dansk ret, og hvilken betydning denne implementering har haft for meddelte godkendelser efter undergrundslovens §§ 10 og 17 og til dels § 28.

Det fremgår af undersøgelsen, at VVM-direktivet først blev implementeret i undergrundsloven den 1. juli 1995, hvor bestemmelsen i § 28 a blev indsat, og at dybdeboringer først blev omfattet af VVM-screeningspligten (bilag II-projekter) i dansk ret fra 1. juli 2012.⁴⁰⁶ Vi har vurderet, at denne implementering skulle have været gennemført senest ved udløbet af implementeringsfristen den 3. juli 1988. Der henvises til denne vurdering, som finder tilsvarende anvendelse for vurderingen af de i nærværende undersøgelse omfattede felter.

---

⁴⁰⁶ Bekendtgørelse nr. 632 af 11. juni 2012, der trådte i kraft 1. juli 2012.

Etableringstilladelser til opstrømsrørledninger og transitrørledninger i Nordsøen og Østersøen er efter den 3. juli 1988 meddelt med hjemmel i kontinentalsokkeloven eller regler udstedt i medfør heraf. VVM-direktivet blev imidlertid først implementeret i kontinentalsokkeloven den 14. marts 1997, hvor lov nr. 187 af 12. marts 1997 trådte i kraft. Implementering skete i den dagældende § 4 a. Efter bestemmelsen kunne ministeren desuden fastsætte nærmere regler om afgrænsningen af VVM-pligtige projekter, om påkrævede oplysninger og undersøgelser samt høring af offentligheden. Bemyndigelsen blev første gang udnyttet ved bekendtgørelse nr. 748 af 19. september 1999, som trådte i kraft den 9. oktober 1999.

Det er vores vurdering, at også implementeringen i kontinentalsokkeloven skulle have været gennemført senest ved udløbet af implementeringsfristen den 3. juli 1988. Betydningen heraf er vurderet konkret i forhold til de enkelte opstrøms- og transitrørledninger nedenfor.

Implementeringsfristen for habitatdirektivet var den 10. juni 1994.

Vi har med henvisning til ovenstående implementeringsfrister, hvor henholdsvis VVM- og habitatdirektivet skulle have været implementeret i relevant national lovgivning, derfor foretaget en vurdering af de konkret gennemførte VVM-processer og meddelte godkendelser fra 1988 og frem, herunder i hvilket omfang, de meddelte godkendelser er meddelt i overensstemmelse med VVM- og habitatreglerne.

11.2 Felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst

11.2.1 Anvendelsen af ”ramme-VVM’er”

I undersøgelsen af 19. januar 2023 har vi vurderet, at de omfattede VVM-redegørelser fra 1999, 2005 og 2011 indeholder generelle miljøvurderinger af en forureningsramme (”ramme-VVM”), men hvor de enkelte (VVM-pligtige) projekter ikke kan identificeres, og hvor sådanne projekter således heller ikke er særskilt miljøvurderet. De nævnte VVM-redegørelser kan således ikke i sig selv udgøre VVM-grundlaget for meddelte godkendelser efter undergrundslovens §§ 10 og 17, men redegørelserne skal suppleres af konkrete miljøkonsekvensvurderinger af de enkelte projekter.

Som det fremgår af vores gennemgang af de meddelte tilladelser og godkendelser ovenfor i afsnit 4 samt straks nedenfor, er der heller ikke i forbindelse med Energistyrelsens tilladelser og godkendelser efter undergrundslovens §§ 10 og 17 til Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst gennemført en konkret miljøkonsekvensvurdering af de enkelte projekter. Derimod har Energistyrelsen, ligesom tilfældet har været i forhold til de felter, der er undersøgt i rapport af 19. januar 2023, som udgangspunkt i stedet henvist til de generelle miljøvurderinger i de tidligere gennemførte VVM-redegørelser.

Vi bemærker desuden, at det fremgår af VVM 2005 og VVM 2011, at *"de miljømæssige forhold i aktivitetsområdet er ganske ensartede, hvorfor det ikke gør en væsentlig miljømæssig forskel, hvor brøndene til sin tid etableres"*.⁴⁰⁷ Energistyrelsen har imidlertid i forbindelse med undersøgelsen afrapporteret i rapport af 19. januar 2023 oplyst, at de miljømæssige forhold i aktivitetsområdet ikke vurderes at være ganske ensartede, og at det således kan have miljømæssig betydning, hvor brøndene etableres.

Det er derfor vores vurdering, at de godkendelser efter undergrundslovens §§ 10 og 17, der er meddelt i medfør af VVM 1999, VVM 2005 og VVM 2011 til projekter på felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst, ikke opfylder VVM-direktivets krav til en konkret vurdering af det ansøgte projekt. Disse godkendelser gennemgås i de følgende afsnit.

11.2.1.1 Valdemar feltet

I VVM 1999 er det forudsat, at der skal etableres yderligere 69 brønde, herunder 27 brønde på felterne omkring Tyra, fordelt med 6 brønde på Tyra Sydøst, 1 brønd på Roar, 1 brønd på Valdemar og 1 brønd på Svend.

Boringernes placering er ikke oplyst i VVM-redegørelsen, ligesom det fremgår, at miljøvurderingen er en ramme for nye aktiviteter, og at brøndantal og fordeling kan blive anderledes end forudsat. Det fremgår desuden, at det ville kunne blive nødvendigt med bl.a. installation af yderligere platforme og lægning af nye rør, men der er ikke en nærmere beskrivelse af sådanne anlægsmæssige ændringer på felterne. Det bemærkes, at det i VVM 1999 dog er antaget, at der for Valdemar, Roar og Svend platformene i forvejen findes tilstrækkeligt med brøndstyr.

Energistyrelsen har med henvisning til VVM 1999 meddelt godkendelse til samlet 24 nye brønde på Valdemar feltet.⁴⁰⁸ Dette antal ligger væsentligt over den ene brønd, som i VVM 1999 var forudsat etableret på Valdemar.

I afgørelse af 25. juni 2004 om godkendelse af videreudbygning af Nedre Kridt i Nord Jens området⁴⁰⁹ meddelte Energistyrelsen desuden med henvisning til VVM 1999 godkendelse til udbygning af Valdemar

---

⁴⁰⁷ Vurdering af virkning på miljøet fra yderligere brønde - juli 2005, side 41-42, og Vurdering af virkning på miljøet fra yderligere olie og gas aktiviteter i Nordsøen, juli 2011, side 53.

⁴⁰⁸ Afgørelse af 21. juli 2000 om godkendelse af udbygning og produktion fra Nord Jens og Bo forekomsterne; Afgørelse af 17. november 2000 om godkendelse af udbygning og produktion af Boje området; Afgørelse af 28. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Boje området; Afgørelse af 23. september 2002 om godkendelse af videre udbygning og produktion fra Nord Jens området; Afgørelse af 25. juni 2004 om godkendelse af videreudbygning af Nedre Kridt i Nord Jens området; og afgørelse af 19. september 2005 om godkendelse af udbygning og produktion af Bo området.

⁴⁰⁹ Afgørelse af 25. juni 2004 om godkendelse af videreudbygning af Nedre Kridt i Nord Jens området.

feltet i Nord Jens området med etablering af en ubemandet STAR brøndhovedplatform med plads til 10 brønde (Valdemar B), en broforbindelse til den eksisterende Valdemar A platform, en 19 km lang 12" rørledning fra Valdemar B til Tyra Vest og nedlægning af et 100 kW højspændingskabel på havbunden mellem Valdemar B og Tyra Vest (samt 8 nye brønde, som indgår i de samlet 24 brønde på Valdemar feltet, der er omtalt umiddelbart ovenfor).

I afgørelse af 19. september 2005 om godkendelse af udbygning og produktion af Bo området⁴¹⁰ meddelte Energistyrelsen herudover med henvisning til VVM 1999 godkendelse til udbygning af Valdemar feltet i Bo området med etablering af en STAR brøndhovedplatform med plads til 10 brønde (Valdemar BA), en 7 km lang 16" multifaserørledning mellem Valdemar BA og Roar, en 7 km lang 2,5" kemikalierørledning mellem Valdemar BA og Roar, og et 3 kW kabel mellem Valdemar BA og Valdemar AB platformen, som bliver trukket igennem et allerede forinstalleret rør (samt 6 nye brønde, som indgår i de samlet 24 brønde på Valdemar feltet, der er omtalt umiddelbart ovenfor).

Det fremgår af Energistyrelsens vurdering af de miljømæssige forhold i begge afgørelser, at styrelsen finder, at der foreligger det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser, *"da udførelsen af boringerne [...] indgår i den pulje på 69 boringer, som i henhold til VVM 1999 antages udført inden for området omfattet af eneretsbevillingen."* Der er som anført ikke i VVM 1999 redegjort for andre udbygninger end den skønnede pulje af boringer. Det fremgår ikke af afgørelserne, at Energistyrelsen har forholdt sig til, at VVM 1999 hverken indeholder en miljømæssigvurdering af de platforme, rørledninger eller søkabler, som blev godkendt ved ovennævnte afgørelser.

Det bemærkes i den forbindelse, at Skov- og Naturstyrelsen i sit høringssvar gav udtryk for, at der ikke i VVM 1999 indgik tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om der med udbygningerne kunne være væsentlige effekter på en række arter og naturtyper. Høringssvaret ses dog ikke umiddelbart at have ændret Energistyrelsens vurdering af, at der forelå det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser.

Det bemærkes dog, at der af Skov- og Naturstyrelsens høringssvar gengivet i afgørelsen af 19. september 2005 tillige fremgår, at styrelsen *"ser [...] frem til, at der snarest iværksættes en monitoring af udbredelsen af fugle og pattedyr i området, jævnfør den indgåede aftale af 7. februar 2005, således at det vil blive muligt nærmere at vurdere om den ubemandede platform vil kunne påvirke de arter, der forekommer i området."* Det citerede kan pege i retning af, at der skulle udføres yderligere undersøgelser af en eventuel miljømæssig påvirkning som følge af udbygningerne efter godkendelsen til udbygningerne var blevet meddelt. Da afgørelsen ikke i øvrigt indeholder en vurdering af en eventuel påvirkning af arter, er det vores

---

⁴¹⁰ Afgørelse af 19. september 2005 om godkendelse af udbygning og produktion af Bo området.

opfattelse, at monitoringen udgjorde en erstatning for en forudgående vurdering. En sådan fremgangsmåde er ikke i overensstemmelse med VVM-reglerne. Det bemærkes dog, at vilkår om monitorering kan og skal fastsættes, hvis det er nødvendigt for at sikre, at en vurdering er retvisende.

I VVM 2005 er det forudsat, at der skal etableres yderligere 151 brønde, herunder 18 brønde på Tyra Sydøst, 1 brønd på Roar, 5 brønde på Valdemar og 1 brønd på Svend.

Boringernes placering er ikke oplyst i VVM-redegørelsen, ligesom det fremgår, at miljøvurderingen er en ramme for nye aktiviteter, og at brøndantal og fordeling kan blive anderledes end forudsat. Det fremgår desuden, at det ville kunne blive nødvendigt med bl.a. installation af yderligere platforme og lægning af nye rør, men der er ikke en nærmere beskrivelse af sådanne anlægsmæssige ændringer på felterne.

Energistyrelsen har med henvisning til VVM 2005 i afgørelse af 30. oktober 2008 meddelt godkendelse til samlet 4 nye brønde på Valdemar feltet.⁴¹¹ Dette antal ligger inden for det skønnede antal brønde, som fremgår af VVM 2005. Der er dog ikke i VVM 2005 angivet en konkret placering af brøndene eller beskrevet en konkret udførelsesmåde eller et tidspunkt, og som anført er det allerede af denne grund vores vurdering, at VVM-direktivets krav til en konkret vurdering af det ansøgte projekt ikke er opfyldt. Der er ikke i perioden meddelt godkendelser til etablering af andre anlæg.

Vi bemærker, at Energistyrelsen med henvisning til Tyra VVM 2017 har meddelt godkendelse til udførelse af én boring på Valdemar feltet (VBA-10).⁴¹² Det fremgår af afgørelsen, at Energistyrelsen vurderede, at miljøpåvirkningerne fra projektet var omfattet af og belyst i Tyra VVM 2017, og at der dermed ikke var grundlag for at foretage en særskilt vurdering for brøndens virkninger på miljøet eller en konsekvensvurdering.

Af Tyra VVM 2017 fremgår imidlertid, at der bl.a. for Valdemar ikke var planlagt genudvikling, men at anlæggene forbliver i drift som under eksisterende forhold. Videre fremgår, at der på bl.a. Valdemar var eksisterende brøndslots til rådighed for boring, men at Maersk Oil ikke havde besluttet, hvorvidt alle frie slots skulle bores.

På den baggrund er det vores vurdering, at etablering af VBA-10 på Valdemar feltet ikke kan anses for omfattet af Tyra VVM 2017, hvorfor VVM-direktivets krav til en konkret vurdering af det ansøgte projekt ikke er opfyldt i forhold til den pågældende brønd.

---

⁴¹¹ Afgørelse af 30. oktober 2008 om godkendelse af videreudbygning og produktion på Valdemar feltet; og afgørelse af 17. december 2009 om godkendelse af videreudbygning og produktion på Valdemar feltet.

⁴¹² Afgørelse af 9. februar 2018 om godkendelse af plan for brønden VBA-10 i Valdemar feltet. Der henvises til undersøgelsen af 19. januar 2023, afsnit 4.8.3.2, hvor afgørelsen er gengivet.

11.2.1.2 *Roar feltet*

I VVM 2011 er det forudsat, at der skal etableres yderligere 150 brønde, herunder 27 brønde på Valdemar, én brønd på Svend og ingen brønde på hhv. Tyra Sydøst og Roar. Boringernes placering er ikke oplyst i VVM-redegørelsen, ligesom det fremgår, at miljøvurderingen er en ramme for nye aktiviteter, og at brøndantal og fordeling må forventes at blive justeret undervejs.

For så vidt angår etablering af andre anlæg end brønde er det forudsat i VVM 2011, at det ville kunne blive nødvendigt med bl.a. installation af yderligere platforme og lægning af nye rør. VVM 2011 indeholder dog ikke en konkret omtale af anlægsmæssige ændringer på felterne.

Energistyrelsen har med henvisning til VVM 2011 meddelt godkendelse til samlet 3 nye brønde på Roar feltet⁴¹³, hvor der ikke var forudsat nye brønde i VVM 2011.

På den baggrund er det vores vurdering, at etablering af tre brønde på Roar feltet ikke kan anses for omfattet af VVM 2011, hvorfor VVM-direktivets krav til en konkret vurdering af det ansøgte projekt ikke er opfyldt i forhold til de pågældende brønde. Afgørelsen af 18. november 2013 er således ikke i overensstemmelse med VVM-direktivets krav, idet det dog bemærkes, at de tre brønde efter det af Energistyrelsen oplyste aldrig er blevet boret.

11.2.1.3 *Svend feltet*

Som anført ovenfor var der i VVM 1999 forudsat, at der skulle etableres 69 brønde inden for eneretsbevillingen, herunder én brønd på Svend. Boringernes placering er ikke yderligere oplyst i VVM-redegørelsen.

Energistyrelsen har med henvisning til VVM 1999 meddelt godkendelse til samlet 4 nye brønde på Svend feltet, hvor der var forudsat én ny brønd i VVM 1999.⁴¹⁴

På den baggrund er det vores vurdering, at etablering af fire brønde på Svend feltet ikke kan anses for omfattet af VVM 1999, hvorfor VVM-direktivets krav til en konkret vurdering af det ansøgte projekt ikke er opfyldt i forhold til de pågældende brønde.

---

⁴¹³ Afgørelse af 18. november 2013 om godkendelse af videreudbygning af Roar feltet med op til 3 nye brønde.

⁴¹⁴ Afgørelse af 21. december 2001 om godkendelse af plan for yderligere indvinding fra Svend feltet.

11.2.1.4 Tyra Sydøst feltet

Som anført ovenfor var der i VVM 1999 forudsat, at der skulle etableres 69 brønde inden for eneretsbevillingen, herunder 6 brønde på Tyra Sydøst. Boringernes placering er ikke yderligere oplyst i VVM-redegørelsen. Det fremgår desuden, at det ville kunne blive nødvendigt med bl.a. installation af yderligere platforme og lægning af nye rør, men der er ikke en nærmere beskrivelse af sådanne anlægsmæssige ændringer på felterne.

Energistyrelsen har med henvisning til VVM 1999 meddelt godkendelse til samlet 7 nye brønde på Tyra Sydøst feltet.⁴¹⁵ Dette er flere brønde end de 6 brønde, som i VVM 1999 var forudsat etableret på Tyra Sydøst. Uanset, at der kun er tale om én yderligere brønd, medfører den omstændighed, at der ikke i VVM 1999 er angivet en konkret placering af brøndene eller beskrevet en konkret udførelsesmåde eller et konkret tidspunkt i sig selv, at VVM-direktivets krav til en konkret vurdering af de ansøgte projekter ikke er opfyldt.

I afgørelse af 4. maj 2001⁴¹⁶ meddelte Energistyrelsen desuden med henvisning til VVM 1999 godkendelse til udbygning af Tyra Sydøst feltet med etablering af en ubemandet STAR platform med plads til 7 brønde, en 16" rørledning, en 8" rørledning og en 3 ½" rørledning til transport af glykol (samt 6 nye brønde, som indgår i de samlede 7 brønde på Tyra Sydøst feltet, der er omtalt umiddelbart ovenfor). Der er som anført ikke i VVM 1999 redegjort for andre udbygninger end den skønnede pulje af boringer. Det fremgår ikke af afgørelserne, at Energistyrelsen har forholdt sig til, at VVM 1999 hverken indeholder en miljømæssigvurdering af de platforme, rørledninger eller søkabler, som blev godkendt ved afgørelsen af 4. maj 2001.

I VVM 2005 er det forudsat, at der skal etableres yderligere 151 brønde, herunder 18 brønde på Tyra Sydøst. Boringernes placering er ikke oplyst i VVM-redegørelsen.

Energistyrelsen har med henvisning til VVM 2005 meddelt godkendelse til samlet 3⁴¹⁷ nye brønde på Tyra Sydøst feltet. Dette antal ligger inden for det skønnede antal brønde, som fremgår af VVM 2005. Der er dog ikke i VVM 2005 angivet en konkret placering af brøndene eller beskrevet en konkret udførelsesmåde eller et tidspunkt, og som anført er det allerede af denne grund vores vurdering, at VVM-direktivets krav til en konkret vurdering af de ansøgte projekter ikke er opfyldt. Det kan heller ikke udelukkes,

---

⁴¹⁵ Afgørelse af 4. maj 2001 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Tyra Sydøst feltet; og afgørelse af 30. oktober 2003 om godkendelse af plan for videre udbygning af Tyra Sydøst feltet.

⁴¹⁶ Afgørelse af 4. maj 2001 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Tyra Sydøst feltet.

⁴¹⁷ Afgørelse af 19. december 2006 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Tyra Sydøst feltet (TSEA-5B); Afgørelse af 2. marts 2007 om godkendelse af videreudbygning og produktion på Tyra Sydøst feltet (TSEA-4A); og afgørelse af 10. oktober 2008 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Tyra Sydøst feltet (TSEA-3B/C).

at den konkrete placering af og udførelsesmåden for brøndene ville have haft en væsentlig indvirkning på miljøet, da det som oplyst af Energistyrelsen ikke er ganske ensartede forhold i hele området. Der er ikke i perioden meddelt godkendelser til etablering af andre anlæg.

I VVM 2011 er det forudsat, at der skal etableres yderligere 150 brønde, herunder 27 brønde på Valdemar, 1 brønd på Svend og ingen brønde på hhv. Tyra Sydøst og Roar. Boringernes placering er ikke oplyst i VVM-redegørelsen, ligesom det fremgår, at miljøvurderingen er en ramme for nye aktiviteter, og at brøndantal og fordeling må forventes at blive justeret undervejs.

For så vidt angår etablering af andre anlæg end brønde, er det forudsat i VVM 2011, at det ville kunne blive nødvendigt med bl.a. installation af yderligere platforme og lægning af nye rør. VVM 2011 indeholder dog ikke en konkret omtale af anlægsmæssige ændringer på felterne.

I afgørelse af 20. november 2012⁴¹⁸ meddelte Energistyrelsen godkendelse til udbygning af Tyra Sydøst feltet med op til 16 brønde, etablering af en firbenet platform med plads til 16 brønde (Tyra Sydøst B platform), der forbindes med bro til den eksisterende Tyra Sydøst A platform (TSEA), etablering af en rørledning til løftegas fra Tyra Øst til den nye platform samt etablering af kabler til strømforsyning og kontrolsignaler, som lægges parallelt med rørledningen, fra Tyra Øst platformen.

Ingen af disse anlæg er beskrevet i VVM 2011. Af Energistyrelsens afgørelse af 20. november 2012 fremgår det også eksplicit, at den planlagte udbygning *"ikke [er] direkte beskrevet i [VVM 2011], men [VVM 2011] indeholder en pulje på 30 boringer til nye unavngivne prospekter/satellitinstallationer"*, og at ansøger har oplyst, at de 16 nye brønde på Tyra Sydøst *"er sammenlignelige med brøndene i denne pulje, hvad angår type og stimulering"*, hvorfor ansøger vurderer, at *"der i den gældende VVM er redegjort for udledninger og miljøpåvirkninger fra de nye TSB-brønde."*

Som det fremgår, anvender ansøger andre installationer som grundlag for, at VVM 2011 (flere steder i afgørelsen omtalt som "den gældende VVM") også er dækkende for den ansøgte udbygning af Tyra Sydøst.

Med henvisning til ansøgers oplysninger vurderede Energistyrelsen i afgørelsen, at de nye Tyra Sydøst brønde var indeholdt i den pulje af boringer, som nævnes i VVM 2011, hvorefter styrelsen fandt, at *"det planlagte projekt dermed udføres i henhold til og inden for rammerne af [VVM 2011], som beskriver mulige projekter i perioden 2011- 2015."* Der er som anført ikke i VVM 2011 redegjort for andre udbygninger end den skønnede pulje af boringer. Det fremgår ikke af afgørelserne, at Energistyrelsen har forholdt sig til,

---

⁴¹⁸ Afgørelse af 20. november 2012 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra op til 16 nye produktionsbrønde på Tyra Sydøst feltet.

at VVM 2011 hverken indeholder en miljømæssig vurdering af den platform, rørledning eller de søkabler, som blev godkendt ved ovennævnte afgørelse.

11.2.2 Habitatvurderinger

11.2.2.1 Særligt om Natura 2000-området Dogger Banke

Som anført i rapport af 19. januar 2023 gjaldt beskyttelsen af Natura 2000-området Dogger Banke fra november 2007.⁴¹⁹ Vi lægger derfor til grund, at der forud for november 2007 i forbindelse med udarbejdelse af VVM'er eller behandling af ansøgninger efter undergrundslovens § 10 eller § 17 ikke var grundlag for at foretage en vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og at Energistyrelsen således ikke kan kritiseres for ikke at have foretaget en sådan vurdering før dette tidspunkt.

Det er derimod ikke i overensstemmelse med habitatdirektivet og VVM-direktivet, at der i relevante godkendelser meddelt efter november 2007 ikke er gennemført en vurdering af påvirkningen af Natura 2000-området Dogger Banke, herunder at VVM 2011 ikke indeholder en vurdering af påvirkningen af området i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, ligesom meddelte godkendelser med henvisning til VVM 2011 heller ikke indeholder en sådan vurdering.

11.2.2.2 Særligt om bilag IV-arter

For så vidt angår en vurdering af projekternes eventuelle påvirkning af bilag IV-arter er det i undersøgelsen af 19. januar 2023 konstateret, at VVM 1999 ikke indeholder en vurdering af, om aktiviteterne omfattet af den pågældende VVM-redegørelse kan forventes at påvirke bilag IV-arter i strid med forpligtelsen efter habitatdirektivets artikel 12, ligesom der ikke i øvrigt ses at være gennemført en sådan vurdering. VVM-redegørelserne burde have indeholdt en sådan vurdering, da det følger af de efterfølgende VVM'er fra 2005 og frem, at der er bilag IV-arter til stede i Nordsøen omkring olie- og gasfelterne. Som anført i undersøgelsen af 19. januar 2023 er det imidlertid vores vurdering, at heller ikke vurderingerne af bilag IV-arter i VVM 2005 er i overensstemmelse med habitatdirektivet, og at der ikke med VVM 2005 er foretaget en konkret vurdering af de enkelte projekters påvirkning af bilag IV-arterne, jf. også ovenfor om anvendelsen af ramme-VVM'er.

I enkelte godkendelser er der desuden fastsat vilkår om, at en eventuel påvirkning af bilag IV-arter skal undersøges nærmere (efter afgørelsens meddelelse). Der henvises bl.a. til afgørelse af 19. september 2005

---

⁴¹⁹ Kommissionens første ajourførte liste fra november 2007 omfatter Dogger Banke (jf. 2008/23/EF: Kommissionens beslutning af 12. november 2007 om vedtagelse af den første ajourførte liste over lokaliteter af fællesskabsbetydning i det atlantiske biogeografiske område i henhold til Rådets direktiv 92/43/EØF).

om godkendelse af udbygning og produktion af Bo området⁴²⁰, hvor der af gengivelsen af Skov- og Naturstyrelsens høringssvar fremgår, at ”der snarest iværksættes en monitoring af udbredelsen af fugle og pattedyr i området, [...] således at det vil blive muligt nærmere at vurdere om den ubemandede platform vil kunne påvirke de arter, der forekommer i området.”

11.2.3 Særligt om screeningsafgørelser

VVM-direktivets bilag II oplister en række projekter, hvor der alene kræves en VVM-procedure, hvis det på grundlag af en forudgående screening af det ansøgte projekts karakteristika, placering og størrelse må antages, at projektet kan have væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 21, der svarer til VVM-direktivets artikel 4, stk. 2 og 3.

I afgørelse af 6. september 2013⁴²¹ godkendte Energistyrelsen etablering af en erstatningsrørledning mellem Valdemar BA via Roar til Tyra Øst E. Forud for godkendelsen fremsendte ansøger en screening af projektet. Energistyrelsen traf den 4. september 2013 afgørelse om, at projektet ikke forudsætter en fuld VVM-redegørelse, da den planlagte nedlægning af en rørledning ikke vurderes at få væsentlig indvirkning på natur og miljø.

I afgørelse af 24. juni 2014⁴²² godkendte Energistyrelsen etablering af en ca. 20 km lang 8” gasløftrørledning fra Tyra øst E til Roar og Valdemar AB og Valdemar BA samt gasløft på nuværende og fremtidige brønde på Roar feltet og Valdemar feltet i områderne Nord Jens og Bo. Forud for godkendelsen fremsendte ansøger en screening af projektet, og det fremgår af afgørelsen, at Energistyrelsen har vurderet screeningen af projektets miljømæssige påvirkninger i henhold til VVM- og habitatreglerne, og at Energistyrelsen har truffet afgørelse om,⁴²³ at projektet ikke forudsætter en fuld VVM-redegørelse, da den planlagte nedlægning af en rørledning ikke vurderes at få væsentlig indvirkning på natur og miljø.

Hverken erstatningsrørledningen eller gasløftrørledningen – som er projekter opført på VVM-direktivets bilag II – er beskrevet i VVM 2011 (eller andre VVM-redegørelser). Det er derfor korrekt, at der er foretaget en screening af projekternes mulige miljømæssige påvirkning forud for, at der blev meddelt godkendelse til projekterne. Energistyrelsen har i afgørelserne af henholdsvis 4. september 2013 og 24. juni

---

⁴²⁰ Afgørelse af 19. september 2005 om godkendelse af udbygning og produktion af Bo området.

⁴²¹ Afgørelse af 6. september 2013 om godkendelse af erstatningsrørledning mellem Valdemar BA via Roar til Tyra Øst E.

⁴²² Afgørelse af 24. juni 2014 om godkendelse af gasløft til Valdemar og Roar fra Tyra feltet.

⁴²³ Energistyrelsen har i forbindelse med denne undersøgelse oplyst, at der ikke foreligger en særskilt afgørelse om, at projektet ikke er VVM-pligtigt, men at afgørelsen må anses for indeholdt i afsnit 2.1 i afgørelsen af 24. juni 2014.

2014 vurderet, at projekterne ikke kan få væsentlig indvirkning på natur og miljø. På baggrund af Energistyrelsens faglige vurdering har vi ikke grundlag for at tilsidesætte Energistyrelsens vurdering af, at projekterne ikke forudsatte en fuld VVM-redegørelse. Vi bemærker for god ordens skyld, at vi ikke hermed har taget stilling til den faglige vurdering af projekternes påvirkninger.

11.2.4 Særligt om § 28-godkendelser

Det følger af undergrundslovens § 28, stk. 3, at arbejder i forbindelse med udførelse eller ændring af borer på havområdet omfattet af tilladelser til efterforskning og indvinding af råstoffer, herunder kulbrinter, kun må iværksættes, hvis klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelse af ressource-mæssige forhold vedrørende udstyr, program og udførelsesmåde er indhentet i hvert enkelt tilfælde.

Det er forudsat i forarbejderne til undergrundslovens § 28 a, at de i § 28, stk. 3, nævnte arbejder kan være projekter, der er omfattet af VVM-direktivet.⁴²⁴

Vi har til brug for nærværende undersøgelse modtaget yderligere godkendelser, der er meddelt efter § 28, stk. 3.⁴²⁵ De modtagne godkendelser omhandler udførelse af borer. Der er ikke i afgørelserne en omtale af miljøforhold. Energistyrelsen har oplyst, at der herudover er meddelt et større antal § 28-godkendelser.

Vi bemærker hertil, at ikke alle arbejder omfattet af § 28, stk. 3, nødvendigvis er udtryk for et projekt, som dette er defineret i VVM-direktivets artikel 1, stk. 2, litra a, og som falder inden for projektkategoriene i bilag I og II. Dog vil udførelse af en boring, jf. direktivets bilag II, pkt. 2.d, udgøre et projekt i henhold til direktivet, hvorfor der burde have været foretaget som minimum en screening af de borer, der er godkendt ved de fremsendte § 28-godkendelser.

Som det også fremgår af undersøgelsen af 19. januar 2023, har praksis ifølge Energistyrelsen generelt været, at der ikke er blevet foretaget en konkret miljøvurdering (hverken efter VVM- eller habitatreglerne) i forbindelse med § 28-ansøgningen, men at styrelsen har anset de tidligere gennemførte VVM'er for dækkende. Denne praksis er ikke i overensstemmelse med VVM- og habitatreglerne.

---

⁴²⁴ Forslag nr. 132 af 18. januar 1995 til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund, bemærkningerne til § 1, nr. 11.

⁴²⁵ Vi modtog også i forbindelse med undersøgelsen af 19. januar 2023 en række § 28-godkendelser. For nærværende drejer det sig om Afgørelse af 7. oktober 2008 om godkendelse af VBA-8X på Valdemar feltet samt afgørelse af 5. september 2001 om godkendelse af Svend-2X og afgørelse af 15. november 2001 om godkendelse af Svend-6X på Svend feltet.

11.2.5 Særligt om anvendelse af tidligere miljøvurderinger

Hverken miljøvurderingsloven eller VVM-direktivet fastsætter bestemmelser om, hvornår en gennemført miljøvurdering ikke længere er opdateret og tidssvarende.

Af forarbejderne til miljøvurderingslovens § 25⁴²⁶ fremgår, at ”myndigheden skal påse, at navnlig miljøkonsekvensrapporten er opdateret og tidssvarende, såfremt den tidsmæssige udstrækning fra bygherrens fremlæggelse af rapporten til myndighedens afgørelse har været lang og/eller præget af ændrede forudsætninger, fornyede høringer mv.” Tilsvarende følger det af VVM-direktivets artikel 8(a)(6), at den kompetente myndighed, når den træffer afgørelse, skal sikre sig, at miljøkonsekvensvurderingen er tidssvarende.

Ved vurderingen af, om miljøkonsekvensvurderingen er retvisende, må det bl.a. indgå, om der foreligger objektive momenter, f.eks. ny planlægning i form af havstrategiplaner eller andet⁴²⁷, som taler for, at en miljøkonsekvensvurdering ikke længere er retvisende. Tilsvarende forudsætter (gen)brug af en vurdering efter habitatreglerne, at der ikke er ændringer i udpegningsgrundlaget inden for et Natura 2000-område, at der ikke er udpeget nye Natura 2000-områder, og at der ikke foreligger ny viden om påvirkning af arterne på udpegningsgrundlaget.

Uanset, at der ikke er fastsat regler om forældelse af en miljøkonsekvensvurdering, må 3-års fristen for udnyttelse af en tilladelse i miljøvurderingslovens § 39 i den forbindelse kunne tillægges en vis vægt som rettesnor for, hvornår en miljøkonsekvensvurdering ikke længere betragtes som dækkende, opdateret og tidssvarende.

At anvendelsen af en miljøkonsekvensvurdering ikke kan udstrækkes (meget) længere end til fem år gør sig formentlig navnlig gældende for projekter i eller tæt på vandområder eller havet, da både vandplanerne og havstrategierne revideres hvert 6. år. For så vidt angår oliefelterne i Nordsøen er det derfor væsentligt for vurderingen af, om en miljøvurdering kan betragtes som dækkende, opdateret og tidssvarende, om der i forbindelse med f.eks. havstrategierne er fastsat nye miljømål eller udarbejdet nye basisanalyser, som dækker havområdet ved og omkring oliefelterne.

Ovenstående må efter vores vurdering også gælde i forhold til VVM-screeningsrapporter, som formentlig heller ikke vil betragtes som retvisende efter ca. 3-5 år, men det skal vurderes konkret fra sag til sag.

---

⁴²⁶ Forslag nr. 147 af 3. marts 2016 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), bemærkningerne til § 25.

⁴²⁷ Vandplanerne omfatter kun kystvande op til 12 sømil fra kysten og er derfor ikke omtalt her.

Vi har i forbindelse med nærværende undersøgelse konstateret, at der er enkelte § 10-afgørelser⁴²⁸, der er meddelt både 3 og 5 år efter (eller senere), at VVM-redegørelsen blev udarbejdet, og at afgørelserne ikke indeholder overvejelser om VVM-redegørelsen fortsat er opdateret og tidssvarende. Vi er ikke bekendt med, om Energistyrelsen i forbindelse med afgørelserne konkret har gjort sig sådanne overvejelser.

11.3 Felterne Siri, Nini, Cecilie, Syd Arne og Hejre

11.3.1 *Anvendelsen af "ramme-VVM'er" / konceptbeskrivelser*

VVM-undersøgelserne for felterne Siri, Nini, Cecilie, Syd Arne og Hejre (felter uden for eneretsbevillingen) bærer i vidt omfang præg af, at projektbeskrivelserne er udarbejdet som såkaldte *koncepter*, hvor der på tidspunktet for udarbejdelse af VVM'erne ikke har foreligget et konkret projekt. De omhandlede konceptbeskrivelser, jf. straks nedenfor, har de samme karaktertræk som de tidligere omtalte ramme-VVM'er, hvor konceptbeskrivelserne er kendetegnet ved, at de kan rumme efterfølgende ændringer (i konceptet).

Af Siri VVM 1997 (side 1 og 29) fremgår, at VVM'en er udarbejdet på et tidspunkt, hvor der *"ikke er taget endelig stilling til valg af koncept"*, at der vil være en løbende konceptmæssig udvikling, og at der vil blive udarbejdet mere detaljerede vurderinger efter høringsfasen i takt med, at projektet skrider frem.

Af Syd Arne VVM 1997 (side 21) fremgår, at den nøjagtige placering af Syd Arne-anlægget endnu ikke er besluttet, men at det ikke forventes at være mere end 2-3 km fra den omtrentlige placering, der anvendes til konceptscreeningen i Syd Arne VVM 1997. Af tillæg 1 fremgår desuden, at tillægget er baseret på en række forudsætninger om mængden af injiceret vand, antal brønde, brøndplacering og endelig udvidelsen af de krævede forsyninger, da information om feltet på tidspunktet for udarbejdelse af tillægget var begrænset. Videre fremgår, at vurderingen er baseret på foreløbige skøn vedrørende placering og antal ekstra brønde, der skal bores, da den indledende reservoirsektormodel for vandinjektion og dens optimering endnu ikke er afsluttet. Af tillæg 3 til Syd Arne VVM 1997, som bl.a. gav mulighed for etablering af et øget antal brønde og en forlænget levetid på ca. 10 år, fremgår, at miljøbelastningen forårsaget af ændringerne ikke i væsentlig grad ændrer på den miljøpåvirkning, der er vurderet i Syd Arne VVM 1997, uden dog at eventuelle miljøpåvirkninger som følge af ændringerne er nærmere vurderet.

Der henvises desuden til VVM 2002 for Siri, Nini og Cecilie (side 25), hvoraf det bl.a. fremgår, at *"det konceptuelle grundlag for projektet er under udvikling"*, at den overordnede ramme for VVM 2002 er at

---

⁴²⁸ Afgørelse af 25. juni 2004 om godkendelse af videreudbygning af Nedre Kridt i Nord Jens området og afgørelse af 19. september 2005 om godkendelse af udbygning og produktion af Bo området, som begge blev meddelt med henvisning til VVM 1999, som blev udarbejdet i juni 1996.

redegøre for vurderingerne af virkningerne på miljøet af de eksisterende faciliteter og de af operatørerne ansøgte udbygninger, samt mulige senere udvidelser, at der i miljøvurderingen redegøres for ”tekniske forhold vedrørende projektet i det omfang, de er fastlagt”, og at beskrivelsen af de rørledninger, der skal nedgraves er sandsynlige koncepter. For så vidt angår mulige senere udvidelser fremgår det af VVM 2002, at mange af disse endnu ikke er lokaliseret, men at VVM-redegørelsen alligevel omfatter udvidelserne. Udarbejdelse af VVM'er for ”koncepter” eller endnu ikke planlagte projekter er ikke i overensstemmelse med VVM-direktivets krav til beskrivelsen af konkrete projekter.

Af VVM 2002 for Siri, Nini og Cecilie (side 25) fremgår endvidere, at VVM'en dækker ”alle de fem felter Stine, Sara, Sofie, SX1 og SX2 - selvom der p.t. kun foreligger et koncept for udbygningen af Stine. Det samme gør sig gældende for det konceptuelle design af felterne CX, NX og NY. Det vil sige, at beskrivelsen af licens 16/98 dækker begge felterne Cecilie og CX, på trods af at konceptet kun er færdigt for opførelsen af Cecilie. Ligeledes dækker licens 4/95 samtlige felter Nini, NX og NY - selvom konceptet p.t. kun foreligger for bygning af Nini-feltet.”

Af Syd Arne VVM 2006 (side 4) fremgår bl.a., at VVM-redegørelsen indeholder ”alle de på nuværende tidspunkt forudsigelige udvidelser af feltet i dets resterende levetid”, at den danner en overordnet ramme, som redegør for vurderingerne af virkningerne på miljøet af de eksisterende faciliteter og de af operatøren ansøgte udbygninger, samt mulige senere udvidelser, og at den omfatter op til to satellitplatforme, hvis endelige placering endnu ikke er bestemt.

Af Hejre VVM 2011 (side 9) fremgår tilsvarende, at Hejre feltet er i den præliminære designfase, hvorfor det endelige design af installationerne endnu ikke er fastlagt, at den tekniske beskrivelse er baseret på konceptuelle studier, og at der kan ske justeringer af de tekniske parametre under det detaljerede design.

Det er vores vurdering, at godkendelser efter undergrundslovens §§ 10 og 17 til projekter på de omhandlede felter, som er meddelt med henvisning til ovennævnte miljøvurderinger, ikke opfylder VVM-direktivets krav til en konkret vurdering af det ansøgte projekt, jf. direktivets artikel 5, stk. 1, og bilag IV, pkt. 1. Det er efter vores opfattelse således ikke tilstrækkeligt at gennemføre en miljøvurdering baseret på en konceptuel beskrivelse af et projekt, hvor det konkrete projekt ikke med tilstrækkelig klarhed kan findes i den udarbejdede VVM-redegørelse. Godkendelserne gennemgås i det følgende afsnit.

11.3.1.1 Meddelte afgørelser

Energistyrelsen har med henvisning til Siri VVM 1997 meddelt godkendelse til udbygning af og produktion fra Siri feltet.⁴²⁹ Om de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at der i ansøgningen og i

---

⁴²⁹ Afgørelse af 18. juli 1997 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Siri feltet.

miljøredegørelsen kun i begrænset omfang er detaljeret information om, hvorledes miljøbelastninger vil blive minimeret, at godkendelsen for de relevante områder forudsætter, at målene i de danske regler efterleves på en for Energistyrelsen tilfredsstillende måde i forbindelse med de efterfølgende detailgodkendelser, og at godkendelsen derfor ikke tager stilling til, om de i ansøgningsmaterialet angivne miljøpåvirkninger vil vise sig acceptable. Det fremgår ikke, hvilke detailgodkendelser der henvises til, og der ses heller ikke at være udarbejdet yderligere miljøvurderinger forud for, at der er meddelt godkendelser til arbejder på Siri feltet i perioden fra 1997 og indtil VVM 2002 for Siri, Nini og Cecilie forelå.

Energistyrelsen har herudover med henvisning til Syd Arne VVM 1997 meddelt godkendelse af plan for udbygning og produktion af Syd Arne feltet.⁴³⁰ Om de miljømæssige forhold fremgår det af afgørelsen, at VVM-redegørelsen bl.a. skulle uddybes med undersøgelser af de mest sårbare fuglearter og deres sæsonmæssige variationer, forekomst og sårbarhed af fiskeyngel og planktonkoncentrationer samt forekomst og sårbarhed af dyr og planter på og i havbunden. Godkendelsen er således meddelt forud for, at projektets påvirkninger på de nævnte arter m.v. var afdækket.

Energistyrelsen har med henvisning til VVM 2002 for Siri, Nini og Cecilie bl.a. meddelt godkendelse til udbygning og produktion fra Stine segment 1 på Siri feltet.⁴³¹ Det fremgår af afgørelsen, at udbygningen ifølge ansøgningen udføres i henhold til og inden for rammerne af VVM 2002, at redegørelsen har været sendt i offentlig høring, og at Energistyrelsen vurderede, at det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser forelå. Energistyrelsen har imidlertid i afgørelsen fastsat vilkår om udarbejdelse af supplerende miljømæssige undersøgelser.

Også godkendelse af udbygning og produktion fra Stine segment 2 på Siri feltet⁴³² er meddelt med henvisning til VVM 2002, og Energistyrelsen har vurderet, at der er det fornødne grundlag for en vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser. Det bemærkes desuden, at det fremgår om de miljømæssige forhold i denne afgørelse, at *"det forudsættes, at feltafgrænsningen omkring Siri feltet reguleres, så Stine segment 2 reservoiret vil være omfattet af Siri feltet"*. Der er ikke i afgørelsen taget stilling til betydningen af en eventuel ændret placering i forhold til VVM-reglerne.

Energistyrelsen har med henvisning til VVM 2002 desuden meddelt godkendelse til plan for udvidelse og produktion på Siri feltet ved tilslutning af Nini og Cecilie felterne samt Stine segment 1,⁴³³ hvor der også

---

⁴³⁰ Afgørelse af 18. august 1997 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Syd Arne feltet.

⁴³¹ Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Stine segment 1 på Siri feltet.

⁴³² Afgørelse af 24. oktober 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Stine segment 2 på Siri feltet.

⁴³³ Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af plan for udvidelse og produktion på Siri feltet ved tilslutning af Nini og Cecilie felterne samt Stine segment 1.

er indsat vilkår om supplerende miljømæssige undersøgelser. Tilsvarende gælder for godkendelse af udbygning og produktion fra Nini feltet⁴³⁴ og godkendelse af udbygning og produktion fra Cecilie feltet⁴³⁵.

Energistyrelsen har oplyst, at de arbejder, der blev godkendt i afgørelse om udbygning og produktion fra Stine segment 1 på Siri feltet og afgørelse om udbygning og produktion fra Cecilie feltet kan genfindes i VVM 2002, men at detaljegraden af de beskrevne anlæg er mindre end Energistyrelsen ville forlange i dag, og at der ikke er godkendt anlæg, der går uden for det, der er beskrevet i VVM 2002, men at der er anlæg og aktiviteter, der er meget bredt beskrevet i VVM'en.

Det er dog vores samlede vurdering, at det ikke er i overensstemmelse med VVM-reglerne at miljøvurdere de i sagen omhandlede (åbne og brede) koncepter, og hvor det er forudsat, at projektet efterfølgende kan tilpasses uden en fornyet miljøvurdering.

Vi bemærker i den forbindelse, at VVM-reglerne forudsætter, at de miljømæssige påvirkninger af et ansøgt projekt bliver vurderet forud for, at der meddeles tilladelse til projektet. Hvis der er tale om et VVM-pligtigt projekt, skal oplysningerne desuden gøres offentligt tilgængelige i en periode forud for, at der meddeles tilladelse. Hvis der er tale om grænseoverskridende påvirkninger skal der herudover foretages en høring af relevante lande.

Hvis myndigheden f.eks. er af den opfattelse, at projektet i miljøvurderingen ikke er tilstrækkeligt konkret beskrevet, at den miljømæssige vurdering af påvirkninger i en miljøkonsekvensrapport er mangelfuld, eller hvis der i forbindelse med behandlingen af en miljøkonsekvensrapport indkommer høringssvar, der giver anledning for ansøger at supplere den miljømæssige vurdering, skal disse tilføjelser og præciseringer foretages *forud for*, at der meddeles tilladelse. Der skal også efter omstændighederne foretages supplerende høringer vedrørende oplysningerne, inden tilladelsen meddeles.

Det er således ikke i overensstemmelse med VVM-reglerne at meddele tilladelse til et projekt og bagefter oplyse sagen yderligere ved supplerende miljømæssige vurderinger, som efter myndighedens opfattelse manglede allerede ved udstedelse af tilladelsen. Tilsvarende gælder i forhold til habitatreglerne.

Energistyrelsen har – som gennemgået – meddelt godkendelser på vilkår om, at der efterfølgende foretages supplerende miljømæssige vurderinger, hvilket ikke er i overensstemmelse med VVM-reglerne, og godkendelserne er derfor behæftet med en retlig mangel.⁴³⁶

---

⁴³⁴ Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Nini feltet.

⁴³⁵ Afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Cecilie feltet.

⁴³⁶ Det drejer sig om afgørelse af 18. juli 1997 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Siri feltet, afgørelse af 18. august 1997 om godkendelse af plan for udbygning og produktion af Syd Arne feltet, afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af

I afgørelse af 5. april 2004 har Energistyrelsen godkendt udbygning af Connie forekomsten på Cecilie feltet⁴³⁷. Connie forekomsten er ikke omtalt i VVM 2002, men Energistyrelsen har oplyst, at Connie er en separat forekomst nær Cecilie, som er udbygget med en enkelt brønd (CA-3), og i teorien kunne betegnes som CX feltet. Af VVM 2002 fremgår dog, at konceptet for det felt, der omtales som CX, ikke er færdigt, og hverken den geografiske placering eller den konkrete udformning er beskrevet i VVM 2002. Der ses ikke udarbejdet supplerende miljømæssige vurderinger for Connie. I afgørelsen har Energistyrelsen vurderet, at udbygningen af Connie er omfattet af VVM 2002, idet Energistyrelsen har lagt vægt på, at de brønde, som etableres på Connie, indgår i den pulje på i alt 21 brønde, som i henhold til VVM 2002 antages udført i området omfattet af licens 16/98 for Cecilie feltet. I VVM 2002 findes imidlertid ikke en angivelse af den konkrete placering af brøndene. Det bemærkes desuden, at det fremgår af afgørelsen, at rettighedshaver fremsatte en begæring om udvidelse af Cecilie feltafgrænsningen til at omfatte Connie forekomsten, og at Energistyrelsen samme dato meddelte en udvidelse af afgrænsningen. Dette illustrerer, at placeringen af Connie ikke var kendt på tidspunktet for udarbejdelse af VVM 2002, men først er blevet fastlagt efterfølgende. Der er ikke i afgørelsen taget nærmere stilling til dette forhold og betydningen i forhold til VVM-reglerne.

I afgørelse af 1. oktober 2010⁴³⁸ har Energistyrelsen meddelt godkendelse til videreudbygning af Syd Arne feltet med etablering af to nye platforme med mulighed for op til 26 nye brønde. Det fremgår af afgørelsen, at udbygningen udføres i henhold til og inden for rammerne af Syd Arne VVM 2006, men at der som følge af mindre ændringer i udviklingssceneriet i forhold til VVM 2006 blev gennemført en screeningsundersøgelse specifikt for den pågældende udbygning. Screeningen omhandler kun de væsentligste ændringer i forhold til Syd Arne VVM 2006, herunder en ændring af antal platforme med tilhørende brønde. Det fremgår af screeningen, at de anlæg, som ikke planlægges ændret, er godkendt under Syd Arne VVM 2006. Det er en korrekt fremgangsmåde at foretage en screening, hvis der sker ændringer eller udvidelser af et allerede godkendt projekt, jf. VVM-direktivets bilag II, pkt. 13.a. Hvis et projekt er blevet vurderet i en VVM-redegørelse, men den kompetente myndighed ikke efterfølgende har truffet afgørelse om godkendelse af projektet (VVM-tilladelse), kan projektet derimod ikke betragtes som godkendt. Det ”koncept”, der blev vurderet i Syd Arne VVM 2006, blev ikke efterfølgende godkendt ved en VVM-tilladelse.⁴³⁹

---

udbygning og produktion fra Stine segment 1 på Siri feltet, afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af plan for udvidelse og produktion på Siri feltet ved tilslutning af Nini og Cecilie felterne samt Stine segment 1, afgørelse af 24. oktober 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Stine segment 2 på Siri feltet, afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Nini feltet, afgørelse af 18. juni 2002 om godkendelse af udbygning og produktion fra Cecilie feltet, og afgørelse af 1. oktober 2010 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Syd Arne feltet.

⁴³⁷ Afgørelse af 5. april 2004 om godkendelse af udbygning af Connie på Cecilie feltet.

⁴³⁸ Afgørelse af 1. oktober 2010 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Syd Arne feltet.

⁴³⁹ Det bemærkes dog, at Energistyrelsen ved afgørelse af 17. september 2009 med henvisning til Syd Arne VVM 2006 godkendte etablering af to brønde.

Den korrekte fremgangsmåde ville derfor have været at udarbejde en fuld miljøkonsekvensrapport for det ændrede projekt med en konkret projektbeskrivelse og en beskrivelse af de miljøpåvirkninger, som hele projektet, inkl. ændringerne i forhold til det oprindelige projekt, ville medføre.

Af Energistyrelsens afgørelse af 6. oktober 2011 om godkendelse af udbygning og indvinding fra Hejre feltet⁴⁴⁰ fremgår, at styrelsen har vurderet, at der ikke fuldt ud er konsekvensrettet i ansøgningsmaterialet i forhold til det endelige udbygningskoncept. Energistyrelsen har dog ikke pålagt ansøger at udarbejde et tillæg til miljøvurderingen forud for, at der blev meddelt godkendelse. Energistyrelsen har i stedet fastsat vilkår i afgørelsen om, at der skal udarbejdes et tillæg til Hejre VVM 2011, som skal redegøre for en række miljømæssige forhold. Dette tillæg er dog først udarbejdet og fremsendt efter, at tilladelse blev meddelt. Tillægget har efter det oplyste ikke været sendt i offentlig høring. Denne fremgangsmåde er heller ikke i overensstemmelse med VVM-reglerne.

11.3.2 Habitatvurderinger

11.3.2.1 Natura 2000-områder

Energistyrelsen har oplyst, at Dogger Banke er det nærmeste Natura 2000-område for felterne Siri, Cecilie, Syd Arne og Hejre.

Som anført i vores rapport af 19. januar 2023 – og som anført ovenfor i afsnit 11.2.2.1 – gjaldt beskyttelsen af Natura 2000-området Dogger Banke fra november 2007.⁴⁴¹ Vi lægger derfor til grund, at der forud for november 2007 i forbindelse med udarbejdelse af VVM'er eller behandling af ansøgninger efter undergrundslovens §§ 10, 17 eller 28 vedrørende felterne Siri, Cecilie, Syd Arne og Hejre ikke var grundlag for at foretage en vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og at Energistyrelsen således ikke kan kritiseres for ikke at have foretaget en sådan vurdering før dette tidspunkt.

Det er som udgangspunkt derimod ikke i overensstemmelse med habitatdirektivet og VVM-direktivet, at der i relevante godkendelser meddelt efter november 2007 til projekter på de forskellige feltkomplekser ikke er gennemført en vurdering af påvirkningen af Natura 2000-området Dogger Banke i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3.

---

⁴⁴⁰ Afgørelse af 6. oktober 2011 om godkendelse af udbygning og indvinding fra Hejre feltet.

⁴⁴¹ Kommissionens første ajourførte liste fra november 2007 omfatter Dogger Banke (jf. 2008/23/EF: Kommissionens beslutning af 12. november 2007 om vedtagelse af den første ajourførte liste over lokaliteter af fællesskabsbetydning i det atlantiske biogeografiske område i henhold til Rådets direktiv 92/43/EØF).

Energistyrelsen har oplyst, at afstanden til Dogger Banke fra Siri platformene er ca. 90 km, fra Cecilie platformen ca. 77 km, fra Hejre platformen ca. 50 km og fra Syd Arne platformene ca. 30-35 km. Energistyrelsen har samtidig oplyst, at afstande på over 30 km fra olie- og gasaktiviteter kun sjældent vil kunne medføre påvirkninger af arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, og at der i så fald vil være tale om adfærdsændringer og ikke permanente (PTS) eller midlertidige (TTS) høreskader. Vurderingerne burde dog have fremgået af godkendelserne.

For så vidt angår Nini feltet har Energistyrelsen oplyst, at det nærmeste Natura 2000-område er område nr. 248, Jyske Rev, Lillefiskerbanke (DK00VA257), som består af habitatområde H257. Natura 2000-området er beliggende ca. 77 km fra platformen Nini A og ca. 71 km fra platformen Nini B. Dette Natura 2000-område blev i august 2009 foreslået som en lokalitet af fællesskabsbetydning. Området blev den 10. januar 2011 bekræftet som en sådan lokalitet.⁴⁴² Med henvisning til habitatdirektivets artikel 4, stk. 5, som bestemmer, at en lokalitet er omfattet af artikel 6, stk. 2-4, så snart den er opført på den af Kommissionen vedtagne liste over udvalgte lokaliteter, er det vores vurdering, at beskyttelsen af Natura 2000-området Jyske Rev, Lillefiskerbanke, derfor først gjaldt fra januar 2011.

Vi lægger derfor til grund, at der forud for januar 2011 i forbindelse med udarbejdelse af VVM'er eller behandling af ansøgninger efter undergrundslovens §§ 10, 17 eller 28 vedrørende Nini feltet ikke var grundlag for at foretage en vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og at Energistyrelsen således ikke kan kritiseres for ikke at have foretaget en sådan vurdering før dette tidspunkt.

Det er som udgangspunkt derimod ikke i overensstemmelse med habitatdirektivet og VVM-direktivet, at der i afgørelse af 30. juli 2013 om boregodkendelse af NB-5 på Nini feltet ikke er gennemført en vurdering af påvirkningen af Natura 2000-området Jyske Rev, Lillefiskerbanke, i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3.

11.3.2.2 Særligt om bilag IV-arter

For så vidt angår en vurdering af projekternes eventuelle påvirkning af bilag IV-arter kan det konstateres, at de VVM-redegørelser, der er relevante for godkendelser meddelt på felterne Siri, Nini, Cecilie, Syd Arne og Hejre ikke alle indeholder en vurdering af, om aktiviteterne omfattet af den pågældende VVM-redegørelse kan forventes at påvirke bilag IV-arter i strid med forpligtelsen efter habitatdirektivets artikel 12.

---

⁴⁴² Jyske Rev, Lillefiskerbanke (DK00VA257), er opført på Kommissionens fjerde ajourførte liste fra januar 2011, jf. Kommissionens afgørelse af 10. januar 2011 om vedtagelse af fjerde ajourførte liste over lokaliteter af fællesskabsbetydning i det atlantiske biogeografiske område i henhold til Rådets direktiv 92/43/EØF (2011/63/EU).

Da der er bilag IV-arter til stede i Nordsøen omkring olie- og gasfelterne, er det vores vurdering, at der burde være gennemført en sådan vurdering i samtlige VVM-redegørelser.

Som nævnt er der i nogle af VVM-redegørelserne en (begrænset) vurdering af påvirkningen af bilag IV-arter.

Syd Arne VVM 1997 indeholder således en overordnet vurdering af en eventuel påvirkning af bilag IV-arter, da der i en tabel i VVM-redegørelsen er angivet, at der vil være ingen ("no") eller ubetydelig ("negligible") påvirkning af havpattedyr fra udviklingsaktiviteterne. Vurderingen er dog ikke nærmere begrundet.

Syd Arne VVM 2006 indeholder en vurdering af påvirkning af en række dyrearter som følge af udbygningsaktiviteterne, herunder de fugle og havpattedyr, som træffes i området omkring Syd Arne feltet.

Hejre VVM 2011 indeholder en redegørelse for effekter på havpattedyr som følge af støj fra konstruktionsarbejder og skibstrafik.

Meddelte godkendelser til samtlige felter omfattet af denne undersøgelse ses herudover generelt ikke at indeholde en vurdering af en eventuel påvirkning fra det ansøgte projekt på bilag IV-arter.

11.3.3 Særligt om screeningsafgørelser

VVM-direktivets bilag II oplister en række projekter, hvor der alene kræves en VVM-procedure, hvis det på grundlag af en forudgående screening af det ansøgte projekts karakteristika, placering og størrelse må antages, at projektet kan have væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 21, der svarer til VVM-direktivets artikel 4, stk. 2 og 3.

I afgørelse af 21. december 2001 om godkendelse af fase II, trin 1 og 2, på Syd Arne feltet⁴⁴³, har Energi-styrelsen anført, at etablering af en vurderingsbrønd ikke er underlagt VVM-procedure, da den ikke skal sættes i egentlig produktion. Dette er for det første ikke korrekt, da dybdeboringer er omfattet af direktivets bilag II, pkt. 2.d, og derfor som minimum er screeningspligtige (uanset, om boringen etableres med henblik på produktion eller ej), men bilagspunktet blev som også gennemgået i undersøgelsen af 19. januar 2023 først indsat i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 632/2012.

---

⁴⁴³ Afgørelse af 21. december 2001 om godkendelse af fase II, trin 1 og 2, på Syd Arne feltet.

I afgørelse af 13. maj 2003 om godkendelse af en revideret plan for udbygning og produktion fra Stine segment 1 på Siri feltet⁴⁴⁴ har Energistyrelsen vurderet, om de ansøgte ændringer i sig selv opfylder tærskelværdierne i direktivets bilag I og derved er obligatorisk VVM-pligtigt: *"de planlagte ændringer giver anledning til en produktionsforøgelse, som er mindre end 500 tons råolie pr. dag og mindre end 500.000 m³ naturgas pr. dag"*, og at der *"ifølge bekendtgørelsen følger ikke stilles krav om udførelse af en ny VVM redegørelse og efterfølgende høring"*. Vi bemærker hertil, at dette ikke udelukker, at der skal gennemføres som minimum en screening, da der er tale om en ændring eller udvidelse af et projekt i bilag I, jf. VVM-direktivets bilag II, pkt. 13.a, hvilket Energistyrelsen ikke ses at have taget stilling til i afgørelsen.

I afgørelse af 29. januar 2008 har Energistyrelsen godkendt videre udbygning af og produktion fra Nini Øst delen af Nini feltet⁴⁴⁵. Forud for meddelelse af afgørelsen blev der udarbejdet en BAT/BEP-vurdering for Nini Øst, der må antages at være udtryk for en screening, jf. afgørelse af 30. juli 2013 om boregodkendelse af NB-5 på Nini feltet⁴⁴⁶. Af screeningen fremgår, at Nini Øst udgør et af de to marginale felter, som i VVM 2002 blot er angivet som "NX" og "NY" uden angivelse af placering eller konkret udformning. I BAT/BEP-vurderingen er den konkrete feltplacering af Nini Øst angivet. Det anføres videre i screeningen, at udbygningsplanen for Nini Øst *"ligger indenfor rammerne af beskrivelserne i VVM 2002"*. Energistyrelsen vurderede i afgørelsen af 29. januar 2008, at der forelå det fornødne grundlag til vurdering af udbygningens miljømæssige konsekvenser.

Da Nini Øst ikke indgik i VVM 2002, er det korrekt, at der er foretaget en screening af projektets mulige miljømæssige påvirkning forud for, at der blev meddelt godkendelse. Vi kan imidlertid konstatere, at dele af afgørelsen er meddelt under henvisning til VVM 2002, herunder bl.a. *"en pulje på i alt 25 brønde"*. Da VVM 2002 ikke omfattede Nini Øst, finder vi ikke denne fremgangsmåde i overensstemmelse med VVM-reglerne.

Tilsvarende meddelte Energistyrelsen godkendelse den 1. oktober 2010 til videreudbygning og produktion fra Syd Arne feltet.⁴⁴⁷ Godkendelsen blev meddelt under henvisning til Syd Arne VVM 2006 samt den gennemførte screening fra november 2009.⁴⁴⁸ Da det fremgår af Syd Arne VVM 2006, at VVM-redegørelsen indeholder *"alle de på nuværende tidspunkt forudsigelige udvidelser af feltet i dets resterende levetid"*, at den danner en overordnet ramme, som redegør for vurderingerne af virkningerne på miljøet

---

⁴⁴⁴ Afgørelse af 13. maj 2003 om godkendelse af en revideret plan for udbygning og produktion fra Stine segment 1 på Siri feltet.

⁴⁴⁵ Afgørelse af 29. januar 2008 om godkendelse af videre udbygning af og produktion fra Nini Øst delen af Nini feltet.

⁴⁴⁶ Afgørelse af 30. juli 2013 om boregodkendelse af NB-5 på Nini feltet.

⁴⁴⁷ Afgørelse af 1. oktober 2010 om godkendelse af videreudbygning og produktion fra Syd Arne feltet.

⁴⁴⁸ VVM-screening af Syd Arne feltet fra november 2009.

af de eksisterende faciliteter og de af operatøren ansøgte udbygninger samt mulige senere udvidelser, og at den omfatter op til to satellitplatforme, hvis endelige placering endnu ikke er bestemt, finder vi ikke, at denne fremgangsmåde er i overensstemmelse med VVM-reglerne.

11.3.4 Særligt om § 28-godkendelser

Som anført ovenfor, følger det af undergrundslovens § 28, stk. 3, at arbejder i forbindelse med udførelse eller ændring af borer på havområdet omfattet af tilladelser til efterforskning og indvinding af råstoffer, herunder kulbrinter, kun må iværksættes, såfremt klima-, energi- og forsyningsministerens godkendelse af ressourcemæssige forhold vedrørende udstyr, program og udførelsesmåde er indhentet i hvert enkelt tilfælde.

Det er forudsat i forarbejderne til undergrundslovens § 28 a, at de i § 28, stk. 3, nævnte arbejder kan være projekter, der er omfattet af VVM-direktivet.⁴⁴⁹

Vi har til brug for nærværende undersøgelse modtaget 70 godkendelser, der er meddelt efter § 28, stk. 3, som omhandler en række forskellige borearbejder på felterne Siri, Nini, Cecilie, Syd Arne og Hejre. Der er kun en omtale af miljøforhold i én af disse afgørelser⁴⁵⁰, hvor det at miljøpåvirkningerne fra udførelse og drift af den boring, der blev godkendt ved afgørelsen, er beskrevet i tidligere miljøvurderinger. I alle de øvrige afgørelser meddelt i henhold til § 28, stk. 3, er der ikke omtale af miljøforhold.

Vi bemærker hertil, at ikke alle arbejder omfattet af § 28, stk. 3, nødvendigvis er udtryk for et projekt, som dette er defineret i VVM-direktivets artikel 1, stk. 2, litra a, og som falder inden for projektkategorierne i bilag I og II. En ændring af en allerede udført boring – der er godkendelsespligtig efter § 28, stk. 3 – vil således ikke nødvendigvis være arbejder, der kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, jf. VVM-direktivets bilag II, pkt. 13, litra a. Det forudsætter en faglig/teknisk gennemgang af de enkelte arbejder at vurdere den konkrete miljøpåvirkning.

At de modtagne godkendelser ikke indeholder en omtale af miljøforhold, medfører derfor ikke nødvendigvis, at afgørelserne er i strid med VVM- og/eller habitatreglerne. Det må dog lægges til grund, at der i de omtalte 70 afgørelser er en række arbejder, f.eks. udførelse af borer, der ville udgøre et projekt i henhold til de nævnte regler.

---

⁴⁴⁹ Forslag nr. 132 af 18. januar 1995 til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund, bemærkningerne til § 1, nr. 11.

⁴⁵⁰ Afgørelse af 30. juli 2013 om boregodkendelse af NB-5 på Nini feltet.

Hertil kommer, at der som gennemgået ovenfor har været tale om VVM-redegørelser, som har beskrevet koncepter og ikke konkrete projekter. Da den endelige godkendelse af boringer først sker med § 28-godkendelsen, ville den manglende beskrivelse og vurdering af de enkelte konkrete boringers indvirkninger på miljøet i de udførte VVM-redegørelser derfor kunne have været gennemført i forbindelse med § 28-godkendelsen, dvs. med en supplerende VVM-redegørelse.⁴⁵¹

Under alle omstændigheder burde Energistyrelsens godkendelse af udførelse af (dybde)boringer, der ikke var omfattet af tidligere gennemførte VVM-redegørelser, have været underkastet som minimum en screening, jf. VVM-direktivets bilag II, pkt. 2, litra d.

I den forbindelse bemærkes videre, at habitatdirektivets projektbegreb efter ordlyden af direktiverne og EU-Domstolens praksis er bredere end projektbegrebet efter VVM-direktivet. Habitatdirektivets projektbegreb omfatter også andre aktiviteter, der kan påvirke et beskyttet område væsentligt⁴⁵², ligesom beskyttelsen af bilag IV-arter efter habitatdirektivets artikel 12 ikke er knyttet til ”projekter”. Forpligtelsen til at foretage en vurdering efter habitatreglerne omfatter desuden enhver godkendelse på havområdet efter undergrundslovens § 28, stk. 3, jf. offshorekonsekvensvurderingsbekendtgørelsen⁴⁵³. Energistyrelsen burde derfor have foretaget en vurdering i henhold til habitatreglerne ved enhver afgørelse efter undergrundslovens § 28.

11.3.5 Særligt om anvendelse af tidligere miljøvurderinger

Som anført ovenfor i afsnit 11.2.5, hvortil der henvises, vil VVM-rapporter og VVM-screeningsrapporter formentlig ikke betragtes som retvisende efter ca. 3-5 år.

Vi har i forbindelse med nærværende undersøgelse konstateret, at der for Nini feltet er en § 10-afgørelse⁴⁵⁴, der er meddelt senere end 5 år efter, at VVM-redegørelsen blev udarbejdet, og at afgørelsen ikke indeholder overvejelser om VVM-redegørelsen fortsat er opdateret og tidssvarende. Vi er ikke bekendt med, om Energistyrelsen i forbindelse med afgørelsen konkret har gjort sig sådanne overvejelser. Det må vurderes miljøteknisk i den konkrete sag, om VVM-redegørelsen fortsat var retvisende.

---

⁴⁵¹ Se bl.a. Energiklagenævnets afgørelse af 20. december 2018 om etablering af Vesterhav Syd Havvindmøllepark.

⁴⁵² Sag C-278/21, *AquaPri*, præmis 34.

⁴⁵³ Bekendtgørelse nr. 1050 af 27. juni 2022 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger m.v. offshore.

⁴⁵⁴ Afgørelse af 29. januar 2008 om godkendelse af videre udbygning af og produktion fra Nini Øst delen af Nini feltet.

11.4 Olierørledningen

Det bemærkes indledningsvis, at der er en række afgørelser (godkendelser og tilladelser) til etablering og/eller ibrugtagning af olierørledningen i Nordsøen, der er meddelt før den 3. juli 1988, hvor reglerne i VVM-direktivet (og habitatdirektivet) endnu ikke fandt anvendelse. Det betyder, at de anlæg, der er etableret i henhold til godkendelser og tilladelser meddelt før denne dato, ikke kan være i strid med VVM- og habitatdirektivet, og derfor pr. definition må betragtes som lovlige.

Det drejer sig om fem af de fremsendte godkendelser til olierørledningen⁴⁵⁵.

Det er således i forhold til disse afgørelser uden betydning, om det godkendte anlæg udgør et projekt i henhold til VVM-reglerne og/eller habitatreglerne, og vi har derfor heller ikke foretaget en vurdering heraf.

Energistyrelsens afgørelse af 21. december 2011 om tilladelse til anlægsændringer for offshoredelen af olierørledningen⁴⁵⁶ er derimod meddelt efter udløbet af implementeringsfristen af både VVM- og habitatdirektivet. Afgørelsen er truffet i medfør af § 29 i offshoresikkerhedsloven.

Efterfølgende meddelte Energistyrelsen den 1. august 2014 tilladelse til at foretage ændringer på Gorm E i forbindelse med tilslutning af 12" rørledningen fra Hejre⁴⁵⁷. Ændringerne på Gorm E omfattede bl.a. nyt 12" stigrør med tilhørende understøtninger og beskyttelse installeret på nordsiden af platformens hovedstruktur, allokering af to eksportpumper til Hejre-strømmen, installering af modtagestation til Hejre-reNSEgrise, ændring af brandvandssystemet og installering af fiskale målesystemer.

Energistyrelsen har i forbindelse med nærværende undersøgelse oplyst, at ændringen af de operationelle forhold for anvendelsen af olierørledningen, som blev godkendt ved afgørelsen af 21. december 2011, ikke er gennemført, og at flere af de ændringer på Gorm E platformen, som blev godkendt ved afgørelsen af 1. august 2014, heller ikke er gennemført, da Hejre feltet (alligevel) ikke blev tilsluttet olierørledningen.

Vi har derfor ikke inddraget en nærmere vurdering af afgørelsernes lovlighed i nærværende undersøgelse.

---

⁴⁵⁵ Afgørelse af 27. maj 1981 om principgodkendelse af Gormfeltets E-platform, afgørelse af 15. januar 1982 om principgodkendelse af olierørledningsprojektet, afgørelse af 15. januar 1982 om principgodkendelse af olierørledningsprojektet, afgørelse af 30. april 1984 om ibrugtagning af Gorm E anlægget og afgørelse af 30. april 1984 om ibrugtagning og drift af det samlede danske råolie-transportssystem.

⁴⁵⁶ Afgørelse af 21. december 2011 om anlægsændringer for offshoredelen af olierørledningen.

⁴⁵⁷ Afgørelse af 1. august 2014 om tilladelse til ændringer på Gorm E i forbindelse med tilslutning af 12" rørledningen fra Hejre.

Vi har på denne baggrund ikke et grundlag for at konkludere, at godkendelserne til olierørledningen er meddelt i strid med VVM-direktivet eller habitatdirektivet.

Det bemærkes for fuldstændighedens skyld, at Energistyrelsen ved afgørelse af 17. oktober 2014⁴⁵⁸ godkendte det ansøgte system til fiskal måling af kvantitet og kvalitet af kulbrinter, som tilføres, befinder sig i og leveres fra DONG Oil Pipe A/S' anlæg. Afgørelsen giver os ikke anledning til bemærkninger i relation til VVM- eller habitatreglerne.

11.5 Opstrømsrørledninger i Nordsøen

11.5.1 Tyra-Nybro gasrørledning

Samtlige af de fremsendte godkendelser til Tyra-Nybro gasledningen⁴⁵⁹ er meddelt før den 3. juli 1988, hvor reglerne i VVM-direktivet (og habitatdirektivet) endnu ikke fandt anvendelse, og må derfor, jf. også ovenfor afsnit 11.4, betragtes som lovlige i henhold til VVM- og habitatreglerne.

Ifølge det fremsendte materiale er der ikke efter udløbet af implementeringsfristen for VVM-direktivet godkendt ændringer eller udvidelser af gasrørledningen.

11.5.2 Syd Arne-Nybro gasrørledning

Sødelen af gasrørledningen Syd Arne-Nybro blev etableret på baggrund af Energistyrelsens godkendelse af 3. april 1998, jf. afsnit 9.2.3.1. Forud for Energistyrelsens godkendelse blev der udarbejdet en VVM-redegørelse for anlæg og drift af rørledningen til havs (VVM Syd Arne-Nybro).

Som det er beskrevet i afsnit 9.2.2, dækker VVM Syd Arne-Nybro de miljømæssige forhold i relation til aktiviteterne forbundet med anlæg og drift af rørledningen til havs. Projektbeskrivelsen indeholder en beskrivelse af rørledningens længde, størrelse og linjeføring samt detaljer i forhold til anlægsfasen, herunder en beskrivelse af anlægsaktiviteterne og en tidsplan for de planlagte arbejder.

De vurderede miljøpåvirkninger fra projektet omhandler bl.a. en vurdering af hydrologi og bundforhold, dyre- og planteliv, herunder havpattedyr, emission og støj og fiskeri og fiskebestande samt foranstaltninger om nedbringelse af eventuelle miljøpåvirkninger. Det fremgår af VVM Syd Arne-Nybro, at anlæggelse

---

⁴⁵⁸ Afgørelse af 17. oktober 2014 om godkendelse af etablering af fiskale målepunkter for DONG Oil Pipe A/S' anlæg.

⁴⁵⁹ Afgørelse af 31. marts 1982 om etableringstilladelse til Nordsøgasledning, afgørelse af 15. juni 1984 om tilladelse til prøvefyldning af Nordsøgasledning og efterfølgende midlertidig transport af naturgas og afgørelse af 23. juni 1986 om tilladelse til endelig drift af Nordsøgasledningen og tilladelse til at hæve driftstrykket.

og drift af landleddningerne (strækningen fra havstokken til Nybro Gasbehandlingsanlæg) er behandlet i en separat VVM-redegørelse udarbejdet i forbindelse med regionplantillæg i Ribe Amt.

Vi har ikke grundlag for at konstatere, at tilladelsen af 3. april 1998 er meddelt i strid med VVM- eller habitatreglerne.

Vi bemærker hertil, at det daværende amt havde VVM-kompetencen i relation til landleddningerne, jf. den dagældende planlov⁴⁶⁰ og samlebekendtgørelse⁴⁶¹, og at der ikke er tale om, at projektet er opdelt med henblik på at omgå udarbejdelse af en (fuld) VVM-redegørelse.

VVM Syd Arne-Nybro indeholder ikke et separat afsnit om eventuelle kumulative virkninger. Det fremgår dog af VVM-redegørelsen (afsnit 1), at redegørelsen informativt beskriver projektet, anlægsarbejder, miljø samt miljøpåvirkninger på strækningen fra kysten (havstokken) til første klitrække for at give et billede af den samlede påvirkning af miljøet ved den valgte ilandføringsmetode såvel på søterritoriet som på strandbredden og i den første klitrække. Vi har ikke grundlag for at mene, at denne beskrivelse ikke er tilstrækkelig i forhold til at opfylde kravet om en beskrivelse af kumulative virkninger mellem søledningen og de relevante dele af landleddningerne.

Ved en gennemgang af VVM Syd Arne-Nybro og den efterfølgende tilladelse har vi således ikke konstateret åbenbare mangler ved oplysningsgrundlaget eller tilladelsen af 3. april 1998 i relation til VVM-reglerne. VVM Syd Arne-Nybro indeholder således en tilstrækkelig beskrivelse og vurdering af det konkrete projekt om etablering af sødelen af rørledningen.

Vi bemærker for god ordens skyld, at vi ikke hermed har taget stilling til, om den faglige vurdering af projektets påvirkninger er korrekt. Ifølge det fremsendte materiale er der ikke efterfølgende godkendt ændringer eller udvidelser af sødelen af gasrørledningen.

11.5.3 Tyra-Nogat gasrørledning

Som det fremgår af afsnit 9.3.4.1 blev gasrørledningen etableret på baggrund af Energistyrelsens tilladelse af 12. marts 2003 meddelt i henhold til undergrundslovens § 17. Rørledningsprojektet blev undervejs ændret, så der i stedet for en rørledning til Norpipe blev ansøgt om en rørledning til platformen F3 på hollandsk sektor på NOGAT systemet.

---

⁴⁶⁰ Lovbekendtgørelse nr. 563 af 30. juni 1997 om planlægning.

⁴⁶¹ Bekendtgørelse nr. 847 af 30. september 1994 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning.

Det fremgår videre, at rørledningen ikke antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet, og at der derfor ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse for rørledningsprojektet. Vurderingen er foretaget på baggrund af den fremsendte "Assessment of the environmental impact", maj 2002, jf. ovenfor afsnit 9.3.2, samt efterfølgende oplysninger om det ændrede rørledningstrace.

Det fremgår desuden, at Skov- og Naturstyrelsen i sit høringssvar har anført, at der i forbindelse med et anlægsarbejde i denne størrelsesorden skal udføres en baselineundersøgelse i forhold til berørte arter på repræsentative afsnit langs traceet og en efterfølgende overvågning af tilstanden på de pågældende afsnit. Videre fremgår, at der er opnået enighed mellem Skov- og Naturstyrelsen og ansøger om omfanget af undersøgelsen, og at resultatet af undersøgelsen skal fremsendes til Skov- og Naturstyrelsen, inden rørledningsarbejdet påbegyndes. Der er ikke fastsat vilkår herom.

Vi er enige med Energistyrelsen i, at en rørledning med de angivne mål ikke er obligatorisk VVM-pligtig. Ifølge VVM-direktivets bilag 1, pkt. 16.a, er rørledninger til transport af gas, olie og kemikalier obligatorisk VVM-pligtige, hvis de har en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km. Tyra-Nogat rørledningen er ca. 100 km lang med en diameter på 762 mm.

Vi bemærker dog, at der er tale om en rørledning med en længde væsentligt over 40 km med en diameter meget tæt på tærskelværdien i VVM-direktivets bilag 1, pkt. 16.a. Der er således tale om et ganske stort anlægsprojekt, men vi har ikke fagligt grundlag for at konkludere, at der skulle have været gennemført en (fuld) miljøkonsekvensvurdering.

Vi bemærker desuden, at det fremgår af afgørelsen, at der efter anmodning fra Skov- og Naturstyrelsen skal udføres en baselineundersøgelse i forhold til berørte arter på repræsentative afsnit langs traceet, og at undersøgelsen skal foretages inden rørledningsarbejdet påbegyndes, men dog efter at tilladelsen af 12. marts 2003 blev meddelt.

Det er nærliggende at konkludere, at den nævnte baselineundersøgelse skal sikre, at der ikke meddeles godkendelse i strid med habitatdirektivets artikel 12. Det er dog ikke klart ud fra det materiale, som vi har modtaget, hvad formålet med baselineundersøgelsen var, herunder i lyset af, at Skov- og Naturstyrelsen i samme udtalelse – som gengivet i afgørelsen – fandt, at rørledningen ikke kunne antages at få en væsentlig indvirkning på miljøet. Vi finder derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for at konkludere, at afgørelsen er i strid med VVM- eller habitatdirektivet.

For så vidt angår Energistirelsens afgørelse af 3. april 2017 om tilladelse til etablering af en 3,5 km lang 26" gasrørledning mellem Tyra Øst og Tyra Vest og sammenkobling af den nye 26" rørledning med bl.a. Tyra-NOGAT gasrørledningen bemærkes, at tilladelsen er meddelt efter en forudgående VVM-screening af projektet. Det konkluderes i VVM-screeningen, at den planlagte rørledningsinstallation kun vil have

mindre negativ påvirkning på området. Energistyrelsen har i afgørelsen tillige vurderet, at rørledningsprojektet ikke kunne antages at have en væsentlig indvirkning på miljøet, hvorfor der ikke skulle udarbejdes en VVM-redegørelse for projektet.

I screeningen er projektets projektkarakteristika, projektets placering og kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning for projektet beskrevet i henhold til kravene i bilag 1 i den dagældende bekendtgørelse nr. 1419 af 3. december 2015⁴⁶². For så vidt angår beskrivelsen af projektets potentielle indvirkninger på miljøet er der henvist til en tidligere VVM-redegørelse for Tyra, som ifølge screeningen nærmere beskriver rørledningers installation operationer og vurdering af miljømæssige og sociale virkninger.

Det er vores opfattelse, at oplysninger fra VVM-redegørelsen for Tyra fra 2015 kan inddrages i vurderingen af rørledningsprojektets potentielle indvirkning på miljøet, forudsat oplysningerne på daværende tidspunkt var retvisende, opdaterede og relevante for den meddelte godkendelse. Vi lægger til grund, at Energistyrelsen i afgørelsen af 3. april 2017, som tillige indeholder en afgørelse af, at rørledningsprojektet ikke var VVM-pligtigt, har vurderet, at dette er tilfældet. Vi har dog ikke mulighed for at foretage en faglig efterprøvelse af denne vurdering.

11.6 Transitørledninger i Nordsøen og Østersøen

11.6.1 *Baltic Pipe*

Som det fremgår af afsnit 10.1 blev sødelen af gasrørledningen Baltic Pipe etableret på baggrund af Energistyrelsens tilladelser af 25. oktober 2019.

Forud for, at Energistyrelsen meddelte tilladelserne, blev der udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for etablering og drift af rørledningen. Rapporten er opdelt i fire rapporter, hvor tre delrapporter angår etablering og drift af rørledningen til havs i henholdsvis Nordsøen, Lillebælt og Østersøen (Baltic Pipe VVM 2019). Den fjerde delrapport angår etablering og drift af landdelen af rørledningen.

Baltic Pipe VVM 2019 dækker de miljømæssige forhold i relation til aktiviteterne forbundet med etablering og drift af rørledningen til havs. Projektbeskrivelsen indeholder bl.a. en beskrivelse af rørledningens længde, størrelse og linjeføring samt detaljer i forhold til anlægsfasen, herunder en beskrivelse af anlægsaktiviteterne og en tidsplan for de planlagte arbejder.

---

⁴⁶² Bekendtgørelse nr. 1419 af 3. december 2015 om VVM, konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger m.v. offshore.

De vurderede miljøpåvirkninger fra projektet omhandler bl.a. en vurdering af hydrologi og bundforhold, dyre- og planteliv, herunder havpattedyr, emission og støj og fiskeri og fiskebestande samt foranstaltninger om nedbringelse af eventuelle miljøpåvirkninger. Herudover indeholder Baltic Pipe VVM 2019 henholdsvis væsentlighedsvurderinger og en konsekvensvurdering i henhold til habitatreglerne.

Det er vores vurdering, at Energistyrelsens tilladelser til Baltic Pipe er meddelt i overensstemmelse med VVM- og habitatreglerne.

Vi bemærker, at opdelingen af VVM-redegørelsen i fire dele ikke er sket med henblik på at omgå udarbejdelse af en (fuld) VVM-redegørelse.⁴⁶³

Baltic Pipe VVM 2019 indeholder vurderinger om eventuelle kumulative virkninger. Vi har ikke grundlag for at mene, at denne beskrivelse ikke er tilstrækkelig i forhold til at opfylde kravet om en beskrivelse af kumulative virkninger af såvel det samlede Baltic Pipe-projekt som andre eksisterende og godkendte projekter.

Ved en gennemgang af Baltic Pipe VVM 2019 og den efterfølgende tilladelse har vi således ikke konstateret åbenbare mangler ved oplysningsgrundlaget eller tilladelserne af 25. oktober 2019 i relation til VVM-reglerne. Baltic Pipe VVM 2019 indeholder således en tilstrækkelig beskrivelse og vurdering af det konkrete projekt om etablering af rørledningen til havs.

Vi har på den baggrund ikke grundlag for at konstatere, at tilladelserne af 25. oktober 2019 er meddelt i strid med VVM- eller habitatreglerne.

Det er efter vores opfattelse også korrekt, at Energistyrelsen behandlede ansøgningen om placering af rørledningen direkte på havbunden ved krydsning af tre sejlruiter i Østersøen uden yderligere havbundsinterventionsarbejder som en projektændring, der forudsatte i hvert fald en screening, jf. miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 13.a, og en væsentlighedsvurdering i henhold til habitatreglerne. Energistyrelsen traf den 15. september 2021 afgørelse om, at projektændringen ikke vurderedes at have væsentlige skadelige virkninger på miljøet, og derfor ikke var miljøvurderingspligtig. Styrelsen traf samtidig afgørelse om, at det ansøgte ikke forudsatte udarbejdelse af en habitatkonsekvensvurdering. Herefter meddelte Energistyrelsen godkendelse til ændringen i henhold til kontinentalsokkeloven m.v.

Vi bemærker samtidig, at vi ikke hermed har taget stilling til, om den faglige vurdering af projektets og projektændringens påvirkninger er korrekt.

---

⁴⁶³ Jf. Kommissionen, 'Interpretation of definitions of project categories of annex I and II of the EIA Directive', 2015, side 15.

11.6.2 *Europipe I*

De norske myndigheder meddelte den 11. december 1992 tilladelse til anlæg og drift af Europipe I. Den del, der går over Danmark, er ikke omtalt i tilladelsen.

Energistyrelsen meddelte den 30. marts 1995 tilladelse til ibrugtagning af rørledningen på dansk sokkelområde.

Energistyrelsen har oplyst, at det ikke har været muligt at fremskaffe en forudgående etableringstilladelse til Europipe I over dansk sokkelområde, ligesom det heller ikke har været muligt at afklare, om der blev udarbejdet en VVM-redegørelse eller en screeningsrapport for den del af rørledningen, der går over dansk sokkelområde.

Det må lægges til grund, at Energistyrelsen skulle have meddelt etableringstilladelse til den del af rørledningen, der går over dansk sokkel, da Danmark har jurisdiktion på dette område. At Energistyrelsen har meddelt en ibrugtagningstilladelse, taler også for, at Energistyrelsen betragtede sig som kompetent myndighed.

For så vidt angår VVM-reglerne bemærkes herefter, at det lægges til grund, at etableringstilladelsen for den danske del af rørledningen blev meddelt eller skulle have været meddelt i perioden fra den 11. december 1992 (tidspunktet for de norske myndigheders etableringstilladelse) til den 30. marts 1995 (tidspunktet for Energistyrelsens ibrugtagningstilladelse). I denne periode var implementeringsfristen for VVM-direktivet udløbet, hvorfor Danmark var forpligtet til at iagttage VVM-reglerne. Det ændrer ikke herpå, at VVM-direktivet først blev implementeret i kontinentalsokkeloven ved lov nr. 187 af 12. marts 1997.

I perioden fra den 11. december 1992 til den 30. marts 1995 var det oprindelige VVM-direktiv fra 1985 gældende. Det fremgik af direktivet, at projekter omfattet af direktivets bilag I var obligatorisk VVM-pligtige, jf. artikel 4, stk. 1. For projekter omfattet af direktivets bilag II skulle der udarbejdes en VVM *"når medlemsstaterne finder, at det er påkrævet på grund af projekternes karakter"*, jf. artikel 4, stk. 2.

Anlæg af olie- og gasledninger var i 1985-direktivet opført på direktivets bilag II, jf. pkt. 10, litra h, og derved et screeningspligtigt projekt.⁴⁶⁴

---

⁴⁶⁴ Implementeringsfristen for ændringsdirektivet (Rådets direktiv 97/11/EF af 3. marts 1997), hvor *"rørledninger til transport af gas, olie eller kemikalier med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km"* blev opført som et nyt bilagspunkt på direktivets bilag I, jf. punkt 16, var den 14. marts 1999, jf. 1997-direktivets artikel 3, stk. 1.

Forud for godkendelse af etablering af rørledningen på dansk sokkel skulle der derfor have været udført som minimum en VVM-screening af potentielle miljømæssige påvirkninger fra etablering og drift af rørledningen. Hvis ikke der er udført en screening – hvilket Energistyrelsen hverken har kunnet be- eller afkræfte – er etableringen af rørledningen ikke i overensstemmelse med VVM-reglerne.

Vi bemærker hertil, at da tidspunktet for en eventuel tilladelse til etablering af rørledningen eller tidspunktet for den fysiske faktiske etablering af rørledningen ikke er kendt, har vi ikke kunnet vurdere, hvorvidt rørledningen (også) er etableret i strid med reglerne i habitatdirektivet. Implementeringsfristen for habitatdirektivet i dansk ret var den 10. juni 1994.

11.6.3   *Europipe II*

Energistyrelsen meddelte ved afgørelse af 14. april 1997 principgodkendelse til etablering af Europipe II på dansk sokkel. Forud for afgørelsen var der udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for rørledningens eventuelle påvirkning på norsk sokkel, jf. afsnit 10.3.2, hvori eventuelle påvirkninger fra etableringen af rørledningen på dansk sokkel kun (meget) overordnet er omtalt. Der blev herefter udarbejdet en VVM-redegørelse for Europipe II over dansk sokkel, jf. afsnit 10.3.3.2. Det fremgår af VVM-redegørelsen, at dansk regelværk i november 1996 ikke hjemler et krav om udarbejdelse af VVM for transitrørledninger over dansk sektor, men at operatøren og Energistyrelsen har aftalt, at der udarbejdes en VVM-redegørelse for den del af rørledningen, der går over dansk sektor.

Vi bemærker hertil, at implementeringsfristen for VVM-direktivet var udløbet i november 1996, hvorfor Danmark var forpligtet til at iagttage VVM-reglerne. Det ændrer ikke herpå, at VVM-direktivet først blev implementeret i kontinentalsokkeloven ved lov nr. 187 af 12. marts 1997.

Det var derfor ikke ”valgfrit” at udarbejde VVM-redegørelsen for Europipe II, som ellers synes forudsat i redegørelsen. Den miljømæssige vurdering af etablering og drift af rørledningen skulle derimod overholde de krav, som var gældende efter VVM-direktivet.

Anlæg af alle olie- og gasledninger var indtil udløbet af implementeringsfristen for Rådets direktiv 97/11EF af 3. marts 1997 om ændring af VVM-direktivet den 14. marts 1999 opført på direktivets bilag II.⁴⁶⁵ Anlæg af olie- og gasledninger var derfor underlagt screeningspligt.

---

⁴⁶⁵ Ved ændringsdirektivet fra 1997 blev ”Rørledninger til transport af gas, olie eller kemikalier med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km” optaget på bilag I, pkt. 16, og derved underlagt obligatorisk VVM-pligt.

Udarbejdelsen af VVM-redegørelsen må dog forstås således, at en screening efter Energistyrelsens vurdering ikke var tilstrækkelig. VVM-redegørelsen skal derfor være i overensstemmelse med VVM-direktivets krav hertil.

Af Energistyrelsens tilladelse af 14. april 1997 fremgår, at Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen havde en række bemærkninger til VVM-redegørelsen i forhold til yderligere dokumentation for påvirkningen fra det ansøgte projekt. Dette blev håndteret ved, at der i tilladelsen blev fastsat vilkår om, at operatøren skulle indsende en række redegørelser vedrørende bl.a. projektets eventuelle påvirkning på havbunden som følge af udledning af stoffer og fuglearter som følge af anvendelsen af rørlægningsskibe. Det er ikke i overensstemmelse med VVM-reglerne at meddele tilladelse til et projekt og bagefter oplyse sagen yderligere ved supplerende miljømæssige vurderinger, som efter myndighedens opfattelse manglede allerede ved udstedelse af tilladelsen. Tilsvarende gælder i forhold til habitatreglerne. Det er derfor vores vurdering, at tilladelsen af 14. april 1997 er behæftet med en retlig mangel, da der i tilladelsen er fastsat en række vilkår om sådanne supplerende miljømæssige vurderinger på bagkant.

Vi har desuden konstateret, at der ikke i VVM-redegørelsen eller afgørelsen af 14. april 1997 er gennemført en vurdering af, om projektet påvirker Natura 2000-områder i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Energistyrelsen har oplyst, at Europipe II på dansk sektor ligger i en afstand på ca. 18 km fra Natura 2000-område nr. 246, Sydlige Nordsø (DK00VA347), ca. 25 km fra Natura 2000-område nr. 248, Jyske Rev, Lillefiskerbanke (DK00VA257), ca. 50 km fra Natura 2000-område nr. 1, Skagens Gren og Skagerrak (DK00FX112) og ca. 120 km fra det tyske Natura 2000-område Dogger Banke (DE1003-301).

Natura 2000-område nr. 1, Skagens Gren og Skagerrak, blev i maj 1998 foreslået som en lokalitet af fællesskabsbetydning. Området blev den 7. december 2004 bekræftet som en sådan lokalitet.⁴⁶⁶ Natura 2000-område nr. 246, Sydlige Nordsø, blev i august 2009 foreslået som en lokalitet af fællesskabsbetydning. Området blev den 10. januar 2011 bekræftet som en sådan lokalitet.⁴⁶⁷

Med henvisning til habitatdirektivets artikel 4, stk. 5, som bestemmer, at en lokalitet er omfattet af artikel 6, stk. 2-4, så snart den er opført på den af Kommissionen vedtagne liste over udvalgte lokaliteter, er det vores vurdering, at beskyttelsen af Natura 2000-områderne Skagens Gren og Skagerrak samt Sydlige Nordsø derfor først gjaldt fra henholdsvis december 2004 og januar 2011.

---

⁴⁶⁶ Skagens Gren og Skagerrak (DK00FX112) er opført på Kommissionens liste fra december 2004, jf. Kommissionens beslutning af 7. december 2004 om vedtagelse af listen over lokaliteter af fællesskabsbetydning i det kontinentale biogeografiske område i henhold til Rådets direktiv 92/43/EØF (2004/798/EF).

⁴⁶⁷ Sydlige Nordsø (DK00VA347) er opført på Kommissionens fjerde ajourførte liste fra januar 2011, jf. Kommissionens afgørelse af 10. januar 2011 om vedtagelse af fjerde ajourførte liste over lokaliteter af fællesskabsbetydning i det atlantiske biogeografiske område i henhold til Rådets direktiv 92/43/EØF (2011/63/EU).

Som anført ovenfor i afsnit 11.3.2.1 er det desuden vores vurdering, at beskyttelsen af Natura 2000-områderne Dogger Banke og Jyske Rev, Lillefiskerbanke, gjaldt fra henholdsvis november 2007 og januar 2011.

Det er derfor ikke i strid med habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, at Energistyrelsen ikke forud for december 2004 foretog en vurdering af Europipe II's eventuelle påvirkning af Natura 2000-områder.

For så vidt angår en vurdering af projektets eventuelle påvirkning af bilag IV-arter kan det konstateres, at hverken VVM-redegørelsen eller afgørelsen af 14. april 1997 indeholder en vurdering af, om aktiviteterne omfattet af den pågældende VVM-redegørelse kan forventes at påvirke bilag IV-arter i strid med forpligtelsen efter habitatdirektivets artikel 12, ligesom der ikke i øvrigt ses at være gennemført en sådan vurdering. VVM-redegørelsen eller afgørelsen burde have indeholdt en sådan vurdering. Den manglende vurdering af bilag IV-arter er derfor ikke i overensstemmelse med habitatdirektivet.

Endelig kan det konstateres, at VVM-redegørelsen var i offentlig høring hos berørte myndigheder og organisationer fra den 19. december 1996 til den 17. februar 1997. Den var efter det oplyste dog ikke i offentlig høring. Af artikel 6, stk. 2 og 3, i det dagældende VVM-direktiv (1985-direktivet) fremgik, at en VVM-redegørelse skulle stilles til rådighed for offentligheden, og denne høring nærmere skulle fastlægges af medlemsstaterne, som *"afhængigt af de pågældende projekters eller steders særlige karakter navnlig kan afgøre, hvilke dele af offentligheden der er tale om, [...]".* Vi finder på det foreliggende grundlag derfor ikke anledning til at kritisere, at Energistyrelsen dengang vurderede, at berørte myndigheder og organisationer udgjorde "offentligheden".

I afgørelse af 12. marts 1998 meddelte Energistyrelsen i forlængelse af principgodkendelsen af 14. april 1997 tilladelse til installation af Europipe II på dansk sokkelområde. Af afgørelsen fremgår ikke, at der er fremsendt dokumentation for opfyldelse af de vilkår vedrørende udarbejdelse af yderligere redegørelser vedrørende miljøpåvirkninger, som blev fastsat i principgodkendelsen. Afgørelsen af 12. marts 1998 indeholder heller ikke en vurdering af projektets eventuelle påvirkning på Natura 2000-områder eller bilag IV-arter. Afgørelsen kan derfor ikke udgøre en evt. "reparation" af de mangler, som er konstateret ovenfor i forhold til principgodkendelsen af 14. april 1997.

11.6.4 Franpipe

Energistyrelsen meddelte ved afgørelse af 20. januar 1996 tilladelse til etablering af Franpipe på dansk sokkel. Forud for afgørelsen var der udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for rørledningens eventuelle påvirkning på norsk sokkel, jf. afsnit 10.4.2, hvori eventuelle påvirkninger fra etableringen af rørledning-

gen på dansk sokkel (meget) overordnet er omtalt. Energistyrelsen har oplyst, at styrelsen ikke har kunnet finde en VVM-redegørelse for anlæg af rørledningen på den danske sokkel, og at styrelsen heller ikke kan oplyse, hvorvidt der blev udarbejdet en VVM-redegørelse for den danske del.

Vi bemærker hertil, at implementeringsfristen for VVM-direktivet var udløbet i januar 1996, hvorfor Danmark var forpligtet til at iagttage VVM-reglerne. Det ændrer ikke herpå, at VVM-direktivet først blev implementeret i kontinentalsokkeloven ved lov nr. 187 af 12. marts 1997.

Anlæg af alle olie- og gasledninger var indtil udløbet af implementeringsfristen for Rådets direktiv 97/11EF af 3. marts 1997 om ændring af VVM-direktivet den 14. marts 1999 opført på direktivets bilag II.⁴⁶⁸ Anlæg af olie- og gasledninger var derfor underlagt screeningspligt.

Energistyrelsen burde derfor som minimum på baggrund af en screening af etableringen af rørledningen have truffet afgørelse om, at projektet ikke kunne have væsentlige indvirkninger på miljøet, og derved ikke var underlagt krav om udarbejdelse af en VVM-redegørelse.

Udarbejdelsen af VVM-redegørelsen for rørledningen på norsk sokkel må dog forstås således, at en screening efter de norske myndigheders vurdering ikke var tilstrækkelig. Hertil kommer, at der desuden blev udarbejdet en VVM-redegørelse for etablering af rørledningen på den nederlandske sokkel. Der er derfor holdepunkter, der taler for, at der også for den danske del af rørledningen burde have været udarbejdet en VVM-redegørelse i overensstemmelse med VVM-direktivets krav hertil.

Det er på den baggrund vores vurdering, at afgørelsen af 20. januar 1996 er behæftet med en retlig mangel, da afgørelsen er truffet uden iagttagelse af VVM-direktivets krav om (i hvert fald) en screening og om nødvendigt en VVM-redegørelse. Afgørelsen indeholder heller ikke en vurdering af, hvorvidt det ansøgte projekt kan påvirke Natura 2000-område eller bilag IV-arter. Energistyrelsen har oplyst, at Franpipe på dansk sektor ligger i en afstand på ca. 33 km fra det tyske Natura 2000-område Dogger Banke (DE1003-301) og ca. 34 km fra det hollandske Natura 2000-område Doggersbank (NL2008001).

Det hollandske Natura 2000-område Doggersbank blev i december 2008 foreslået som en lokalitet af fællesskabsbetydning. Området blev den 22. december 2009 bekræftet som en sådan lokalitet.⁴⁶⁹

---

⁴⁶⁸ Ved ændringsdirektivet fra 1997 blev *"Rørledninger til transport af gas, olie eller kemikalier med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km"* optaget på bilag I, pkt. 16, og derved underlagt obligatorisk VVM-pligt.

⁴⁶⁹ Det hollandske Natura 2000-område Doggersbank (NL2008001) er opført på Kommissionens tredje ajourførte liste fra december 2009, jf. Kommissionens afgørelse af 22. december 2009 om vedtagelse af tredje ajourføring af listen over lokaliteter af fællesskabsbetydning i det atlantiske biogeografiske område i henhold til Rådets direktiv 92/43/EØF (2010/43/EU).

Med henvisning til habitatdirektivets artikel 4, stk. 5, som bestemmer, at en lokalitet er omfattet af artikel 6, stk. 2-4, så snart den er opført på den af Kommissionen vedtagne liste over udvalgte lokaliteter, er det vores vurdering, at beskyttelsen af det hollandske Natura 2000-området Doggersbank derfor først gjaldt fra december 2009.

Som anført ovenfor i bl.a. afsnit 11.3.2.1 er det desuden vores vurdering, at beskyttelsen af det tyske Natura 2000-område Dogger Banke gjaldt fra november 2007.

Det er derfor ikke i strid med habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, at Energistyrelsen ikke forud for november 2007 foretog en vurdering af Franpipes eventuelle påvirkning af Natura 2000-områder. Det er dog vores vurdering, at der burde have været foretaget en vurdering af projektets eventuelle påvirkning på bilag IV-arter. En manglende vurdering heraf er derfor ikke i overensstemmelse med habitatdirektivet.

11.6.5 Lolland-Falster

Energistyrelsen meddelte den 8. juli 2022 tilladelse til etablering af gasrørledningen over henholdsvis farvandskrydsningen "Storstrømmen" og "Guldborg Sund", jf. afsnit 10.5.3.

Forud for, at Energistyrelsen meddelte tilladelserne, blev der udarbejdet en VVM-redegørelse for anlæg og drift af rørledningen til havs og til lands (Lolland-Falster VVM 2022). Da Miljøstyrelsen er miljømyndighed for landdelen, vedrører nedenstående vurdering sødelen af gasrørledningen.

Lolland-Falster VVM 2022 dækker de miljømæssige forhold i relation til aktiviteterne forbundet med anlæg og drift af rørledningen til havs. Projektbeskrivelsen indeholder en beskrivelse af rørledningens længde, størrelse og linjeføring samt detaljer i forhold til anlægsfasen, herunder en beskrivelse af anlægsaktiviteterne og en tidsplan for de planlagte arbejder.

De vurderede miljøpåvirkninger på havet fra projektet omhandler bl.a. en vurdering af hydrologi og bundforhold, dyre- og planteliv, herunder havpattedyr, emission og støj og fiskeri og fiskebestande samt foranstaltninger om nedbringelse af eventuelle miljøpåvirkninger. Herudover er der foretaget en vurdering af kumulative påvirkninger. En vurdering af, hvorvidt rørledningen kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt eller medføre skade på lokaliteternes integritet samt indebære en påvirkning af bilag IV-arter, er ligeledes indeholdt i VVM-redegørelsen.

Af afgørelserne af 8. juli 2022 fremgår, at Energistyrelsen vurderede, at miljøvurderingen af den del af rørledningsprojektet, som skulle nedlægges på dansk havområde, var afsluttet med et tilfredsstillende resultat.

Ved en gennemgang af Lolland-Falster VVM 2022 og de efterfølgende tilladelser har vi ikke konstateret åbenbare mangler ved oplysningsgrundlaget eller tilladelserne i relation til VVM-reglerne. Lolland-Falster VVM 2022 indeholder således en tilstrækkelig beskrivelse og vurdering af det konkrete projekt om etablering af sødelen af rørledningen.

Vi har på den baggrund ikke grundlag for at konstatere, at tilladelserne af 8. juli 2022 er meddelt i strid med VVM- eller habitatreglerne.

Vi bemærker for god ordens skyld, at vi ikke hermed har taget stilling til, om den faglige vurdering af projektets påvirkninger er korrekt. Ifølge det fremsendte materiale er der ikke efterfølgende godkendt ændringer eller udvidelser af sødelen af gasrørledningen.

11.6.6 Nord Stream 1

Energistyrelsen meddelte den 20. oktober 2009 tilladelse til anlæg af Nord Stream I på dansk havområde i Østersøen, jf. afsnit 10.6.4.

Forud for, at Energistyrelsen meddelte tilladelsen, blev der udarbejdet en VVM-redegørelse for anlæg og drift af rørledningen (Nord Stream 1 VVM 2009).

Nord Stream 1 VVM 2009 dækker de miljømæssige forhold i relation til aktiviteterne forbundet med anlæg og drift af rørledningen til havs. Projektbeskrivelsen indeholder en beskrivelse af rørledningens længde, størrelse og linjeføring samt detaljer i forhold til anlægsfasen, herunder en beskrivelse af anlægsaktiviteterne og en tidsplan for de planlagte arbejder.

De vurderede miljøpåvirkninger på havet fra projektet omhandler bl.a. en vurdering af hydrologi og bundforhold, dyre- og planteliv, herunder havpattedyr, emission og støj og fiskeri og fiskebestande samt foranstaltninger om nedbringelse af eventuelle miljøpåvirkninger. Herudover er der foretaget en vurdering af kumulative påvirkninger. En vurdering af, hvorvidt rørledningen kan påvirke Natura 2000-områder og/eller bilag IV-arter væsentligt, er ligeledes indeholdt i VVM-redegørelsen.

Ved en gennemgang af Nord Stream 1 VVM 2009 og den efterfølgende etableringstilladelse har vi ikke konstateret åbenbare mangler ved oplysningsgrundlaget eller tilladelsen i relation til VVM-reglerne. Nord Stream 1 VVM 2009 indeholder således en tilstrækkelig beskrivelse og vurdering af det konkrete projekt om etablering af rørledningen på dansk sokkelområde.

Vi har på den baggrund ikke grundlag for at konstatere, at tilladelsen af 20. oktober 2009 er meddelt i strid med VVM- eller habitatreglerne.

Hertil bemærker vi, at der først ved bekendtgørelse nr. 359 af 25. marts 2010⁴⁷⁰, som trådte i kraft den 15. april 2010, blev indført et krav om, at Energistyrelsen skulle træffe afgørelse om, hvorvidt der skal foreligge en habitatkonsekvensvurdering i forbindelse med ansøgning om tilladelse til eller godkendelse af et projekt. Vi har derfor ikke anledning til at kritisere, at styrelsen ikke har truffet en sådan afgørelse, men blot har vurderet, at der ikke ville ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder.

Vi bemærker for god ordens skyld, at vi ikke hermed har taget stilling til, om den faglige vurdering af projektets påvirkninger er korrekt. Ifølge det fremsendte materiale er der ikke efterfølgende godkendt ændringer eller udvidelser af gasrørledningen.

11.6.7 Nord Stream 2

Energistyrelsen meddelte den 30. oktober 2019 tilladelse til anlæg af to parallelle naturgasrørledninger på dansk kontinentalsokkelområde i Østersøen sydøst for Bornholm – rutevariant NSP2/NSP2 V1 (Nord Stream 2), jf. afsnit 10.7.4.

Forud for, at Energistyrelsen meddelte tilladelsen, blev der udarbejdet en VVM-redegørelse for anlæg og drift af rørledningen (Nord Stream 2 VVM 2019).

Nord Stream 2 VVM 2019 dækker de miljømæssige forhold i relation til aktiviteterne forbundet med anlæg og drift af rørledningen til havs. Projektbeskrivelsen indeholder en beskrivelse af rørledningens længde, størrelse og linjeføring samt detaljer i forhold til anlægsfasen, herunder en beskrivelse af anlægsaktiviteterne og en tidsplan for de planlagte arbejder. I Nord Stream 2 VVM 2019 er der beskrevet to mulige rutevarianter. Fremgangsmåden er i overensstemmelse med VVM-reglerne, da begge rutemuligheder og påvirkningerne herfra er konkret beskrevet i VVM-redegørelsen.

De vurderede miljøpåvirkninger på havet fra projektet omhandler bl.a. en vurdering af hydrologi og bundforhold, dyre- og planteliv, herunder havpattedyr, emission og støj og fiskeri og fiskebestande samt foranstaltninger om nedbringelse af eventuelle miljøpåvirkninger. Herudover er der foretaget en vurdering af, hvorvidt rørledningen kan påvirke Natura 2000-områder og/eller bilag IV-arter væsentligt.

Ved en gennemgang af Nord Stream 2 VVM 2019 og den efterfølgende etableringstilladelse har vi ikke konstateret åbenbare mangler ved oplysningsgrundlaget eller tilladelsen i relation til VVM-reglerne. Nord Stream 2 VVM 2019 indeholder således en tilstrækkelig beskrivelse og vurdering af det konkrete projekt om etablering af rørledningen på dansk sokkelområde.

---

⁴⁷⁰ Bekendtgørelse nr. 359 af 25. marts 2010 om VVM, konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om kulbrinteindvinding, rørledninger m.v. på søterritoriet og kontinentalsoklen.

Vi har på den baggrund ikke umiddelbart grundlag for at konstatere, at tilladelsen af 30. oktober 2019 er meddelt i strid med VVM- eller habitatreglerne.

Vi bemærker samtidig, at vi ikke hermed har taget stilling til, om den faglige vurdering af projektets påvirkninger er korrekt. Ifølge det fremsendte materiale er der ikke efterfølgende godkendt ændringer eller udvidelser af gasrørledningen.

Det bemærkes, at tilladelsen af 30. oktober 2019 er påklaget til Energiklagenævnet, som endnu ikke har truffet afgørelse i sagen.

11.6.8 Norpipe

Energistyrelsen meddelte den 28. juni 1974 tilladelse til etablering af Norpipe på dansk kontinentalsokkelområde.

Tilladelsen blev således meddelt før den 3. juli 1988, hvor reglerne i VVM-direktivet (og habitatdirektivet samt Espookonventionen) endnu ikke fandt anvendelse i dansk ret.

Det betyder, at Norpipe rørledningen, der er etableret i henhold til en tilladelse meddelt før denne dato, ikke kan være i strid med VVM- og habitatdirektivet, og derfor pr. definition må betragtes som lovlig.

11.6.9 Zeepipe

Energistyrelsen meddelte ved afgørelse af 11. maj 1992 tilladelse til etablering af Zeepipe på dansk kontinentalsokkelområde. Afgørelsen omtaler ikke miljøforhold. Energistyrelsen har oplyst, at der ikke blev udarbejdet en miljømæssig vurdering forud for, at der blev meddelt tilladelse.

Vi bemærker hertil, at implementeringsfristen for VVM-direktivet var udløbet i maj 1992, hvorfor Danmark var forpligtet til at iagttage VVM-reglerne. Det ændrer ikke herpå, at VVM-direktivet først blev implementeret i kontinentalsokkeloven ved lov nr. 187 af 12. marts 1997.

Anlæg af alle olie- og gasledninger var indtil udløbet af implementeringsfristen for Rådets direktiv 97/11EF af 3. marts 1997 om ændring af VVM-direktivet den 14. marts 1999 opført på direktivets bilag II.⁴⁷¹ Anlæg af olie- og gasledninger var derfor underlagt screeningspligt.

---

⁴⁷¹ Ved ændringsdirektivet fra 1997 blev "Rørledninger til transport af gas, olie eller kemikalier med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km" optaget på bilag I, pkt. 16, og derved underlagt obligatorisk VVM-pligt.

Energistyrelsen burde derfor som minimum på baggrund af en screening af etableringen af rørledningen have truffet afgørelse om, at projektet ikke kunne have væsentlige indvirkninger på miljøet, og derved ikke var underlagt krav om udarbejdelse af en VVM-redegørelse.

Det er på den baggrund vores vurdering, at afgørelsen af 11. maj 1992 er behæftet med en retlig mangel, da afgørelsen er truffet uden iagttagelse af VVM-direktivets krav om (i hvert fald) en screening og om nødvendigt en VVM-redegørelse.

Vi bemærker hertil, at implementeringsfristen for habitatdirektivet, som var den 10. juni 1994, ikke var udløbet på tidspunktet for afgørelsen. Afgørelsen af 11. maj 1992 er derfor ikke meddelt i strid med reglerne i habitatdirektivet.

12. SAMMENFATTENDE OM DE KONSTATEREDE MANGLER

12.1 Felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst

Som gennemgået ovenfor i afsnit 11.2 har vi på baggrund af vores gennemgang af Energistyrelsens VVM-praksis vedr. godkendelser efter undergrundsloven til anlæg på felterne Valdemar, Roar, Svend og Tyra Sydøst konstateret en række mangler ved de meddelte godkendelser efter undergrundslovens §§ 10, 17 og 28.

Vi har for det første konstateret, at de meddelte godkendelser efter undergrundslovens §§ 10 og 17 til projekter på Valdemar, Roar, Svend og Tyra, hvor godkendelserne henviser til VVM 1999, VVM 2005 og VVM 2011, ikke opfylder VVM-direktivets krav til en konkret vurdering af det ansøgte projekt, og at godkendelserne dermed er meddelt i strid med VVM-reglerne.

For det andet er det efter vores vurdering ikke i overensstemmelse med habitatdirektivet og VVM-direktivet, at der i §§ 10- og 17-godkendelser meddelt efter november 2007 ikke er gennemført en vurdering af påvirkningen af Natura 2000-området Dogger Banke, herunder at VVM 2011 ikke indeholder en vurdering af påvirkningen af området i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, ligesom meddelte godkendelser med henvisning til VVM 2011 heller ikke indeholder en sådan vurdering.⁴⁷²

Videre er det for det tredje efter vores vurdering ikke i overensstemmelse med habitatdirektivet og VVM-direktivet, at der i VVM 1999 ikke er gennemført en vurdering af, om de omfattede aktiviteter kunne forventes at påvirke bilag IV-arter omkring olie- og gasfelterne.

---

⁴⁷² Tyra VVM 2017 indeholder derimod en vurdering af påvirkningen af Natura 2000-områder, herunder Dogger Banke.

For det fjerde burde Energistyrelsens godkendelser efter undergrundslovens § 28, stk. 3, af udførelse af (dybde)boringer, der ikke har været omfattet af tidligere gennemførte VVM-redegørelser, have været underkastet som minimum en VVM-screening, ligesom der burde have været gennemført en vurdering efter habitatreglerne af godkendelserne efter § 28. Energistyrelsen har om sin praksis oplyst, at der ikke som udgangspunkt er foretaget en konkret miljøvurdering i forbindelse med § 28-godkendelserne, men at styrelsen har anset de tidligere gennemførte VVM'er for dækkende. Denne praksis er efter vores vurdering ikke i overensstemmelse med VVM- og habitatreglerne.

Endelig har vi for det femte konstateret, at der er meddelt godkendelser efter §§ 10 og 17 på baggrund af miljøkonsekvensvurderinger, der er både tre og fem år gamle eller mere, og hvor godkendelserne ikke indeholder overvejelser om, hvorvidt miljøvurderingerne fortsat er opdaterede og tidssvarende. Vi er ikke bekendt med, om Energistyrelsen i forbindelse med afgørelserne konkret har gjort sig sådanne overvejelser.

12.2 Felterne Siri, Nini, Cecilie, Syd Arne og Hejre

Som gennemgået ovenfor i afsnit 11.3 har vi på baggrund af vores gennemgang af Energistyrelsens VVM-praksis vedr. godkendelser efter undergrundsloven til anlæg på feltkomplekser uden for eneretsbevillingen i Nordsøen konstateret en række mangler ved de meddelte godkendelser efter undergrundslovens §§ 10, 17 og 28.

Vi har for det første konstateret, at en række af de udførte VVM-redegørelser – Siri VVM 1997, VVM 2002 for Siri, Nini og Cecilie, Syd Arne VVM 2006, og Hejre VVM 2011 – ikke indeholder beskrivelser og vurderinger af konkrete projekter, men at disse VVM-redegørelser i stedet beskriver koncepter og mulige kommende udbygninger, som heller ikke er konceptuelt beskrevet.

Det er vores vurdering, at de meddelte godkendelser efter undergrundslovens §§ 10 og 17 til projekter på felterne Siri, Nini, Cecilie, Syd Arne og Hejre – hvor godkendelserne er meddelt i medfør af de nævnte VVM-redegørelser – ikke opfylder VVM-direktivets krav til en konkret vurdering af det ansøgte projekt, og at godkendelserne dermed er meddelt i strid med VVM-reglerne.

Vi har for det andet konstateret, at Energistyrelsen i en række tilfælde har meddelt godkendelser⁴⁷³ efter undergrundsloven på vilkår om, at der efterfølgende foretages supplerende miljømæssige vurderinger. Dette er ikke i overensstemmelse med VVM-reglerne eller habitatreglerne, da reglerne forudsætter, at de miljømæssige påvirkninger af et ansøgt projekt bliver vurderet forud for, at der meddeles tilladelse til projektet.

---

⁴⁷³ Der henvises til de afgørelser, der er anført ovenfor i afsnit 11.3.1.1, fodnote 436.

For det tredje er det efter vores vurdering ikke i overensstemmelse med habitatdirektivet og VVM-direktivet, at der i §§ 10, 17 og 28-godkendelser meddelt efter november 2007 (for Nini feltet: januar 2011) ikke er gennemført en vurdering af, om projekterne kan påvirke nærliggende Natura 2000-områder.

Videre er det for det fjerde efter vores vurdering ikke i overensstemmelse med habitatdirektivet og VVM-direktivet, at der i Siri VVM 1997, VVM 2002 for Siri, Nini og Cecilie og Syd Arne VVM-screening 2009 ikke er gennemført en vurdering af, om de omfattede aktiviteter kunne forventes at påvirke bilag IV-arter omkring olie- og gasfelterne.

For det femte burde Energistyrelsens godkendelser efter undergrundslovens § 28, stk. 3, af udførelse af (dybde)boringer, der ikke har været omfattet af tidligere gennemførte VVM-redegørelser, have været underkastet som minimum en VVM-screening, ligesom der burde have været gennemført en vurdering efter habitatreglerne. Energistyrelsen har om sin praksis oplyst, at der ikke som udgangspunkt er foretaget en konkret miljøvurdering i forbindelse med § 28-godkendelserne, men at styrelsen har betragtet brøndene som miljøvurderet i forbindelse med godkendelsen af forudgående udbygningsplaner i henhold til undergrundslovens § 10. Denne praksis er efter vores vurdering ikke i overensstemmelse med VVM- og habitatreglerne.

Endelig har vi for det sjette konstateret, at der er meddelt godkendelser efter §§ 10 og 28 på baggrund af miljøkonsekvensvurderinger, der både er mere end tre og fem år gamle, og hvor godkendelserne ikke indeholder overvejelser om, hvorvidt miljøvurderingerne fortsat er opdaterede og tidssvarende. Vi er ikke bekendt med, om Energistyrelsen i forbindelse med afgørelserne konkret har gjort sig sådanne overvejelser.

12.3 Olierørledningen og opstrømsrørledninger i Nordsøen

Som gennemgået ovenfor i afsnit 11.4 og 11.5 har vi på baggrund af vores gennemgang af Energistyrelsens VVM-praksis vedr. godkendelser til anlæg af olierørledningen og opstrømsrørledninger i Nordsøen ikke fundet grundlag for at konkludere, at godkendelserne er meddelt i strid med VVM- eller habitatdirektivet.

12.4 Transitørledninger i Nordsøen og Østersøen

Som gennemgået ovenfor i afsnit 11.6 har vi på baggrund af vores gennemgang af Energistyrelsens VVM-praksis vedr. godkendelser til anlæg af transitørledninger i Nordsøen og Østersøen konstateret, at en række af de meddelte godkendelser er behæftet med mangler.

For det første har vi konstateret, at der er meddelt tilladelse til anlæg af *Europipe I* og *Franpipe*, hvor der ikke foreligger dokumentation for, at der blev gennemført en miljømæssig vurdering forud for etablering af rørledningerne. Det er vores vurdering, at der forud for godkendelse af etablering af rørledningerne på dansk sokkel skulle have været udført som minimum en VVM-screening af potentielle miljømæssige påvirkninger fra etablering og drift af rørledningerne. Hvis ikke der er udført en screening – hvilket Energistyrelsen hverken har kunnet be- eller afkræfte – er etableringen af rørledningerne ikke i overensstemmelse med VVM-reglerne.

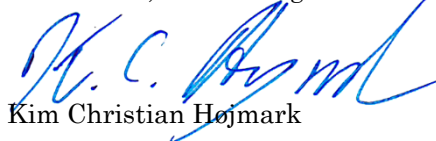
For så vidt angår afgørelse af 11. maj 1992 om tilladelse til etablering af *Zeepipe* på dansk sokkelområde har Energistyrelsen oplyst, at der ikke blev udarbejdet en miljømæssig vurdering forud for, at der blev meddelt tilladelse. Det er vores vurdering, at der forud for godkendelse af etablering af rørledningen på dansk sokkel skulle have været udført som minimum en VVM-screening af potentielle miljømæssige påvirkninger fra etablering og drift af rørledningen. Da der ikke blev udført en screening, var etableringen af rørledningen ikke i overensstemmelse med VVM-reglerne.

For det andet har vi vurderet, at det ikke er i overensstemmelse med VVM-reglerne, at afgørelse af 14. april 1997 om principgodkendelse til etablering af *Europipe II* på dansk sokkelområde er meddelt på vilkår om, at der efterfølgende skal foretages supplerende miljømæssige vurderinger. Dette er ikke i overensstemmelse med VVM-reglerne eller habitatreglerne, da reglerne forudsætter, at de miljømæssige påvirkninger af et ansøgt projekt bliver vurderet forud for, at der meddeles tilladelse til projektet.

For det tredje er det efter vores vurdering ikke i overensstemmelse med VVM- eller habitatdirektivet, at der ikke forud for afgørelsen af 14. april 1997 om principgodkendelse til etablering af *Europipe II* på dansk sokkelområde og forud for afgørelsen af 20. januar 1996 om tilladelse til etablering af *Franpipe* på dansk sokkelområde ikke er gennemført en vurdering af, om anlægsaktiviteterne m.v. kunne forventes at påvirke bilag IV-arter omkring rørledningerne, jf. habitatdirektivets artikel 12, stk. 1.

Det betyder samtidig, at vi ikke har haft grundlag for at konstatere, at godkendelser til anlæg af transit-rørledningerne Baltic Pipe, Lolland-Falster, Nord Stream I, Nord Stream 2 eller Norpipe er behæftet med mangler.

København, den 12. august 2024

Kim Christian Højmark

Partner, advokat (L)